ȘARADE

Daria Donțova

MANICHIURĂ PENTRU MORT

Daria Donţova

Manichiură pentru mort

Traducere din limba rusă şi note de
ANTOANETA OLTEANU

Editura ALLFA
2013

EDITURA ALLFA

Această carte în format digital intră sub incidenţa drepturilor de autor și a fost creată exclusiv pentru a fi citită utilizând dispozitivul personal pe care a fost descărcată. Oricare alte metode de utilizare, dintre care fac parte împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială a textului, punerea acestuia la dispoziţia publicului, inclusiv prin intermediul Internetului sau a reţelelor de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme – altele decât cele pe care a fost descărcată – care permit recuperarea informaţiilor, revânzarea sau comercializarea sub orice formă a acestui text, precum și alte fapte similare, săvârșite fără acordul scris al persoanei care deţine drepturile de autor, sunt o încălcare a legislaţiei referitoare la proprietatea intelectuală și vor fi pedepsite penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

МАНИКЮР ДЛЯ ПОКОЙНИКА

Дарья Донцова

Copyright © ООО Издательство Эксмо, 2002

MANICHIURĂ PENTRU MORT

Daria Donţova

Copyright © 2013 Editura ALLFA

ISBN ePub: 978-973-724-617-2

ISBN PDF: 978-973-724-616-5

ISBN Print: 978-973-724-464-2

Redactare: Ioana Opaiţ

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură : Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

Editura ALLFA

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512, Bucureşti

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuţie:

021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi:

comenzi@all.ro

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

DARIA DONŢOVA s-a născut la Moscova, în 1952. A studiat jurnalismul la Universitatea Lomonosov. A predat franceză și germană și a început să scrie în 1995. A publicat aproximativ 150 de romane polițiste. Autoarea este foarte populară, în special în rândul cititoarelor din Rusia. În 2003 și 2007 a fost votată în top 100 al elitei rusești, într-un clasament comandat de *Kommersant*, un cotidian rusesc axat pe politică și afaceri. A primit foarte multe premii literare.

„Împrăştii norii cu mâinile
Şi închid fiara în trecut.
Mă ascund sub şapte lacăte,
De-acum n-o să mă mai găseşti.“
Cântec

1

Îmi urăsc soţul. Uite, şi azi-dimineaţă, când a intrat în dormitorul meu la ora zece, cu un zâmbet tandru, purtând tava pe care stăteau înşiruite ceşcuţa de cafea, ulciorul pentru lapte şi zaharniţa, nu ştiu de ce, dar tare mai aveam chef să-i arunc în cap veioza şi să plâng în hohote. De dragul adevărului, trebuie să amintesc că nu aşa încep toate dimineţile mele, ci numai cele în care Mihail e acasă. Mii şi mii de femei şi-ar da fără să stea pe gânduri un ochi pentru un asemenea soţ – tandru, bun, darnic, bogat, înţelegător… Dar, nu ştiu de ce, mie mi se face greaţă chiar şi când mănâncă supă, iar din cauza mirosului de ţigări am făcut alergie, deşi înainte de căsătorie am trăit liniştită lângă tata, care nu lăsa ţigara din gură.

„Draga mea“, mi-a spus blând soţul, fixând pe pat măsuţa specială, „de ce eşti aşa de palidă azi? Te doare capul? Bea ceva fierbinte. Am făcut arabică, sper că nu am pus prea mult zahăr…“

Supusă, am început să beau lichidul maroniu, fără să simt absolut niciun gust. Între timp, Mişa s-a apropiat de fereastră şi a tras draperiile. Ziua cenuşie a aruncat o privire în cameră.

„Ei, cum să nu!“ s-a entuziasmat soţiorul. „Abia a început luna noiembrie, zăpada deja a căzut şi e un ger de crapă pietrele. Probabil de asta nu te simţi prea bine azi! Ştii ce? Rămâi în pat. Îi poruncesc acum Nataşei să aranjeze imediat aici la tine şi odihneşte-te. Vrei să mă duc după pateuri?“ Am dat din cap alene. „Aşa de rău îţi e? Nici măcar nişte ecleruri nu vrei?“ s-a întristat Mişa şi a dispărut pe coridor.

Am privit fără speranţă în urma lui. Mihail este aşa de frumos, că e numai bun de fotografiat pentru revistele de modă. Înălţime de aproape un metru nouăzeci, greutate în jur de optzeci şi cinci de kilograme, ochi albaştri, păr blond, numai bucle… Iar în tinereţe a mai făcut şi *bodybuilding* şi, când îşi scoate cămaşa, femeile oftează entuziasmate, iar bărbaţii aflaţi de faţă îşi sug burta.

Mişa era bogat. Dar să nu credeţi că a făcut avere alergând cu automatul pe stradă sau păcălind oamenii creduli, creând piramide financiare. Nu, pur şi simplu este extrem de norocos. Cu zece ani în urmă, împreună cu prietenul lui cel mai apropiat, Lioşa, au început să vândă computere. Tot biroul încăpea într-o singură cameră, dar astăzi au o întreagă reţea de magazine şi centre de service. Soţiorul investea imediat venitul în afacere, dar pentru trai tot ne mai rămânea mai mult decât suficient. În orice caz, avem un apartament, o casă de vacanţă, două maşini, o fată care face menajul, mergem de câteva ori pe an să ne odihnim în străinătate… Dar de ce spun eu „avem“? Totul e trecut pe numele lui Mişa, eu sunt absolut săracă, iar dacă ar divorţa de mine, aş rămâne fără niciun ban. Mai mult: nu lucrez nicăieri şi am profesia de muzician, neobişnuit de „necesară“ şi de „bănoasă“ în vremurile noastre.

Dar eu nu cânt la chitară, nici nu ţopăi cu microfonul pe scenă. Sunt harpistă, ba încă una destul de mediocră, deşi am studiat harpa mulţi ani. Ei, relaţiile mele cu harpa nu au mers; urăsc instrumentul ăsta cu coarde la fel de mult ca pe soţul meu. Şi încă un detaliu picant: Mihail are treizeci de ani, iar eu treizeci şi şase, şi arăt ca un cosaş bolnav. În locurile în care la alte femei se conturează nişte rotunjimi plăcute, mie mi se văd oasele. Ca înălţime nu ating un metru şaizeci şi cântăresc ceva mai mult decât o broască. Nu-ţi rămâne decât să te minunezi de mama natură, care,

în aceste condiţii, m-a răsplătit cu mărimea treizeci şi nouă la picior. Am ochi albaştri, apropiaţi de nas, gura mică, iar părul îmi face mereu probleme: nu vrea nici să se onduleze, nici să se aranjeze; în cea mai mare parte stă zburlit în toate părţile. Mai mult, nu mă pot lăuda nici cu o dantură frumoasă, iar când Mişa muşcă zdravăn din măr, arătându-şi colţii ireproşabili, în sufletul meu se aprinde involuntar ura: ei, de ce unul să primească tot, iar ceilalţi nimic?

De fapt, în mod catastrofal, nu am avut noroc din copilărie. M-am născut într-o familie mai mult decât înstărită, având ca părinţi nişte oameni destul de vârstnici. Tata – profesor, doctor în ştiinţe – avea cincizeci şi cinci de ani, mama, cântăreaţă de operă, avea fix cu zece ani mai puţin. Nu avuseseră norocul să aibă copii în tinereţe şi credeau că sunt infertili. Însă deodată Domnul s-a hotărât să le arate mila Sa şi am venit eu pe lume.

Dacă vă închipuiţi că e uşor să fii obiectul unei iubiri mari, copleşitoare, atunci vă înşelaţi. Copilăria mea a fost îngrozitoare. Niciodată nu eram lăsată singură, în nicio situaţie. În pruncie mi s-a tocmit o doică, la vârsta şcolii – o guvernantă, Roza Iakovlevna. Când alţii copii, roşii la faţă, se dădeau cu sania pe derdeluş, eu, aproape nemişcată în haina de blană, cu cizme de pâslă, două căciuliţe, mănuşi şi fular, priveam plină de ură în urma lor. Mama îmi interzicea toate distracţiile copilăriei şi o făcea numai pentru binele meu. Că doar dacă mă dădeam cu sania pe derdeluş, puteam avea probleme la gât. Dacă alergam cu mingea – probleme la picioare, iar săritul corzii mă ameninţa cu fracturarea coloanei vertebrale. De fapt, nici scăldatul în râu nu mi se permitea, iar Roza Iakovlevna m-a condus la şcoală până aproape în clasa a zecea. În casa noastră, bufetul şcolii şi cantina fuseseră declarate zone interzise. Nici măcar nu trebuia să calc pe acolo, pentru că în adâncurile corpului alimentar se

cuibăriseră boli îngrozitoare – icter, dizenterie şi altele. De fapt, se luau măsuri incredibile ca să fiu protejată împotriva bacteriilor şi a microbilor. Îngheţata trebuia mai întâi să se topească în farfuriuţă şi abia după aceea copilul primea linguriţa; merele şi portocalele erau spălate grijuliu cu săpun, apoi erau opărite cu apă clocotită. În camera mea se spăla de două ori pe zi, dar oricum toate bolile posibile se ţineau scai de mine. Începând din clasa întâi am început să bolesc mereu, trecând fără să observ de la pojar la vărsat de vânt, iar mai apoi la otită. Dacă în oraş începea o epidemie de gripă, eu reuşeam să mă îmbolnăvesc de două ori. Pe scurt, nicio infecţie a copilăriei nu m-a evitat: virozã, scarlatină, tuse măgărească… Mă duceam la şcoală din când în când, învăţam foarte prost şi nu aveam niciun prieten.

Apoi s-a pus problema cântatului la un instrument. Mama, care era cântăreaţă, a abordat chestiunea în mod creator şi a studiat tot. Pianul a fost exclus imediat – pianiştii sunt chinuiţi de spondiloză –, de la vioară îţi apare pe barbă o bătătură monstuoasă, violoncelul nu lasă să se dezvolte corect cavitatea toracică… În cele din urmă, obosit de gemetele nesfârşite ale mamei, tata a zis: „Se pare că cel mai bun instrument sunt lingurile de lemn. Sunt uşoare şi sună tare!“

Dacă tata avea simţul umorului, mămichii îi lipsea categoric, pentru că a dat din mâni şi a declarat: „Instrumente populare? Niciodată!“

În clipa aceea eram la un spectacol, şi, aruncând o privire în fosa orchestrei, mămica a remarcat harpista. Într-o clipă, s-a făcut lumină.

„Ce instrument minunat!“ s-a extaziat mama. „E mare, deci n-o să se ducă singură la şcoală, va avea nevoie de un însoţitor! Foarte bine, o să fie mereu sub supraveghere!“

Şi aşa a început drumul crucii unui copil, viitor geniu. Am petrecut multe ore stând aiurea, în

spatele harpei. De fapt, aveam parte şi de bucurii simple. Din când în când, mama pleca în turnee şi atunci puteam trage chiulul: stăteam pe canapea cu o carte în mână şi îmi treceam piciorul peste strune. În felul acesta scoteam nişte sunete incredibile. Dar, pe de o parte, tata, profesor de matematică, nu avea nici cel mai mic simţ al ritmului, iar de cealaltă parte, de obicei de sub degetele mele nu ieşeau deloc melodii minunate. Mama ar fi înţeles imediat despre ce este vorba!

Uram harpa ca pe un om, îi trăgeam şuturi şi o ciupeam, dar în clasa a opta mama a anunţat: „Copilă, ai talent. O să ne pregătim pentru Conservator.“

Am ridicat din umeri. În carnet, la toate obiectele se adunau, în şir ordonat, numai note de 7. Probabil că într-o asemenea situaţie, conservatorul e cea mai bună ieşire. Mămica a tras toate sforile posibile şi am fost admisă.

Mulţi îşi amintesc anii studenţiei drept cea mai frumoasă perioadă din viaţă, dar pentru mine studiile par un monolit gri-închis. Nu mi-am făcut prietene, iar profesorii, observându-mi imediat „talentul“, nu prea îşi dădeau osteanala. M-am târât cumva de la un an la altul, până am ajuns la diplomă. Viitorul mi se prezenta îmbrăţişând harpa odioasă.

Între timp, tata a murit şi nu puteam să o supăr pe mama spunându-i că renunţ la studiile muzicale. Era 1984, anul de dinaintea perestroikăi. Mămica a mai apelat o dată la cunoştinţele ei şi am fost angajată la Filarmonică. Pe lună aveam cinci, şase concerte.

Ţineţi minte că în anii aceia era răspândită noţiunea de „încărcătură“? Să spunem că dumneavoastră cumpăraţi de la librărie o carte extrem de rară de-a lui V. Pikul şi trebuie să mai plătiţi în plus pentru un volumaş de versuri al poetului Pupkin, *Clasa muncitoare păşeşte cu paşi mari*. Nu-l vreţi pe Pupkin? Nu-l primiţi pe Pikul!

Aşa şi eu cu harpa mea. Poporul aşteaptă muzică de estradă, un umorist, în cel mai rău caz nişte jongleri sau dresori de câini. În schimb, apare un prezentator care, dându-şi ochii peste cap, anunţă: „Saint-Saëns, piesă pentru harpă.“

Şi, păşind greoi cu pantofii de lac, pe scenă apăream eu, în rochie albă de concert, şi mă apucam, fără prea mare succes, să ciupesc nefericita harpă. Astăzi probabil ar zvârli după mine cu roşii stricate, dar la jumătatea anilor optzeci publicul era altul, mai intelectual şi mai milos. Toţi îşi dădeau seama că harpista este un supliment la Kobzon sau Leşcenko. Chiar băteau din palme, cu destulă zgârcenie însă.

Aşa au trecut şapte ani. Apoi, mama şi-a dat seama. Fetiţa ei iubită avea aproape treizeci de ani, dar cavaleri tot nu apăreau. Şi cum aş fi putut eu să fac rost de ei? Mă duceam în vizite numai cu mama, mergeam împreună în concediu, iar prieteni tot nu apăruseră! Mămica s-a agăţat din nou de agenda telefonică. În viaţa noastră a început o nouă perioadă – eram scoasă la târgul de mirese! Din nou, nimeni nu se întreba dacă vreau să mă mărit sau nu! Pe mămica era pur şi simplu imposibil să o contrazici…

Unul după altul, mămica a respins toţi candidaţii. Semion era mult prea bătrân, pe deasupra văduv, cu copii. Piotr era monstruos, Konstantin bea, Aleksei era foarte frumos, dar de o sărăcie lucie. Mămica voia un logodnic total incredibil – frumos, inteligent, bogat, intelectual, nebăutor şi, dacă se poate, orfan, cu apartament şi casă de vacanţă. Lucrul cel mai interesant e că după un an de căutări intense a fost găsit un asemenea candidat: Mihail Gromov. Era nepotul celei mai apropiate prietene a mămichii şi făcea afaceri cu foarte mult succes. Exista un singur „dar“. Logodnicul abia împlinise douăzeci şi patru de ani, iar eu în iunie împlinisem treizeci. E adevărat, problema vârstei nu preocupa prea mult

părţile contractante. Adelaida Maksimovna, mătuşa lui Mişa, voia să scape cât mai repede de răspunderea faţă de nepotul de care avea grijă încă de la moartea părinţilor lui, iar mămica era gata de orice pentru a-mi pune pe mâna dreaptă o verighetă simplă. Ni s-a făcut cunoştinţă şi ne-au căsătorit. Peste o jumătate de an de la nuntă, cu sentimentul datoriei împlinite, mama s-a stins. Adelaida Maksimovna a mai trăit exact o lună. Fireşte, am renunţat la concerte şi zile întregi stăteam acasă, pe canapea.

Gospodăria o ducea Nataşa. Eu şi Mişa nu avem copii. Uneori îmi venea câte un gând: „Oare ar fi bine să iau un câine?“ De două ori ne-am dus să ne uităm la căţeluşi, dar am venit acasă dezamăgiţi. Şi apoi, trebuie să plimbi câinele, să-i dai de mâncare la ore fixe, să-l duci la veterinar şi la expoziţii – o grămadă de griji. Mai mult, acum vreo patru ani am făcut pe neaşteptate o alergie groaznică şi nu s-a mai pus problema animalelor de companie.

Zilele mele treceau monoton. Mă sculam pe la zece, făceam baie, apoi luam micul dejun, îmi beam cafeaua şi mă aşezam în faţa televizorului. Urma masa de prânz şi aproximativ o oră şi jumătate de somn, apoi mă duceam fie la coafor, fie prin magazine… Într-un timp am încercat să mă duc la bazin, dar imediat am făcut pneumonie, iar la cursurile de aerobic am făcut o întindere groaznică la picior. Aşa că s-a terminat şi cu sportul. Uite, masaj făceam cu plăcere, îmi plăcea baia, numai că după o baie cu aburi niciodată nu săream într-un bazin cu apă – cine s-a fript o dată cu ciorbă suflă şi-n iaurt.

Totuşi, în viaţa mea extrem de plicticoasă exista o rază de lumină. Romanele poliţiste. Adoram să citesc cărţi pe teme poliţiste şi cumpăram volume cu sacii. Marinina, Daşkova, Serova, Iakovleva, Poliakova, ele au devenit prietenele mele cele mai bune. Cu ce bucurie mă apucam de o carte nouă! Un singur neajuns – cartea îmi ajungea exact o zi.

Ei, de ce scriu aşa de încet doamnele astea? Uite, nu aveam deloc ce face, iar la televizor dădeau atâtea prostii, că-mi cădea falca.

După ce mă instalai mai comod pe canapea, într-un munte de pleduri şi perne, desfăcui o ciocolată şi îi spusei Nataşei:

— Draga mea, fiţi bună, duceţi-vă pe bulevard şi cumpăraţi ziarele *Cronici criminale*, *Petrovka 38*[1] *şi Megapolis*.

Nataşa dădu din cap şi se duse iute să îndeplinească ordinul. Mă întinsei pe sofa. Totuşi, era bine că nu luasem un câine; acum ar fi venit aici, s-ar fi urcat pe mine, m-ar fi împiedicat să mă odihnesc…

O sonerie stridentă mă făcu să tresar. Ceasul arăta că e timpul amiezei. Evident, în graba ei, neglijenta de Nataşa uitase cheile. Mă târâi de pe canapea, deschisei uşa şi, în locul Nataşei, destul de solidă, blondă, văzui o fată zveltă, cu părul negru.

— Sunteţi soţia lui Mihail Gromov? întrebă ea.

Nedumerită, dădui din cap. Tânăra îmi întinse o pungă mică şi, repede-repede, începu să ţăcăne cu tocurile pe scări.

— Cine sunteţi? mă interesai eu cu întârziere, dar uşa de la intrarea în scară deja se trântise.

În pungă găsii o casetă video şi un bilet: „Uită-te singură.“

Aveam un video în birou. Mai întâi, pe ecranul televizorului apărură nişte dungi cenuşii, apoi se auzi un sforăit puternic şi în faţa ochilor mei apărură două trupuri goale. Tresării. Nu suportam pornografia. Cui îi dăduse prin minte să-mi trimită porcăria asta? Până să-mi vin în fire, acţiunea luă amploare, după o clipă bărbatul se întoarse şi cât pe ce să cad jos: ochii lui Mihail se uitau drept la mine.

Urmăream evenimentele, împietrită. Camera indiferentă înregistrase tot, de la început până la sfârşit. Apoi, pe ecran apăru chipul fetei cu părul

negru, cea care tocmai coborâse în fugă pe scară, şi o voce fermecătoare, profundă se revărsă – o adevărată mezzosoprană: „Bună ziua. Nu ne cunoaştem, dar suntem legate de un fir invizibil. Daţi-mi voie să mă prezint: Tania Molotova. Vârsta – douăzeci şi cinci de ani, traducătoare. Vorbesc engleza, germana, franceza, araba, câştig foarte bine şi sunt foarte frumoasă.“

Trebuie să recunosc că fata avea dreptate. O claie de bucle ca smoala îi încadra faţa îngustă, cu un ten alb, ireproşabil. Ochi căprui uriaşi, gene pufoase, sprâncene precis arcuite… Nasul mic, gura ca a marii actriţe Brigitte Bardot. Şi silueta era subţire – talie fină, picioare lungi, piept plin.

„Da, sunt frumoasă“, continuă fata zâmbind, „mai sunt şi tânără. Aventura mea cu Mihail durează de un an şi trebuie să recunoaşteţi că, din toate punctele de vedere, eu mă potrivesc cu el mai mult decât dumneavoastră. Mai există un detaliu. În curând voi avea un copil, iar el are nevoie de un tată. Mişa n-o să se despartă niciodată de dumneavoastră, e cuviincios la modul patologic şi se teme să spună adevărul. Dar eu nu am nevoie să mă târăsc în faţa dumneavoastră, de aceea vă rog să ascultaţi. Sunteţi o leneşă fără talent, care îşi petrece viaţa sub plapumă, fără niciun rost. Mai mult, aţi fost suficient de vicleană încât să strecuraţi în mintea nefericitului Mişa că suferiţi de o boală incurabilă. Dar e greu să mă duceţi pe mine de nas – sunteţi o pierde-vară, o fiinţă inutilă, incapabilă să facă un copil, şi din cauza dumneavoastră fiul meu ar putea să nu aibă tată. Aşa că iată ce vă propun. Intentaţi imediat divorţ, chiar dumneavoastră. Puteţi să vă păstraţi bunurile materiale, Mişa va pleca numai cu un geamantan şi va începe să vă plătească o sumă generoasă ca să vă puteţi întreţine. Doar nu sunteţi în stare să câştigaţi nicio copeică… Nu vă faceţi griji, noi doi o s-o întreţinem şi pe leneşă. Înţelegeţi, între voi nu este iubire, iar relaţiile sexuale sunt aşa de rare,

încât nici nu pot fi numite relaţii. Dacă nu acceptaţi aceste condiţii, treaba dumneavoastră. Oricum divorţul va avea loc, numai că o să rămâneţi cu doi bani, într-un apartament comunal, într-o cămăruţă. Iar acum mai priviţi o dată cât de bine ne simţim noi.“

Pe ecran apărură din nou trupurile goale. Simţeam cum lacrimile îmi curg pe obraz. Fata cu păr negru avea perfectă dreptate. În mod evident, aveam de la natură un temperament foarte slab. Adevărat, în primele luni de la nuntă am dormit în acelaşi pat, dar apoi Mişa s-a mutat într-o altă cameră, motivând că nu doreşte să mă trezească dimineaţa, când se pregăteşte să se ducă la serviciu. Oare când am fost apropiaţi ultima dată? În iunie, pe nouă, chiar înainte de călătoria lui la Londra. Dar era deja noiembrie! Şi restul era adevărat – eram o pierde-vară, o leneşă, incapabilă să câştig un ban…

Se auzi un ciocănit în uşa de la intrare şi vocea bucuroasă a Nataşei:

— Am adus ziarele!

Închisei repede videocasetofonul, îmi ştersei obrajii şi strigai:

— Puneţi-le pe oglindă!

Dar, firește, Nataşa nu auzi şi intră în birou. Când îmi văzu ochii roşii, întrebă imediat:

— Aţi plâns? Ce s-a întâmplat? Au omorât-o pe Roza?

Ei, trebuie să fii mult prea proastă ca să crezi că stăpâna poate să plângă din cauza morţii eroinei dintr-o telenovelă mexicană!

— Nu aerisiţi bine pledurile, mă enervai eu. Uite, s-a declanşat alergia.

— Haideţi să le spăl, propuse imediat Nataşa şi se apucă să smulgă aşternuturile. Mă uitam tâmp cât de repede şi de abil se mişcau mâinile ei mici. Şi asta e posibil, bolborosi fata în casă. Ei, şi de ce să vă supăraţi? Nicio grijă, nicio treabă, soţul e frumos, casa e plină. Ei, asta nu e viaţă, e basm.

Ăsta fu ultimul strop şi, când fata dispăru în spatele uşii, începui să plâng în hohote, din rărunchi. De fapt, nu făceam parte din categoria istericelor şi ultima dată plânsesem la înmormântarea mamei, dar în ziua aceea lacrimile curgeau de la sine, ca şi cum aş fi mirosit ceapă.

După vreo două ore, când mă liniştii, eram în stare să gândesc. Ei, şi acum ce să fac? Să las impresia că nu s-a întâmplat nimic? Să arunc caseta şi să trăiesc liniştită mai departe? Nu, aşa ceva nu era de mine. Mămica repeta mereu: „Copilă, soţii nu trebuie să aibă secrete unul faţă de celălalt. Soţul şi soţia sunt acelaşi organism.“

Îi era uşor să gândească aşa când îl avea acasă pe tata, care, în opinia mea, nici nu bănuia că pe lume există şi alte femei în afară de soaţa adorată! Nu. Trebuia să vorbesc cu Mişa.

Mă dusei după agenda de telefon. Ei, unde aţi mai pomenit o nevastă care să nu ştie pe de rost numerele de telefon ale soţului? Admiraţi-o, se află în faţa dumneavoastră. Nu-l sunam niciodată pe Mişa, nici la serviciu, nici pe mobil.

La mobil nu răspundea şi fusei nevoită să formez alte cifre.

— Firma Viforul, se auzi o voce plăcută de femeie în receptor. Vă ascultăm cu atenţie.

— Cu Mişa, vă rog.

— Tu eşti, Tanecika? se bucură interlocutoarea invizibilă.

— Nu, răspunsei eu încetişor, simţind că mi se pune un nod în gât. Nu, spuneţi-i că-l deranjează soţia.

Instantaneu, vocea deveni rece şi oficială:

— Mihail Anatolievici s-a dus la o filială. Sunaţi-l pe mobil.

Cu degete tremurătoare, mă apucai din nou să apăs butoanele. „Tanecika!“ Aţi văzut? Păi tot biroul ştia despre amantă! Până în clipa aceea nu mai fusesem nevoită să suport aşa o ruşine.

Încercai cu încăpăţânare să dau de el şi, în cele din urmă, îi auzii vocea.

— Alo!

— Mişa, te rog, vino acasă.

— Ce s-a întâmplat? se sperie soţul meu. Te-ai îmbolnăvit?

— Sunt perfect sănătoasă, îl asigurai. Trebuie să vorbim.

— Draga mea, iartă-mă, sunt tare ocupat. În niciun caz nu pot veni mai devreme de nouă.

— Te rog, vino imediat. S-a întâmplat ceva neplăcut!

— Ce? Te-ai certat cu Nataşa? Ca de obicei, soţul meu era deschis şi tandru, dar în ultima întrebare simţii ironie. Da, cea mai mare neplăcere care mi se putea întâmpla era un scandal cu fata în casă. Nu te tulbura, draga mea, mă linişti Mişa, o s-o dăm afară pe obraznică, angajăm alta. Nu-ţi face bine să te emoţionezi, începe migrena. Uite care-i situaţia: spune-i acum să se ducă acasă, iar tu întinde-te în pat şi odihneşte-te.

Aruncai receptorul pe canapea şi începui să mă uit pe fereastră. Pe trotuar alergau oameni: bărbaţi cu serviete, femei cu sacoşe, băbuţe cu cărucioare de copii… Toţi se grăbeau undeva, numai eu nu aveam loc în acea sărbătoare a vieţii, eu nu aveam motiv să ies din casă, nici încotro să mă îndrept.

În continuare, acţionai automat.

Mai întâi îi pusei lui Mişa caseta pe pat. Apoi scrisei un bilet – „Vă rog să nu acuzaţi pe nimeni de moartea mea“ – şi îl prinsei cu un bold de pernă, după care mă dusei în hol şi mă îmbrăcai cu grijă. Nici nu-mi trecea prin cap să închei acasă socotelile cu viaţa. Nataşa ar fi chemat imediat Salvarea şi tragedia s-ar fi transformat în farsă.

Hoinăream agale pe bulevard, simţind cum cizmele mele subţiri, de antilopă, se înmoaie. Pentru prima dată, nu îmi era frică de răceală. Ce rost ar fi avut? Cadavrele nu fac guturai.

Hoinăream fără rost de câteva ore prin Moscova şi nu-mi puteam imagina deloc o moarte demnă. Să mă arunc pe fereastră? Mi-era foarte frică de înălţime. Să mă otrăvesc? Cu ce? Să mă spânzur? Păi nu aveam funie şi nici nu puteam cumpăra, pentru că poşeta mea era acasă, pe oglindă, alături de mobil, portofel şi chei.

Deodată, oraşul se termină şi începu o şosea lungă. Amurgul întunecat de noiembrie cuprindea încet capitala. Mă mânca nasul şi mă apucă un strănut serios, simţeam că începe să mă doară gâtul. Nu, trebuia să închei cât mai repede despărţirea de viaţa asta opacă, altfel aveam să mă îmbolnăvesc. Pe şoseaua pustie apăru lumina farurilor. Când mă văzu, şoferul claxonă prevenitor, dar eu deja zburasem în faţa capotei. Se auzi un scrâşnet sălbatic, un pocnet, apoi în faţa ochilor văzui pământul. Stând cu faţa în băltoaca îngheţată, auzii un strigăt:

— Nu! O, Doamne!

Şi îmi spusei moale: „Sper că asta e tot.“

1 Adresa sediului central al poliţiei din Moscova.

2

Nu ştiam de ce, patul meu începuse să se legene ritmic. Deschisei ochii şi privirea mi se opri pe tavanul scund, acoperit cu piele artificială. Peste o clipă mi se dezmorţi şi mintea – eram într-o maşină!

Încruntându-mă, mă aşezai în fund şi descoperii cu groază cizmele mele ude leoarcă, semănând cu nişte comprese. De fapt, şi fusta, şi dresul, şi paltonul arătau la fel de rău.

— Ai făcut ochi? auzii o voce înaltă. Blonda slăbuţă de la volan trase repede pe dreapta şi parcă pe marginea drumului. Iar acum răspunde, ticăloaso! Ce dracu' te-a apucat să te arunci sub maşina mea? De ce, dintre toate automobilele, l-ai ales tocmai pe al meu? Măcar înţelegi, cap prost, că puteai să mori?

Dădui din cap apăsat, privindu-i faţa răutăcioasă. Ochii destul de mari ai salvatoarei mele se înfipseră în mine ca nişte cuţite. Rujul de un maroniu-deschis i se întinsese, iar pe cap se înălţau în toate direcţiile şuviţe tunse scurt. Probabil coafura mea arăta la fel de rău. Ridicai mâna şi încercai să-mi netezesc părul zburlit.

— Ţi-ai adus aminte de frumuseţe! pocni femeia din palme. Ei, vită mai eşti! Dacă ai hotărât să închei socotelile cu viaţa, îneacă-te în baia ta. Îţi dai seama în ce situaţie m-ai pus? Şi dacă te-aş fi călcat? Gata, primeam ani de închisoare şi, printre altele, mai am şi copii, mizerabilo… Deodată, vorbele ei mânioase încetară să mai ajungă la urechile mele. Doamne, ce ghinionistă mai eram, nu putusem nici să mă sinucid! Lacrimi grele îmi

curgeau din ochi. Bine, bine, începu să bâiguie femeia, aşezându-se pe bancheta din spate. Gata cu trasul mucilor. Pe neaşteptate, îmi cuprinse umerii. Îmi afundai fruntea în scurta ei din blană de iepure mirosind a parfum şi începui să urlu. Gata, se enervă buna samariteană. Hai, dă-i drumul: care-i durerea ta?

După ce scâncii o ultimă oară, înghiţindu-mi lacrimile, începui să-i povestesc totul necunoscutei: despre mama, despre harpă, despre Mihail şi caseta video.

Vreme de jumătate de oră, din gura mea se revărsară numai cuvinte incoerente. În cele din urmă, blonda oftă:

— Deci să înţeleg că nu ai unde să te duci? Încuviinţai din cap. Bine, atunci să mergem.

— Unde?

— La mine. Doar n-o să dormi pe stradă!

Maşina înaintă destul de mult pe străduţe şi, în cele din urmă, se opri lângă un bloc-turn de opt etaje. Scara privea către lume cu ferestre lipsite de geamuri, iar în lift butoanele arse se iţeau ameninţător. Urcarăm până la etajul cinci, blonda scormoni în geantă şi sună la uşă drăcuind. Imediat se auzi un lătrat pe mai multe voci şi, instantaneu, uşa se deschise larg.

— A venit mămica! începu să urle un băieţel de vreo unsprezece ani.

Fără să vreau, mă trăsei înapoi. În holul strâmt se înghesuiau de-a valma o grămadă de animale – pisici şi câini.

— Hai odată! Pumnul gazdei mă împunse în spate. Ce-ai înţepenit aşa? Nu muşcă!

Mă strecurai cumva în spaţiul de câţiva centimetri. Băieţelul sărea în jurul blondei.

— Na, îi întinse ea sacoşa mare, plină de cumpărături. Pune-o la loc.

Strigând bucuros, băieţelul porni în adâncul coridorului lung. Câinii şi pisicile începură să galopeze după el.

— Ai venit în cele din urmă, remarcă destul de supărat un tânăr. Hai mai repede, se răcesc cartofii.

— Acum, gâfâi blonda scoţându-şi ghetele. Apoi se întoarse spre mine. Hai, dezbracă-te! De ce stai aşa?

Ascultătoare, descălţai „compresele“ şi întrebai sfios:

— Unde sunt papucii?

— Caută acolo, arătă gazda în direcţia maldărului uriaş de încălţăminte, şi dă fuga la baie.

După ce găsii cumva doi papuci de acelaşi fel, ajunsei în baie. Mamă, cum arătam! Cum nu se poate mai bine! Din oglindă mă privea o figură palidă, murdară de noroi; părul stătea zburlit în sus, ca un gard, rimelul se întinsese.

— Hei! începu cineva să bată la uşă.

Deschisei încetişor uşa. Un bărbat scund îmi întinse un prosop cam vechi, dar curat.

— Pentru mine?

— Pentru tine, pentru tine. Cu ce credeai că te ştergi? Cu cârpa? chicoti gazda şi dispăru.

După ce mă aranjai cât de cât, mă târâi până la bucătărie.

În camera mare, cu două ferestre, era plăcut, cald. La masa rotundă stăteau aşezaţi câţiva oameni: blonda, tânărul, o fată şi un băiat. În jur se înghesuiau câinii, iar pisicile obraznice se aşezaseră pe chiuvetă.

— Aşa, făcu gazda pe un ton poruncitor, acum o să facem cunoştinţă! Eu sunt Katia. Acesta este fiul meu cel mare, Serioja.

Tânărul zâmbi şi, răsucindu-şi tare mustăţile, îmi zise:

— Sal’tare!

— Ea e soţia lui, Iulia.

Fata îmi aruncă o privire iute şi zâmbi, la rândul ei.

— Iar eu sunt Kiriuşa, se băgă băieţelul în vorbă, fiul cel mic al mamei şi fratele acestui…

Degetul arătător, murdar de cerneală, împunse aerul în direcţia lui Serioja.

— Hai, mănâncă, porunci Iulia. Nu mai pierde timpul!

De sub masă se auzi un mârâit nemulţumit.

— Ei, hai, ia terminaţi mai repede războiul din Cecenia! se răsti Katia.

Câinii tăcură imediat, însă apoi începură să miorlăie pisicile.

— Câte animale aveţi, oftai eu. O adevărată grădină zoologică.

— Ei, nu sunt chiar aşa de multe, declară bucuros Kiriuşa. Numai trei câini şi două pisicuţe. Uitaţi, ei sunt mopşii Mulia şi Ada. Două boticuri absolut identice îşi fixară asupra mea ochii holbaţi, rotunzi, strălucitori. Nişte monstruleţi groaznici. Mandibula era împinsă înainte, nas aproape că nu aveau, pe frunte numai cute… Şi mai e terrierul de Staffordshire, Rachel, turui neobosit băieţelul, scoţând cu piciorul de sub masă un câine roşcat destul de mare, cu fundul mare, cu o privire grea, deloc amabilă. Uite, pisicuţa aia, negru cu portocaliu, e Semiramida, iar pe motanul alb îl cheamă Klaus… Şi mai e… Plin de entuziasm, se năpusti în colţ, spre frigider, şi scoase un acvariu mare, în care se agitau nişte hamsteri graşi. Cel gri e Keşa, cel portocaliu Petia, iar cel negru Leonardo. În coş e broasca Gertrude. Vreţi s-o aduc?

— O s-o arăţi mâine pe Gertrude, îi tăie Iulia vorba şi îl aşează pe Kirill la masă. Mâncaţi, că o să se răcească.

Aruncai mâncării o privire. Oala emailată plină cu cartofi fierţi şi tigaia cu copane de pui grase, prăjite; alături, într-o oală roşie, un morman de salată stropită din plin cu maioneză… La noi acasă nu se mânca aşa ceva. Copanele de pasăre conţin numai colesterol. Mişa consuma numai piept, de dorit să nu fie pane, cu varză roşie…

— Nu vă jenaţi, zâmbi din nou Serioja. Daţi-i drumul.

Oftând, mă apucai să mănânc. Era oare bine să-i cer gazdei, ca desert, o tabletă de Triferment? Ficatul meu nu avea să suporte bomba cu maioneză şi copane. Şi apoi, ce familie ciudată! Fiul cel mare avea spre treizeci de ani, iar cel mai mic, după cum arăta, nu mai mult de unsprezeze. Vârsta gazdei era imposibil de ghicit…

— Cum te cheamă? îmi întrerupse Katia meditaţiile profunde.

Tresării involuntar. Tata a fost un mare original şi, când am apărut pe lume, fără să stea prea mult pe gânduri, mi-a dat numele răposatei sale mame. N-ar fi fost mare lucru dacă bunica ar fi avut un nume obişnuit, ca Maria, Tatiana, Elena… Dar nu, o chema… Eufrosina. Normal, la şcoală şi la Conservator mereu mi se spunea „Frosia“, numai aşa. Cel mai greu moment era când trebuia să mă prezint necunoscuţilor.

— Eufrosina, bâiguii eu.

— Ei, da, veni răspunsul, un nume remarcabil, rar. Deci Frosia. Nu cumva numele e Burlakova[2]?

Pur şi simplu te ia plânsul; toţi reacţionau la fel. Apropo, numele meu e curat imperial – Romanova.

Serioja, Iulia, Katia şi Kirill aşteptau în tăcere. Până şi câinii îşi deschiseră botul.

Minunându-mă încă o dată de mopşii monstruoşi, vrusei să deschid gura… Ei, nu, pentru nimic în lume nu aveam să-mi dezvălui adevăratul prenume. Uram aşa de mult numele Eufrosina! La fel de mult ca pe soţ, ca şi harpa. Mai bine spuneam primul nume care îmi venea în minte. Limba mea pronunţă imediat:

— Evlampia.

— Ei, ca să vezi, se entuziasmă Serioja. Ce nume rar! Dar prescurtat cum vine?

— Probabil Lampa, chicoti Kiriuşa, drept care mama îi altoi instantaneu o scatoalcă.

Îmi umplui disperată gura cu o lingură de salată respingătoare de beţişoare de crab. Doamne, de ce nu aveam noroc deloc?

Pentru dormit mi se aşternu în sufragerie, pe canapea. Patul era e groaznic de incomod, îngust şi tare, perna cam plină de cocoloaşe, iar pătura mă gâdila, strecurându-şi firele tari prin cearşaful prea subţire. După ce mă tot întorsei de pe o parte de alta, începui până la urmă să moţăi, dar se pare că nu aveam parte de asta.

Uşa camerei se întredeschise, după ce scârţâi prelung. Mă uitai într-acolo. Probabil nu era nimeni, doar curentul. Somnul începu să mi se strecoare alene sub pleoape şi deodată ceva greu, fierbinte, mi se trânti drept pe piept, cu un sunet ameninţător.

— Aaaaa! începui să urlu.

Se auzi tropăit de picioare goale, apoi se aprinse lumina.

— Ei? întrebă Serioja, cu ochii mijiţi. Mereu urli noaptea sau doar când eşti în vizită?

— Cineva m-a atacat, bâiguii eu, încercând să mă aşez.

— Doamne, oftă tânărul, e imposibil să te odihneşti la noi acasă! Era doar Mulia. Tu te-ai culcat în sufragerie, iar ea s-a obişnuit să doarmă aici, pe canapea. Uite, a venit la locul ei. Ca să vezi, ce prostie. Dă-te puţin la o parte.

— Cine e Mulia?

— Mopsul englez, îmi aminti tânărul. Mai e şi Ada, dar ea doarme cu hamsterii. Nu te teme, Mulka nu muşcă, doar sforăie puţintel. Noapte bună.

Lumina se stinse, rămăsei în sufragerie. Fără să se deranjeze deloc, mopsul se întinse pe mine. Căţeluşa, mică la vedere, se dovedi extrem de grea şi de fierbinte. Încercai să o împing, dar Mulia nici nu tresări. Stătea cu labele întinse, nemişcată ca o piatră. Mă uitai dispreţuitor la animal. Să dorm în acelaşi pat cu un câine murdar! Cu toate că, la

prima vedere, Mulia părea destul de curată şi dinspre ea venea miros de gumă de mestecat cu aromă de mentă.

Deodată, labele ei din faţă începură să se mişte repede, cele din spate să tremure şi, fără să deschidă ochii, mopsul se puse pe schelălăit. Începui să mă amuz: cum să nu! Vasăzică şi câinii visează. Micul căţel plângea în continuare. Îi mângâiai cu grijă spatele gras. Mulia oftă şi se linişti. Blăniţa mopsului era moale, pur şi simplu mătăsoasă la pipăit. O mai mângâiai mecanic de câteva ori, minunându-mă de senzaţia plăcută, apoi oftai. „Ei, uite, ai atins un câine, trebuie să te duci să te speli pe mâini.“ Dar tare nu aveam chef să mă ridic. Din senin, canapeaua deveni extrem de confortabilă, mopsul emana o căldură constantă şi pufăia încet, deloc neplăcut. Ascultai timp de câteva minute respiraţia ritmică şi, pe neaşteptate, o mângâiai iarăşi pe Mulia. Degetele mele atinseră din întâmplare botul mic. Căţeluşul îşi deschise ochii mari, somnoroşi şi îmi linse mâna cu limbuţa roz şi incredibil de lungă. Atingerea dură o clipă, nu fu nicidecum băloasă, ci ca şi cum cineva mi-ar fi atins delicat palma cu o bucată udă, caldă, de piele de antilopă. Tresării: ştiam că animalele au viermi intestinali… Mulia oftă şi mă privi din nou. Pe neaşteptate, totul deveni liniştit şi mă simţeam aşa de bine, de parcă mi s-ar fi luat o piatră de pe suflet. Puţin probabil ca acest câine să aibă paraziţi. Totuşi, trăia într-o familie… După ce mă întorsei cu grijă pe o parte, închisei ochii. Se auzi fornăitul ritmic şi, în aceeaşi clipă, micul mops se băgă sub plapumă şi se lipi cu spatele de picioarele mele. Încercai să o dau afară, dar musafirul nepoftit fornăia întruna. Peste câteva minute tălpile îngheţate mi se încălziră şi, în cele din urmă, mă cuprinse un somn greu, profund.

2 Eroină a unui film sovietic, fată simplă de la ţară, care ajunge cântăreaţă de operă la Moscova.

3

— Dă-o încoace, dă-o odată! strigă Mişa.

— Ia-o singur, îi răspunse Nataşa.

„Interesant. Ce i-o fi apucat pe soţ şi pe fata în casă?“ îmi spusei moale, deschizând ochii. În aceeaşi clipă, din pieptul meu izbucni un ţipăt. Pe pernă, chiar lângă faţa mea, se odihnea boticul unei maimuţele. Dintr-un salt zburai spre uşă, trăsei de clanţă şi mă izbii cu capul de bărbia lui Serioja.

— Vai! strigă tânărul şi se apucă de faţă.

— Vă rog să mă iertaţi, bâiguii eu, dar acolo e un macac, chiar în pat…

— Nu avem maimuţe. Desigur, dacă nu îl punem la socoteală pe Kiriuşa, comentă Serioja şi, după ce privi în direcţia canapelei, începu să râdă în hohote: Păi e Mulia! Din cauza somnului ai confundat-o cu altceva.

Mă răsucii: micul mops stătea în mijlocul canapelei. N-o să mă credeţi: zâmbea cu tot botul lui respingător.

— Bine! zâmbi Seriojka şi dispăru pe coridor. De acolo se auzi imediat strigătul lui: Ei, oare cât poţi să te pregăteşti? Întârzii din cauza ta!

— Nu ştiu unde sunt nici cizmele, nici căciula, răspunse Kiriuşa. Mamă, o să mă duc fără căciulă.

— În niciun caz! se amestecă şi vocea Katiei în mijlocul scandalului. Ai chef să te îmbolnăveşti de meningită?

— Dar de ce Iulka poate să iasă fără căciulă? se indignă băiatul.

— Să ajungi tu la vârsta mea şi atunci să mergi cu capul descoperit în noiembrie, i-o întoarse fata.

— Gata cu cearta, declară Katia. Ieşiţi cu toţii afară, imediat!

Se auziră foşnete şi agitaţie.

— O clipă. Cine se duce cu câinii? întrebă Serioja.

— Eu, răspunse Katia. Bine, hai, fuga.

Uşa se trânti, se lăsă liniştea. Privirea mea căzu pe ceas – opt dimineaţa. Ce-i cu ei? Mereu se scoală aşa de dimineaţă?

Deodată, de afară răzbi un strigăt:

— Mamă, aruncă-ne cheile maşinii. Le-am uitat în cuier.

— Ia te uită ce mai prost! spuse Katia supărată şi începu să urle: Ţine!

Oare ce cred vecinii despre asta? Sau toţi se trezesc cum se crapă de ziuă?

Deodată, Mulia sări de pe canapea şi se făcu nevăzută pe coridor, ţăcănind cu unghiile pe podea.

— Fetelor, la plimbare, anunţă Katia şi aruncă o privire în sufragerie. Fără machiaj, faţa ei părea mai tânără şi cumva mai simplă. Părul îi stătea ca mai înainte, zburlit în toate părţile. Te-ai trezit? Dădui din cap. Du-te fuga să iei micul dejun. Cafeaua e pe masă, restul îl găseşti şi singură în frigider.

— Dar unde vă duceţi? întrebai eu sfioasă.

— Mă plimb cu crocodilii, mă lămuri Katia.

Mă trăsei involuntar înapoi. Vasăzică în casa aia erau şi aligatori.

— Mulia, Ada, Rachel! începu stăpâna să urle.

Ghemul de câini alergători se rostogoli pe casa scării.

La bucătărie era dezastru. Pe masă se îngrămădeau în dezordine farfurii cu resturi de ceva galben, o cutie începută de Nescafé, un castronel gol şi câteva bucăţi de brânză. Ceainicul emailat se răcise de tot.

Mă aşezai la masă şi mă întristai. Cam după o jumătate de oră, Katia se întoarse şi anunţă:

— Mamă ce frig e! Dar de ce nu bei cafea?

— Ceainicul s-a răcit.

— Ai fi putut să-l încălzeşti.

— Nu ştiu să aprind gazele cu chibriturile.

— Cum aşa? se minună Katia.

Mă apucai să-i explic cam haotic:

— Ei, la noi aragazul e electric…

— Oare la toate prietenele tale e la fel? continuă să se minuneze gazda, învârtind un buton. Eu tăceam şi priveam flacăra albastră. Ei, uite care-i treaba, îmi zise Katia. Îmi dau seama că nu vrei să te duci acasă, aşa-i?

— Mai bine mor.

— Bine. Am decis să te cazăm deocamdată la noi. O să locuieşti puţin aici, o să pleci, o să stai pe picioarele tale, şi apoi vom vedea ce-o fi mai departe.

— Dar nu am bani şi nu pot plăti pentru cazare…

— Păi ce, am cerut plată? zâmbi gazda. Numai să ai în vedere că aici nimeni n-o să aibă grijă de tine.

— Nu, aşa nu pot, îndrugai eu.

— Aşteaptă, se enervă Katia. Îţi propun să te angajezi la mine ca fată în casă. Vezi şi tu că apartamentul e mare; l-am făcut din două mai mici. Avem copii, câini şi mereu vin la noi musafiri, rude. Poţi s-o iei din loc. Eu nu sunt acasă niciodată, plec la şapte treizeci, vin după jurnalul de seară. Mâncăm şi noi ce se nimereşte, facem curat când se nimereşte şi, de fapt, spălăm o dată pe an. De mult m-am gândit să angajez un ajutor, iar acum ai apărut tu. Într-un cuvânt, s-a nimerit cum nu se poate mai bine – o soluţie bună pentru amândouă. Ai şi tu unde să locuieşti şi să câştigi un ban, eu am o fată în casă.

— Vedeţi dumneavoastră, încercai eu să temperez entuziasmul Katiei, nu ştiu deloc să gătesc…

— Ca să vezi! pufni gazda. O să înveţi. Mare lucru! Şi apoi, în timpul săptămânii, acasă nu e nimeni până la lăsarea serii. Kiriuşka se duce mai întâi la şcoală, apoi fuge la sală, face gimnastică. Seriojka nu apare mai devreme de opt, Iul'ka la fel. Nu e multă treabă. Dimineaţa îi trezeşti pe toţi, îi pregăteşti, plimbi câinii, le dai de mâncare lor şi pisicilor, cumperi mâncare, faci mâncare şi apoi te odihneşti. Auzind-o cum enumeră sarcinile, mă lua cu ameţeală. O să plătesc o sută de dolari pe lună, anunţă Katia. Mâncarea şi celelalte sunt gratuite, se înţelege. Iar în privinţa lucrurilor tale, nu te nelinişti. Diseară Serioja o să aducă din pivniţă geamantanele, o să găsim şi pantaloni, un pulover şi o scurtă. O sută de dolari? Interesant. Oare cât îi plătește Mişa Nataşei? Tot atât de puţin? Ei? mă zori Katia. Nu aveam ce face şi capul aprobă singur. Minunat! sări Katia de pe scaun. Deci aşa. Acum o să plec până pe la ora patru, iar tu rămâi aici. Banii sunt în dormitor, în comodă, cheile sunt în cuier. Apropo, ştii să conduci?

— Nu, bolborosii eu.

— Nu-i nimic, anunţă vioaie Katia. O să înveţi. Şi hai să trecem la „tu". Dădu fuga în hol, îmbrăcă o scurtă neagră şi puse mâna pe clanţă. Da, încă ceva…

— Ce-i? întrebai eu pierită, aşteptând să aud alte indicaţii. Ce-i?

— Să nu renunţi niciodată. Ieşirea dintr-o situaţie fără scăpare se află acolo unde este şi intrarea, turui Katia şi plecă.

Începui să hoinăresc prin apartament. Chiar că era mare. Pe coridorul lung, în stânga şi în dreapta se aflau camerele. Prima era sufrageria, apoi bucătăria, care în mod clar fusese construită din două încăperi. Vizavi era camera copiilor. Acolo domnea o dezordine groaznică. Tot spaţiul era înţesat cu tot felul de lucruri aruncate. Cărţi şi jucării se amestecau de-a valma pe birou, pe jos şi pe rafturi. Lângă pat erau aruncate ambalaje de

ciocolată… Apoi urma dormitorul lui Serioja şi al Iuliei. Nici acolo nu era prea curat, dar se vedea mai multă ordine decât la Kiriuşa. Lipite de bucătărie erau apartamentele stăpânei. Remarcai că era cea mai mică încăpere; nu cred că avea zece metri. O canapea, un fotoliu, un dulap… Pur şi simplu acolo nu aveai loc să trăieşti. La căpătâi se aflau teancuri de cărţi. O luai pe cea de sus – Marinina. Următoarea – Daşkova. Ca să vezi! Şi ei îi plăceau romanele poliţiste. Oare cu ce se ocupa? Se pare că în casa aceea nu duceau lipsă de multe. Adevărat, mobila era simplă, dar nouă. Toţi aveau în cameră câte un televizor şi, aparent, aveau două maşini.

Ultimele două camere fuseseră aranjate. Paturile erau acoperite cu pleduri şi nu vedeam haine pe nicăieri. Probabil aş fi putut să ocup eu una dintre camere.

Următoarele două ore încercai fără succes să fac ordine. Dusei gunoiul, spălai vasele şi făcui paturile. Aşa de tare obosisem, că mă luă ameţeala. După ce mă dusei în bucătărie, făcui un nes respingător, cu apă rece, şi, simţind cum stomacul mi se strânge în mod neplăcut, îmi spusei: „Totuşi, trebuie să învăţ să aprind aragazul.“ Apoi, din senin, telefonul începu să sune tare şi tăios. Tresării şi ridicai receptorul.

— Auzi, Lampa, se auzi din receptor, sunt eu, Katia. Îmbracă-te repede şi du-te pe Volodaevski, apartamentul şapte, numărul nouă, staţia de metrou Teatralnaia. Acolo locuieşte Kostia Katukov.

— De ce să merg acolo? mă minunai.

— Nu mă întrerupe, se enervă Katia. Ia de la el o servietă mică, neagră, de piele, şi adu-o la staţia de metrou Dinamo. Vei fi aşteptată la primul vagon, în direcţia centrului, fix la amiază.

— Pur şi simplu să intru şi să cer valiza?

— Chiar aşa. Spune: „Kostia, m-a trimis Katia după acte.“ Şi o să ţi-o dea.

— Dar nu am pregătit cina şi abia dacă am putut să fac puţină ordine.

— Nu-i nimic. Hai mai repede! mă zori Katia şi închise.

Mă apucai să mă îmbrac aiurea. Banii chiar erau în dormitor, iar cheile în cuier. Mai rău stătea treaba cu hainele. Paltonul era stricat definitiv, cizmele încă nu se uscaseră. Fusei nevoită să deschid dulapul mare de lângă intrare, în care dibuii o scurtă roz-închis, iar în dormitorul Katiei găsii nişte pantaloni potriviţi ca mărime şi un pulover. Mă îmbrăcai cu lucrurile care miroseau a parfum străin şi strănutai. Totuşi, era ciudat că nu mă îmbolnăvisem şi că – din nu ştiu ce motiv – alergia nu mi se declanşase.

În privinţa încălţămintei, mi se potriveau doar nişte adidaşi foarte roşi, iar după ce legai şireturile, ieşii pe scară. Câinii mă priveau tăcuţi, cu ochi umezi, şi le spusei:

— Bine, fetelor, să nu vă plictisiţi. O să mă întorc repede.

Mulia şi Ada începură să mişte din cozile groase, răsucite. Rachel lătră încet.

Metroul era în clădirea alăturată. Trebuie să spun că de mulţi ani nu mai folosisem acest mijloc de transport, iar dacă e să fiu cinstită, nu mai luasem niciodată metroul după căsătorie. Mişa angajase un şofer care mă ducea unde aveam nevoie.

Lângă casă căutai în portofelul străin şi, după ce scosei o hârtie de zece ruble, cerui:

— Daţi-mi cinci piataci.

— Ce? strigă bătrâna de la ghişeu. Care piataci?

— Pentru automat, răspunsei. Vreau să intru la metrou.

— Draga mea, cum de ai dormit cinci ani? se minună băbuţa, neaşteptat de blând. Acum se folosesc cartonaşe, iar de bănuţii tăi pot să-ţi dau două călătorii.

Dădui din cap şi peste o clipă ţineam în mână un mic dreptunghi de hârtie. Mersei cam douăzeci de minute. Blocul se afla aproape de metrou, mai în spate, dincolo de telegraf. Bucuroasă că ajunsesem la obiectiv, sunai la uşă. Linişte. Apăsai butonul din nou; pe vizor se văzu o umbră, ca şi cum cineva ar fi scrutat musafirul nepoftit.

— Cu cine doriţi? se auzi încet din apartament.

— Bună ziua, Kostia, spusei eu politicoasă. Nu ne cunoaştem, dar nu vă speriaţi, deschideţi. M-a trimis Katia după servieta neagră, de piele.

Uşa se întredeschise foarte puţin. Continuam să zâmbesc din toate puterile.

— Stai puţin, porunci vocea şi uşa se trânti.

Minunându-mă de acest fel ciudat de a primi oaspeţii, mă sprijinii de toc. Uşa se întredeschise iarăşi şi o mână la a cărei încheietură lucea un ceas de aur îmi întinse un obiect care semăna mai degrabă cu o planşetă.

— Ia şi întinde-o.

— Mulţumesc mult, răspunsei.

Uşa se trânti. Totuşi, în ţara noastră sunt mulţi mitocani!

Lângă metrou se vindea hot-dog. O femeie vioaie şi grasă, care purta cizme de pâslă, îmi făcu semn cu ochiul şi strigă:

— Nu vrei ceva cald? Vino, am şi cu muştar!

Mă întorsei demonstrativ cu spatele; nu aveam să pun în gură o asemenea prostie plină de toxine nici în ruptul capului. Totuşi, hainele joacă un rol uriaş: când cobori dintr-un Mercedes, într-o haină frumoasă de nurcă, negustoresele obraznice nu sar la tine cu propunerea de a cumpăra nişte produse prea puţin comestibile.

La Dinamo ajunsei cam în cincisprezece minute. Bine măcar că nu fusese nevoie să schimb metroul. Pe peron, Katia stătea aşezată pe o bancă. Lângă ea se aşezase un bărbat cât un munte. Pe gâtul gros ca o coloană se iţea un căpşor mic, neted, ca de şarpe. Katia mă văzu, dar nu se ridică. Faţa ei

părea chinuită, cumva cenuşie, cu ochi căzuţi în orbite şi buze palide. Îţi dădea senzaţia că e bolnavă şi – într-un fel – lovită.

— Dă-o! ordonă omul, văzând că mă opresc lângă Katia.

— Dă-i servieta, bâigui femeia, într-o şoaptă sacadată.

Îi întinsei mica planşetă. Grasul mi-o smulse cu mâna stângă şi, după ce se chinui puţin, reuşi să o deschidă. Mâna dreaptă îi atârna nemişcată. Vasăzică, era invalid.

— Ei, jigodie, şuieră bărbatul, arătând geanta absolut goală. Ei, scârbă, ai vrut să mă păcăleşti.

Katia păli şi mai mult şi întrebă din nou, în şoaptă:

— Kostia ţi-a dat-o? Te-ai uitat înăuntru? Nu ai pierdut nimic?

Mă simţeam jignită până în adâncul sufletului. Ei, drept cine mă lua?

— Kostia în persoană mi-a dat servieta asta. Şi apoi, nu am obiceiul să umblu prin genţile altora.

— Tacă-ţi fleanca! ordonă bărbatul.

Amuţii.

— Cu mine vorbiţi?

— Cu tine, păduche neînsemnat, veni răspunsul.

Katia tresări şi spuse:

— El m-a păcălit.

— Nu, pisicuţo, susură grăsunul, neaşteptat de blând. Tu m-ai păcălit, iar pentru treaba asta ştii ce te aşteaptă!

Katerina se încordă, în ochii ei albaştri se citea o groază sinceră; cu toate astea, vocea îi era fermă:

— Lasă-mă să plec. O s-o aduc chiar eu.

— De trei ori „ha“, fornăi namila. Ţi-ai găsit prostul! Nu, nu, n-are decât să o caute asta.

În direcţia mea se întinse un deget ca o sardea, cu o unghie destul de murdară, iar pe el, ca o şa pusă pe o vacă, ieşea vulgar în evidenţă un inel scump de aur, cu pietre mari, care de la distanţă semănau foarte bine cu briliantele.

— „Asta“ nu poate, răspunse apăsat Katia, nu e omul potrivit. Dă-mi voie s-o sun pe Lena.

— Asta-i bună! Acum o să stau să apar în faţa tuturor muierilor tale, se enervă monstrul. Dacă-i asta, e asta.

Katia îşi plecă capul.

— Ia ascultă, îmi ordonă bărbatul. Aici au fost nişte hârtii, câteva foi, şi negative. O să le găseşti şi o să le aduci în acelaşi loc, la Dinamo, exact peste două săptămâni, în 17 noiembrie, la ora unu. Dacă nu faci asta, o să rămână numai fulgii din Katia!

Îşi mişcă supărat mâna dreaptă şi în acelaşi moment Katia îşi ridică mâna stângă, care se afla între ei. Fularul căzu, iar eu mă holbai cu groază la cătuşe.

Sărmana Katia era încătuşată de muntele de slănină.

— Ce-ai belit aşa felinarele? spuse răguşit grăsanul.

— Ce? întrebai eu, fără să înţeleg.

— Închide ochii, o să-i scapi pe jos! scuipă bărbatul. Ridică fularul şi acoperă brăţările.

— Ce? întrebai eu, din nou nedumerită.

— Ascultă, pupăză, nu cumva ai ieşit de la casa de nebuni? se agită grăsunul.

— Ia fularul şi aruncă-l peste cătuşe. Ce rost are să atragem atenţia? spuse disperată Katia, apoi adăugă: Doar ţi-am spus, Slava, că nu nu e omul potrivit.

— Gura! Repede! ordonă bărbatul şi mi se adresă din nou: Ei, ai înţeles?

— Nu, dădui eu din cap. De unde să iau eu documentele?

— Din magazie, de pe raft, de unde urlă lupii. Caută.

— Stai puţin, Slava, îl rugă Katia. Lasă-mă să-i explic.

— Dar mai repede, ordonă „cavalerul“, m-am plictisit să-mi tot ţin fundul pe aici.

— Lampocika, spuse blând Katia, du-te din nou la Kostia şi încearcă să afli unde a pus documentele. Numai să te străduieşti mai mult, că altfel, mă tem, urmările o să fie mult prea grele. După ce-mi văzu faţa lungă, adăugă repede: Nu te speria, cel mai probabil Kostia pur şi simplu a confundat servieta. Are două la fel. Lui Serioja şi Iuliei să le spui că am plecat în delegaţie, la Kemerovo. S-au obişnuit şi n-au să se mire. Ai înţeles? Dădui din cap. Bravo, eşti deşteaptă. O să ne vedem peste două săptămâni. Acum ţine minte. Acolo sunt trei pagini de culoare albastră, o hârtie neobişnuită, n-o poţi confunda, şi patru fotografii cu negative. În ele o să vezi tot felul de oameni, în principal bărbaţi. Toate sunt într-un dosar roşu, iar pe el scrie „Combinat“. Ai înţeles?

Dădui iar din cap.

— Mişcă-te! ordonă muntele de grăsime şi se ridică dintr-odată.

Se ridică şi Katia.

— Lampocika, şopti ea, te rog să te străduieşti. De fapt, dacă nu vom avea noroc şi n-o să ne mai întâlnim, te implor să nu-i părăseşti pe ai mei. Nu au pe nimeni în afară de mine. Să le ţii loc de mamă…

— Să mergem, îşi smuci braţul bărbatul şi o trase pe Katia după el.

Ea se puse în mişcare, supusă, dar după ce se îndepărtă un metru se întoarse şi strigă:

— Te rog, în numele lui Dumnezeu, nu-i părăsi! Să ştii că ţi i-am încredinţat ţie!

Mă trântii pe bancă şi abia atunci îmi dădui seama seama cât de obosită sunt. Ziua fusese plină de griji străine, grele – mai întâi curăţenia în casă, apoi călătoria, pe urmă, uite, întâlnirea de groază. Mintea îmi funcţiona încet. Şi de ce nu chemasem miliţia? Deşi tânărul ăla zdravăn mai degrabă nu ar fi permis aşa ceva… Şi ce voise Katia să spună când pomenise despre copii? Deodată, urechile mele începură să ardă, iar pe spate îmi curgeau

dâre de sudoare. Tocmai înţelesesem sensul cuvintelor ei. Dacă nu găseam documentele, Katia pur şi simplu avea să fie ucisă, iar eu ar fi trebuit să devin mama lui Serioja, a lui Kiriuşa, a Iuliei, a celor trei câini, a celor două pisici, a hamsterilor şi a broaştei Gertrude. Doamne, nici nu ştiam care e numele lor de familie!

4

Ceasul arăta douăsprezece şi jumătate şi pornii din nou spre staţia Teatralnaia. Dar de data asta nimeni nu răspunse la uşă. După ce mai apăsai o dată, de formă, pe butonaş, ciocănii uşurel în uşă, iar aceasta se deschise pe neaşteptate.

Mă trezii într-un hol destul de mare, aranjat cu mobilă scumpă, tapiţată cu piele de culoarea laptelui condensat.

— Bună ziua! strigai. Kostia, răspundeţi!

Dar ca răspuns primii doar liniştea. Se auzea doar cum curge apa în vasul de toaletă. Să fi plecat şi să fi uitat uitat să închidă uşa?

Pentru orice eventualitate, aruncai o privire în cameră şi văzui pe o canapea mare, acoperită cu velur verde-închis, un bărbat care dormea liniştit. Bucuroasă, mă apropiai şi spusei tare:

— Kostia, Katia vă roagă să îmi daţi documentele: dosarul roşu cu şnur, cu inscripţia „Combinat“.

Dar omul nici nu tresări. Tare adânc mai dormea!

Pentru prima dată mă aflam într-o situaţie atât de absurdă şi ambiguă: eram un musafir nepoftit, într-o casă străină, lângă un bărbat străin, necunoscut. Dar nu aveam ce face, oricum trebuia să-l trezesc. Aveam mare nevoie de documente.

— Hei! strigai eu puţin mai tare. Bună ziua şi răspundeţi, vă rog!

Nicio reacţie; omul nici nu tresări, cum fac de obicei oamenii care se trezesc. După ce ezitai puţin, îl trăsei de umăr. Pe neaşteptate, trupul se răsuci repede şi se întoarse pe spate. Scosei un

ţipăt. Trăsăturile cândva frumoase, nobile ale bărbatului erau schimonosite de o grimasă post-mortem. Aproape că nu mai avea faţă: în loc de nas, o gaură groaznică; un ochi era închis, celălalt, privind împietrit, se pironise în tavan. Gura alunecase groaznic într-o parte, dar şi mai îngrozitoare erau mâinile – din sacou ieşeau nişte cioturi însângerate.

— Hei, şoptii eu, simţind că mi se strânge stomacul. Hei, ce-i cu dumneavoastră? Aţi murit?

Dar omul continua să privească tăcut lustra. Doamne, iar eu îl ţineam de umăr!

Mâna i se întinse, picioarele se prăvăliră spre fereastră. În aceeaşi clipă, greaţa mi se ridică în gât, mă năpustii spre toaletă, intrai iute în baie şi mă aplecai deasupra chiuvetei. Trupul îmi tremura destul de mult din cauza frisoanelor, iar după ce îmi venii cât de cât în fire, mă sprijinii de maşina de spălat nouă. Ei, şi ce să fac? Să chem miliţia? Total imposibil. În primul rând, ar trebui să explic cum şi de ce ajunsesem în apartament, iar în al doilea rând – şi asta, mă rog, era lucrul cel mai important –, angajaţii organelor de ordine publică mi-ar cere actele… Nu, asta era pur şi simplu imposibil. Poate că Mişa făcuse deja anunţul despre dispariţia soţiei, iar eu nu voiam în niciun caz să mă întâlnesc cu soţul meu. Aveam o singură soluţie – să plec de acolo cât mai repede, până nu apărea cineva. Deşi, judecând după periuţa de dinţi singuratică din pahar şi parfumurile exclusiv masculine de pe raft, Kostia fusese burlac.

După ce îmi adunai rămăşiţele de voinţă, mă strecurai până la uşa de la intrare, cu ochii mijiţi, pentru a nu mai da cu ochii de cadavru. Mâinile apucară de la sine poşeta, picioarele ieşiră pe scară. Începu să huruie liftul; speriată, o luai la fugă pe scară şi îmi trăsei sufletul numai când ajunsei la metrou. Asta mai lipsea, ca vreo tanti vigilentă să-mi reţină semnalmentele şi să raporteze miliţiei.

După ce mă relaxai pe scaun, închisei ochii şi îmi întinsei picioarele. În clipa aceea, tălpile mele primiră o lovitură destul de dureroasă. O babă grasă, care trăgea după eao geantă murdară, pe rotile, şuieră cu răutate:

— Iote ce s-a prăvălit! Nu lasă oamenii să treacă.

Îmi strânsei picioarele; băbătia de vizavi de mine, într-un palton verde, groaznic, declară:

— Chiar aşa. Ăstora ar trebui să le rupi labele. Când nu ştii să te comporţi într-un mijloc de transport, ia taxiul, dacă ai mijloace!

Faţa ei roşie se întunecă de furie, iar buzele se strânseră până se transformară într-un fir subţire. Mă mulţumii să oftez; nu, e mult mai bine în Mercedes, cu şofer personal.

Uşa apartamentului se deschise cu greu, iar ghemul de câini care schelălăiau mi se aruncă la picioare. Mopşii mă întâmpinară ca pe o rudă, Rachel manifestă mai puţin entuziasm. Mai întâi câinele de Staffordshire fugi la bucătărie, apoi aduse în bot lesa şi o puse, din nu ştiu ce motiv, pe prag. Îmi spălai mâinile cu grijă şi, frântă de oboseală, mă prăbuşii pe canapea. Tare mai voiam să dorm. Trupul îmi era cuprins de o oboseală groaznică, picioarele îmi erau grele ca plumbul, gâtul mă supăra. Pentru profilaxie, trebuia să iau două tablete de aspirină, dar nu aveam putere să le caut.

Mă trezi o discuţie pe un ton ridicat.

— Nici pâine nu este! strigă Kiriuşa. Tare vreau să înfulec ceva! Iul', fă nişte omletă cu crutoane şi ceapă.

— Păi chiar tu ai spus că nu e pâine, răspunse fata şi ordonă: Fuga la magazin! Cumpără ceva să pregătim repede.

— Ce porcărie! începu să urle Serioja. Cine a făcut pipi pe hol?

— Acuşi o să se dea de gol! răspunse vioi Kiriuşka.

— Hai, dă fuga după pelmeni[3], poetule! strigă fratele mai mare şi spuse mai încet: Balta e mică, deci nu e Rachel vinovată. Ei, mopşilor, recunoaşteţi. A cui e treaba?

Se auziră nişte pocnituri înverşunate.

— Nu-i atinge, spuse Iulia. Nu sunt vinovaţi câinii. Pur şi simplu nu au fost scoşi afară la timp. Unde s-o fi dus Katia? Spunea că o să stea toată ziua şi a plecat. Nu a cumpărat de mâncare, nu a scos câinii…

Ridicându-mi cu greu capul de pe pernă, strigai:

— Katia a plecat în deplasare!

Pentru o secundă, pe hol se făcu linişte, apoi Iulia şi Seriojka dădură buzna în sufragerie.

— Unde? întrebară ei în cor.

Mă pierdui: nu ştiu deloc să mint. De fapt, până atunci în viaţa mea nu existaseră secrete.

— A spus ea un oraş, ceva cu „K“.

— A, am înţeles, oftă Serghei. Kemerovo. Ei, mamă, mare figură mai eşti. Dinadins nu ne-ai spus ieri.

— Uite ce şmecheră, spuse Iulia. Ştia că n-o să fim de acord să lucreze în concediu…

— E în concediu? întrebai eu, fără să ştiu de ce.

— Da, răspunse tânărul. De ieri e în concediu, iar azi, mă rog, s-a fofilat, s-a dus după bani. Doar am spus că o să trăim foarte bine şi fără alte câştiguri suplimentare. Iar acum nici n-o să dea telefon, ca să nu ne certăm!

— Ascultă, Lampa, întrebă Iulia rar, dar tu eşti de mult acasă?

Mă uitai la ceas. Ca să vezi, dormisem aproape patru ore!

— Am venit pe la trei.

— Ei, poftim! făcu Iulia fierbând. Nici câinii nu i-ai scos afară, nici la cină nu te-ai gândit!

Privii pierdută faţa ei supărată.

— Trebuia să ies cu câinii?

— Desigur, răspunse Serioja, doar nu ştiu să folosească toaleta. Ştii ce baltă e acolo pe hol?

— Vă rog să mă scuzaţi, bâiguii, dar niciodată nu am trăit alături de animale…

— Asta e foarte clar, rezumă vioi Serioja. Bine, o să mă duc eu să plimb fetele.

Uşa se trânti şi Kiriuşa întrebă:

— Dar cine a comandat pelmeni?

— Vin, răspunse Iulia şi imediat, din hol, se auzi vocea ei nemulţumită: De ce ai luat unii aşa de scumpi? Data viitoare să iei Daria.

— Nu sunt comestibili, spuse Kiriuşa. Coca e groasă, înăuntru au numai funii.

— Sunt vine naturale, curate din punct de vedere ecologic, zâmbi Seriojka. Ei, doar cine pune în pelmeni semipreparaţi carne adevărată?

— Taci, că acum vomit! strigă Iulia.

Începură să mă doară tâmplele. Familia asta făcea mult prea mult zgomot. Ar fi fost mai bine să mă duc la culcare, aveam impresia că mă ia migrena. Dar nici vorbă de aşa ceva. În prag apăru Iulia şi îmi comunică:

— Seriojka plimbă câinii, Kiriuşka s-a dus după pâine, eu fierb pelmenii, iar tu spală balta.

— Cu ce?

Iulia chicoti:

— Cu cârpa, desigur. Cu ce altceva?

— Unde e?

— Ca la toată lumea, în baie. La tine acasă ţii în dormitor cârpa de şters pe jos?

Simţind cum mi se învârte durerea în cap, abia mă târâi pe hol. Acasă nici nu ştiam unde ţine Nataşa cârpele. Găsii o bucată de prosop sub chiuvetă. O înmuiai cum trebuie şi pornii spre coridor. Nu ştiu de ce, dar balta, în loc să dispară, se făcu şi mai mare. Mă apucai să strâng apa de pe podea.

— Ei, ascultă, îmi zise Iulia uimită, privind scena, tu nu ai spălat niciodată pe jos?

Sigur că nu. Toată viaţa îmi cruţasem mâinile. O harpistă trebuie să aibă degetele sensibile, şi apoi

sănătatea şubredă nu-mi permitea să mă ocup de gospodărie.

— Dă încoa, amărâto! spuse fata şi îmi trase cârpa din mîini.

Apoi aduse o căldare mică, roşie, stoarse îndemânatic fostul prosop şi într-o clipită lichidă „oceanul“. Rămăsei înmărmurită: vasăzică nu trebuia să ud cârpa, ci să o răsucesc.

— Poţi să verşi găleata în vasul de toaletă? întrebă ironic Iulia şi plecă.

După ce îndeplinii comanda, mă dusei în sufragerie şi mă întinsei din nou. Capul mă durea îngrozitor.

— Lampocika, se auzi urletul lui Kiriuşa, hai la masă!

— Nu vreau, răspusei eu moale.

— Vino mai repede! nu se potoli copilul.

Fusei nevoită să mă ridic. Pe masă, o oală scotea aburi.

— Câţi vrei? întrebă Serioja şi, fără să aştepte răspunsul, îmi umplu farfuria. Ketchup, muştar, smântână…

Mă apucai să scormonesc anemic cu furculiţa în ceea ce mi se dăduse. Ceilalţi îşi umpleau abil şi cu spor gura cu bucăţile lipicioase de aluat care arătau respingător. Şi mâncau pelmenii cu pâine. Evident, în casa asta nu auziseră de alimentaţie corectă.

— Ce bine e să mănânci ceva fierbinte când e frig, bolborosi Serioja, mijindu-şi ochii de plăcere.

— Să nu-ţi treacă prin minte să adormi, îl lovi în spate Iulia. Trebuie să speli vasele.

— O să le spele Kirka, ripostă soţul.

— Aţi auzit de sfântu-aşteaptă? începu să ţipe băiatul. Ştiţi câte teme ne-au dat? Iul’ka! N-are decât Iul’ka…

— În primul rând, nu Iul’ka, ci Iulecika, îl întrerupse fata, iar în al doilea rând, mi-am luat treabă pentru acasă, mâine am de pregătit un articol. Aşa că, Serioja, pune mâna pe burete.

— O clipă, spuse tânărul. Mai ţineţi minte ce a spus mama ieri?

— Ce? întrebară ai casei într-un glas.

— Pe Lampa ne-a trimis-o din Petersburg Ninel' Mihailovna.

— Ei, şi ce-i cu asta? îl repezi Iulia.

— Păi de ce a trimis-o? Ca să trudească la noi, pe tărâmul gospodăriei, ca fată în casă. Mama i-a stabilit un salariu, o sută de biştari. Nu-i aşa?

Toţi aprobară din cap.

— Atunci nu mai avem ce comenta, încheie Serioja şi se întoarse spre mine: Consideră că stagiul tău de muncă a început. Dă-i drumul. Şi nu-ţi fie frică, o să te ajutăm când vom putea.

— Bine, bolborosii eu, simţindu-mă într-o situaţie fără ieşire. Unde aveţi maşina de spălat vase?

— Nu prea avem, răspunse cântător Iulia. Frecăm cu buretele şi cu Fairy. Bine, eu nu am timp.

Şi se strecură pe uşă. După ea zbură Kiriuşa, iar ultimul, căscând, ieşi Serghei. Eu rămăsei singură cu muntele de vase. Nu mi-ar fi trecut prin minte că o mână de oameni, după ce au mâncat la cină numai pelmeni, lasă în urmă atâta mizerie!

Patru farfurii adânci, trei goale şi una plină, ceşti, farfuriuţe, furculiţe, cuţite, oala cu apă greţoasă, plină de grăsime, supiera…

În chiuvetă, în suportul de plastic, se afla un burete cu o înfăţişare respingătoare, plin de zaţ de cafea. Şi cu ASTA mi se propusese să spăl vasele. Păi un asemenea obiect ţi-e silă să-l atingi şi cu penseta! Dar nu aveam alternativă.

Luai bucata de cauciuc cu două degete, ca pe un şobolan mort, şi încercai să şterg grăsimea. Dar farfuria nu avea de gând să rămână curată. Aluneca, respingătoare, şi cădea mereu în chiuveta foarte murdară.

— Ei, Lampa! se auzi în spatele meu.

Mă întorsei. Zâmbind, Iulia mă privea ţintă.

— Ai spălat vreodată vasele? Ia Fairy, dă drumul la apă mai caldă. Apropo, mâine trezirea e la şapte.

Şi, după ce pufni, plecă. Turnai ascultătoare săpun lichid, totul era mai vesel. Cam peste o oră, admirându-mi roadele muncii, rămăsei mulţumită. Din hol nu răzbătea niciun sunet. Stăpânii mei dormeau. Mă strecurai încetişor în sufragerie şi o descoperii pe canapea pe Mulia, care sforăia liniştită. După ce împinsei cumva trupuşorul ca de piatră al mopsului care mârâia, mă prăbuşii pe pernă şi îmi întinsei picioarele, care mă dureau îngrozitor. Niciodată nu obosisem aşa. Prin somnul care se apropia se strecură un gând: „Azi nu ai făcut, ca de obicei, baia de seară, nu ţi-ai aplicat masca. Dar despre ce mască vorbim? Nici pe dinţi nu te-ai spălat.“ De fapt, nici nu aveam cu ce. Deocamdată nu aveam periuţă de dinţi. De unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere.

Dimineaţa începu din nou cu strigăte pe mai multe voci.

— Ce coşmar! urlă Iulia. E nouă dimineaţa! Serioja, mai repede!

— Nouă! începu să zbiere Serghei. Mai repede, Kirka, repejor!

Apoi intrară toţi în fugă în sufragerie şi începură să şuiere, ca un fierăstrău circular:

— Lampa, de ce nu ne-ai trezit?

— Trebuia să vă trezesc? întrebai eu aiurită, încercând ameţită să-mi dau seama ce oră e.

Privirea îmi căzu pe deşteptător. Nouă şi cinci. Şi de ce se agitau aşa? Cine se trezeşte aşa de dimineaţă?

— Aveam chiar mare nevoie să ne trezeşti, îmi transmise Serioja şi dispăru pe hol.

Apoi se trânti uşa. Rămăsesem singură cu câinii. Nici nu apucai să pun capul pe pernă, că se auzi soneria la uşă.

— Na, spuse Iulia şi îmi îndesă în mână o gentuţă. Scuză-mă, din greşeală am luat-o pe a ta!

Luă mica poşetuţă şi strigă: Să scoţi câinii afară!

Uimită, mă holbai la geantă. Nu, nu era mea, dar nici a Iuliei nu era. Deci a cui era? A Katiei?

— Lampa, aruncă cheile, le-am uitat pe oglindă! se auzi din stradă.

Scoţând capul pe ferestruică, îl văzui pe Serioja lângă un Ford alb, vechi.

— Să scoţi câinii! îmi aminti tânărul.

Mă dusei în bucătărie şi mă holbai la ceainic. Cele zece încercări nereuşite de a aprinde gazul mă aduseră în pragul isteriei. Mâna scăpa chibritul şi ochiul nu voia să se aprindă. În cele din urmă, îmi veni o idee: găsii un ziar, îi dădui foc şi îl apropiai de arzător. Prima victorie asupra modului de viaţă îmi dădu aripi şi mă aşezai să îmi beau cafeaua. Găsii în frigider numai un pachet de unt. Se aşteaptau să mă duc la cumpărături. Deodată, îmi ceva îmi trecu prin cap. Gentuţa! Cu o zi în urmă, când plecasem îngrozită din apartamentul mortului Kostia, o luasem mecanic din hol. Eram obişnuită să apar mereu cu accesorii elegante. Deci pur şi simplu furasem lucrul altuia. Şi ce să fac? Bine, o să rezolvăm greutăţile pe măsură ce apar. Mai întâi să plimbăm câinii.

După ce strigai cu voce vioaie „La plimbare!“, scosei turma în curte. Mopşii se aşezară imediat lângă scară, Rachel se duse într-un tufiş.

Ca să vezi ce simplu. După ce considerai procedura încheiată, poruncii:

— Acasă!

Rachel îşi ridică spre mine ochii inteligenţi şi lătră delicat:

— Ham!

— Acasă! repetai.

Câinii se priviră nedumeriţi, dar mă ascultară. Oare de ce erau nemulţumiţi, din moment ce făcuseră pipi?

Acasă aprinsei din nou un ziar, încălzii ceainicul şi făcui cafea. Ce să fac? Ce se va întâmpla cu Katia? De unde să iau hârtiile? Poate să las totul

baltă şi să mă întorc la Mihail? Dar în acel moment, în faţa ochilor îmi apărură flăcăul ăla ca un hipopotam şi Katia cea slăbuţă, legată cu cătuşele de el. Văzui din nou faţa ei palidă şi în urechi îmi pătrunse o voce nervoasă, cu intermitenţe: „Lampocika, dacă n-o să ne mai întâlnim, să nu-i laşi pe copii, nu au pe nimeni! Să ştii că ţi i-am încredinţat ţie.“

Spatele îmi transpiră subit. Păi o s-o omoare dacă nu duc documentele alea date naibii! Şi tot restul vieţii o să trăiesc cu senzaţia că am trimis un om la moarte. Să mă duc la miliţie? Ei, nu…

Chiar în toiul acelor gânduri apăsătoare, Rachel intră şi lătră din nou, delicat:

— Ham!

Mă uitai la ea.

— Ce vrei?

— Ham!

— Te rog să mă scuzi, nu înţeleg.

În momentul acela, mopşii intrară vijelios în bucătărie şi holbară la mine ochii care semănau cu nişte prune coapte. Era clar că toţi câinii vor ceva.

— Ham! repetă Rachel.

Muliei şi Adei le tremurau burţile pline de grăsime. Pentru a completa tabloul, apărură şi pisicile, începând să urle de parcă erau tăiate:

— Miau, miau!

Pur şi simplu Sodoma şi Gomora!

— Dar ce vreţi?

În clipa aceea, Rachel apucă oala goală şi o aruncă la picioarele mele:

— Ham!

Totul deveni foarte clar: animalele voiau să mănânce.

În frigider găsii un pachet de unt, iar pe masă o franzelă albă. După ce făcui sandvişuri, i-l întinsei Muliei pe primul. Mopsul adulmecă şi luă trataţia. Untul Mulgătoarea şi pâinea dispărură într-o clipită. E adevărat, pisicile nici nu se apropiau de

mâncare şi continuau să miorlăie ca nişte cimpoaie.

Mă dusei în hol. Bine, aveam să mă mai duc o dată în apartamentul ăla înfricoşător, încercând să nu mă uit la canapea, şi aveam să caut documentele. Poate erau în birou sau în *secretaire*. Şi voi înapoia şi poşetuţa.

3 Un fel de colţunaşi cu carne.

5

Uşa era încuiată şi împodobită cu o fâşie de hârtie ştampilată. Trăsei fără folos de clanţă şi mă sprijinii disperată de tocul uşii. Gentuţa îmi căzu din mână, zdrăngănind jalnic. O ridicai; în cădere se deschisese. Înăuntru descoperii un buletin pe numele Volkova Margarita Fiodorovna. Din fotografie mă privea o femeie destul de tânără şi nu prea simpatică, purtând un „cozonac“ de modă veche pe cap. Mai erau acolo şi o pudrieră ieftină, un pieptăn, o batistă nu prea curată şi o legătură de chei.

Mă uitai o clipă la cele două chei sofisticate, apoi introdusei una în gaura cheii. Se potrivi de minune şi se întoarse foarte uşor. Hârtia căzu. Uşa se deschise încet-încet. Mă strecurai în apartament şi trântii uşa. Dacă mama ar fi aflat de aşa ceva, nu m-ar fi crezut pentru nimic în lume.

În hol era cam penumbră, iar în cameră destul de întunecat. Într-adevăr, era o zi mizerabilă, norii atârnau chiar deasupra capului. Pe canapea nu era nimeni şi, nu ştiu de ce, în jur totul fusese acoperit de un praf extrem de mărunt, asemănător cu talcul.

Încercând să nu fac prea mare gălăgie, mă apropiai de birou şi mă apucai să deschid sertarele. Mâinile răsfirau repede conţinutul, dar nu găsii nimic interesant. Ţigări, agrafe, un teanc de facturi, o cutie de Algocalmin, două scrisori…

Şi deodată îmi ajunse la urechi sunetul yalei care se deschide. Că m-am speriat, e puţin spus. Trupul acţionă mai repede decât mintea. Dintr-un salt zburai spre pervaz şi mă ascunsei în spatele draperiei. Aşa se ascunsese de următorii ei nu mai

ştiu care eroină din romanelor poliţiste atât de adorate.

Draperiile groase nu îmi permiteau să îl văd pe cel care intrase. Auzeam doar cum omul merge cu grijă prin cameră, în urma lui se auzea un foşnet şi un bipăit ritmic.

— Alo, îmi ajunse la ureche o voce melodioasă de femeie. Închipuie-ţi, am întârziat. A fost cineva aici. Uşa nu e încuiată, e doar trasă, sertarele de la birou sunt deschise… Miliţia? Puţin probabil. Dar ce le-ar trebui lor fotografiile de familie? Nu, a mai aflat cineva de asta. Dar cine? Se lăsă tăcerea, apoi necunoscuta invizibilă mai spuse: Crezi că Ritka le-a luat? Ei, de fapt ar fi putut să-i povestească ei. Bine, va trebui s-o scutur pe cretină. O să mă ocup diseară de asta, dar acum mă duc la serviciu. La revedere, Slavka, ne mai auzim.

Se auzi un foşnet uşor, apoi apa curgând. Se vede că musafira folosise toaleta. Urmară paşi uşori şi sunetul uşii trântite. După ce stătui încă vreo câteva clipe nemişcată, pentru orice eventualitate, încercai să ies de sub pervaz. La drept vorbind, abia reuşii. Picioarele îmi amorţiseră, spatele îşi pierduse flexibilitatea, dinspre fereastră mai şi trăgea curentul destul de tare, iar partea inferioară a corpului mi se transformase într-o bucată de gheaţă. Asta mai lipsea, să fac o cistită! În mod uimitor, migrena care mă încercase cu o seară în urmă se evaporase, nelăsând în acea dimineaţă nicio amintire. De regulă, durerea de cap mă vizita la ore fixe, o dată pe lună. Accesul ţinea trei zile, pe care le petreceam în dormitorul întunecat, cu un mic lighean lângă pat, iar Nataşa îmi punea comprese…

Când pusei pe podea picioarele înţepenite, pornii spre uşă şi îmi dădui seama imediat că pur şi simplu trebuie să vizitez „colţişorul meditaţiei“. Toaleta era decorată cu gresie neagră, frumoasă, însă părea cam întunecoasă. Dar Konstantin,

evident, era un filfizon. Toate accesoriile erau asortate – peria, raftul şi chiar suportul pentru hârtie igienică.

Rupsei o bucată de „pipifax“ şi o băgai în buzunar. Mobilul stătea sub rola de pe raft. Ei, aşa făceam eu mereu: puneam telefonul undeva pentru a-mi elibera mâinile, iar mai apoi uitam de el! Numai că nu prea aveam chef să-l las în apartamentului bărbatului ucis!

Înainte de a ieşi pe scară, mă uitai pe vizor ca să mă conving că scara e pustie. După ce ezitai o clipă, luai poşetuţa şi o rupsei la fugă pe scări în jos.

Vântul îngheţat de noiembrie mă lovi drept în faţă. Pe trotuar se învârtejea zăpada, iar eu aveam adidaşi în picioare, nu găsisem altă încălţăminte potrivită. Cizmele de antilopă se uscaseră, dar erau foarte subţiri şi nicidecum destinate mersului pe străzile inundate de fleşcăială. Iar noroiul era peste tot sub picioare, în pofida puiului de ger. Ce vreme ciudată!

După ce mă zgribulii, zburai la metrou şi mă aşezai pe o băncuţă. Ca să vezi! Documentele mai erau căutate de o femeie, iar ea bănuia că Rita le-ar fi luat. Poate că era vorba de Volkova Margarita Fiodorovna, a cărei gentuţă se odihnea liniştită pe umărul meu?

Scosei buletinul şi în două clipe aflai adresa – strada Tverskaia. Ceasul mare de deasupra capului arăta miezul zilei. Începui să gândesc rapid. Drumul până acolo şi înapoi mi-ar fi luat negreşit vreo douăzeci de minte. Ei, să spunem cam o oră pentru discuţia cu duduia… Aş fi luat documentele şi m-aş fi întors acasă. Oricum, nimeni nu venea acasă mai devreme de şapte, aş fi apucat să scot şi câinii, să cumpăr şi mâncare şi – lucrul cel mai important – aveam să fac rost de hârtii.

Plină de entuziasm, mă aruncai în vagon şi, după ce mă trântii pe canapea, îmi trăsei picioarele sub mine cât putui mai mult. În tren nu era aproape

nimeni. Călătorii rari stăteau cu nasul în carte. Ca să vezi, nu mi-aş fi putut imagina că poţi citi în metrou. La întoarcere aveam să cumpăr un roman poliţist şi să îmbin utilul cu plăcutul.

Blocul înalt, construit la începutul secolului, îţi bucura ochiul cu faţada lui de un roz cald, dar dinspre curte dădea la iveală un cenuşiu neplăcut. Fie nu mai avuseseră var, fie stabiliseră că vine bine şi întors pe dos. Ca în multe blocuri vechi, nici acolo nu era lift, şi fusei nevoită să urc scările foarte mari.

Uşa se dădu de perete imediat şi o femeie extrem de interesantă, cam de patruzeci de ani, mă întrebă binevoitor:

— Pe cine căutaţi?

Întinsei gentuţa şi întrebai:

— E a dumneavoastră, Margarita Fiodorovna?

Dintr-odată, dama se schimbă la faţă; după ce se trase înapoi, spre coridor, strigă neaşteptat de subţire:

— De la miliţie, da? Aţi venit după mine, da? Îmi imaginai la iuţeală cum trebuie să procedez, dar Volkova, evident, îmi interpretase negativ tăcerea, pentru că spuse cu voce plângăreaţă: Vă implor, nu mă distrugeţi! Ascultaţi, nu l-am omorât pe Konstantin, ascultaţi-mă numai… Ochii îi străluceau febril, gâtul şi fruntea i se înroşiseră, iar obrajii îi deveniseră două pete albe. Să mergem, să mergem, mă rugă Margarita. O să spun tot şi o să vă daţi seama că ucigaşul nu sunt eu. Intraţi, vă rog!

În prima clipă vrusei să o liniştesc, să-i înapoiez gentuţa şi să-i cer hârtiile. Dar în minte mi se strecurase un gând: „Dar dacă nu mi le dă?“ Mai bine o lăsam să povestească. Puţin probabil să-şi deschidă sufletul pentru o necunoscută, dar în faţa unei agente de la miliţie era deja gata să îşi spună secretele…

Dând din cap în tăcere, pornii spre bucătărie. Camera mică pur şi simplu strălucea: faianţa bine

curăţată, chiuveta şi aragazul lucitoare, un ceainic electric alb, frumos…

— Cafea? Ceai? începu să se agite gazda.

— Ceai, vă rog. De preferat Ceylon, fără zahăr, o rugai şi, fără să fac vreo pauză, întrebai: De ce l-aţi omorât pe Konstantin Katukov?

Margarita sări ca arsă:

— Doamne, nu am nicio legătură cu asta!

Pufnii. Dacă citeşti mulţi ani la rând literatură poliţistă, involuntar începi să gândeşti logic. Mai mult: la fel ca toţi muzicienii, aveam memoria foarte dezvoltată.

— Nu trebuie să spuneţi minciuni. Gentuţa aceasta se afla în apartamentul lui Katukov, iar în ea sunt buletinul dumneavoastră şi cheia de la apartamentul lui. Nu cred că le-ar fi încredinţat unei femei total străine.

— Nu m-aţi înţeles bine, se apucă să se scuze Margarita. Nu am nimic de-a face cu crima, dar pe Kostia îl cunoşteam foarte bine.

— Uite, povestiţi totul, pe rând, ordonai eu, încercând să vorbesc cu voce fermă, apoi mă încordai şi îmi adusei aminte cuvintele necesare: O recunoaştere voluntară vă uşurează vina.

Margarita apucă nervoasă un pachet de ţigări Parliament. Voiam să o rog să nu fumeze, dar, după ce mă gândii puţin, tăcui. Las-o să se relaxeze. Norii de fum se ridicau spre tavan, iar odată cu ei începu să curgă lin şi povestirea.

Margarita era casieră la un supermarket: stătea o zi la magazin, de la amiază până după miezul nopţii, şi o zi acasă. La ei alimentele erau scumpe, nu pentru buzunarul unui om simplu. Supermarketul se afla chiar în centru, de aceea clienţii permanenţi erau oameni foarte înstăriţi. Ziua veneau doamne elegante, purtând haine de blană, încât nici nu mai aveai nevoie să cumperi reviste de modă; erau pur şi simplu prezentări de modă de cea mai bună calitate. Spre seară, mai aproape de miezul nopţii, clienţii erau mai simpli,

în special actori de la teatrele din apropiere. Terminau spectacolul şi îşi aminteau de pâinea cea de toate zilele. Iar după ora unu începeau să vină clienţi cu adevărat speciali. Tineri în scurte negre de piele, în blugi şi cu pistoale de 9 mm bine ascunse, cel mai adesea îmbrăţişând fete machiate strident, cu picioare lungi. Pe ei nu îi interesau lactatele, nici băcănia. Dădeau iama în rafturile cu vinuri, cumpărau semipreparate, dar se comportau politicos şi, de regulă, îi lăsau imediat Ritei restul bacşiş. Schimbul Volkovei, o fată frumuşică, de douăzeci de ani, Olecika, se plângea că băieţii se leagă de ea, că îi oferă bani şi odihnă în afara oraşului, dar de Rita nu se lega niciun bandit. De fapt, cumpărătorii în general nu se legau de ea. Fie nu era prea frumoasă, fie ieşea din calcul pe motiv de vârstă.

Konstantin a venit la casă pe la douăsprezece jumătate noaptea. Luase câteva cutii de conserve, crenvurşti şi o sticluţă de ketchup Chili. Margarita a făcut bonul şi l-a întrebat: „Ştiţi că acest ketchup este incredibil de iute? Pur şi simplu iei foc.“

„Adevărat?“ s-a minunat cumpărătorul. „Ei, mulţumesc. Mă duc să-l schimb.“

Apoi au mai stat de vorbă, iar după două zile Kostia a venit din nou. De atunci a început să vină regulat, şi Rita şi-a dat seama că bărbatul e burlac şi nu e strâmtorat. Mai mult, îi plăcuse de la prima vedere – păr de culoare închisă, ochi căprui, zâmbet frumos. Konstantin mirosea a parfum bun, în mod clar hainele nu şi le cumpăra de la piaţa Cerkizovski, iar când plătea, punea adesea lângă casa de marcat un mobil şi cheile maşinii. Într-un cuvânt, Rita a început să se îmbrace la serviciu ca de sărbătoare, să se vopsească cu grijă şi chiar s-a ruinat ca să-şi cumpere un parfum franţuzesc adevărat.

După o lună a început povestea lor de dragoste nepăsătoare. Nu erau speranţe deosebite nici dintr-o parte, nici din cealaltă, dar când se întâlneau,

cam o dată pe săptămână, se distrau cum se cuvine, în principal în apartamentul de burlac al lui Katukov. Era un amant minunat, tandru, blând şi mereu încerca să îşi satisfacă partenera. Şi nu numai în pat. Îi dăruia fleacuri drăguţe, flori, revărsa asupra ei complimente. Cel mai probabil avea şi alte femei. De vreo două ori Rita găsise în baie nişte ace de păr străine, dar nu făcuse din asta o tragedie.

Nu se pregătea să se mărite cu Konstantin. Două căsătorii nefericite îi tăiaseră de tot cheful pentru viaţa de familie. Nu o tulbura nici faptul că bărbatul vorbea foarte puţin despre sine. Amanta ştia doar că lucrează la teatrul Rampa, dar nu văzuse niciun spectacol acolo.

„Nu am roluri prea mari“, zâmbea Kostia, „dar sper să fac rost de ele cu timpul.“

Legăturile plăcute au durat o jumătate de an. Totuşi, evident, actorul o remarcase pe casieră din masa mare a femeilor, pentru că în urmă cu vreo două luni îi dăduse cheia de la apartament. Joia, dacă nu lucra, Rita venea pe la unsprezece, pregătea cina, călca, uneori făcea ordine… Apoi mâncau împreună la televizor şi se băgau în pat. Era un fel de imitaţie a unei vieţi de familie, dar niciunul nu voia mai mult de atât. De fapt, când casiera a avut o criză de apendicită, Kostia şi-a arătat partea bună: a dus-o la spital, a plătit chirurgul şi chiar a venit în salon după operaţie, cu un pachet. Rita s-a uitat la borcanul cu chiftele făcute la abur şi a zâmbit. În mod clar, trataţia fusese pregătită de altă amantă – numai o femeie poate să potrivească mai întâi carnea şi pâinea, iar mai apoi să le fiarbă în abur. Kostia mai degrabă ar fi cumpărat crenvurşti… Dar gestul nu a jignit-o, ci, dimpotrivă, oricât de ciudat ar părea, a bucurat-o. Deci Konstantin chiar aprecia relaţia lor, din moment ce îi spusese unei femei să facă de mâncare pentru ea.

Cu o zi în urmă ea, ca de obicei, venise dimineaţă, pe la ora douăsprezece. A pus gentuţa lângă uşa de la intrare şi a vrut să se aranjeze puţin, dar deodată l-a văzut pe Kostia pe canapea. Rita s-a minunat şi, spunându-şi că amantul s-a îmbolnăvit, l-a strigat. Groaznicul adevăr a devenit evident imediat, îndată ce i-a căzut privirea pe faţa lui Katukov. Fără să ştie nici ea motivul, Margarita l-a răsucit pe nefericit din nou pe o parte şi l-a acoperit cu pledul. Un gest prostesc, dar mâinile se mişcau singure, în afara voinţei stăpânei lor. Mintea a început să lucreze mai târziu, şi i-a şoptit Margaritei să fugă. Femeia se temea să cheme miliţia. A sărit pe scară trântind uşa şi tot drumul până acasă a încercat să îşi dea seama dacă în apartament rămăseseră dovezi care ar fi incriminat-o. I s-a părut că nu. Ea nu ţinea lucruri la Kostia, poate în agendă era trecut numărul ei de telefon, dar asta nu constituia o probă. Numai când a ajuns acasă şi-a dat seama că îşi uitase poşetuţa cu buletinul în hol la Kostia. Bine măcar că îşi lăsase cheile de la apartament la vecina şi prietena ei, Nadenka. În ajun toţi locatarii fuseseră avertizaţi să fie acasă, Mosgaz se pregătea să schimbe contoarele pe scară. Dar Rita nu voia să rateze întâlnirea şi Nadenka i-a venit în ajutor.

Toată ziua Margarita Fiodorovna fusese îngrozită, făcând planuri cum să intre mai bine în apartamentul închis, dar nu îi venise nimic în minte. Noaptea a trecut aproape fără să doarmă, la nouă dimineaţa a sunat la serviciu şi a spus că e bolnavă. Gândurile i se învârteau în cap şi cu fiecare clipă groaza devenea din ce în ce mai mare.

— Credeţi-mă, pentru Dumnezeu, n-am făcut-o eu, repetă Margarita Fiodorovna trăgându-şi nervos nasul. De ce să-l fi omorât? Nu aveam niciun motiv.

— Cred că spuneţi adevărul, zisei. Acum vă rog să vă amintiţi: nu v-a dat cumva să păstraţi nişte hârtii, câteva pagini de culoare albastră şi nişte

fotografii?… Nu se aflau astea într-un dosar mare, cu legături, pe care scria „Combinat“.

— Nu, dădu din cap Rita. Niciodată nu m-a rugat să ascund nimic.

— Cunoaşteţi vreuna dintre femeile lui?

— Nu, răspunse Rita supusă şi adăugă: De fapt, nici bărbaţi…

— Nu v-a făcut cunoştinţă cu nimeni?

— Nu, răspunse casiera descurajată, şi din nou o crezui.

Doar în timpul lungii mele căsătorii cu Mihail făcusem cunoştinţă numai cu două familii. Acasă practic nu suna nimeni, toate mesajele ajungeau în mobilul lui Mişa.

La metrou, mă aşezai din nou pe băncuţă şi îmi trăsei sufletul. Ştiţi de ce nu mă îndoiam de cuvintele Volkovăi? Ea spusese că venise la douăsprezece ziua, deschisese yala cu cheia ei, iar mai apoi, îngrozită, o luase la fugă, lăsând poşetuţa şi trântind uşa mecanic… Apoi ar fi vrut să ia dovada, dar uşa era încuiată! Însă a doua oară eu apărusem pe la ora unu şi găsisem apartamentul deschis. Prin urmare, cineva intrase în intervalul dintre douăsprezece şi unu, luase documentele şi plecase în voie. Cel mai probabil era o persoană apropiată lui Konstantin, pentru că folosise cheia. Versiunea uşii sparte o respinsesem din start. Problema e că la uşa lui Katukov se afla montat un dispozitiv de închidere extrem de scump şi de şmecher, produs de firma Abloy. Uite, asemenea încuietori împodobeau şi uşile apartamentului lui Mihail. La vremea lui, soţul meu, om plicticos şi insistent, a studiat o mulţime de încuietori şi s-a oprit tocmai la asta. Cheia acestui „paznic“ seamănă cu un beţişor în care sunt înfipte fâşiuţe de metal şi acţionează pe principiul magnetului, numai să nu mă întrebaţi cum anume, că oricum nu vă pot explica. Altceva e important: o spargere obişnuită nu ar fi funcţionat în acest caz. Ea se bazează, vorbind simplist, pe un mic cârlig care

agaţă arcul. Dar la dispozitivul Abloy nu există arcuri… Uşa de fier de la apartamentul lui Konstantin ar fi trebuit tăiată cu lampa de sudură, dar pielea roşie, frumoasă, nu fusese distrusă… Prin urmare, cineva mai avea o legătură de chei. Dar cine?

Răspunsul – o altă amantă. Probabil ea luase documentele. Dar unde să o găsesc pe dama asta?

Deodată, privirea îmi căzu pe ceasul mare – era patru fix! De cât timp stăteam pe bancă, frământându-mi aiurea creierul? Trebuia să mă grăbesc, acasă mă aşteaptau câinii nescoşi afară şi frigiderul gol. După ce ezitai câteva momente, urcai şi începui să caut o tarabă cu cărţi.

Găsii un vânzător îngheţat lângă McDonald's. Văzând o potenţială cumpărătoare, se animă şi se apucă să cureţe cu măturica zăpada căzută pe folia de polietilenă. Gânditoare, mă uitai la noutăţi. Pe măsuţă erau multe lucruri interesante. Apăruseră o Marinina şi o Daşkova, iar alături mă atrăgea o copertă strălucitoare de-a Malîşvei. Puţin mai încolo se vedea un roman de Poliakova. Şi ea scrie minunat, nu te mai poţi opri din citit!

În trecut, fără să stau pe gânduri, aş fi luat tot, iar şoferul ar fi dus zâmbind pachetul la Mercedes. Dar în ziua aceea trebuia să merg singură cu metroul, apoi să trec şi pe la magazin. Prin urmare, luai o Serova cu coperţi de hârtie…

Deodată, în spatele meu se auzi o voce foarte cunoscută:

— Taniuşa, eşti sigură că vrei să intri în localul ăsta de proastă calitate?

Cât pe ce să întorc capul şi îmi adunai toată voinţa pentru a nu urla de groază. Din Mercedesul elegant, parcat la doi paşi de tarabă, ieşise soţiorul meu. Lângă el, înfăşurată neglijent într-o haină blană, se afla fata cu părul negru, chiar acea Tania Molotova, eroina principală a înregistrării video care îmi schimbase radical viaţa.

— Vreau un hamburger, spuse prelung fata, capricioasă. Un sandviş gras, respingător, plin de colesterol…

— Dorinţa ta e lege, începu să râdă Mihail şi, după ce o cuprinse pe după umeri, o conduse spre intrare.

Cu mâna tremurândă, îmi trăsei căciula mai mult pe frunte, deşi era puţin probabil ca soţiorul să mă recunoască. Aşa se şi întâmplă. După ce privirea indiferentă îi alunecă spre femeia îmbrăcată într-o scurtă chinezească ieftină şi purtând adidaşi murdari, Mihail trecu pe lângă mine, iar fata mă învălui în aura parfumului scump. Adulmecai fără să vreau: Coco Chanel. În cealaltă viaţă, era aroma mea preferată…

Deodată, de undeva din stomac îmi urcă spre gât un nod amar. Aşa, carevasăzică! Soţia dispăruse, cel mai probabil îşi luase viaţa, iar Mihail, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, cutreiera cârciumile cu înlocuitoarea! McDonald’s, aţi văzut? Păi cu mine nu ar fi venit niciodată în locul ăsta… Oare soţul se dusese la miliţie sau, pur şi simplu bucuros, o adusese pe fata asta în apartament şi îi dăduse lucrurile mele? Totuşi, deloc selectivă era dama cea nouă. Fusese de acord să termine flaconul cu parfum… Chiar aşa! De ce să se piardă bunul?

Amăreala îmi ajunse în gură, iar din ochi lacrimile îmi curgeau şuvoi. Doamne, nimeni nu avea nevoie de mine, în afară de Katia…

— Doamnă, ascultaţi, spuse încet vânzătorul. Îmi îndreptai spre el ochii plini de lacrimi. Nu vă pierdeţi cu firea, bâigui bărbatul. Dacă nu aveţi bani pentru carte, v-o dăruiesc pe Serova.

Abia în momentul acela observai că strângeam la piept, febril, micul volum uşor boţit.

6

După ce ieşii de la metrou, intrai în supermarket. Aşa, trebuia să pregătesc cina. Trecui mândră pe lângă carnea crudă de pui şi peşte; drumul meu era spre raionul de semipreparate congelate. După ce scormonii pe rafturi, găsii o pungă de cartofi pentru prăjit, apoi simţii o aromă de prăjeală. Pui la rotisor!

De ce să mă chinui acasă, când puteam să iau de-a gata? Un singur pui pentru atâţia oameni – e clar că nu ajungea. Dacă luam în calcul şi câinii, trebuia să cumpăr cel puţin trei pui. Oare ce mănâncă pisicile? În minte îmi licări o informaţie despre peşte şi lapte, pescuită de undeva. După ce luai două pungi de Draga, mă îndreptai spre raionul cu peşte şi mă oprii în faţa unor exemplare fără cap, îngheţate, deloc apetisante. Îmi săreau în ochi denumiri necunoscute: mintai, hakki… Slavă Domnului, găsii în colţ nişte file de somon…

Căruciorul se umplea încet: unt franţuzesc, două pungi de legume, avocado şi o cutie cu beţişoare de crab… Mă apropiai de casă, abia respirând. O fată plăcută la înfăţişare se uită la mine, apoi la cumpărături şi întrebă:

— Să bag produsele sau întâi să facem socoteală?

— Cum e mai bine? mă pierdui.

— Mai bine să facem înainte totalul, oftă casiera, că ieri una a umplut la fel căruciorul şi nu i-au ajuns banii. Ce mai durere de cap am avut, doar bătusem bonul.

Voiam să-i transmit vioaie că am cardul de credit, dar închisei gura la timp. Nu mai aveam

cardul de credit; în buzunar era un portofel, dar nu ştiam câte bancnote sunt acolo şi, la drept vorbind, de fapt nici nu mă gândisem la bani când umplusem căruciorul.

— Socotiţi!

Fata mânui abilă calculatorul. Totalul nu era aşa de mare. Calculând în dolari, ajungea cam la o sută, dar oricum nu îmi ajungeau banii, aşa că fusei nevoită să renunţ la trei sticle de apă Perrier.

Mai întâi mă întristai, pentru că beam numai Perrier, dar apoi chiar mă bucurai. Sacoşele foarte grele îmi lungeau mâinile şi nu trebuia să le duc până la maşină, ci până acasă; mai mult, unei sacoşe i se rupse mânerul şi blestemai totul pe lumea asta în timp ce pescuiam cutiile, sticlele şi pachetele căzute din ea.

Uşa de la intrare nu voia să se deschidă. După ce încercai fără niciun rezultat cu cheia, nici nu apucai să mă minunez, că uşa se dădu de perete. În prag apăru Serioja, cu un sul de hârtie igienică în mână.

— Ei, Lampadel, spuse el încruntându-se urât, pe unde-ai hoinărit?

Minunată întrebare. Normal, fusesem la bal şi mă întorsesem cu conserve! Trântii în hol sacoşele şi spusei obosită:

— Am cumpărat de mâncare.

— Bravo, mă încurajă gazda, dar de ce nu ai scos câinii?

— Cum aşa? mă indignai. Păi au făcut pipi chiar lângă scară…

— Au făcut doar pipi, zâmbi Serghei. Vino aici.

Deschise larg uşa sufrageriei şi amuţii. Vreo zece grămezi aromate zăceau amplasate în cele mai diverse locuri. În momentul acela îmi dădui seama, cu întârziere, că nici Mulia, nici Ada, nici Rachel nu veniseră în hol, parcă ascunzându-se îngrozite de fapta lor…

— Un singur lucru nu pricep, rosti gânditor Seriojka privind peisajul. De ce i-a apucat diareea?

Doar nu au mâncat nimic gras. Dar cum ai venit tu, parcă au mâncat numai unt!

— Le-am dat la micul dejun un sandviş cu unt Mulgătoarea, spusei eu tristă.

— Câinilor?! se enervă de tot tânărul. Ce-i cu tine, ai căzut din pom? Păi li se dă unt doar ca laxativ!

— Dar în casă nu era niciun fel de mâncare!

— Dar asta ce e?

Serioja scutură în faţa nasului meu o sacoşă.

Mă uitai la biluţele de un cenuşiu-închis, prea puţin apetisante, şi mă minunai:

— Ei mănâncă oroarea asta?!

— Este cea mai bună hrană uscată!

— Iartă-mă, nu ştiam.

— Bine, ce să mai vorbim, acum curăţă, porunci tânărul şi-mi trânti în braţe rola de hârtie igienică.

Cât timp adunam grămezile, veniră Iulia şi Kiriuşa. Băiatul se apucă să scoată cumpărăturile din sacoşe, din când în când strigând entuziasmat:

— Pui la rotisor! Bomboane de ciocolată!

— Păi ce, e Revelionul? comentă Iulia nemulţumită.

Totuşi, fata avea un caracter respingător: dacă nu cumperi de mâncare, e rău; dacă aduci sacoşele pline, iar se supără.

— Dar asta ce e? începu să strige Kiriuşka.

— Avocado, răspunsei. E un fruct.

Băieţelul muşcă imediat marginea verde, ronţăi şi se încruntă:

— Ce porcărie! Parcă mănânci vată!

— Nu se consumă aşa, îi explicai. Mai întâi e curăţat de coajă, apoi e tăiat în două şi se umple cu ceva. De exemplu, cu crabi.

Iulia văzu în mâna mea o cutie cu eticheta Cnatka şi scoase un fluierat:

— Păi câţi bani ai cheltuit?

— Puţini. O sută de dolari.

Se lăsă o tăcere apăsătoare, apoi fata spuse:

— Desigur. Scuză-mă, dar noi ne planificăm cam două mii de ruble pentru mâncare pe săptămână.

Ei trăiau o săptămână întreagă cu mai puţin de o sută de verzişori? Oare cum reuşeau?

— Dar am cumpărat numai cele necesare: unt…

— Franţuzesc, pufni Serghei, cu şaizeci şi două de ruble pachetul! Mai bine cumpărăm de-al nostru, cu treizeci. Şi dacă tot vorbim de asta, nici nu are rost să te duci la supermarket. La angro oricum e cu două, trei ruble mai ieftin.

— Şi unde se găseşte piaţa asta angro? mă interesai.

— Alături, la două staţii de troleibuz.

Pentru trei ruble economisite să te duci cu transportul în comun, Dumnezeu ştie unde, când la doi paşi de casă există un magazin bun! Într-adevăr, lăcomia omenească nu are margini!

— Somon! exclamă Iulia. Şi de ce l-ai luat? E două sute de ruble kilogramul!

— Păi, pisicile sunt flămânde!

— Voiai să le dai somon Semiramidei şi lui Klaus? exclamă fata.

Iar Seriojka adăugă veninos:

— Ascultă, Lampa, recunoaşte cinstit: ai lucrat înainte ca servitoare la Berezovski!

— Voiam să fie bine, mă apucai eu să mă apăr fără noimă. Pelmenii nu sunt buni de mâncat, puiul cu legume e mai bun. Apropo: copanele conţin numai colesterol, dar pieptul nu.

Din nou se lăsă tăcere. Apoi Iulia spuse oftând:

— Tu ştii unde lucrăm noi?

Dădui din cap.

— Mama e chirurg, explică Iulia, Serioja lucrează la o agenţie publicitară, iar eu deocamdată studiez la facultatea de jurnalism şi mai câştig un ban la un ziar. Pur şi simplu nu ne putem permite în fiecare zi avocado, somon şi bomboane de ciocolată… Desigur, Katia mai primeşte uneori plicuri de la bolnavi, iar Serioja aduce bani

frumoşi, dar trebuie să strângem pentru concediu, pentru îmbrăcăminte, să plătim pentru apartament, benzină, pentru şcoala lui Kiriuşka, şi mai sunt încă patru bunici. Ei, doar n-o să le lăsăm să trăiască numai din pensie?

— De ce patru bunici? mă minunai.

Seriojka desfăcu o trufă şi o băgă în gură.

— Mama s-a căsătorit de patru ori. Îţi imaginezi câte soacre are?

— Ea le ajută pe toate mamele foştilor ei soţi? Dar de ce?

Iulia zâmbi.

— Aşa i s-a pus pata. Înţelege: două mii pe săptămână este limita pentru mâncare.

— Vă e uşor s-o certaţi, îmi luă Kiriuşa apărarea, pe neaşteptate. Ei, nu ştia omul. Acum să-l împuşcăm?

— Dar banii nici nu ne ajung până la salariu, rezumă Iulia.

— Eu am în puşculiţă o sută de dolari, îi aduc acum! strigă băieţelul şi dispăru.

— Kirka are dreptate, oftă fata. Haideţi să mâncăm puii ăştia gustoşi, oricum sunt aici.

Dar mie, nu ştiu de ce, nu îmi venea să mănânc şi, spunând că am o durere de cap, mă dusei în sufragerie să mă întind pe canapea.

Probabil trebuia să îmi reevaluez serios obiceiurile. În viaţa de dinainte, o sută de dolari erau un nimic; în cea de acum, deveniseră o sumă importantă.

Uşa scârţâi, se auzi pocnetul ghearelor. Scâncii şi-mi afundai nasul în pernă. În aceeaşi clipă, boticurile catifelate se apucară să mă împungă în ceafă. Îmi întorsei capul într-o parte şi două limbuţe se apucară să îmi lingă repede lacrimile de pe obraz. Ca să vezi, Mulia şi Ada veniseră să mă consoleze, deşi, cui îi e milă de o nepricepută? Acum mopşii nu mi se mai păreau monstruoşi. Dimpotrivă, boticurile lor teşite păreau fermecătoare. Ce lucru uimitor: nu miroseau deloc

a câine. Blăniţa lor avea o aromă slabă de mentă, iar dinspre boturi venea miros de fulgi de ovăz.

— Lampa, nu mai plânge, spuse deodată unul dintre mopşi.

Sării în sus de uimire şi îl văzui la picioarele mele pe Kiriuşa.

— Nu plânge, repetă băiatul, o să te ajut.

— Cum?

— Uite, îmi vârî el o foaie în mână. Ochii îmi alergară peste rânduri. „Programul zilei. Scularea la şapte, micul dejun, plimbatul câinilor. Trebuie să facă pipi de trei ori, caca o dată. Apoi de spălat vasele, de făcut curat în camere…“ Mă uitai uimită la Kirka. Notase scrupulos toate obligaţiile mele. Uită-te mai departe, porunci băieţelul. Pagina următoare se numea „Meniu“. „Micul dejun – caşă, pâine, brânză; cină – crenvurşti, pelmeni, chiftele.“ Asta am scris numai aşa, ca model, anunţă Kiriuşka. Cîteodată poţi să faci şi cartofi prăjiţi sau să trânteşti o omletă.

Mă uitai cu mare respect la ajutorul neaşteptat. Chiar îi trecuse prin minte o idee minunată. Dacă aveam mereu în faţa ochilor o asemenea fiţuică, mi-ar fi fost greu să mai uit ceva.

— Lampa! începu să urle Seriojka. Hai fuga aici, repejor!

Aşteptându-mă la ce e mai rău, intrai în zbor în bucătărie.

— Vrei copan sau piept? se interesă Iulia, ca şi cum nu se întâmplase nimic. Puii sunt o minune!

— Apropo, untul este excelent, spuse şi Serioja. Parcă e de la Vologda.

Simţeam că mi-a pocnit în piept o sfoară foarte întinsă. Copiii în mod clar se străduiau să mă îmbărbăteze. În clipa aceea, Kiriuşka începu să strige:

— Priviţi, în hol avem un mobil. Seriojka, ţi l-au dat de la serviciu?

— Nu! strigă fratele.

— Păi atunci, al cui este? insistă băiatul.

Vrusei să spun „al meu“, dar îmi dădui seama la timp că nu mai am mobil. Rămăsese în viaţa trecută, împreună cu cheile şi portofelul. Dar pe ăsta îl luasem din apartamentul lui Konstantin, de la toaletă, de pe poliţă, mecanic, pentru că mă obişnuisem să am mereu telefonul la mine. Se pare că devenisem o hoaţă profesionistă: mai întâi gentuţa, apoi Siemensul.

— Al cui e? insistă Kirik.

— L-am găsit pe stradă, răspunsei eu încet. Trebuie să-l înapoiez posesorului, dar cum să-i aflu numele?

— Foarte simplu, răspunse Serioja privind aparatul. E întregistrat la Beeline, trebuie mers la firmă şi întrebat pe numele cui e înregistrat. Fă asta, Lampa! Proprietarul o să se bucure! Poate o să-ţi şi plătească pentru osteneală!

Îmi înfipsei în tăcere dinţii în pieptul de pui. În mod clar progresam. În orice caz, minţisem atât de uşor şi de firesc, de parcă m-aş fi ocupat cu înşelătoria toată viaţa.

Spălai vasele mai repede decât în ziua precedentă, apoi, după ce ezitai o clipă, ştersei aragazul. Fără urme de mâncare şi pete arăta mult mai simpatic.

Noaptea nu putui adormi deloc. Pe canapea, în afară de Mulia, mai venise şi Ada. Pur şi simplu mă învârteam pe toate părţile, încercam să îmi strecor picioarele între ele. Dar, la drept vorbind, de fapt gândurile mă împiedicau să dorm. Unde să o găsesc pe amanta lui Kostia, cea care avea cheile? Şi deodată îmi trecu prin minte o soluţie simplă ca bună ziua. A doua zi aveam să mă duc încă o dată la Margareta, aveam să iau de la ea cheile, să mă întorc la Konstantin, să pun la loc celularul şi să caut agenda de telefon. De bucurie dădui din picioare, iar mopşii începură să fornăie indignaţi.

Sunetul deşteptătorului îmi lovi creierul ca un ciocan. Câinii săriră jos, eu aterizai din pat. După

ce ieşii în fugă pe coridor, începui să urlu:

— Pentru toţi, scularea, repede!

Se auziră gemete.

— Încă o clipă, începu să scâncească Kiriuşa. Numai puţin, nu mi se deschid ochişorii.

Legănându-se, Iulia porni spre baie, după ea veni şi Seriojka. Aprinsei gazul cu ajutorul ziarului, trântii pe aragaz ceainicul şi privii în sufragerie. Pe canapea se mai urcase şi Rachel. Era clar că animalele nu au de gând să iasă de sub plapuma călduroasă.

La bucătărie, Kiriuşa înghiţea repede ceaiul, Seriojka ungea unt pe pâine. Iulia apăsă butonul, televizorul prinse viaţă şi anunţă: „Vă urăm o frumoasă dimineaţă de sâmbătă. Pentru cei care s-au decis să se scoale mai devreme în weekend…“

— Cum, e sâmbătă? începu să urle Kiriuşka, scăpând cana. Lampa, te-ai prostit? De ce dracu’ ne-ai trezit pe toţi?

— Chiar aşa, spuse şi Serioja lung. De mult nimeni nu mi-a făcut aşa de multe belele.

— Ha, mama ei! răspunse Iulia. Ei, ne-ai făcut-o!

Simţindu-mă ca o idioată perfectă, sării în hol şi, supunându-mă involuntar ordinii impuse în casa aceea, începui să urlu:

— Mulia, Ada, Rachel, la plimbare!

Câinii răspunseră chemării şi ieşirăm repejor în curte.

De data asta ne plimbarăm aproape o jumătate de oră şi câinii dădură singuri fuga în scară.

Serioja, Iulia şi Kiriuşka se înghesuiau pe hol.

— Auzi, Lampa, spuse fata gâfâind, închizându-şi cizmele, din moment ce ne-am trezit aşa de dimineaţă, o să ne ducem la piaţă. A venit iarna şi Kiriuşka nu are nici scurtă groasă, nici ghete.

— Când vă întoarceţi?

— Pe la ora şapte, nu mai devreme. Să scoţi câinii, ordonă Serioja, şi cei trei zburară afară.

Văzui cheile în cuier şi zâmbii. Imediat se auzi un urlet:

— Lampa, aruncă cheile! Le-am uitat acasă!

Fără să mă uit, aruncai legătura de chei pe ferestruică şi mă apucai să mă îmbrac. Aveam de gând să mă duc repede şi apoi să mă apuc de treburile casnice.

De data asta, lângă scara blocului Margaritei se înghesuia multă lume. Erau şi două maşini – Salvarea şi un microbuz cu inscripţia „Miliţia“. Mă strecurai prin mulţime şi vrusei să intru în scară. Dar un sergent tinerel întinse mâna, avertizându-mă:

— Staţi puţin, să scoată întâi cadavrul.

Mă dădui la o parte ascultătoare şi văzui o targă pe care era aşezat un sac negru, cu o înfăţişare neplăcută. Probabil unul dintre locatarii blocului murise în casă.

Uşa de la apartamentul Volkovei era larg deschisă. Minunându-mă, aruncai o privire înăuntru. Un bărbat scund, plinuţ, cu un dosar în mână, întrebă supărat:

— Pe cine căutaţi?

— Pe Margarita Fiodorovna.

— Sunteţi rudă cu ea?

Tonul poruncitor, fără apel, nu lăsa nici urmă de îndoială – în faţa mea se afla un reprezentant al autorităţilor. Dar nu prea îmi convenea să spun adevărul în acea situaţie şi imediat răspunsul îmi ţâşni din gură:

— M-au trimis de la serviciu, să aflu de ce nu mai vine…

— Numele?

— Al cui?

— Al meu, zâmbi miliţianul.

— Nu-l ştiu, mă mirai eu. Doar nu ne cunoaştem.

Pentru o clipă, bărbatul mă privi cu ochi bănuitori, apoi oftă:

— Spuneţi-mi datele dumneavoastră din buletin.

Tresării: „Ei, uite, mi s-a înfundat.“ Dar pentru că mă obişnuisem în ultimele două zile să mint, limba trăncăni singură:

— Tatiana, Tatiana Pavlovna Molotova…

Agentul operativ notă ceva pe hârtie şi spuse:

— Duceţi-vă la supermarketul dumneavoastră şi spuneţi conducerii că Volkova nu va mai veni niciodată.

— De ce? mă minunai eu prosteşte.

— A murit, explică anchetatorul. Daţi-mi adresa şi telefonul.

— Ale cui?

— Ale mele!

— Nu le ştiu!

De data asta bărbatul se enervă:

— Gata cu prostiile!

— Nu spun nicio prostie, mă indignai. Îmi cereţi numărul dumneavoastră de telefon şi adresa. De unde să le ştiu eu?

Anchetatorul oftă:

— Cetăţeană, spuneţi unde locuiţi şi care e numărul dumneavoastră de telefon.

Mecanic, spusei adresa lui Mişa şi abia după aceea mă speriai. Doamne, ce făcusem! Nu era suficient că indicasem numele amantei, îi mai dădusem şi coordonatele lui. De ce nu inventasem o adresă?

— De ce a murit? Infarct?

Inspectorul răspunse liniştit:

— O să vi se comunice. Mergeţi afară.

— Totuşi, este groaznic. Arăta foarte sănătoasă…

Dar miliţianul mă împinse tăcut spre ieşire şi în momentul acela începu să sune telefonul. Scosei aparatul:

— Alo.

— Tania, tu eşti?

— Vă rog să mă scuzaţi, aţi greşit.

În ureche auzeam tonul.

Miliţianul se uită bănuitor spre Siemens şi întrebă pe neaşteptate:

— Deci lucraţi la supermarket?

— Aha, strigai eu fugind pe scară. Sunt casieră.

Lângă scară, locatarii tulburaţi continuau să se înghesuie.

— Nad'ka a găsit-o, povestea o băbuţă peltică. A intrat în apartament, iar Ritka era căzută între fereastră şi masă. Şi cât sânge! Nad'ka a fost cât pe ce să-şi dea duhul! Oare cui o să-i rămână apartamentul acum? Margarita nu avea pe nimeni.

— Dacă faci infarct, ai hemoragie? nu mă putui abţine să întreb.

Băbuţa tăcu, iar apoi întrebă răutăcioasă:

— Păi cine te-a minţit că a făcut infarct?

— Păi doar aşa a murit Ritka!

— Au omorât-o.

— Cum? întrebai eu, abia îngăimând.

Întrebarea era retorică, dar bătrânica drăguţă o înţelese literal şi se apucă să explice cu plăcere:

— Cu cuţitul de bucătărie. Nu s-a chinuit mult, sărăcuţa. Ei, judecă şi tu: dacă ar fi murit de moarte bună, de ce ar mai fi aici atâta miliţie?

Mişcându-mi cu greu picioarele devenite de o tonă, ajunsei până la metrou şi mă trântii pe băncuţă. În ultimele zile, acest mijloc de transport începuse să-mi placă din ce în ce mai mult. Era curat, luminos, era cald, nimeni nu avea treabă cu tine, toţi alergau cu limba scoasă şi nu se uitau în stânga şi-n dreapta.

Pipăii cu degetele marginea scurtei şi făcui mental o sinteză neliniştitoare – două cadavre şi niciun document. Se dusese ultima speranţă de a ajunge în apartamentul lui Kostia şi de a găsi agenda de telefon. Dar Ritei îi scăpase faptul că el fusese actor la teatrul Rampa. Mă gândeam să mă duc acolo, să îi întreb pe colegii lui, poate avea să iasă ceva la lumină.

7

Nu sunt mare amatoare de teatru şi în templul Melpomenei merg rar, dar cunosc teatrul Rampa. Acum câţiva ani s-a pus în scenă un spectacol scandalos şi toată lumea bună şi-a făcut apariţia la premieră. Evident, eu şi Mişa ne aflam în rândul al treilea. În ziua aceea purtam o rochie neagră, iar ca bijuterii, nişte cercei de diamante. Eu sunt indiferentă faţă de bijuterii, dar Mişa spunea adesea: „Soţia este vitrina familiei. Pune pe tine mai multe pietre, că o să creadă că-mi merg rău afacerile.“

Intrarea principală era închisă, fusei nevoită să intru prin curte. Lângă uşă, la o masă, un bărbat mare citea un ziar.

— Cu cine doriţi?

Pentru o clipă mă pierdui, apoi bâiguii:

— În legătură cu Kolia Katukov…

— A sărit până n-a mai putut, spuse deodată gardianul extrem de răutăcios. A tot umblat cu femeile altora, şi-a făcut de cap…

— De ce vorbiţi aşa? Omul a fost omorât…

Bodygardul dădu din mână:

— De mult îi ducea glonţul dorul. E o mizerie, nu bărbat. Şi ce de mai muieri dădeau năvală asupra lui – vai de mama lor! numai una şi una. Halal artist! Pfui, mi-e şi silă când aud. Păi avea trei roluri mari şi late şi în fiecare spunea două cuvinte. Asemenea actori, dacă-mi permiteţi, există în jumătate din Moscova. Uite, anul trecut am ieşit şi eu pe scenă, am dus un cufăr în spectacolul *Boieroaica Morozova*, şi ce, acum să fiu cu nasul pe sus? Da, se pare că tare îl mai călcase pe

bătături Konstantin pe omul ăsta… Mergeţi în camera doisprezece, îşi schimbă deodată omul de la pază tonul mânios într-unul mai blând. Acolo e administratorul, Lev Valerianovici, el se ocupă de înmormântare.

Pornii pe coridorul îngust, acoperit cu mochetă roşie, destul de roasă. Mirosea a cosmeticale ieftine, a praf şi sudoare. Biroul numărul doisprezece se dovedi a fi ultimul. Ciocănii politicos.

— Cine e aşa de ceremonios? se auzi un strigăt.

Împinsei uşa şi mă trezii într-o încăpere cât dulapul din fostul meu dormitor. E pur şi simplu uimitor cum de în spaţiul acela minuscul încăpuseră o masă, scaune şi un seif arhaic. Dar cea mai mare uimire mi-o stârni proprietarul. Un bărbat uriaş, de aproape doi metri înălţime, îmbrăcat într-un costum de piele inimaginabil. Cămaşa lui roz nu se potrivea deloc cu eşarfa de un verde strident de la gât, iar o brăţară de aur şi un cercel mare, rotund, montat în urechea stângă, făceau trimitere evidentă la ţigani. De fapt, şi părul băiatului era „oriental“ – de culoare închisă, aproape negru, în cârlionţi mici. La spate tânărul îl prinsese cu un elastic, iar în faţă, pe frunte, cădea ca un fel de moţ. Şi parfumul era pe potriva înfăţişării – mirosul greu, sufocant al unei ape de colonie necunoscute. O asemenea aromă emană doar crinii care putrezesc, iar pe mine imediat mă luă durerea de cap.

— La mine aţi venit? se interesă administratorul.

— Omul de la pază a spus că Lev Valerianovici se ocupă de înmormântarea lui Kostia Katukov? răspunsei eu cu o întrebare.

— Păi da, oftă „ţiganul“, se pare că omul nu avea familie.

— Se spune că în jurul lui se învârteau o mulţime de femei.

— E groaznic, zâmbi Lev Valerianovici. Nici nu poţi să le numeri, reuşise să aibă în acelaşi timp aventuri cu cinci muieri! Numai să vă gândiţi: cinci deodată! Niciun fel de sănătate nu justifică asta! Avea o teorie: în fiecare femeie e ceva, trebuie numai să-l cauţi… Staţi puţin, se întrerupse flecarul. Dar dumneavoastră cine sunteţi? Tăceam supărată. Uitasem să pregătesc răspunsul la o întrebare simplă. Staţi, staţi, exclamă administratorul, am ghicit! Sunteţi de la miliţie şi aţi venit să aflaţi ceva despre răposat? Am dreptate, nu? Interesant: de ce semănam eu aşa de bine cu o reprezentantă a organelor de ordine? Uite, era al doilea om care mă lua drept un lucrător operativ. Sigur că am dreptate, răspunse adminstratorul fără să-i confirm ceva. Ştiţi, dispun de capacităţi extrasenzoriale, pot să înlătur durerea de cap şi simt oamenii! Şi actorii au început să mintă! Aşa că, dacă doriţi să ascundeţi apartenenţa dumneavoastră la rasa glorioasă a mantalelor albastre, aici n-o să vă meargă.

Şi începu să hohotească respingător, îngrozitor de mulţumit de sine şi de spiritul lui pătrunzător. Pentru prima dată în viaţă, îmi trecu prin minte o idee – e foarte simplu să minţi, nu îţi rămâne decât să faci puţină impresie interlocutorului şi să-i spui ce vrea el să audă, să-i confirmi – cum să spun – opinia despre sine… Uite, de exemplu, lui Lev Valerianovici nici nu mai trebuia să-i explici ceva, chiar el inventase, el credea, el era groaznic de mândru de spiritul său pătrunzător. Ei, dar ştiam și eu să plec zâmbind de pe scenă, simţind în suflet lacrimi şi tristeţe. De ce să nu încerc şi eu să joc teatru măcar o dată în viaţă?

Oftai şi îmi desfăcui mâinile:

— Da, cu un om ca dumneavoastră nu e simplu. La drept vorbind, inventasem o poveste că aş fi fost, chipurile, una din fostele lui amante şi că vreau să aflu ziua înmormântării, dar imediat m-aţi mirosit!

Lev Valerianovici îşi frecă mâinile:

— Ei, nu v-aş fi crezut! Nu semănaţi deloc cu obiectul interesului lui Kotik!

— De ce, sunt prea bătrână? Apropo, câţi ani avea răposatul?

— Treizeci şi opt. Iar referitor la vârstă nu aveţi dreptate, anii pentru Kotik nu aveau nicio importanţă, o dată a petrecut jumătate de an cu o femeie care de multişor serbase cei cincizeci de ani. Pur şi simplu pe toate femeile un singur lucru le unea – erau tare nefericite.

— Se poate mai detaliat? îl rugai şi mă aşezai mai confortabil în fotoliul desfundat. De dorit cu nume şi prenume, şi adrese…

Administratorul pufni:

— Păi eu nu ţineam lista lui de Don Juan. Pot să spun numai că la teatru sunt multe actriţe tinere, frumoase, dar Kostia nu se apropia de ele.

— De ce?

— Avea nevoie de femei de altă categorie, uşor fragile, care nu câştigă prea mult, inteligente şi talentate, cu o viaţă personală neaşezată. Ştiţi, unele îmbrăcate aşa, cu grijă, coafate, perfect corecte, stau în metrou, dezleagă rebus. De regulă sunt gospodine şi mame minunate, nişte plicticoase groaznice, incapabile de vreun fel de fapte extravagante. Totul la ele e planificat – cumpărarea unei haine de blană, curăţenia, spălatul… De la unele ca astea mă apucă disperarea, dar Kot'ka numai cu ele avea de-a face. În plus, mai voia ca femeia să fie puţin mai jos pe scara socială, să fie entuziasmată de el şi să dea ochii peste cap. Cu actriţele nu se întâmpla aşa ceva: aici dădea haine de blană, bomboane, buchete, îndura capricii, într-un cuvânt, actriţele sunt nişte scârbe. Dar Kotik voia să fie chiar el obiectul adulaţiei. Uneori era ridicol. Imaginaţi-vă o clipă: jucam în *Don Juan*, trei roluri principale, cinci secundare şi o mulţime de personaje neînsemnate, cu două replici de genul „Iată

prânzul dumneavoastră“. Kostik avea două intrări – în general, stătea pe scenă un minut şi jumătate. Apoi cădea cortina, toţi se aplecau, spectatorii băteau din palme. Și într-un moment ca ăsta a venit din sală o femeie cu un coş uriaş de flori. Mătuşica s-a dus drept la Kotik şi i-a înmânat trandafirii. Era cât pe ce ca oamenii să moară de râs, dar el nimic, s-a bucurat…

— Spuneţi măcar un nume, cerui.

Gânditor, Lev Valerianovici învârti o cutie cu agrafe, apoi spuse oftând:

— Ştiţi, există o femeie care poate să vă povestească despre el absolut orice; absolut toate dedesubturile, numai că trebuie să găsiţi cheia pentru ea.

— Cine e?

Administratorul zâmbi:

— Soţia omului nostru de la pază, Lena Litvinova. Kostik a avut o aventură cu ea, putem spune că şi-a încălcat principiile. Prefera să nu se lege de femeile măritate, dar aici s-a cam pripit. Jumate de an a tot ţinut iubirea asta nebună. Senia, soţul, mergea negru la faţă peste tot. O dată chiar a vrut să se încaiere cu Kot’ka, abia i-am despărţit. Iar mai apoi a venit divorţul. Probabil că Lenka spera că, din bună-cuviinţă, cavalerul o să se însoare cu ea, dar a socotit greşit. S-a mai distrat cu ea cam un an şi *ciao, bambina, sorry*! Aşa îl mai supraveghea pe Kot’ka, de parcă ar fi fost de la Gestapo! Vreţi să o sun?

Şi, fără să aştepte răspunsul meu, luă telefonul şi turui în receptor:

— Lenusia? Eşti ocupată? O să vină acum o femeie la tine. Mai bine zis, lucrează la cercetări penale, i s-a încredinţat cazul asasinării lui Kostik, să o primeşti mai cu blândeţe…

Din receptor se auziră piuituri şi bipuri.

— Biiine, spuse administratorul, apoi se întoarse spre mine: Duceţi-vă la călcătorie.

— Unde?

— Lena este costumieră la noi. O luaţi peste scenă jos, în stânga, apoi pe scara de metal, la dreapta, lângă extinctor. De fapt, hai să vă conduc…

Se ridică repede şi văzui în picioarele lui nişte ghete cu o talpă uriaşă, groasă de vreo zece centimetri, nu mai puţin. De regulă, o asemenea talpă poartă bărbaţii mici de statură.

Drumul printre cotloane dură vreo zece minute. Singură nu aş fi găsit camera respectivă. În cele din urmă, Lev Valerianovici frână lângă o uşă coşcovită şi, după ce o deschise brusc, strigă:

— Lenusia, primeşte-ţi musafirul!

— Nu aştept pe nimeni, se auzi dinăuntru.

Administratorul mă împinse de la spate:

— Mergeţi. Pur şi simplu nu are bună dispoziţie.

Intrai într-o cameră mare, plină cu rochii de tot felul, costume şi paltoane. În aer mirosea a praf şi deja mă pregăteam să încep să strănut, dar nasul, nu se ştie de ce, nici măcar nu mă mânca…

La fereastră, lângă o scândură mare de călcat, cu un fier de fontă antediluvian în mână, se afla o femeie. La prima vedere nu avea nimic deosebit. Asemenea femei de vârstă nedefinită şi purtând mărimea cincizeci formează marea masă a mulţimii de la metrou. Nici chipul ei nu îţi atrăgea atenţia: cam simpluţă, rotundă, cu un nas mic, ca un cartof, şi ochi mici, albaştri, prea puţin expresivi.

— Sunt ocupată, mi-o tăie tanti, trântind fierul pe un surtuc de un roşu-aprins. N-am timp să stau la taclale cu voi…

— Ce fier aveţi! E chiar o raritate, îl admirai eu involuntar.

— Păi cum, răspunse călcătoreasa, scuipând cu sete pe talpa încinsă. Toate aceste Tefal şi Moulinex sunt bune numai pentru bluze; pentru a netezi postavul e nevoie de greutate. Puse oftând bucata grea de fier pe o placă de gresie şi spuse scurt: V-aţi ostenit picioarele degeaba, nu ştiu

nimic şi nici nu vreau să ştiu. A murit, foarte bine. Deci i-a venit cineva de hac…

— De exemplu Senia, pufni Lev Valerianovici, sau vreo muiere, a pus mâna odată pe cuţit şi l-a înjunghiat pe viteaz.

Remarcai că administratorul nu e la curent cu modul în care fusese trimis Kostia pe lumea cealaltă şi oftai. E greu să vorbeşti cu o femeie pornită şi nu îmi venea nicio idee cum să o potolesc.

Între timp, Lena se duse spre pervaz şi începu să şuiere ca o pisică întărâtată:

— Ce vrei să spui?

— Nimic deosebit, răspunse scurt Lev Valerianovici. Pur şi simplu una dintre muierile pe care Kostik le-a dus de nas şi cărora le-a promis că se însoară cu ele s-o fi săturat să aştepte nunta şi a pus mâna pe satâr. Sau un soţ înşelat…

— Să nu îndrăzneşti să faci aluzie la Senia, continuă să şuiere Lena. El e un sfânt…

— Îhî, pufni administratorul, şi de aia ai plecat de la el…

Faţa cu obrajii rotunzi a Litvinovăi se acoperi de pete roşii, îşi muşcă buza, dar Lev Valerianovici turuia ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic:

— Tu, Lenka, termină cu făcutul pe proasta. Treaba e serioasă, până şi pisicile ştiu de relaţiile tale cu Kot'ka. Mulţumeşte-mi că l-am adus pe maior la tine, aici. O să vorbiţi pe îndelete, fără proces-verbal şi fără martori. Iar când discuţia e plăcută, nu mai e interogatoriu, ci o discuţie simpatică, nu-i aşa?

Se uită la mine întrebător. Uite ce mai momâie. Îmi găsise din mers şi grad, dar toate acţiunile lui mă avantajau, aşa că dădui din cap în tăcere.

— Nimeni nu te bănuieşte de nimic, continuă să cânte administratorul, mai bine trăncăniţi aici. Ştii şi tu ce incomod e la Petrovka – masă de fier, scaun de fier, totul e înşurubat în podea, la ferestre sunt gratii, dar aici eşti în spaţiul tău. Iar de

discuţie oricum nu scapi; dacă nu eu, oricine o să vorbească de tine. Numai eu mă port bine cu tine şi l-am adus pe maior încetişor. Un altul, de exemplu Len'ka Grekov, ar alerga prin tot teatrul strigând: „Unde e Litvinova? A venit miliţia la ea." Ei, puţin te-au bârfit. Mai vrei?

Lena oftă tare, roşeaţa urâtă îi dispăru de pe faţă şi obrajii îşi recăpătară culoarea naturală.

— Uite ce fată deşteaptă, o lăudă administratorul. Trăncăniţi liniştite, eu mă evapor!

Cu aceste cuvinte se strecură pe coridor ca un şarpe şi rămaserăm amândouă. Pe neaşteptate călcătoreasa oftă tare, se prăbuşi pe scaun şi, arătând spre un scaun gol, jerpelit, spuse moale:

— Ce staţi aşa? Luaţi loc. Levcik are dreptate. Haideţi să discutăm aici, dacă nevoia mă obligă. Numai că eu nu l-am omorât, iar Senia nu ar fi fost niciodată în stare să îl taie cu cuţitul. Uite, ar fi putut trage cu pistolul, într-un acces de furie, dar să-l înjunghie cu cuţitul – niciodată.

— De unde aţi stabilit că a fost lovit cu un obiect tăios şi înţepător? mă hotărâi eu să trec la jargonul miliţienesc.

— Cum? spuse Lena năucită.

Ridicai din umeri:

— Katukov a fost omorât cu un glonţ în cap.

Costumiera se înroşi din nou:

— Doamne, Senia nu ar fi putut…

Mă hotărâi să o liniştesc puţin pe Lena şi spusei împăciuitoare:

— Bănuim că uciderea lui a fost săvârşită de una dintre amantele victimei, o femeie care avea cheia de la apartamentul lui.

Litvinova se încordă, apoi băgă mâna în buzunarul jachetei şi aprinse o ţigară lungă, maro, mirosind a vanilie. Ce ciudat! Fumul nu mă irita deloc. Dimpotrivă, chiar mi se păru plăcut.

— Ei, am avut chei, spuse tulburată Lena. Nu mă obişnuisem imediat cu ele, e o yală şmecheră. Abia după aceea mi le-a luat, avea nevoie de ele

pentru alta… E un porc, un porc, un armăsar! Îl urăsc, nu pot să-l sufăr. Deodată, se apucă cu mâinile de cap şi începu să urle ca o alarmă de incendiu. Ah, ce porc! Aşa îi trebuie! izbucnea din când în când.

Dintr-odată, mi se făcu milă de ea. Probabil Lena îl iubise pe Kostia până la sfârşit… Mă ridicai, mă apropiai de costumieră şi îi cuprinsei umerii. Faţa Lenei ajunse chiar la nivelul pântecului meu. Femeia îşi băgă nasul în mine şi spuse surd:

— Nu puteţi înţelege. Cred că sunteţi căsătorită, fără griji…

Ridicai din umeri:

— Dimpotrivă, ştiu foarte bine despre ce este vorba. L-am părăsit recent pe soţul care mă înşela…

— Chiar aşa? se minună Lena şi îşi ridică faţa către mine.

— Da, confirmai eu. Era cât pe ce să înnebunesc când am aflat… Povestiţi tot, o să vă fie mai uşor.

Costumiera scoase batista, îşi suflă nasul şi spuse:

— Ei, ia ascultaţi ce proaste pot exista pe lume.

Lena Litvinova se căsătorise devreme, abia împlinise optsprezece ani când se cununase. Nimerise un soţ remarcabil: nu bea, nu fuma, toată ziua meşterea la bucătărie tot felul de dispozitive. Ivan era inginer şi visa să inventeze un *perpetuum mobile*. Pe Lena o cam deranjau mizeria şi instrumentele, dar, dacă priveai în jur, ceilalţi soţi erau mult mai răi: beau serios şi apoi se luau la bătaie. Vecinele de scară ale Lenei dădeau des fuga la ea după bani, luau pe datorie până la leafă. Când băgau în buzunar suma trebuincioasă, oftau invidioase: „Of, ce mare noroc ai avut cu soţul.“

Oftau, oftau şi o deochează. O dată, venind acasă, Lenocika şi-a găsit soţul în pat, cu lacrimi în ochi. La toate întrebările soţiei, omul tăcea, numai dădea din cap şi plângea în hohote. Lena, speriată,

a chemat Salvarea. Medicul care venise i-a spus să cheme transportul psihiatric. Psihoză maniaco-depresivă, aşa de frumos se numea boala asta. Opt ani a alergat biata femeie de la o clinică la alta, dar peste tot rezultatul era acelaşi. Soţul, uşor vindecat, îi era încredinţat; după o scurtă fază de remisie urma o depresie profundă. Soţul stătea, se uita tâmp într-un punct, apoi încerca să se sinucidă. În cele din urmă a reuşit, dar nu acasă, ci la spital. Cunoscuţii au sfătuit-o să dea doctorii în judecată, dar Lena era chiar bucuroasă că medicii nu avuseseră grijă de soţ, pentru că aşa se încheiase un coşmar de mulţi ani. Vreo doi ani trăise fericită, singură, pentru că avea un apartament al ei şi nimeni nu o supraveghea. Apoi a început să se tulbure. Se apropia simţitor de treizeci de ani, trebuia să se căsătorească, să-şi aranjeze viaţa, să facă un copil… Dar cavalerii se nimereau numai dintre cei neserioşi – veneau cu plăcere în vizită, mâncau plăcinte grozave, dormeau în cearşafuri apretate, dar nu o cereau de nevastă, iar timpul trecea. De aceea, când, în cele din urmă, a găsit un om bun din toate punctele de vedere, pe Semion, Lena, fără să stea prea mult pe gânduri, a dat imediat fuga la primărie. E adevărat, un mic vierme de îndoială şi-a făcut apariţia în ajunul cununiei. Logodnicul nu era prea frumos, nici prea deştept, nici prea bogat, dar, cel mai important, Lenocika nu simţea niciun frison când Senia o lua pe neaşteptate de mână…

Nunta a avut loc în ianuarie, apoi au început să vină zilele obişnuite. Erau diferite numai prin programul de la televizor. Senia s-a dovedit a fi un mare amator de chefuri şi, cu toate că lucra ca agent de pază la teatru, niciodată nu se uita la spectacole.

Odată a venit acasă şi a întrebat: „Auzi, Lenk, nu te-ai plictisit în atelier?“ Soţia, care toată viaţa fusese croitoreasă, s-a mulţumit să ofteze. Nu numai că pur şi simplu i se acrise, dar nu mai putea

suferi să taie cu foarfecele. „La teatru se caută o costumieră“, i-a explicat soţul. „Salariul e cu o sută de ruble mai mare. Vii?“

Dacă şi-ar fi putut imagina sărmanul bodyguard ce urmări îngrozitoare avea să aibă sosirea soţiei sale la teatru! A doua zi, Lenocika s-a ciocnit literalmente de Kostia. Katukov venise după caftan. Sfioasă din cauza nepriceperii sale, noua costumieră s-a apucat să îi închidă copcile surtucului. Iar când a terminat treaba, Kostia i-a luat tandru palma şi a susurat: „Ce mânuţă mică ai, ca de prinţesă!“

Lena s-a blocat; în toată viaţa ei de peste treizeci de ani niciodată nu avusese ocazia să audă complimente. Iar Konstantin era mare maestru în privinţa măgulirii. S-a îndrăgostit nebuneşte de el. Fireşte, imediat s-a dus zvonul prin teatru. Câte nu a făcut Senia pentru a o îndepărta pe soţie de amant: a încuiat-o cu cheia, i-a luat hainele, de vreo două ori chiar a pocnit-o! Dar Lenocika parcă scăpase din lanţ. Atunci Semion a sărit cu pumnii la Kostia, dar amantul cel obraznic s-a dovedit mai puternic şi, în luptă dreaptă, l-a trosnit peste gât pe soţul înşelat. După întâmplarea aceasta, Lena a cerut în mod categoric divorţul şi după o jumătate de an a fost liberă. Probabil femeia aştepta ca actorul să îi ceară mâna şi inima, dar nimic nu s-a schimbat în relaţiile lor.

Lenocika venea la amant sâmbăta, la unsprezece dimineaţa. Scotea din sacoşă numeroasele alimente, pregătea masa, făcea ordine, apoi fie se culcau, fie se duceau undeva să se distreze… Iar seara târziu, pe la douăsprezece noaptea, Kostia o trimitea acasă cu taxiul pe doamna inimii sale. Înainte Lenocika nu protestase, nu voia să-l necăjească deschis pe Senia pentru că nu înnopta acasă, dar după divorţ a început să-i facă aluzii lui Kostia că acum poate veni mai des, poate rămâne până dimineaţă…

Dar Kostia doar zâmbea şi răspundea: „Iartă-mă, sunt ocupat toată săptămâna. E chiar bine că ne întâlnim mai rar, de fiecare dată e o adevărată sărbătoare. Altfel, ne-am sătura unul de celălalt…“

Nu se ştie cât ar fi durat starea aceasta, dar o dată Lenocika a văzut la magazin un pled uriaş, de două persoane, din lână. Kostia mereu murea de frig şi visa de mult la aşa ceva.

Lena, bucuroasă, a cumpărat imediat pledul. Vânzătoarea i-a înmânat un balot uriaş, aproape imposibil de îndoit şi destul de greu. Femeia a căzut pe gânduri. Nu voia să care bagajul acasă, traversând jumătate de oraş, și cu atât mai puțin să-l ducă la teatru, la doi paşi. Toţi ar fi început să chicotească şi să întrebe când e nunta. Mai avea o singură variantă: să ducă imediat pledul la Kostia. Katukov locuia alături de Rampa şi în geantă Lena avea cheia. Rămânea doar o obiecţie. Kostik îşi rugase stăruitor amanta să vină doar sâmbăta.

„Aceasta este ziua ta, draga mea“, gângurea blând omul. „În celelalte să nu apari. În timpul săptămânii vine des mama. E o femeie serioasă, poate să spună tot felul de mizerii…“

Lena a ezitat şi a hotărât să încalce o dată regula nescrisă. Când deja trântea uşa, femeia şi-a dat seama seama că făcuse o mare prostie. Din bucătărie se auzea cineva cântând. În mod clar mămica îi pregătea fiului un prânz plin de calorii. Costumiera a vrut să arunce pledul lângă uşă şi să fugă, dar în momentul acela în hol a apărut o tanti şi a întrebat ameninţător: „Cine e?“

Litvinova a îngheţat, ca trăsnită. Femeia din în faţa ei, purtând un şorţ înflorat, nu semăna deloc cu o bătrână răutăcioasă, iar dacă ea era totuşi mama lui Konstantin, atunci, în mod clar, dispunea de remediul lui Makropoulos, pentru că, după înfăţişare, blondei elegante nu-i puteai da mai mult de treizeci de ani.

„La cine aţi venit?“ a întrebat „mămica“.

Lena abia a putut să-şi desprindă limba de cerul gurii şi a început să bâiguie: „Uite, am cumpărat un pled, voiam tare mult…“

„Nu înţeleg nimic“ şi-a plesnit palmele femeia şi a strigat: „Kostik, vino aici!“

Uşa de la baie s-a dat de perete şi în prag a apărut actorul, în halat de baie şi cu capul ud.

„Ce-i asta, Ninocika?“ a întrebat-o el pe blondă cu o voce catifelată, blândă.

Lena a tresărit şi a simţit o înţepătură sălbatică de gelozie. Până atunci crezuse că pe un asemenea ton Kostia vorbeşte numai cu ea. Între timp, Katukov şi-a luat prosopul de pe faţă, a văzut-o pe Lena, a tresărit şi a început să râdă în hohote: „Doar ţi-am spus să vii numai sâmbăta!“

„Vrei să spui că asta e mama ta?“ a şuierat cu răutate Lena, arătând cu degetul spre blonda care zâmbea obraznic.

„Nu“, a început din nou Kostia să zâmbească. „Este Nina.“ Apoi s-a întors spre femeia cu şorţ şi a spus: „Iar aceasta este…“

„Stai puţin, stai puţin“, l-a oprit blonda, „lasă-mă să ghicesc singură… E Rita, corect?“

„Păi cum, mai e şi o Rita?“ a întrebat Lena cu buze ca de mort, aşezându-se pe un scaun din hol.

Nu se ştie de ce, picioarele refuzau să o mai slujească, iar în tâmple au început să acţioneze încetişor nişte ciocănele. Nina a privit-o cu milă pe Lena, apoi l-a împins încetişor pe Kostia. El s-a apropiat de costumieră şi i-a spus tandru: „Să mergem să stăm puţin de vorbă.“

Lena, pe nişte picioare ca de vată, neascultătoare, a pornit spre bucătărie. Blonda a dispărut undeva. Kostia s-a aşezat la masă şi a oftat cu reproş: „Doar te-am rugat să vii sâmbăta. Tu eşti vinovată!“

Lena simţea că îi alunecă lacrimi pe obraji.

„Nu mă iubeşti!“

Kostia învârtea gânditor în mână bricheta.

„Ba da, te iubesc.“

„Şi atunci, ce rost are Nina?“

Amantul s-a îndepărtat de fereastră, s-a legănat pe călcâie, apoi şi-a ciufulit părul mereu îngrijit şi a spus: „Bine, o să încerc să-ţi explic.“

Aproape o oră şi jumătate actorul a încercat să-i bage în cap Lenei două idei simple. În primul rând, el nu era făcut pentru a trăi cu o singură femeie. În al doilea rând, în afară de costumieră, mai avea încă două amante – pe Nina Nikitina şi pe Rita.

„Ele ştiu de mine?“ a scâncit Lena.

Kotik a dat din cap. Costumiera a început să plângă în hohote. Katukov a turnat în pahar nişte valeriană. Deja se împăcase cu ideea că ziua se dusese dracului şi că va trebui să asculte isterii.

Lena s-a liniştit spre seară. Kostik a chemat taxiul şi a spus: „Mulţumesc pentru pled. Te aştept sâmbătă.“

Litvinova a dat din cap, dar în weekend nu s-a dus la adresa cunoscută, pur şi simplu nu a putut să treacă pragul apartamentului bărbatului şi să se întindă pe canapeaua pe care, înaintea ei, îşi petreceau timpul altele. De vreo două ori Kostia a venit chiar el în vizită la ea, dar nu mai era acelaşi lucru: farmecul întâlnirilor dispăruse. Apoi, cam o lună nu s-au mai întâlnit, se ciocneau numai la serviciu. După aceea, Kostia a venit la călcătorie şi a întrebat direct: „Aşa înţeleg, că relaţiile noastre s-au încheiat.“

Lena s-a mulţumit să aprobe din cap.

„Atunci, dă-mi cheile înapoi.“

„Ai nevoie de ele pentru alta?“ a pufnit costumiera, scotocind în geantă. „Mi-ai nenorocit viaţa, acum ai luat-o pe alta?“

„Tu nu ai vrut să ne mai întâlnim“, i-a tăiat-o Kostik şi a plecat.

De fapt, el a încercat să păstreze aparenţa unor relaţii bune. Mereu îi zâmbea când se întâlnea cu ea, se interesa de sănătate, uneori chiar îi dăruia mici buchete. Unii din teatru erau convinşi că relaţia lor încă dura…

Aşteptai până când Lena termină de vorbit şi apăsai cu precauţie punctul dureros:

— Nu ştiţi cumva unde locuiesc Nina şi Rita?

Litvinova începu să-şi şteargă nasul cu o batistă murdară. Tăcerea se prelungea.

Mă hotărâi să acţionez ca un miliţian:

— Una dintre amante l-a omorât pe Kolia. Oare e drept ca ucigaşa să rămână nepedepsită?

Costumiera se uită spre fereastră, apoi răspunse cu greutate:

— Nina e coafeză, lucrează într-un salon, pe Kustanevskaia, Eldorado, numele de familie e Nikitina. Rita e casieră la un supermarket, pe Tverskaia; de fapt, mai este una, Iana, predă la Şcoala 2593, într-un cartier nou, Kurakino. E învăţătoare la clasele mici, îmi închipui ce-i învaţă ea pe copii! Probabil Katukov avea trei muieri, asta era norma. Armăsarul!

Şi din nou începu să plângă încet. Mă strecurai pe uşă şi, după ce rătăcii pe coridoare, ieşii în strada noroioasă. Dacă iubirea produce asemenea trăiti, slavă Domnului că trăisem fără să cunosc sentimentul ăsta.

8

Ceasul arăta ora trei fix când intrai pe poarta angroului. Ce să fac? Dacă trăiam în casa Katiei, trebuia să mă supun regulilor stabilite.

De-a lungul unei străzi lungi se înşirau chioşcuri. Ce să pregătesc pentru cină? Deodată, ochii îmi căzură pe o găină. Minunat, până şi eu puteam să gătesc pasărea asta. O să fie imediat şi supă, şi felul doi. Învăţată de experienţa amară, nu mai pusei mâna pe găini de la firma franţuzească Du, de cincizeci de ruble kilogramul. La capătul şirului găsii una de-a noastră, naţională, cu numai treizeci de ruble. E adevărat, puiul Broiler nu arăta prea atrăgător – albăstrui, acoperit cu piele zbârcită…. Capul cu ochi închişi se bălăbănea ca o cârpă pe gâtul subţire, ghearele galbene erau răsfirate ameninţător înspre cumpărători… Broilerul fusese în mod clar subnutrit în timpul vieţii şi murise mai degrabă de moarte neașteptată decât de bătrâneţe.

— Ce te gândeşti aşa? întrebă negustoarea, o muiere grasă cu un şorţ murdar, pătat de sânge. Ia, mai ieftin nu găseşti nicăieri! Preţul într-adevăr părea atrăgător, dar produsul nu îţi stârnea nici cea mai mică dorinţă să îl mănânci. Ia, ia, mă îndemna din suflet femeia. E proaspăt, tocmai ce-a alergat. Uite, nu e congelat, ci răcit.

Şi împunse cu degetul în puiul neajutorat.

— Poate mai degrabă o găină de import?…

— Astea? ridică dispreţuitor din umeri negustoreasa. Cumpără, dacă nu-ţi pasă de sănătate. Pasărea lor e plină de hormoni şi înţepată cu antibiotice, a noastră e naturală.

După ce oftai, alesei cadavrul puişorului. Femeia avea dreptate, nu cred că fabricile de păsări ruseşti au bani de medicamente, care costă mult, iar păsăruica în timpul vieţii consumase numai mâncare ecologică – cereale şi viermişori.

După ce pusei prada în sacoşă, încercai să-mi amintesc ce plutea în supa Nataşei, în afară de pui. Parcă morcovi, ceapă, cartofi şi fidea, iar ca garnitură puteam să fierb orez.

Încărcată de sacoşe, ajunsei acasă, scosei la plimbare câinii extrem de bucuroşi şi trecui la gătit.

Mai întâi spălai cu atenţie puiul. La o examinare mai atentă, se dovedi a fi şi mai amărât: coastele se puteau simţi sub piele, iar picioarele semănau cu nişte vinete necoapte, zbârcite. Aşa, trebuia să pun pasărea în apă fierbinte sau rece? În cele din urmă oala fu pusă pe aragaz, mă apucai să curăţ ceapa. Câte legume intră la supă? Îmi spusei că cinci cepe, şase morcovi şi opt cartofi ajung.

Focul încălzea vioi apa. Dădui drumul la televizor şi mă apucai să fredonez. Nu e greu să găteşti, trebuie numai să începi. După ce tăiai legumele în bucăţele cât mai mici, îmi trăsei sufletul şi hotărâi să mă răsplătescu cu o ceşcuţă de cafea, dar imediat din oală începu să curgă o spumă galben-verzuie. Încercam să o prind cu lingura, dar substanţa respingătoare tot curgea şi curgea. Apa clocotea furioasă, frigându-mi mâinile. Mi se făcuse cald, dar spuma tot nu se termina. Disperată, închisei ochiul aragazului. Supa, tremurând pentru ultima oară, se linişti. Masa dezgustătoare, galben-verzuie, dispăru. Mă holbai nedumerită la oală şi aprinsei din nou aragazul, dând gazul la maxim. Imediat, la suprafaţa apei apărură primele bule respingătoare… După ce experimentai aşa vreo cinci minute, îmi dădui seama că focul nu trebuie să ardă la putere maximă. Extrem de mândră de mine, umplui până sus oala cu legume şi începui să

mă gândesc la garnitură. O pungă de orez de un kilogram mi se părea foarte mică. Oare avea să fie de ajuns la cină? Probabil ar fi trebuit să cumpăr două… După ce scuturai într-un castron mic boabele albe, turnai apă şi acoperii vasul cu capacul.

Niciodată nu fusesem aşa de mulţumită de mine. Ceşcuţa de nes mi se părea încântătoare la gust. Ce să spun, ziua fusese bună. Numai câteva ore mă despărţeau de soluţionarea misterului documentelor. Era clar: sunt fie la Nina, fie la Iana. Aveam de gând ca a doua zi să mă duc mai întâi la coafeză… În acel moment, dinspre plită răsună un şuierat. Privii şi sării imediat în sus. Deasupra orezului capacul se ridica ameninţător, iar din vas ieşeau bobiţe albe. Uimită, mă uitai la orez. Ei, spuneţi, în cel fel misterios reuşise să crească aşa de mult în volum? Castronul, în mod clar, era mic.

Mutai boabele într-o altă oală şi turnai apă peste el, dar peste zece minute orezul se umflă şi mai mult, iar operaţiunea trebui repetată. Într-un cuvânt, peste o jumătate de oră aveam un lighean uriaş de masă lipicioasă, respingătoare.

Băgai în „garnitură“ o linguriţă şi gustai. Da, uitasem să o sărez, dar asta era un fleac. Condimente puteau fi adăugate pe loc. Dar oare de ce la Nataşa boabele de orez erau separate unul de altul, iar la mine formau un monolit de nedezlipit? Orice s-ar spune, alimentele ieftine sunt mizerabile şi după preparare. Uite, cumpărasem crupe de douăzeci şi cinci de ruble kilogramul şi, mă rog, nu poţi să le mănânci.

După ce oftai, mă uitai la cazanul plin cu orez. Poate că trebuia să pun ulei în caşa asta?

Dar în acea clipă intră în fugă Kiriuşka şi mă anunţă:

— Vai, ce foame îmi e!

— Ai venit cam devreme, spusei eu, uitându-mă la ceas.

— Antrenorul s-a îmbolnăvit, mă informă Kiriuşka. Dar ce miroase aşa de ciudat?

— Supă de pui, îl informai mândră şi ridicai capacul.

Apăru ceva de neimaginat, care semăna mai mult cu un piure lichid de legume, din care ieşeau la iveală nişte gheare vânoase. Băgai polonicul în lichid şi îl vărsai într-o farfurie adâncă. Legumele erau fierte de tot şi nu puteai să îţi dai seama unde este morcovul, unde e ceapa, unde e cartoful. Kiriuşa băgă cu grijă lingura în *ragu* şi, după ce bolborosi „Ce groasă e supica asta!“, băgă lingura în gură.

În aceeaşi clipă sări, se năpusti la chiuvetă şi, după ce scuipă mâncarea, începu să strige:

— Ei, dar tu ai gustat porcăria asta?

Gustai cu grijă din *bouillon*. Într-o clipă limba simţi amăreala, ca şi cum în apă ar fi fost pusă chinină.

— Ce-i acolo? întrebă Kirka.

Îmi clătii bine gura şi răspunsei:

— Nimic deosebit. Pui şi legume.

— Ei, ei! se minună Kiriuşka. La mama în supă mai e şi apă, şi toate plutesc separat, dar la tine e pur şi simplu un coşmar! Poate ai pus altceva în loc de sare?

Gustai conţinutul solniţei. Nu, acolo totul era în ordine. Următoarea belea o avusei cu pasărea. Nu voia deloc să se lase tăiată, nici măcar cu satârul cel mare, iar după ce depuserăm toate eforturile, când eu şi Kiriuşka reuşirăm să-i spintecăm pieptul, lămurii un alt detaliu. Carnea nobilă de pui se dovedi a fi nu albă, ci galbenă, iar la gust semăna mai degrabă cu un galoş de cauciuc, mânjit cu muştar.

— Nici câinii nu mănâncă aşa ceva, rezumă trist băieţelul.

Aşa se şi întâmplă. Mulia şi Ada îşi întoarseră imediat botul. Rachel mai întâi luă carnea, dar o scuipă imediat.

— Ce porcărie groaznică ţi-a mai ieşit, conchise Kiriuşka. Nici măcar Staffordshire-ul nu mănâncă, ea care înfulecă din coşul de gunoi fără să clipească.

Băiatul nu mai gustă orezul. Pur şi simplu se duse în camera din care se auzea un cântec vioi. Mă aşezai lângă masa din bucătărie şi, disperată, mă holbai la oale. Şi de ce ieşise o situaţie aşa de groaznică?

Peste vreo zece minute, Kirka intră în bucătărie şi îmi vârî sub nas un volum jerpelit:

— Na. Coperta roşie era împodobită cu imaginea unei plăcinte mari, iar sus se citea titlul *Carte despre alimentaţia gustoasă şi sănătoasă.* Iul'ka a cumpărat-o, explică băiatul, numai că nu are când să gătească. Poate îţi foloseşte ţie. Aici totul e simplu. Uite – supă de pui. „Luaţi un pui, pârliţi-l la foc, scoateţi măruntaiele, aveţi grijă la vezică, pentru că supa poate să fie amară…“ Ascultam totul ca pe un cântec. Doamne, vasăzică trebuia mai întâi să scot măruntaiele şi să fieb pasărea, iar mai apoi să pun legumele! Ascultă, Lampa, îşi miji ochii şmecher Kiriuşka, n-o să te dau de gol. Hai să lichidăm repede urmele crimei.

— Ce propui să facem?

— Aruncăm şi supa, şi felul doi, iar lui Seriojşa şi Iul'kăi nu le spunem, că altfel o să înceapă să te ia peste picior!

Aruncai cu grijă cina „gustoasă“ la gunoi şi golii căldarea. Kiriuşka dădu fuga să cumpere pelmeni şi, când în hol apărură Seriojka şi Iul'ka, aruncam cu abilitate bucăţelele de aluat în apa clocotindă. Slavă Domnului, cartea era adresată tinerelor gospodine şi procesul de fierbere a pelmenilor fusese descris în detaliu.

A doua zi, pe la doisprezece, intrai în coafor. Cele patru fete frumuşele care mânuiau cu abilitate foehnul nici nu întoarseră capul. În cele din urmă, una cu păr negru mormăi nemulţumită printre dinţi:

— La noi veniţi numai cu programare.

O alta, cu părul deschis la culoare, mai plinuţă, semănând cu o chiflă tocmai scoasă din cuptor, adăugă provocator, aruncând o ocheadă la scurta mea chinezească şi la adidaşi:

— Preţurile sunt pe perete. Citiţi-le înainte.

Mă apropiai de foaie. „Tuns – 300 de ruble. Spălat – 150 de ruble. Coafat – 200 de ruble.“

— Alături e un alt coafor, anunţă cea cu părul de culoare închisă.

— Acolo e mai ieftin, pentru buzunarul dumneavoastră, adăugă blonda.

Pe neaşteptate, începui să mă simt extrem de jignită: oare chiar semănam cu o cerşetoare? Şi dacă într-adevăr aveam bani puţini în portofel, cine le dădea dreptul acestor fete obraznice să-i vorbească unei cliente pe un asemenea ton? Dacă mi-aş fi făcut apariţia în faţa lor într-o haină de nurcă, imediat ar fi început să zâmbească.

Simţind că mi se încleştează gâtul de supărare, tuşii şi spusei cam tare:

— Daţi-mi voie să mă prezint: maior Romanova, de la Cercetări Penale. Anchetez uciderea lui Konstantin Katukov. Care dintre voi e Nina Nikitina?

Într-o clipă se stinse larma uneltelor de coafură.

— Vai! scăpă bruneta foehnul.

— Eu sunt, bâigui încet blonda şi spuse repede: Să mergem în încăperea de serviciu, doar n-o să stăm aici de vorbă.

Petrecute de priviri curioase, ocolirăm măsuţa de manichiură, traversarăm un coridor şi ne trezirăm într-o cămăruţă cu un mic frigider şi două scaune. Pe pervaz erau o cutie de metal de Nescafé şi un ceainic, dar Nina nu avea de gând să-mi ofere ceva de băut. Se lipi cu spatele de perete, îşi încrucişă mâinile pe piept şi zise tăios:

— Nu ştiu nimic. M-am văzut cu Kolia ultima dată marţi, era viu şi nevătămat. Nu mai spun nimic.

Încercai să zâmbesc cât putui de blând.

— Ninocika, v-a dat cheile de la apartament?

— Şi ce-i cu asta? se zburli fata. De fapt, el avea câteva seturi…

Dădui aprobator din cap.

— Dar al dumneavoastră unde e?

Nina pufni imediat:

— L-am pierdut chiar de săptămâna trecută. Mi-au furat geanta şi aveam acolo tot: buletinul, carnetul de conducere, fardurile. Dacă nu mă credeţi, întrebaţi la secţia 12, acolo am făcut reclamaţie, la locotenentul Kornukov.

— Şi când s-a petrecut fapta asta neplăcută?

— Doar v-am spus. Săptămâna trecută, duminică. Am fost la piaţa Leningradski, iar acolo cineva a făcut eforturi…

— Îl cunoşteaţi de mult pe Kolia?

Nina ridică din umeri:

— Păi ce importanţă are? Ne întâlneam o dată pe săptămână şi nu aveam niciun fel de relaţii, în afară de cele din pat. Ei, uneori îi mai pregăteam prânzul, dar în rest – sex curat şi gata, ne culcam şi după aceea plecam.

Îmi adusei aminte de administratorul Lev Valerianovici şi, încruntându-mă, spusei printre dinţi:

— Uite ce-i, draga mea. Trebuie să-mi fiţi tare recunoscătoare că am venit chiar eu aici şi nu v-am chemat pe Petrovka. Ştiţi ce neplăcut e acolo? Masă de fier, scaun de fier, totul e înşurubat în podea… Dar eu deocamdată vă întreb fără proces-verbal, prieteneşte. De fapt, dacă nu vă place, pot să vă trimit citaţie.

În ochii albaştri ai Ninei licări o groază sinceră şi imediat coborî tonul:

— Nu vreţi nişte ceai?

Zâmbii în sinea mea şi dădui din cap.

Peste vreo cinci minute, în mâinile mele se afla o cană cu o mizerie de neînchipuit, o băutură din fructe – Pickwick. Băutura asta ar fi trebuit numită

„compot din aromatizanţi chimici“, dar în mod clar Ninei îi plăcea, pentru că fata sorbi cu plăcere din ceaşcă şi începu să povestească. O ascultai cu atenţie, deşi nu aflai nimic nou.

Nina se întâlnea cu Kostia o dată pe săptămână şi, spre deosebire de Lena, ştia foarte bine despre „rivale“. Prezenţa altor femei în viaţa amantului ei nu o tulbura. Coafeza nu se pregătea să se mărite, să gătească, să facă curat. Să spele nu îi plăcea. De fapt, uneori făcea supă pentru Kostia – e adevărat, fără prea mare entuziasm. Întâlnirile fără obligaţii o mulţumeau cât se poate de mult: aveai bărbat şi, pe deasupra, nu trebuia să faci prea multe eforturi. Mai mult, Kostia nu era deloc zgârcit, îi făcea cu plăcere cadouri, o ducea cu maşina, o invita la restaurant. Mai era şi un bun prieten: când mama Ninei şi-a rupt piciorul, femeia, disperată, şi-a sunat amantul. La drept vorbind, se aştepta să audă ceva de genul „Scuză-mă, sunt ocupat“, dar Kostia a zis repede „Aşteaptă-mă“ şi a venit după o jumătate de oră, a dus-o în braţe pe bătrână la maşină, iar la Internări i-a băgăt unui doctor tulburat vreo două bancnote în buzunar, pentru ca femeia în vârstă să nu ajungă în vreun pat de pe coridor…

Nu mai aflai nimic de la Nina. Ieşind din coafor, văzui alături, uşă în uşă, magazinul Voaluri şi, nu ştiu de ce, intrai, mă instalai la fereastra mare şi căzui pe gânduri. Ceva din povestea asta nu se lega. Şi Rita, şi Lena, şi Nina vorbiseră de dărnicia lui Kostia şi de obiceiul lui de a-şi duce femeile inimii la restaurant… Mai mult, le cumpăra adesea cadouri, avea o maşină, folosea un telefon mobil, iar apartamentul lui arăta foarte confortabil, cu pereţii sclipind după noua renovare… Apărea o întrebare firească: de unde lua bani bărbatul? La teatru mai degrabă primea doi bani. Era un actor de mâna a doua, nu apărea în filme, nici la televiziune.

După ce mă gândii vreo două minute pe tema asta, îmi veni un alt gând, la fel de interesant. Dar de unde ştia Nina că amantul e mort? Chiar ea spusese că se întâlnea cu el o dată pe săptămână, în celelalte zile doar suna, iar asta destul de rar. Cine îi spusese, deci, de moartea amantului? Miliţia? Sigur că nu. În cazul ăsta, nu ar mai fi stat de vorbă cu mine.

Stăteam la fereastră, studiind aiurea trecătorii rari de pe stradă. Vremea era groaznică. Din cer cădea ceva care semăna în acelaşi timp cu zăpada şi cu ploaia, sub picioare clefăia murdăria lichidă. Mămicile tinere, cu copii mici, nu riscau să iasă la plimbare, pensionarii îşi amânareseră pentru timpuri mai bune mersul la policlinică şi la farmacie, toţi stăteau în bucătăria lor călduroasă, beau cafea încântător de aromată, poate şi mai bine – se întinseseră pe canapele cu nişte cărticele despre crime misterioase… E aşa de interesant să urmăreşti ancheta cu ochii alunecând pe hârtie… În practică, munca lucrătorului operativ arată respingător – picioare ude, stomac gol şi un cap care nu pricepe nimic… În carte poţi răsfoi repede paginile şi arunca o privire la sfârşit, dar în viaţă…

În acea clipă din coafor ieşi repede o fată îmbrăcată într-o scurtă frumoasă, roşcată. Mă uitai şi scosei o exclamaţie – era Nina. Oare ce-o îndemna pe coafeză să renunţe la lucru în toiul zilei? Fără să ezit, îmi trăsei căciuliţa pe sprâncene şi alergai după ea.

Nikitina mergea repede, pleoscăind prin bălţi. În mod clar nu se aştepta să fie urmărită, pentru că nu se uitase o dată în urmă. Peste zece minute obosii şi îngheţai, dar Nina mergea în continuare prin curţile blocurilor, către un scop neştiut. Şi numai când în faţă apăru blocul cunoscut îmi dădui seama unde se grăbea aşa de tare frizeriţa. Chiar în faţa ochilor apăru clădirea în care se afla apartamentul lui Katukov. Încetinii lângă intrare, numărai până la o sută şi urcai.

Toate uşile de pe scară mă priveau cu vizoare panoramice. Uşa lui Katukov nu era sigilată. După ce scosei din buzunar perniţe de gumă Orbit, le mestecai până se omogenizară şi acoperii cu ele vizoarele. Degeaba cred mulţi că romanele poliţiste sunt o lectură de categoria a treia. Unde mai poţi afla aşa de multe informaţii de tot felul? Bine, aveam să aştept lângă uşă ca mincinoasa care îmi spusese fără să clipească din ochi că i se furaseră cheile să iasă afară.

Clipele treceau chinuitor. După o jumătate de oră uşa unui alt apartament se deschise, ieşi o femeie neîngrijită, luă de pe vizor guma şi începu să latre:

— Pe cine aştepţi? A dat ortul popii curtezanul tău, l-au dus la morgă. Mă întorsei spre fereastră. Of, ce proaste mai sunt femeile, nu se potoli bătrâna, dar în momentul acela pe uşă veni miros de ars şi, oftând, bunicuţa dispăru.

Trecu o oră. Îmi veni un gând: dar dacă Nina nu se dusese la Kostia, dacă chiar ea locuieşte în blocul ăsta? Dar în acel moment se auzi yala, Nina sări afară şi se întoarse spre fereastră.

— Unde ne grăbim aşa? întrebai eu politicos.

Nikitina tresări şi scăpă un pachet destul de voluminos. Din cauza izbiturii, hârtia se desfăcu şi pe scară, ca un evantai, se răsfirară bancnote de o sută de dolari.

— Doamne, începu să bâiguie coafeza lăsându-se pe vine şi adunând bancnotele cu mâini tremurătoare. Doamne, cum aţi ajuns aici?…

— Foarte simplu, răspunsei eu liniştită. Cu picioarele. Dar dumneavoastră se vede că aţi găsit cheile. Tare operativ mai lucrează la secţia 12 de miliţie; au prins şi hoţul, şi cheile au reuşit să vi le dea… Şi bănuţii sunt oare tot din portmoneul pierdut? Sau v-aţi hotărât, în calitate de ultim cadou, să luaţi ceea ce Katukov a strâns pentru zile negre?

Deodată, Nina începu să plângă în hohote:

— Acum n-o să mă mai credeţi deloc.

— Asta aşa e, o „liniştii“ eu şi continuai: Din moment ce oricum aţi găsit cheile, haideţi să ne întoarcem şi să stăm puţin de vorbă. Cred că avem destule subiecte.

Coafeza dădu din cap şi intrarăm pe hol. De data aceasta în cameră mirosea a nelocuit – un amestec de praf, umezeală şi ceva acru.

— Sunt banii mei, spuse Nina pe neaşteptate, aşezându-se pe canapea. Pur şi simplu voiam să-i iau, să nu se piardă.

— Ei, da, dădui eu din cap, mai întâi i-aţi pierdut la piaţă, iar acum i-aţi găsit.

— Râdeţi de mine! exclamă femeia.

— Nici nu mi-a trecut prin minte, îi spusei eu adevărul adevărat. Dar, dacă nu e secret, de ce vă păstraţi banii la Kostia?

— N-o să mă credeţi, repetă Nina tristă.

— Încercaţi să mă convingeţi.

Nikitina scoase ţigările şi spuse:

— Locuiesc într-un apartament comunal, iar vecinii… Of!

Dădu din mână şi tăcu.

— Haideţi, haideţi, o grăbii.

— Ascultaţi, tovarăşă maior.

Dar limba mea rosti cuvintele citite undeva:

— Lupul din Tambov ţi-e tovarăş![4]

Coafeza tresări şi, pălind, întrebă:

— Cum să vă spun?

Mă gândii puţin şi răspunsei:

— Evlampia Andreevna.

Nina îşi trase nasul şi, tot adresându-mi-se cu prenumele şi patronimicul, se apucă să se căiască.

Avea două camere într-un apartament comunal, iar ca vecini, o femeie de vreo şaizeci de ani, fostă profesoară care locuia împreună cu fiul. Profesoara era o femeie drăguţă, inteligentă, cu ea nu avea niciun fel de certuri la bucătărie, totul era cum se cuvine, paşnic. Niciodată nu îşi puneau una celeilalte şampon în supă, nu puneau pietre în

tocătura pentru chiftele… Însă fiul ei era ceva de groază, un infractor şi un narcoman. Două săptămâni în libertate, cinci ani la închisoare. Cât îşi ispăşea termenul, Nina şi Viktoria Fiodorovna trăiau liniştite, chiar se uitau împreună la televizorul din bucătărie, dar cum ieşea în libertate „copilaşul“ cu conştiinţa curată, începea iadul.

— Nicio încuietoare nu îi pune probleme, scânci Nina. O deschide într-o clipă. De câte ori nu mi-a luat banii din cameră? E adevărat, nu a ajuns la dolari, îi adun pentru un apartament pentru mine… Uite, şi m-am hotărât să-i ascund la Kostik. Nu găseşti un loc mai bun.

— Chiar aşa, zâmbii eu. Cel mai bun loc e în depozitul băncii, în casetă, în spatele unei uşi de plumb…

Nina pufni:

— Aha, vine o altă criză şi banca îmi înşfacă economiile. Ei, în niciun caz! La Kotik totul era aranjat, nu degeaba lucra ca depozitar.

— Cum? nu înţelesei. Ce sertar?

Nikitina oftă greu şi scoase din nou o ţigară. Mă pregăteam să-i spun ameninţător că sufăr din copilărie de alergie, dar deodată îmi dădui seama că respir liber şi bine. Nici nu mă râcâia în gât! Numai minuni, ce să zic.

— Nu vă prefaceţi că nu ştiţi ce este un depozitar, mă rugă Nina.

— Bineînţeles că ştiu, încercai eu să ies din încurcătură, dar pentru anchetă trebuie să povestiţi singură.

— Bine, Lampada Andreevna, acceptă supusă Nina.

O privii cu suspiciune: oare nu râdea de mine? Dar fata stătea pierdută pe canapea, mototolind în mână şerveţelul de hârtie.

— Kolia nu prea avea succes cu cariera de la teatru, începu Nikitina. Nu îi dădeau roluri adevărate, îl ţineau pe loc. Ei, şi salariul era corespunzător – un bacşiş, nu bani…

Dar Kostia nu se întrista deloc, pentru că de mult considera că profesia lui e alta. Actoria se transformase într-un hobby. Şi, în fond, ce elegant e să răspunzi când te întreabă o femeie unde lucrezi. „Sunt un slujitor al Melpomenei“, spunea mândru Katukov. „Actor la unul ditre marile teatre din Moscova…“ Fetelor pur şi simplu le sticleau ochii. Ei, e puţin lucru că bărbatul e frumos şi inteligent? Mai şi face parte din lumea misterioasă şi ademenitoare a culiselor…

Dar bărbatul nu avea niciodată bani, mereu trăia de pe o zi pe alta. Însă cu şapte ani în urmă, situaţia s-a schimbat. Unul dintre cunoscuţii lui Katukov, un violonist strălucit, Lionia Maslov, se pregătea să plece în concediu. Avea acasă o vioară Amati. Lionea tare se mai temea să lase în apartamentul gol instrumentul al cărui preţ e nu mai mic de o mie de dolari. La fel, nu s-a putut îndura să ducă vioara preţioasă la bancă şi să o depună în casetă. Fostul om sovietic apucase în timpul sălbaticului capitalism rusesc să piardă de tot încrederea în structurile bancare. Cunoscând cinstea patologică a lui Kostia, Lionia l-a rugat pe prietenul lui să aibă grijă de vioară.

Katukov a luat etuiul negru, l-a pus pe canapea şi a tremurat douăzeci şi patru de zile, aşteptând sosirea lui Maslov. Lionia, odihnit, i-a dat trei sute de dolari. Kostia mai întâi a refuzat, dar prietenul i-a băgat bancnotele în buzunar aproape cu forţa. Peste o săptămână, Lionia l-a sunat din nou. De data asta îi solicita ajutorul un artist, să-i păstreze vreo două zile câteva statuete, şi din nou în buzunar au început să foşnească plăcut banconotele.

În curând, vestea despre Kostik s-a răspândit în toată Moscova. El ascundea bani, pietre preţioase, veselă de argint, aparatură video, documente şi cărţi vechi. Cu banii primiţi Kostia şi-a renovat apartamentul şi a făcut în el câteva ascunzători. Apoi au început alte treburi. De exemplu, a trebuit

să urce în tren şi să ducă până la Vladivostok o fată tăcută. Călătoria nu i-a făcut actorului nicio plăcere, tovarăşa de drum nu a deschis gura deloc, răspunzând numai cu „da“ sau „nu“ la propunerea de a mânca şi de a bea ceai. Însă pentru efort i s-a dat o sumă excelentă. Apoi Kostia a plecat la o casă de vacanţă din Sneghiri şi, fix la opt seara, s-a dus la telefon şi a spus: „Gherman Sergheevici s-a stins.“ De ce a făcut asta, Kostia nu a întrebat. În curând au început să-i încredinţeze chestiuni picante, de care se sfiau să se ocupe singuri. De exemplu, o femeie, critic de teatru, personalitate cunoscută în mediul actoricesc, extrem de inteligentă, chiar fandosită, l-a rugat pe Kostik… să ungă cu căcat uşa apartamentului fostului ei soţ. Katukov nu a tresărit şi s-a interesat sec: „De om?“

„Se poate şi de câine“, a acceptat femeia, îngăduitoare. „Cel mai important e să fie mai gros şi să miroasă cât mai puternic.“

Kostia a adunat din curte o căldare de excremente şi, râzând pe înfundate, a îndeplinit ordinul. Pentru prima oară făcuse aşa ceva, dar doamna intelectuală nu s-a zgârcit şi i-a dat pentru efort o mie de dolari.

În ultimul an aproape că nu-şi mai putea trage sufletul de câţi clienţi avea şi Kostia, nedorind să refuze oamenii şi să rateze un câştig, a atras-o în afacere pe Nina. Ea primea treburile mai simple: de exemplu, să ducă un coş de flori unui actor cunoscut… Kostia nu era legat de treburi interlope. De fapt, Nina nu ştia sigur. Amantul nu prea intrase în detalii despre munca lui… Şi clienţii apreciau în primul rând cinstea ireproşabilă şi discreţia.

— Ştiţi unde sunt ascunzătorile? întrebai când fântâna de lacrimi secă.

Nikitina dădu din cap, se apropie de fereastră, apăsă bine cu degetul un cui abia vizibil. Se auzi un păcănit uşor, ca şi cum s-ar fi deschis o cutie de

conserve. În clipa aceea coafeza ridică îndemînatică pervazul.

— Priviţi. Mă uitai în sertarul îngust care se deschisese şi fluierai involuntar. Tot spaţiul era plin de bancnote. Oare câţi bani erau acolo? Acum înţelegeţi, întrebă încet Nina, că am luat numai ce e al meu? Dacă aş fi fost o hoaţă, aş fi luat tot.

În mod clar, cuvintele ei aveau ceva rezonabil. Cu toate acestea, mă încruntai şi întrebai:

— Şi alte locuri unde mai sunt?

Amanta ştia numai de cinci ascunzători. Două dintre ele – în piciorul biroului şi în peretele bucătăriei – erau goale, altele două – sub baie şi în fotoliu – conţineau bani, un ceas vechi de buzunar, din aur, şi o agendă de telefon. Dar nici vorbă de hârtie, foi de culoare albastră sau fotografii…

— Păstra lucruri numai acasă?

Nina ridică din umeri:

— În orice caz, mie nu mi-a dat nimic. Poate Ianei?

— Ianei?

— Ei, da, spuse nemulţumită Nikitina. Nu a povestit nimic de ea, dar am înţeles că sunt prieteni din copilărie, s-au jucat la aceeaşi groapă de nisip, avea mare încredere în ea…

— Bine, oftai, să mergem…

Dar Ninocika nu se grăbea. Fata îşi încruntase concentrată fruntea netedă.

— Şi acum ce facem cu astea? arătă ea cu degetul spre ascunzătoarea cu bani.

Oftai disperată. Chiar aşa, ce era de făcut?

Pe neaşteptate, Ninocika începu să zâmbească:

— Ştiu! Se duse spre birou, scoase o agendă simplă şi spuse bucuroasă: Kotia era pur şi simplu un contabil. Uite cum ţinea afacerile, priviţi.

Deschisei coperta jerpelită. În faţa ochilor apărură şiruri de cifre, împărţite pe coloane.

— „Primit 9.06.815.79…“ „Predat 12.96.514.28…“

În căsuţele care purtau cuvântul „predat“ se vedeau o serie de cruciuliţe. Numai ultimele patru rânduri erau goale.

— Uite, zâmbi coafeza, luaţi agenda, identificaţi persoana, sunaţi şi spuneţi: „Aşa şi pe dincolo, luaţi-vă lucrurile.“ Iar eu o să vă dau cheile. Aţi reţinut cum se deschid ascunzătorile? Luaţi, luaţi, îmi băgă Nina în mâini „registrul.“

În mod clar voia să scape de responsabilitatea pentru bunurile altuia.

— Însemnările sunt codificate, bâiguii eu.

— Şi ce-i cu asta? se minună Nikitina. Aveţi, cred, un departament întreg care decodează cifruri, nu?

Fusei nevoită să dau din cap, să bag bucata boţită de piele în buzunar şi să iau cheile.

4 Zicală rusească, având înțelesul „nu suntem prieteni (tovarăși)“.

9

Ajunsei înapoi pe la cinci. Era un talmeş-balmeş în capul meu. Cel mai probabil omul care îl omorâse pe Kostia luase documentele, dar cine era? Poate, spre norocul meu, actorul îi dăduse hârtiile Ianei? Şi cum să descifrez însemnările? Pe măsură ce mă apropiam de casă, capul îmi era invadat de alte gânduri: „Oare câinii m-au aşteptat sau au făcut pipi pe hol? Ce să fac la cină?“

Intrai ca vântul într-un chioşc şi luai chiftele Bogatîrskie. Oare cum trăiesc alte femei? Cum aşa? Şi capul lor e tot timpul plin de gânduri despre gospodărie? Apoi, cum de reuşesc ele, dacă pleacă de acasă la 8 şi se întorc la 7 seara, să facă de mâncare, să facă ordine? Că doar nu toate au fete în casă!

Câinii începură să sară în sus. După ce mă convinsei că niciunul dintre ei nu se scăpase pe el, strigai bucuroasă:

— Mulia, Ada, Rachel, la plimbare!

Ghemul cu mai multe labe se rostogoli spre uşă. Mulia, ca de obicei, se instalase lângă scară, Rachel dădu fuga într-un tufiş. O petrecui cu privirea. Ada se învârti puţin pe loc, apoi se aşeză… Cât pe ce să leşin: sub fundul ei gras se întindea o pată roşu-aprins.

— Ada, bâiguii eu cu buze care abia mă ascultau, Ada, ce-i cu tine?

Mopsul veni încetişor spre mine. Pe zăpadă se vedea clar şirul de picături roşii.

— Acasă! începui eu să urlu, îngheţând de groază. Acasă imediat!

Câinii alergară ascultători sus. În apartament pusei mâna pe telefon şi aflai coordonatele unei clinici veterinare.

— Câinele meu are hemoragie! Pur şi simplu e groaznic, sunt numai bălţi de sânge, moare!

— Animalul a fost călcat de maşină? precizează interlocutorul invizibil.

— Nu, dimineaţă era sănătoasă.

— Aduceţi-l încoace, porunci scurt doctorul.

Începui să mă agit prin apartament, găsii în dulap un pleduţ de finet, o înfăşurai în el pe Ada care fornăia şi zburai afară. Mopsul era groaznic de greu, pur şi simplu imposibil de ridicat. Mâna dreaptă îmi amorţise, dar îi lipeam de mine trupul fierbinte. Când e vorba de viaţă şi de moarte, banii nu înseamnă nimic – făcui cu mâna. Imediat se opri un Jiguli vechi.

— Încotro? se interesă tânărul cu scurtă neagră.

— Strada Samsonovskaia…

— Ştiu, dădu din cap şoferul. La clinica veterinară? Urcă.

Urcai în maşină şi mă apucai să o legăn încetişor pe Ada.

Mopsul arăta groaznic. Botul îi era plin de tristeţe, dădea ochii peste cap, ba mai şi răsufla întretăiat, ca şi cum în aer ar fi fost puţin oxigen. Un val de compasiune mi se ridică în piept. Fiinţa aceea mică, absolut neajutorată, îşi trăia ultimele minute. Involuntar, ochii mi se umplură de lacrimi şi bâiguii febril, sărutând botul negru al mopsului:

— Adon’ka, ei, te rog, mai rezistă puţin. Acum o să ajungem…

Mopsul se uită la mine cu nişte ochi căprui neajutoraţi şi leşină, iar eu începui să plâng în hohote.

După ce mă năpustii în anticameră şi văzui câţiva oameni cu animalele lor, care stăteau liniştite, îi rugai:

— Vă rog să mă lăsaţi înainte, câinele meu pierde sânge.

— Desigur, desigur, dădură din cap clienţii.

Intrai în cabinet şi începui să urlu:

— Ada moare!

Un tânăr puţin mai gras decât o mătură zise liniştit, fără să-şi ia ochii din hârtii :

— Fiţi amabilă, puneţi animalul pe masa de observaţie.

Imediat îi băgai sub ochi, chiar pe hârtiile scrise, pledul cu mopsul care scotea sunete agonizante.

Veterinarul oftă, o luă pe Ada şi o duse într-o albie uriaşă de fier, cu picioare. După ce desfăcu pledul, se apucă să o examineze cu grijă pe nefericită. Mâinile lui se mişcau cu abilitate şi, probabil, cu grijă, pentru că mopsul nu scânci nici măcar o dată. Procedura dură vreo zece minute. Cu multă precauţie, tânărul îi ascultă plămânii, îi examină ochii, urechile, botul, apoi oftă din nou şi spuse:

— Câinele are menstruaţie.

— Va trăi? întrebai sfioasă şi, văzând că doctorul se întoarce spre fereastră, ascunzându-şi faţa de mine, adăugai: Nu vă neliniştiţi, dacă trebuie să o operaţi, o să plătim, avem bani.

Doctorul mă privi cu ochi care râdeau sincer:

— De mult aveţi mopsul?

— De mai puţin de o săptămână.

— Dar mai înainte aţi avut animale?

— Niciodată. Eu am mare alergie. Tot mă minunez cum de acum trăiesc alături de câini şi nu strănut!

Veterinarul bătu cu degetele în masa de oţel inoxidabil.

— În anii ’40, în Anglia practica un veterinar uimitor, cel mai obişnuit medic de cai de la ţară, James Harriot. Lumea a aflat de el datorită cărţilor minunate pe care le-a scris în timpul liber. Povestea simplu şi antrenant despre pisici, câini, cai şi stăpânii acestora. Dar o făcea cu atâta dragoste, încât mii de oameni au început să fie pătrunşi de sentimente bune faţă de animale după

ce i-au citit lucrările. Acum la Academia Veterinară chiar se recomandă spre studiu povestirile lui Harriot. Englezul observase un lucru ciudat. Unii dintre clienţii lui intrau în posesia animalelor din pură întâmplare. De exemplu, li se făcuse milă de o pisică pe care o călcase maşina sau luaseră un căţeluş care plângea pe stradă… Înainte oamenii aceştia avuseseră o alergie groaznică la blană şi particule de piele, dar era suficient să îl iubească pe Şarik sau pe Murka, şi imediat se vindecau definitiv. Multe lucruri nu se ştiu despre alergie. În opinia mea, e un protest împotriva vieţii, nu împotriva alergenului.

— Cum aşa?

— Ei, să presupunem că trăiţi alături de soacra „adorată“, iar ea are un căţeluş. „Mama“ tot timpul vă face observaţii, se leagă de orice… În mod normal, vă abţineţi din toate puterile să-i răspundeţi cum se cuvine. Rezultatul – alergie la câini. Am văzut femei care erau pur şi simplu bolnave de plictiseală…

Îl ascultam cu gura căscată şi mâinile mele o mângâiau mecanic pe Ada, care îşi dăduse ochii peste cap. Nu pot să spun că-i iubeam din tot sufletul pe mopşi şi pe Staffordshire, dar erau aşa de drăguţi, de blânzi, iar firile lor erau pur şi simplu o minune!

— Câinele dumneavoastră e complet sănătos, continuă veterinarul. Are o indispoziţie naturală, cum e menstruaţia la femei. Numai că la căţele „neplăcerea feminină“ ţine douăzeci şi una de zile şi se întâmplă de două ori pe an. Aveţi grijă să nu daţi peste vrun câine, că riscaţi să aveţi căţei…

— Oare câinii au „zile critice“? mă minunai.

Tânărul o pocni pe Ada peste fundul gras.

— Desigur. Cumpăraţi de la farmacia noastră nişte chiloţi speciali, iar de lângă metrou, absorbante. Mopsul e tânăr şi deocamdată nu ştie să aibă singur grijă de sine, pe urmă o să se înveţe.

Dar deocamdată puneţi-i lenjerie ca să protejaţi covorul, pledul şi mobila.

— Dar îşi dă ochii peste cap!

— Pur şi simplu doarme, îi e cald şi bine. Cum să nu moţăie într-o asemenea situaţie?…

— Şi mai e şi răguşită…

— Sforăie, mă corectă veterinarul. Aşa e construită membrana nazală. Nu-i nimic, o să învăţaţi în curând să distingeţi sforăitul.

— Dar are o înfăţişare aşa de nefericită!

— Păi chiar că e amărâtă, pufni veterinarul spălându-şi mâinile. Animalele au pur şi simplu o viaţă de coşmar. Tot ce fac e să mănânce, apoi se duc la culcare pe canapea, pe pernă. Uite ce şolduri a făcut, vai de mama ei. Se apropie de masă şi se apucă să completeze o fişă. Numele?

— Evlampia, spusei eu fără să stau pe gânduri.

Medicul oftă:

— Ei, nu, nu al câinelui, al dumneavoastră…

— Este numele meu, răspunsei eu încet.

— Aha, pufni doctorul şi se apucă să scrie, concentrat, cu pixul pe foaie.

Mergeam spre metrou ţinând-o pe Ada cu ambele mâini. Probabil trebuia să o las să alerge pe labele ei, dar hamul rămăsese acasă, iar în jur erau aşa de mulţi oameni… Ada scoase botul din pled şi fornăi concentrată, apoi se auzi un sforăit ritmic.

La metrou, lângă o măsuţă plină de tot felul de punguţe multicolore, ţopăia de frig un adolescent de vreo paisprezece ani. Îi cerui:

— Am nevoie de cele mai bune absorbante.

Negustorul ambulant se apucă să îşi laude marfa:

— Toate cele de import sunt bune, cu arici. De care vreţi? Cu „aripioare“? Dădui din cap că nu. Chiloţeii pe care îi luasem de la farmacie erau aşa de mici, că „aripioarele“ puteam să le lipesc doar de burta mopsului. De zi sau de noapte? nu mai contenea adolescentul cu întrebările.

Oftai. Ei, ce se mai schimbă lumea! Cu zece ani în urmă, băiatul ăsta s-ar fi înroşit ca racul dacă în farmacie ar fi dat cu nasul de un pachet „igienic“. Dar acum îşi lăuda în voie marfa, vorbind despre grosime, capacitatea de absorbţie şi moliciunea uimitoare a absorbantelor Always. Mă întrebam cum ar reacţiona dacă i-aş spune că obiectul acela era pentru Ada?

— Găsiţi unele mai mici, sunt pentru câinele meu…

Vânzătorul nici nu clipi. Arătând cu degetul roşu spre un pachet verde, spuse:

— Pentru căţele se cumpără Diana nova. Dar nu vreţi să creşteţi pui?

După ce cumpărai pachetul, pornii spre casă, privind la ceas. Slavă Domnului, în apartament deocamdată nu venise nimeni. Pe hol, pe jos, pretutindeni, erau numai bucăţi de hârtie multicoloră, iar Mulia şi Rachel nu veniră să ne întâmpine pe mine şi pe Ada. Nedumerită, începui să ridic resturile şi imediat îmi dădui seama ce se întâmplase. Rămase singure, Mulia şi Rachel intraseră în sacoşa aşezată pe jos, scoseseră din ambalaj chiftelele congelate şi, fără să se chinuie prea mult, mâncaseră apetisantele Bogatîrskie.

— Ei, staţi numai puţin, le ameninţai eu, punându-mi din nou scurta. Când o să mă întorc, să nu mai apăreţi.

În curând, în oală clocotea apa. Doamne, şi tot felul de reviste se ceartă în a-i numi „mâncarea secolului“. E vorba de crenvurşti! Şi ar trebui ridicat un monument măcelarului care s-a gândit pentru prima dată să umple maţele de oaie cu carne tocată. Ce simplu! Le arunci în apă şi gata!

După vreo zece minute pe coridor se auzeau voci şi Seriojka, în pas iute, intră în bucătărie.

— Salut, Lampadel! Avem ceva de înfulecat?

— Păi cum să nu, îl liniştii. Luaţi loc.

Iulia, Kiriuşka şi Serioja se trântiră repede pe scaune. Întrebai:

— Cine câţi crenvurşti gustoşi vrea? Şi luai capacul.

— Patru! strigă cel mai mare.

— Cinci! adăugă repede cel mic.

— Nu fiţi lacomi, porunci Iulia. Vă ajung câte trei, mâncăilor. Ei, Lampocika, draga mea, dă-i mai repede!

Dar eu pur şi simplu rămăsesem pironită locului. În apa clocotită plutea ceva inimaginabil, care semăna mai degrabă cu nişte bucăţi de serpentină răsucită, dar făcută nu din hârtie, ci din carne tocată. După ce înfipsei furculiţa în banda răsucită, o scoasei la suprafaţă.

— Asta ce mai e? se uită Seriojka uimit la fostul crenvurst.

Tăceam. Kiriuşka prinse cu îndemânare „şarpele“, muşcă din el şi raportă:

— Nu-i nimic, e total comestibil, numai că arată cam groaznic.

Iulia chicoti încordată:

— Nu-i bai, mâncăm şi aşa. Ia loc, Lampocika.

— Ei, Lampa, spuse Seriojka, trebuie să-ţi acordăm medalia bucătarului Ambele mâini stângi.

Simţeam că lacrimile mi se adună în ochi şi mă îndreptai repede spre baie. Asta mai lipsea, să încep să plâng în faţa lor. După ce închisei uşa cu cârligul, îmi îngropai faţa într-un halat şi, deodată, auzii vocea Iuliei, îndepărtată:

— Seriojka, ar trebui să te legi la gură. Doar vezi că Lampa nu se pricepe la nimic, iar tu râzi de ea. Ei, a fiert prea mult crenvurştii, cui nu i se întâmplă? Trebuie să fie încurajată, lăudată, nu ironizată. Adu-ţi aminte de tine!

— Păi ce? N-a fost cu intenţie, răspunse Serghei. Sunt curios unde le găseşte mama?

— Nu ştiu, oftă Iulia, dar din moment ce a adus omul în casa noastră, nu trebuie să râdem de el. Sunt de acord, nu prea e în apele ei, dar ăsta nu e un motiv de ironie!

— Ţineţi minte cum mămica a adus-o pe Kaleria Lvovna, pe care fata ei nu voia s-o ia acasă de la spital? întrebă Kiriuşka. Încerca să ne convingă că gândacii pot fi dresaţi şi că o să iasă din ascunzători la ore fixe, la momentul hrănirii lor?

— Aha, pufni Serioja. Apoi trei săptămâni am crescut insecte.

— Dar Valia, care alerga iarna şi vara desculţă la magazin? continuă băiatul.

— Sau Jenia, care noaptea se lega de calorifer, pentru a scăpa de energia statică, începu să-şi amintească fratele mai mare. Apoi a locuit cu noi Liusia, care din principiu refuza să se spele, şi mie mi se făcea rău când ridica braţul…

— Uite, vedeţi? rezumă mulţumită Iulia. În comparaţie cu ele, Lampa e pur şi simplu un înger, doar că nu ştie să facă de mâncare.

— Apropo, nu ştie nici să spele, să facă ordine sau să calce, mai spuse Seriojka. Şi apoi, ei, de ce să nu caute reţeta în cartea de bucate?

Era cât pe ce să urlu de necaz. Păi studiasem toată ziua chestia aia în metrou. Dar acolo supa gătită era descrisă ca un coşmar. Stai zece ore lângă aragaz! Iar în privinţa crenvurştilor… De fapt, nici nu îi menţionau în carte. Exista, e adevărat, o reţetă „Solianka“. Dar acolo spunea pur şi simplu „fierbeţi crenvurştii“. Dar nu se pomenea nimic despre în ce fel de apă să-i pui, cât să-i fierbi. Oare toate femeile din Rusia s-au născut cu capacitatea de a găti, iar eu eram o excepţie groaznică?

— Hei, Lampadel, vino aici! se auzi din bucătărie.

Trăgându-mi nasul încă o dată, ieşii la apel.

— Vai, nu mai pot, hohotea Iulia, arătând cu degetul spre Ada. O să mor acum! Priviţi, parcă e un luptător de sumo.

Izbucnii în râs. Fata chiar făcuse bine comparaţia. Funduleţul gras al Adei, îmbrăcat în

chiloţeii negri, înguşti, arăta foarte comic.

— De ce i-ai pus chiloţei? întrebă Seriojka.

— Câinele are menstruaţie, explicai eu turnând ceai. O să murdărească mobila.

— Ca să vezi! se minună Iulia. Aud pentru prima dată că se fac pantalonaşi şi pentru animale. Pentru Rachel am meşterit mereu din şorturile lui Kirka, dar ieşea o grozăvie întreagă. Însă ăştia sunt aşa de frumuşei, cu danteluţe, parcă vrei să-i probezi.

— Ţi se potrivesc foarte bine, pufni Kiriuşka. Ia imaginează-ţi unde vine gaura pentru coadă!

— Bravo, Lampocika! izbucni Iulia. Bine te-ai mai gândit…

Simţii recunoştinţă adevărată. Fata mă lăuda de parcă eu însămi cususem în doi timpi şi trei mişcări chiloţeii fermecători.

— Bravo, bravo, oftă Seriojka, numai că noi, dacă o să mâncăm numai pelmeni, o să facem repede gastrită, colită, şi o să murim în chinuri groaznice. Iar asta foarte repede, pentru că alte feluri de mâncare Lampa nu ştie să facă.

Se sculă repede şi ieşi.

— Nu-i acorda atenţie, dădu din mână Iulecika, pur şi simplu e obosit.

— Probabil are neplăceri la serviciu, se băgă Kirka. Seriojka s-a certat cu şeful. E aşa un cretin! Uite, şi spune…

— Mai bine mănâncă, opri fata şuvoiul de informaţie. Iar tu, Lampocika, pune-ţi dulceaţă.

Dar eu nu voiam nimic dulce. „Ei, aşteptaţi voi. Serghei – îmi pare rău că nu vă ştiu patronimicul şi numele de familie –, neapărat o să învăţ să gătesc. Şi o să gătesc aşa de bine, încât în genunchi, cu lacrimi în ochi o să mă rugaţi să vă mai pun. Uite, atunci o să râdem.“

10

Dimineaţă, imediat ce se închise uşa după ai casei, dădui fuga să mă îmbrac. Aveam extrem de puţin timp, trebuia să apuc să ajung la învăţătoarea Iana, apoi să cumpăr de mâncare, să fac masa… Iar dacă altădată ziua se lungea la infinit, acum timpul trecea într-o clipită!

— Lampa, se auzi un strigăt din curte, aruncă iar cheile. Le-am uitat!

Aha, nu au minte deloc, dar reproşează altora că nu sunt fierţi crenvurştii cum trebuie!

Cealaltă amantă a lui Katukov lucra în capătul opus al oraşului, iar asta la propriu. Clădirea şcolii se construise lângă o râpă. Dincolo de ea se întindea pădurea destul de întunecoasă şi neagră.

Găsii la parter un băieţel agitat. Îl întrebai ameninţător:

— În ce cabinet se află învăţătoarea de la clasele mici, Iana?

— Vai! începu să urle băieţelul de clasa a doua. E învăţătoarea mea, Iana Sergheevna, numai că s-a îmbolnăvit!…

După cât se vedea, boala învăţătoarei nu îl întrista deloc.

După ce oftai, împinsei uşa cu inscripţia „Cancelarie“. O femeie destul de plăcută, cam grasă pentru vârsta ei, îmi zâmbi în întâmpinare:

— Cu ce vă pot ajuta?

— Spuneţi-mi… Spuneţi-mi… Iana…

— Uite, ce groaznic! îşi plesni mâinile secretara. Pur şi simplu un coşmar, tot colectivul e în transă…

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiţi?

— Nu.

— Alaltăieri Iana Sergheevna Mihailovna a fost atacată de nişte hoţi. A fost bătută cumplit.

— Cum? mă speriai.

— E de groază, scânci femeia. Trăim un coşmar, suntem absolut lipsiţi de apărare.

— Unde s-a întâmplat asta?

Sercretara se linişti puţin.

— Iana Sergheevna le-a dat liber elevilor de la ultimele două lecţii. De fapt, nu se cuvine să facă asta, dar în oraş e gripă, iar în clasă erau numai cinci copii. Ei, a venit aici, a început să fumeze şi s-a dus acasă. Locuieşte în blocul din apropiere, singură… Se pare că a fost atacată în scara blocului…

Luai adresa şi pornii spre blocul-turn de paisprezece etaje. Evident, apartamentul 19 era încuiat. Sunai la 18. Ieşi o fată ciufulită. Din apartament se revărsa miros de carne prăjită şi se auzea un strigăt nemulţumit de copil.

— Ce doriţi? întrebă femeia, încercând să-şi îndrepte şuviţele care îi stăteau în toate părţile.

— În legătură cu Mihailova.

— Intraţi mai repede, dacă aţi venit, mă pofti interlocutoarea.

Mă strecurai în hol şi mă minunai. Acolo era loc cât la Katia, dar puteai sta foarte confortabil în picioare, şi chiar pe un scaun. Şi totul pentru că încălţămintea şi lucrurile erau băgate cu grijă în dulăpioare. De fapt, în apartament domnea o curăţenie inimaginabilă. Bucătăria în care mă conduse fata strălucea datorită gresiei şi pereţilor roz. Bebeluşul, săltând pe un scăunel înalt, era îmbrăcat într-un costumaş foarte alb şi – lucrul cel mai important – pe pereţi erau fixate rafturi pe care, într-o ordine ireproşabilă, erau aşezate borcănaşe, ceşti, oale… Se simţea că fiecare lucru e la locul lui… Îmi adusei aminte de dezordinea

entuziasmantă care rămăsese acasă la noi, după micul dejun, şi oftai.

— Sunteţi de la miliţie, întrebă fata mai degrabă afirmativ decât interogativ, apoi se prezentă: Să facem cunoştinţă. Sunt Ania. Eu am găsit-o pe Iana Sergheevna, m-am speriat de moarte: dau eu fuga după pâine, iar ea se târăşte în prag, desfigurată…

Am aflat că învăţătoarea venise acasă pe la douăsprezece. E vorba de un bloc şi Ania a auzit că se trânteşte uşa de la apartamentul vecin. Apoi au răzbit sunetele grele, groaznice, şi un ţipăt slab. Anecika s-a minunat şi mai tare. Iana locuia în linişte, nu primea musafiri… Dar nu avea timp să mediteze la comportamentul vecinei. Copilul începuse să plângă disperat, cerând de mâncare. Ania i-a dat mai întâi copilului de mâncare, l-a pus în pătuţ…. Apoi şi-a adus aminte că uitase să cumpere pâine şi s-a hotărât, cât dormea Petka, să dea fuga jos.

Totuşi, în ziua aceea nu a cumpărat franzelă. Uşa de la apartamentul vecin s-a întredeschis şi în prag fata a văzut un sac mânjit cu vopsea de culoare închisă. Deodată, din sac s-a auzit un geamăt slab şi Ania şi-a dat seama că în faţa ei se afla Iana, dar în ce hal!

Toată faţa nefericitei era acoperită de o coajă însângerată, mâinile şi picioarele erau răsucite nefiresc, iar din gura întredeschisă ieşea din când în când câte un sunet groaznic, dureros.

Simţind că e cât pe ce să vomite, Ania s-a năpustit spre telefon şi a chemat imediat Miliţia şi Salvarea. Specialiştii au venit repede. Iana a fost dusă la spital, iar pe Ania au rugat-o să intre în apartament. Intrând la vecină, Anecika a început să exclame. Cămăruţa mereu în ordine, chiar cochetă, arăta îngrozitor. Conţinutul dulapurilor era grămadă pe podea. Bucătăria părea distrusă. Vandalii necunoscuţi scoseseră conţinutul sertarelor şi al rafturilor… În baie, nu se ştie de ce, scuturaseră coşul cu lenjerie murdară, iar la toaletă

făcuseră praf capacul rezervorului şi rupseseră interiorul mecanismului. Cel mai probabil în apartament pătrunseseră nişte hoţi, iar sosirea neaşteptată a proprietăresei fusese pentru ei o adevărată surpriză. Jefuitorii o loviseră şi fugiseră.

— Şi de ce trebuia să intre în apartamentul sărmanei învăţătoare? mă minunai.

Anecika oftă:

— Iana avea nişte pietre preţioase uimitoare – cercei vechi, inele, broşe. Nici mijloacele ei nu erau limitate. Îşi cumpăra ba o haină de blană, ba nişte cizme, ba o maşină de spălat… Probabil că pietrele au rămas de la soţ, era un mare colecţionar.

— Dar unde este el acum? mă interesai.

Ania ridică din umeri:

— A murit, Iana e văduvă. S-a mutat în blocul ăsta acum cinci ani, după înmormântarea soţului. Spunea că nu mai poate locui în vechiul apartament, erau mult prea multe amintiri. Eram puţin prietene, voiam să mă duc la ea la spital azi. Rude, practic, nu are. Dar n-am ce face cu Petka, şi e departe de mers, e la spitalul 257, pe strada Soldatova. Vai, acum se arde!

Anecika se învârti pe lângă cuptor şi scoase o tigaie mare, în care străluceau copanele rumene ale unei găini fripte. Friptura arăta grozav, dar mirosul care se răspândea în bucătărie dădea de înţeles că şi gustul puiului e grozav. Nu mă putui abţine:

— Vă rog să mă iertaţi, cum aţi preparat felul acesta de mâncare?

Anecika zâmbi:

— E un mic secret de familie, dar vi-l spun cu plăcere. Luaţi un pachet de sare obişnuită, numai nu mare, ci Extra, turnaţi-o într-o tigaie adâncă. Spălaţi puiul şi puneţi-l cu spatele pe sare, aprindeţi cuptorul şi băgaţi totul acolo. Asta e tot!

— Asta e tot?

— Da, confirmă Ania. Cam peste o oră – timpul e în funcţie de dimensiunile păsării – se poate

servi. Vedeţi?

Mă apropiai să mă uit în cratiţă. Pasărea friptă de minune stătea pe nişte granule mici. Chiar sub pui, acestea se îngălbeniseră, dar pe margini rămăseseră albe. Şi chiar aşa, era sare de bucătărie.

— Trebuie să luaţi numai pui de import, insistă Ania.

— De ce?

— Ai noşti sunt aţoşi, se frig greu şi, în plus, mai şi miros!

— Dar sunt mai ieftini!

— Dar nu sunt comestibili! pufni Ania.

Oftai amintindu-mi de „supica“ mea.

— Mama numea reţeta asta „minus zece“.

— Cum? făcui, fără să înţeleg.

Anecika începu să râdă.

— Un pachet de sare costa odată zece copeici. Nu ai nevoie pentru felul ăsta de mâncare nici de unt, nici de folie scumpă, nici de smântână, aşa că nu cheltui decât zece copeci.

Lângă metrou, o tanti înfofolită cu câteva fulare se tot lovea cu mănuşile peste şolduri. Vremea chiar era groaznică. Era rece, polei şi deloc plăcut. Într-o asemenea zi e bine să stai acasă, pe canapea, cu o carte în mână şi cu nişte prăjiturele, nu să te apuce amocul vânzând crenvurşti. Pe neaşteptate, mirosul ajunse la nasul meu. Picioarele porniră singure spre cărucior.

— Cu ce vrei? se interesă vânzătoarea, cu voce răguşită, şi începu să tuşească.

Pentru o clipă căzui pe gânduri. Doamne, ce eram pe cale să fac? Să cumpăr pe stradă mâncare din mâinile unei femei bolnave?

— Nu te teme, pufni femeia zâmbind. Nu am SIDA, am răcit în frig, iar crenvurştii sunt proaspeţi, să nu te îndoieşti. Deci, cu ce vrei?

— Cu muştar, răspunsei pe neaşteptate, împotriva voinţei mele.

Vânzătoarea dădu la o parte capacul, scoase o chiflă lungă, puse cu abilitate în interior cârnatul

roz, turnă muştar şi mi-l dădu împreună cu un şerveţel:

— Poftă bună!

Cu un rest de conştiinţă, remarcai că femeia ia alimentele şi banii cu aceeaşi mână, fără mănuşă, dar deja îmi înfipsesem dinţii în sandviş. Pielea întinsă pocni, gura îmi fu inundată de suc aromat. Pâinea era moale, condimentul potrivit de iute. Niciodată nu mai gustasem o mâncare aşa de încântătoare. Nici în restaurantul Maxim, unde mergeam uneori cu Mişa, nu se servea ceva aşa de gustos. Terminai hot dog-ul, mă linsei pe buze şi, după ce neglijasem toate consideraţiile igienice şi încălcasem principiile alimentaţiei corecte, îmi luai o cafea fierbinte de la un chioşc din apropiere. În principiu nu beam băuturi solubile, pentru că ele dau o lovitură ireparabilă ficatului, dar în ziua aceea făcură minuni. Lichidul dulce, maroniu-deschis, pe care îţi era ruşine să-l numeşti cafea, mi se strecură plăcut în stomac, încălzindu-mi măruntaiele. Vânzătorul, un bărbat simpluţ, de vreo cincizeci de ani, spuse:

— Lucrul cel mai important când e frig e să bei ceva cald. Imediat viaţa ţi se pare alta.

Dădui fuga la metrou, sării în tren, mă trântii pe canapea şi, după ce îmi trăsei picioarele sub mine, îmi spusei: „Ce bine e!“

Spitalul numărul 257 era chiar lângă metrou. În interiorul clădirii se afla un birou de informaţii, dar ghişeul era închis. După ce hoinării pe la etaje, ajunsei la Reanimare şi întrebai o femeie simpatică, purtând o bonetă verde, care ieşea pe uşă:

— Vă rog să mă iertaţi. Mihailova se află aici?

— Aici e, confirmă medicul. Cine sunteţi dumneavoastră?

— De la Miliţie.

— Prezentaţi legitimaţia, reacţionă imediat chirurgul.

Mă pierdui. Până atunci, nimeni nu îmi ceruse actele. Pauza se lungi, doctoriţa începu să se încrunte, dar în acel moment dintr-un alt salon se ivi capul cuiva şi omul începu să strige:

— Oksana Stepanovna, repede! Markova e mai rău!

După ce mă părăsi, doctoriţa se duse unde fusese chemată. Eu băgai capul pe uşa sălii de Reanimare şi, după ce văzui la o măsuţă o fată slăbuţă, începui să miorlăi:

— Fata mea, spune-mi, draga mea, cum se simte Mihailova, care e internată aici? Eu sunt mătuşa ei.

Nu degeaba învăţasem la Conservator. Evident, aveam talent actoricesc.

Fata răspunse serioasă:

— Starea e extrem de gravă, fără o dinamică negativă.

— Ce? întrebai, fără să pricep.

Fata renunţă la tonul de Hipocrat şi explică:

— E rău, dar n-o să fie mai rău de-atât.

— Pot vorbi cu ea?

— Bolnava e intubată.

— Ce? nu înţelesei din nou.

Sora medicală trecu din nou la limbajul omenesc:

— Are un tub în gât. Şi, de fapt, la Reanimare se poate intra doar în cazuri extreme.

— Cazul meu e de acest fel, o asigurai eu.

— Puşchea pe limbă, spuse supărată Florence Nightingale. O să vedeţi, se face bine repede. Notaţi numărul de telefon şi sunaţi mâine.

După ce înţelesei că nu o să aflu mai mult, plecai acasă. Pe hol, cum pusei jos sacoşa cu puiul şi sarea, îmi dădui imediat seama că Kiriuşka e acasă. În mijlocul holului fusese aruncată pe jos scurta lui nouă de puf; puţin mai încolo zăceau rucsacul, cizmele şi fularul.

— Unde eşti? începui să strig. Linişte. Speriată, dădui fuga în camera lui şi găsii băiatul în pat. Ce-i cu tine?

Kirka ridică încet capul:

— Mă doare gâtul tare.

Ochii băiatului străluceau febril, fruntea era fierbinte – se îmbolnăvise! Dar eu ştiam bine cum trebuie să acţionezi într-o asemenea situaţie, doar toată copilăria mi-o petrecusem în pat.

Peste o jumătate de oră, mulţumit, Kiriuşka bea la bucătărie un ceai fierbinte. Pusei în cană trei linguriţe de zahăr şi turnai nişte oţet de mere. Îl îmbrăcai pe băiat cu o pijama călduroasă de flanel, iar la gât îi pusei o compresă cu apă. În picioare, trecând peste uşoara lui împotrivire, îi pusei şosete groase, din lână de ţară.

— Mă mănâncă, se plânse Kiriuşa.

— Nu-i nimic, ţin de cald.

— Ceaiul e acru!

— Dar e folositor!

— Mă mănâncă gâtul. Dă jos fularul!

— Numai peste o oră, precizai eu ameninţător şi adăugai: De fapt, un copil mare are dreptul să fie capricios. Îţi poţi manifesta trei dorinţe rezonabile. Voi încerca să ţi le îndeplinesc.

Kiriuşka se animă:

— Dar de ce valoare?

Deschisei portofelul, mă gândii şi răspunsei:

— O sută de ruble.

— Beţişoare de crab, *chipsuri* Pringles, un nou roman poliţist din seria *Motanul negru*, turui copilul. Şi să vină imediat.

— Bine, acceptai eu cu plăcere. Uite, pun puiul la cuptor şi fug.

Kiriuşka se uita uimit la sarea care umplea tigaia.

— Eşti sigură că se poate mânca?

— Absolut, îl asigurai şi pornii spre metrou.

Peste o jumătate de oră totul era în ordine la noi. În apartament se răspândea o aromă încântătoare, cu nimic mai prejos decât acasă la Ania. Kiriuşka se băgă sub plapumă, se înconjură de cărţi şi începu să ronţăie *chipsuri*. Eu mă aşezai în

bucătărie, scosei carnetul de notiţe al lui Katukov şi începui să mă uit la pagini. Ce bine e de miliţienii adevăraţi! Chiar au servicii speciale pentru descifrarea codurilor. Dar eu ce să fac? Şirurile de cifre păreau infinite. La şcoală, la matematică, aveam mereu note de şapte, puse de o profesoară miloasă, Valentina Sergheevna. De fapt, nu meritam nici măcar unu, pentru că unu e deja o notă, presupune ceva cunoştinţe, dar ale mele se limitau la tabla înmulţirii. Şi acum mă încurc: patru înmulţit cu şapte dă douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt?

— Un cod de cifre, ce mişto! se auzi în spatele meu vocea băiatului.

— Bagă-te imediat în pat, poruncii eu automat. De ce ţi-ai scos şosetele?

— Mă mănâncă, începu să se plângă Kiriuşka. Mai bine o bag pe Mulia sub plapumă.

Îmi adusei aminte de căldura constantă care iradia dinspre mops şi acceptai.

— Atunci ia-o şi pe Ada – câte un mops de fiecare talpă.

Kirik chicoti şi întrebă:

— De ce sunt însemnările cifrate?

— Nu e carnetul meu. Voiam să-l citesc, dar se vede că nu voi reuşi.

— De ce?

— Sunt codate.

— Fleacuri, spuse Kiriuşka şi arătă un rând cu degetul: Uite, aici scrie „Sokolov Iuri Nikolaevici, zece mii de dolari“.

— De unde ştii? exclamai

Băiatul începu să râdă:

— E elementar, dragă Watson.[5] E un cifru pentru copii, oricine îl ştie.

— Eu nu.

— Iei alfabetul, se apucă Kiriuşka să explice, şi îi atribui fiecărei litere un număr: A – 1. B – 2. Ai înţeles? Mai simplu de atât nu se poate. Uneori vocalele şi consoanele îşi schimbă locul, adesea

sunt notate combinaţii de trei cifre. Să zicem 642, dar atunci trebuie să ştii care dintre litere e cea importantă: 6, 4 sau 2?… Se mai poate aplica o reţea specială, atunci cifrele necesare apar în căsuţe.

— De unde ştii toate astea?

— Citiţi romane poliţiste, sunt o sursă de cunoştinţe, răspunse Kiriuşka.

De fapt, avea dreptate, numai că în romanele poliţiste care îmi ajunseseră în mâini nu exista nicio „informaţie“ despre cifruri. Începusem să citesc „despre crime“ după căsătorie. În copilărie mămica nu îmi permitea să mă ating de Conan Doyle, Stevenson şi Nick Carter, nici cu penseta. Era de părere că poveştile captivante sunt o făcătură de joasă speţă şi îmi propunea pentru lectură clasicii – Tolstoi, Gorki, Cehov, ei, în cel mai rău caz, Victor Hugo. Dar uite, Dumas, niciodată. Rezultatul a fost evident: îi uram în tăcere pe prozatori şi poeţi, mândria şi slava literaturii universale, însă tremuram de încântare la vederea oricărei coperţi înfăţişând un pumnal însângerat.

În hol se auzi agitaţia câinilor şi vocea vioaie a Iuliei:

— Vai, cum miroase!

— Auzi, Kiriuşa, coborâi eu glasul, poţi să-l descifrezi?

— E al dracului de uşor, anunţă ajutorul meu.

Mă pregăteam să spun că nu e deloc frumos să vorbească aşa, dar „James Bond“ deja dispăruse, uitând complet de gâtul bolnav, răceală şi tuse. Numai cei doi papuci de casă rămaseră orfani, lângă chiuvetă.

Puiul fript avu efectul unei bombe. Seriojka se linse pe buze şi întrebă:

— Sper că nu e vorba de vreun mulaj de ghips, pictat.

În tăcere, rupsei un copan rumen şi i-l pusei Iulecikăi în farfurie. Al doilea sări în farfuria lui

Kiriuşa cel împurpurat.

— Aşteaptă, aşteaptă, începu să se neliniştească Seriojka. Dar mie?

Simţii o mare satisfacţie morală şi, zâmbind mulţumită, răspunsei:

— Seriojka, mă tem că ţie n-o să-ţi placă.

— Ei, tare, Sergio, începu să urle Kiriuşka. Ce ţi-a mai zis-o!

Iulecika rodea sârguincioasă carnea aromată, Seriojka ronţăi aripile şi le înghiţi într-o clipită.

— Tare, spuse el, lingându-şi degetele. Auzi, Lampadel, dacă ştii să găteşti aşa de bine, de ce dracu' ai făcut-o pe proasta?

Adunai în tăcere oasele bine roase şi lăsai întrebarea fără răspuns.

5 Expresie celebră a detectivului Sherlock Holmes, personajul principal din romanele lui Arthur Conan Doyle.

11

A doua zi, fix la opt dimineaţă, aveam în mână carnetul cu însemnări. Kostia Katukov chiar notase cu grijă, ca un nesuferit de contabil, toate socotelile.

„17 mai, Kovaliov Roman Stepanovici, documente. Le-am înapoiat pe 24 mai. 2 iunie, Paşina Ludmila Vasilievna, inel, cercei, brăţară, le-am înapoiat pe 27 iunie…“ Şi aşa mai departe. Ultimele însemnări arătau aşa: „Sokolov Iuri Nikolaevici, 10.000 de dolari, Romanova Ekaterina, documente, Firsov Piotr Mokeevici – ceas, Filimonovna Galina Antonovna, carnet.“ Erau indicate şi telefoanele, şi adresele, numai că nu era clar dacă de la serviciu sau de acasă. Coloana „Am înapoiat“ din dreptul acestor nume nu conţinea nimic: nicio cruciuliţă, nicio bifă. De fapt, Filimonovna era ultima…

Trăgându-mă de păr, strigai:

— Auzi, Kiriuşa, cum vă cheamă pe voi?

— Romanov, veni răspunsul.

Mirată că avem acelaşi nume, decisei totuşi să precizeze şi întrebai:

— Dar pe mama?

— Toţi suntem Romanov, explică băiatul, apărând în faţa mea.

— Pune-ţi şosetele, spusei eu pe pilot automat şi adăugai: Credeam că tu şi Serioja purtaţi numele tatălui.

— Ei, în primul rând, atunci am fi fost diferiţi, remarcă Kiriuşka, iar în al doilea rând, nu avem tată şi nu am avut niciodată. Mămica şi-a găsit fiii într-o varză. Nu găsii un răspuns potrivit pentru

această declaraţie. Lampocika, se interesă Kiriuşka, dar cele trei rugăminţi ale unui copil bolnav, pe moarte, se îndeplinesc numai o dată, sau în fiecare zi pe durata bolii?

Îmi stăpânii un zâmbet:

— Mă rog, fie. În fiecare zi, dar cu condiţia ca acestui copil chiar să-i fie rău.

— E aproape un cadavru, sări Kiriuşka. Dar pe ce sumă poate conta invalidul?

— Cincizeci de ruble.

Băieţelul se întristă.

— Chiar ai citit toate cărţile? mă minunai.

Kirik dădu din cap.

— Voiam un puzzle.

— Ce?

— Un tablou pe care-l faci din bucăţi. Dar e scump. Ascultă, Lampocika, dar am putea uni dorinţele de azi şi de mâine? Azi îmi aduci un puzzle mare, cu o maşină, iar mâine nimic.

— O să mă gândesc, promisei.

Tropăind tare, băiatul se duse în camera lui.

Formai numărul lui lui Sokolov şi auzii o voce surdă:

— Alo.

— Iuri Nikolaevici? Vă deranjează o cunoştinţă de-a lui Kostia Katukov. I-aţi dat nişte bani să vi-i păstreze…

— Ei, se auzi precaut din receptor, Kostia a murit…

— Vreau să vă înapoiez dolarii.

— Pur şi simplu nu-mi vine să cred, se bucură omul. Veniţi la mine. Vă aştept cu nerăbdare.

— Kozlovskaia 8?

— Exact.

Înaripată de succes, îmbrăcai scurta şi strigai:

— O să mă întorc peste vreo două ore!

— Să nu uiţi de puzzle, îmi aduse aminte „muribundul“.

În apartamentul lui Katukov intrai ca acasă, ridicai pervazul, scosei bancnotele verzi şi le

numărai cu grijă. Se dovediră a fi exact o sută – un pachet nici prea mare, nici prea mic. În viaţa de dinainte, în portofelul meu elegant, din piele de şarpe, se afla cartea de credit care presupunea prezenţa unor sume importante de bani, dar banii erau impersonali. Când plăteam la magazin, scoteam dreptunghiul de plastic, niciodată dolari „vii“. În caz de pierdere a unui asemenea card, el este uşor de blocat şi un străin nu se poate folosi de economiile noastre. Acum însă în faţa ochilor mei apăruse un teanc de foi verzi. Nu prea voiam să duc o sumă mare în buzunar. Fără să stau prea mult pe gânduri, scosei puloverul şi băgai averea în sutien, apoi mă uitai în oglindă. Sticla imparţială reflecta o doamnă cu pieptul mare şi cu un gât destul de subţire. După ce considerai pregătirile încheiate, pornii spre străduţa Kozlovskaia.

Iuri Nikolaevici se exprimase la telefon cu o voce plăcută de tenor, şi mă aşteptam să văd un bărbat scund, slăbuţ, dar în prag apăru de-a dreptul un uriaş. Era înalt de aproape doi metri, cu gâtul cât fundul lui Rachel, mâinile ca nişte lopeţi şi avea o burtă de iubitor de bere, puternic bombată în faţă.

— Veniţi din partea lui Katukov?

De groază, chiţăii ca un şoarece prins în capcană:

— Aha.

— Intraţi în sufragerie, porunci elefantopotamul.

Mă simţeam incomod, dar mă supusei. În camera mare, ticsită, gazda se aşeză lângă pianul de concert şi aprinse veioza. Aceasta avea rostul ei. Vremea cenuşie, întunecată, transformase dimineaţa în seară. Lumina căzu pe faţa grăsanului şi fu cât pe ce să cad jos. În faţa mea se afla pianistul celebru, aproape genialul Iura Sokolov. Cândva studiaserăm împreună la Conservator. Iurka era cu trei ani mai mare şi încă de pe atunci promitea mult. Era la fel de corpolent ca acum,

mereu ţinea regim, dar nu putea pierde din greutate. Probabil tot se chinuia, pentru că pe măsuţă se aflau câteva borcănele cu medicamente şi, printre ele, ambalajul strălucitor al vitaminelor scumpe şi populare Vitaform. Imediat se stârniră amintiri neplăcute.

Cu câţiva ani în urmă, ademenită de reclamă, am comandat prin telefon, la *teleshopping*, Vitaform. Comanda a fost adusă seara târziu, după cină, pe la ora unsprezece. Nataşa se culcase deja, iar Mihail, drăcuind, a deschis singur uşa. După două clipe a intrat în viteză în dormitor şi aproape că a sărit la mine cu pumnii: „Cum ai putut să fii aşa de proastă şi să cumperi orice marfă arătată la televizor?“

Când i-am privit faţa roşie de furie, am rămas uimită la culme. Soţul meu inteligent, uşor plicticos, extrem de liniştit şi foarte bogat înnebunise! Şi pentru ce? De ce îl deranjase atât de tare borcănelul în valoare de aproape zece dolari? Iar când, în martie, am comandat un ineluş cu diamante, de vreo cinci sute de dolari, a zâmbit şi a îngăimat: „Acum îţi mai trebuie şi nişte cercei.“

De fapt, a fost prima şi singura dată când soţul şi-a exprimat nemulţumirea faţă de mine, ba mai şi urlase, bătuse din picioare. Borcănelul nefericit a zburat la gunoi.

A doua zi, soţul meu a apărut pe la zece seara şi mi-a dat o cutie cu o etichetă strălucitoare, holografică. Am zdrăngănit cutiuţa – firma Irving Natural, preparatul „Lungirea vieţii“. Sus se vedea preţul. Am simţit că nu mai înţeleg nimic. Complexul de vitamine costa cam şaptezeci de dolari, cu mult mai mult decât Vitaformul aruncat cu o zi în urmă, printre urlete.

„Iartă-mă“, a spus soţul căindu-se, „nici eu nu ştiu ce muscă m-a înţepat ieri.“

„Se mai întâmplă“, i-am zis, arătându-mi mărinimia faţă de cel spăsit.

„Draga mea, ai o fire minunată!“ s-a înduioşat soţul. „Dar bea mai bine vitaminele acestea. Să nu iei niciodată Vitaform.“

„De ce?“

„Nu-mi plac“, a urmat răspunsul.

Am tăcut. La urma urmelor, soţul meu era o fiinţă fără lipsuri. Ei, doar trebuia să aibă şi el nişte defecte.

Am început să iau, supusă, „Lungirea vieţii“, dar înfăţişarea cutiei de Vitaform îmi stârnea în continuare asocieri neplăcute.

— Aţi apărut ca un înger al speranţei, spuse Iura cântat, mijindu-şi ochii ca un miop.

Mă liniştii uşor. Încă de la Conservator i se spusese să poarte ochelari, dar Iurka făcea nazuri şi declarase că rama îl împiedică să cânte, că îi saltă pe nas şi îl distrage în momentul cel mai nepotrivit. Nu îţi puteai imagina o prostie mai mare; eu puteam să-mi trec mâinile peste strune şi dacă aveam cască, dar Iurasik se strâmba groaznic…

Ba îi era frig în clasă, ba cald, ba era soare şi profesorii trăgeau supuşi draperiile. Răbdau ascultători toate capriciile lui Sokolov, considerându-l un geniu. De fapt, încă se spunea că Iuri Nikolaevici aproape îi face să leşine pe organizatorii de concerte, cerând în culise apă minerală Essentuki numărul 17, plată. Sărmanul administrator elimina bulele de gaz cu o linguriţă… Dar cel mai rău era cu scaunul. Iura refuza până să se şi apropie de pian dacă lângă el nu se afla un scaun de un anumit fel – din lemn maro, cu pernă verde-închis. Dacă scaunul era roşu, bordo, galben, pentru nimic în lume nu ieşea pe scenă. Doar verde-închis şi basta!

În ceea ce priveşte cerinţele pentru instrumentul propriu-zis, nu avea niciunele şi cânta la fel de genial la un Bechstein de anticariat, cât şi la un groaznic pian Octombrie Roşu. Puţin îi păsa ce fel de pian are sub degete. Trebuie să spun că vreo

Lira zdrăngănitoare se transforma instantaneu, imediat ce Iura se apropia de claviatură. Oare unde, în „sicriul“ uscat, exista atâta putere şi sunet curat? Aşa că el nu avea pretenţii pentru pian, dar scaunul era un lucru sfânt.

Pentru mine însă era important că el, din cochetărie, ca şi mai înainte, nu purta ochelari, deci nu avea cum să mă recunoască. Aşa se şi întâmplă.

— Cum vă cheamă, femeie uimitoare?

— Evlampia, răspunsei eu şi îl rugai: Întoarceţi-vă o clipă.

Pianistul se duse spre fereastră, eu scosei dolarii şi îi pusei pe măsuţa pentru reviste.

— Vă rog să îi număraţi.

Iura îşi agită mâinile:

— Ce tot spuneţi? Sunt absolut convins că totul e în ordine.

— Totuşi, verificaţi.

Sokolov începu să numere hârtiile. Când nivelă teancul, începui să-i spun povestea inventată pe drum:

— N-aţi putea să mă ajutaţi, Iuri Nikolaevici?

— Pentru dumneavoastră, draga mea, orice.

— Eu şi Kostia am lucrat împreună, îmi dădea tot felul de sarcini, dar ştiam bine unde ţine el lucrurile luate de la oameni. După moartea lui am vrut să mă ocup singură de afacerea asta, dar nu cunoşteam niciunul dintre clienţii lui. Mai mult, acum am în posesie câteva lucruri foarte valoroase şi trebuie să le înapoiez proprietarilor… Poate ştiţi care dintre prietenii dumneavoastră i s-au adresat lui Kostia?

— Dar atunci, cum aţi aflat de mine? se minună Iurka.

— Păi era un bilet printre dolari, explicai eu.

Pianistul dădu din cap încurcat:

— Vai! Ne-a făcut cunoştinţă Iana Mihailovna.

— Iana??

— Ei, da, era prietenă apropiată cu soţia mea. Uite, ea m-a sfătuit în privinţa lui Kostia. S-a dovedit un om uimitor! Cred că vă va fi greu să-l înlocuiţi.

— De ce?

— Înţelegeţi, putea absolut orice. Făcea tot ce îl rugai. Şi în tăcere perfectă, nu spunea decât preţul. La rândul meu, l-am prezentat Filimonovnăi Galina. Galocika are un fiu cam idiot, a ajuns la închisoare. Ea, sărmana, a făcut ce i-a stat în putinţă, avocaţii banii i-au luat, dar judecata se tot amâna, se tot amâna… Ei, şi l-am rugat pe Kostia să stea de vorbă cu un jurist bun, şi s-a ocupat imediat: tânărul a primit o pedeapsă convenţională. Pe altcineva care să i se fi adresat nu mai cunosc. Înţelegeţi, Kostia făcea treburi extrem de delicate. Nu oricine vrea să-şi afişeze relaţiile cu el!

Oftai. „Ce să fac? Aici n-o să mai aflu nimic!“

Iura îmi întinse trei hârtii.

— Luaţi.

— Nu e nevoie.

— De ce? Atât lua Kostia pentru păstrare. Sunteţi un om cinstit, mi-aţi înapoiat banii şi trebuie să fiţi răsplătită… Şi apoi, cum credeţi că faceţi afaceri? Faceţi servicii gratuit?

Fusei nevoită să recunosc că avea dreptate şi luai dolarii.

— Sunaţi, vă rog, la Filimonova, şi introduceţi-mă!

— Cu plăcere, răspunse pianistul şi luă telefonul.

Galina Antonovna spuse, foarte precaută:

— Alo.

— Trebuie să vă predau agenda lăsată la Katukov.

— Numai să n-o aduceţi acasă, se sperie deodată femeia. Haideţi să ne întâlnim în oraş.

Ne înţeleserăm să ne întâlnim la ora două, la cafeneaua Pasărea de foc.

Când îmi puneam paltonul în hol, îl întrebai ca din întâmplare pe Iura:

— Spuneţi-mi: dar Kostia nu v-a dat nimic la păstrare?

— Mie? se minună pianistul. De unde până unde?

Ridicai din umeri.

— Poate v-a rugat pe nepusă masă să ascundeţi nişte documente şi fotografii…

— Nu, dădu din cap Sokolov. Şi de ce să mă roage? Probabil Katukov avea oameni mai apropiaţi… Pornii spre uşă. Vă rog să mă iertaţi, mă strigă Iura, nu aveţi o soră?

— Nu, de ce?

— Păi uite, spuse tulburat pianistul, a învăţat la Conservator cu mine o fată, Eufrosina Romanova, uimitor de frumoasă. Fragilă, aproape imaterială. Avea o faţă aşa de tristă când se aşeza la harpă… Eram îndrăgostit de ea, dar mi-era ruşine să mă apropii. Ştiţi, gras, stângaci. Într-un cuvânt, nu sunt deloc un Romeo… Am oftat după ea doi ani, iar mai apoi mi-am spus că e mai bine prin telefon… Am sunat, dar mămica ei a răspuns şi mi-a făcut un interogatoriu de formă: „Cine? De unde? De ce?“ Iar la urmă mi-a transmis că fata e logodită şi că nu trebuie să mă amestec. Aşa că nu s-a împlinit iubirea. Acum puţin mi-ar fi păsat de mama ei, dar atunci, un băiat din provincie, educat de profesoară, eram plin de principii prosteşi. Multă vreme mi s-a strâns inima când vedeam în sală un păr blond. Avea o culoare uimitoare a părului, ca o pânză de păianjen în soare…

Îmi trăsei mai mult peste sprâncene căciuliţa şi mă retrăsei spre scară.

— Din punct de vedere fotografic semănaţi cu ea, insistă pianistul, mijindu-şi ochii.

— Se mai întâmplă! strigai şi o luai la fugă pe scări.

În metrou îmi smulsei fesul tricotat şi mă uitai în oglindă. Pielea palidă, ochii prea puţin expresivi

şi sprâncene care abia se zăreau. Ca să vezi, laţele astea care zboară în toate părţile erau nişte bucle uimitoare! Apoi, în mine se stârni o mânie întârziată. Ei, de ce se băgase mămica în toate? Cine îi dăduse dreptul să dispună de viaţa mea, chiar şi cu cele mai bune intenţii? Apropo, şi Iurka îi plăcea harpistei neîmplinite, şi nu se ştie cum ar fi fost soarta mea dacă aş fi vorbit atunci cu el la telefon…

Mă legănam, stând lângă uşă, simţind cum în piept mi se aduna mânia. Mămica a vrut să scape fetiţa de toate neplăcerile vieţii, a ascuns-o sub aripă şi, drept urmare, anii mei s-au dus dracului. Deodată, am înţeles – chiar mama era vinovată că, în ajunul celui de-al patrulea deceniu de viaţă, nu ştiam nimic. De fapt, nu era chiar aşa. Puteam să gătesc un pui delicios…

Brusc, în loc de mânie şi tristeţe, mă cuprinse supărarea. „Ei, Eufrosina, tare deşteaptă mai eşti. Mămica e de mult în mormânt, iar tu trăieşti tot după ordinea impusă de ea. Şi, de fapt, Frosia nu mai este, a murit, a fost călcată de un automobil… Acum se afla în vagon Evlampia, un cu totul alt om – o fată inteligentă, abilă, descurcăreaţă, talentată, artistă… Poţi să te bazezi pe ea, îi reuşeşte totul. Şi o să găsesc documentele“, spusei închizând ochii, „şi o s-o eliberez şi pe Katia, o să renovez şi apartamentul ăsta stupid, o să învăţ să gătesc.“

— Staţia Puşkinskaia, anunţă mecanicul.

Sării pe peron. Uşile trenului se trântiră; pentru o clipă mi se păru că în colţ stă ghemuită o femeie slăbuţă, cu o expresie tristă. Deodată, fluturai mâna dreaptă spre trenul care pleca. „Adio, Frosia, sper că nu ne vom revedea.“

12

Bine măcar că acest Konstantin locuia într-un bloc mare, monstruos, fără liftier. Dacă ar fi fost o clădire mai mică sau dacă pe scară ar fi locuit o băbuţă vigilentă, de mult aş fi fost arestată. Dar aşa, intrai din nou în apartament, scosei agenda, apoi, după ce mă gândii puţin, luai şi ceasul de aur. Ei, doar nu aveam să vin acolo mereu!

Intrând în fugă la Pasărea de aur, îmi spusei deodată: „Dar cum o s-o recunosc eu pe femeia care îmi trebuie?“ În sala mare în care erau mese simpluţe de plastic şi nişte scaune îndoite aiurea erau mulţi clienţi. Oamenii mâncau cu poftă pateuri, chifle şi pizza.

După ce mă uitai aşa vreo două minute, văzui că o doamnă care stătea chiar în colţ îmi face cu mâna. Pe când mă apropiai de măsuţă, întrebai:

— Sunteţi Galina Antonovna?

Dama dădu din cap. Arăta ireproşabil: o haină de blană elegantă, machiaj moderat, un parfum uimitor, o geantă scumpă de piele… De fapt, avea faţa încordată, nervoasă, şi era de înţeles că sub pudră îşi ascundea paloarea.

— Haideţi, ceru Filimonova pe un ton poruncitor de femei bogată.

Scosei carnetul pe masă. Interlocutoarea îl luă imediat, îl băgă în buzunarul interior al hainei de blană şi se relaxă.

— Haideţi să-l pomenim pe Kostia. A murit un om de aur! Mă uitai spre tejghea – acolo nu era nimic care să semene cu o sticlă. Adu două pahare goale! îmi porunci doamna pe un ton autoritar.

Conformându-mă unui obicei prostesc de a mă supune ordinelor, era să mă ridic, dar imediat mă aşezai şi i-o tăiai:

— Du-te tu!

Galina Antonovna ridică din sprâncene – în mod evident, nu era obişnuită să fie contrazisă –, dar se duse tăcută spre casă. Apoi, din poşeta de damă apăru o mică ploscă elegantă. Doamna îmi turnă pe fundul paharului, pentru ea îşi umplu păhăruţul şi imediat dădu peste cap conţinutul. Ochii începură să-i lucească languros, iar din piept îi scăpă un oftat mulţumit.

„Ei, draga mea“, îmi spusei, „păi eşti o alcoolică sadea.“

— A murit un om de aur, repetă Filimonova, turnându-şi o altă porţie. Ştia tot…

— Da, da, confirmai eu, tare v-a mai ajutat.

— Chiar aşa! îşi plesni palmele doamna. Alcoolul acţionă instantaneu asupra ei. Obrajii i se înroşiră, faţa îşi pierdu încordarea, cuta neliniştită de lângă buze se netezi şi Galina Antonovna se transformă dintr-o damă din lumea bună, dispreţuitoare, într-o femeie simpluţă, guralivă, îmbrăcată într-o haină nepotrivit de scumpă. Fiul meu, Volod’ka, este un idiot, spuse bucuroasă Filimonovna. N-a mai văzut lumea aşa cretin! Ei, judecaţi şi dumneavoastră: a dat examenele pentru anul I şi s-a îmbătat ca un porc. A sărbătorit cu prietenii sesiunea pe care o rataseră cu succes…

Sticlele, aşa cum se întâmplă în asemenea situaţii, nu ajungeau. Volodia a fost trimis la chioşc. Băiatul, care abia mai ştia ce se întâmplă cu el, a intrat în prăvălia închisă, a spart uşa şi s-a întins acolo să doarmă, fără să apuce să ia ceva. Peste o oră a fost descoperit de vânzătorul care se întorsese. S-au luat la bătaie. Studentul care în copilărie făcuse la sală karate şi avea toate centurile şi *danii* cu putință, l-a pocnit serios în gât pe vânzătorul indignat, apoi a încasat-o şi patrula venită la faţa locului. „Vă omor pe toţi!“ striga

Volod'ka, agitând o bâtă care nu se ştie de unde apăruse. „O să-i vin de hac oricui!“

Cumva l-au prins. La secţie, miliţienii şi-au numărat pierderile şi s-au indignat foarte mult – unuia din patrulă studentul dezlănţuit îi spărsese nasul, altuia un dinte, unui al treilea îi trântise o vânătaie de toată frumuseţea sub ochi…

Solidaritatea de breaslă este o forţă îngrozitoare. Când Galina Antonovna a fost sunată de la secţie, fiul fusese deja trimis la izolatorul cunoscut în popor sub numele de „Închisoarea Butîrka“. I se puseseră în cârcă lucruri îngrozitoare – jaf şi atac asupra lucrătorilor organelor de ordine. În total era vorba de vreo zece ani şi de confiscarea averii!

Filimonovna a început repede să repare treaba. Băiatul vânzător, care primise un „onorariu“ bunişor, s-a milostivit de student şi era gata să-şi retragă plângerea. Miliţienii, unşi cu o sumă „pentru medicamente“, au schimbat mânia pe îndurare… Dar de la izolator Volodia putea ieşi numai prin dispoziţia tribunalului, iar şedinţa fusese stabilită abia în 13 decembrie. Judecătoarea la care Galina Antonovna nimerise în audienţă şi-a desfăcut mâinile a neputinţă: „Cazul fiului dumneavoastră nu face nici cât un ou fiert, dar legea e lege. Trebuie să aşteptaţi iarna.“

„Dar acum suntem abia în mai!“ a exclamat îngrozită mama. „Şi ce să facă el? Din cauza unei prostii să stea aproape opt luni în celulă?“

„Data viitoare va fi inteligent“, i-a tăiat-o slujitoarea lui Themis. „Şedinţele sunt programate, nu avem loc!“

Disperată, Galina Antonovna a pornit pe la cunoştinţe ca să caute o cale de a înmuia inima de piatră a judecătorilor. Şi în acel moment, din fericire pentru ea, Iuri a sfătuit-o să-l caute pe Konstantin.

Katukov a ascultat în tăcere povestea şi i-a dat un telefon avocatului Zvereva Tamara Leonidovna. Galina Antonovna s-a dus la femeie. Ea i-a spus

liniştită: „Patru mii de dolari şi la sfârşitul lunii vă primiţi odorul.“

Aşa s-a şi întâmplat. Pe douăzeci mai a avut loc procesul. Judecătoarea cea severă a citit sentinţa cu voce fermă: un an petrecut într-o colonie cu regim sever. Galina Antonovna era cât pe ce să leşine, dar mai apoi a aflat că Vovocika va intra imediat sub incidenţa amnistiei şi avea să fie eliberat chiar în sala de judecată.

— Doamne, exclamă Galina Antonovna, care între timp reuşise să golească plosca, tot restul vieţii o să mă rog pentru Kostia!

— Dar Kostia nu v-a rugat ceva? mă interesai eu.

Filimonovna zâmbi:

— M-a rugat, şi încă foarte des.

— Ce anume?

— Sunt ginecolog la spital, începu să mi se destăinuie doamna cea cherchelită, şi-mi trimitea paciente. O dată o fată de vreo doisprezece ani, altă dată o femeie fără acte. De fapt, serviciile mele erau bine plătite, iar ce primea Konstantin pentru intermediere, pe mine prea puţin mă interesa.

— Nu v-a dat nişte documente?

— Mie? Nu! Apropo, uite…

Şi femeia îmi întinse trei sute de dolari. Probabil Kostia cerea taxa asta pentru lucrurile dosite. Cu o mână sigură luai bancnotele care foşneau plăcut. La urma urmelor, şi munca mea trebuia plătită.

Pe drum spre casă schimbai o bancnotă şi primii un teanc de hârtii de o sută de ruble. Era aşa de plăcut să le pipăi în portofel! Înainte, banii nu îmi stârneau emoţii deosebite; pur şi simplu erau mereu. Salariul unei harpiste puţin cunoscute nu e prea mare, uneori primeam şi o sută, o sută douăzeci de ruble pe lună. Iar mai apoi am încetat să mai câştig bani, după ce m-am agăţat de gâtul lui Mihail. Însă în acea zi în aveam buzunar o sumă uriaşă, primită exclusiv ca urmare a faptului

că mă descurcasem singură, şi mă hotărâi să sărbătorim.

Pentru început alesei cea mai mare cutie de puzzle, din o mie cinci sute de piese, apoi luai *chipsuri*, câteva cărţi noi, beţişoare de crab şi o sticlă de Pepsi.

La raionul de carne, un bărbat uriaş, cam plinuţ, urla:

— Hai, care vrea carne, carne de porc proaspătă? Haideţi, o dau ieftin, aproape gratis…

Mă apropiai de tejghea şi mă interesai:

— De ce urli aşa?

— Lăsaţi-l în plata Domnului, răspunse o femeie slăbuţă de alături. Când ia la bord, aşa începe să ţipe; parcă e un mistreţ înjunghiat. Noi ne-am obişnuit deja, dar cumpărătorii se sperie, de aia nimeni nu vrea să vândă în preajma lui! Uite, luaţi de la mine. E adevărat, vând ieftin, am biletul de tren în buzunar. Cu cincizeci de ruble e bine?

Era aproape gratis, nici de la angro nu cumperi piept congelat mai ieftin de şaizeci şi cinci de ruble. Dar ce se poate face cu un jambon? Îmi veni o idee genială.

— Spuneţi-mi cât de repede şi de gustos pot prepara carnea de porc? Dumneavoastră, de exemplu, cum o preparaţi?

Vânzătoarea nu se miră şi răspunse:

— Iau spata sau partea din spate şi o frig.

— Cum?

— În cuptor, pur şi simplu.

— Cumpăr o bucată mai mare, promisei eu, numai spuneţi-mi mai în detaliu. Nu ştiu deloc să gătesc, e prima oară când pregătesc carne.

Vânzătoarea zâmbi.

— Ascultă. Speli carnea de porc, apoi, cu cuţitul, faci în ea nişte tăieturi şi bagi acolo căţei de usturoi, dai cu sare, cu piper…

— Cât?

— Păi, destul de puţin. Apoi înfăşori totul în folie, cu grijă, să nu se rupă. Mai bine pui două

straturi, şi pe tavă. Peste o oră şi jumătate, două îţi lingi degetele.

— Şi gata?

— Gata.

— Daţi-mi-o pe asta, împunsei eu cu degetul o halcă uimitor de arătoasă, de parcă era tablou.

Femeia oftă:

— Vrei un sfat?

— Ei?

— N-o lua pe asta.

— De ce? E aşa de frumoasă!

— Aici e piaţă, bâigui vânzătoarea întorcând carnea şi arătându-mi vinele bine ascunse. Dacă nu păcăleşti, nu vinzi! Să spui mereu să-ţi arate carnea pe toate părţile. Iar cea mai moale e asta.

Şi împunse cu o furculiţă de metal o bucată prea puţin atrăgătoare, în opinia mea. Hotărându-mă să o cred, cumpărai ce mi se propusese şi pornii mai departe prin piaţă.

Intrai în fugă în apartament, plină de entuziasm. Aveam în buzunar mulţi bani, în geantă alimente, iar în cap o reţetă cu carne de porc.

După două ore câinii stăteau neclintiţi lângă cuptor, oftând zgomotos din când în când. Tava scoasă de acolo emana o aromă de neînchipuit. Desfăcui folia, aburul răbufni în sus. Rachel lătră nerăbdătoare, iar mopşii începură să-şi scuture coada şi să urle încetişor. Kiriuşka, venind şi el în fugă, luă o bucăţică şi începu să geamă:

— Mmmm, n-am mâncat nimic mai gustos în viaţa mea!

De fapt, nici Seriojka, nici Iul'ka nu mai gustaseră spată friptă. Nici nu băgaseră de seamă că se făcuseră praf cartofii, aşa de prinşi erau cu mâncatul cărnii.

— Ei, Lampadel, bolborosi Seriojka, ce bună a mai fost! Îţi vine să plângi, aşa de gustoasă e.

Îi lăsai să mănânce ultimele firimituri şi mă dusei la telefon. Firsov Piotr Mokeevici era acasă şi îmi spuse categoric:

— Dacă vreţi să-mi daţi înapoi ceasul, veniţi chiar acum. Dimineaţă, pe la şapte, plec.

— Dar e deja târziu, nu pot ajunge înainte de zece…

— Atunci va trebui să aşteptaţi până mă întorc, peste două luni.

Să păstrez şaizeci de zile un Breguet de colecţie, cu capac împodobit cu pietre mari, extrem de asemănătoare cu unele adevărate? În niciun caz!

— Dictaţi-mi adresa.

— Novoperedelkino, se auzi răspunsul.

Rămăsei mască! Ei, poftim, trebuia să ajung într-un cartier uitat de Dumnezeu, pe la miezul nopţii.

— Ei, ca să vezi! începu deodată să strige Seriojka. De unde ai în cutiuţă atâţia bani?

— Sunt pentru gospodărie! răspunsei eu, punându-mi cizmele.

La drept vorbind, antilopa neagră nu arăta prea bine. Ţesătura subţire era acoperită de pete albicioase. Cum să nu, o asemenea încălţăminte pur şi simplu nu e potrivită pentru călătorii lungi pe străzile pline de apă ale Moscovei, dar nu aveam alte cizme. Poate să iau bani şi să cumpăr unele noi? Dar şi acelea încă mai puteau fi purtate: erau întregi, doar că arătau îngrozitor. Mai bine îi luam lui Kiriuşka nişte blugi de calitate. Cei vechi erau jerpeliţi de tot…

Seriojka asistă la chinurile mele cu fermoarul, apoi întrebă sever:

— Lampa, de unde ai luat dolarii?

— I-am câştigat.

— Unde?

Mă îndreptai de spate oftând şi întrebai:

— Ce importanţă are?

— Are mare importanţă.

— Am primit înapoi o datorie.

— Dar acum unde te duci?

— Cu treabă, spusei eu evaziv, încheindu-mi paltonul.

— Ca să vezi, pufni Iulia apropiindu-se, am primit o a doua mamă. E la fel de şmecheră şi tot ascunde câte ceva! Sper că Lampa nu va intra în bucluc, cum face Katia.

— Când te întorci? insistă tânărul.

Socotii în minte drumul până acolo şi înapoi şi răspunsei:

— Probabil pe la miezul nopţii, dar nu să nu vă neliniştiţi dacă vin mai târziu.

— Bine, bolborosi Seriojka şi se întinse după scurtă.

— Tu unde mergi? întrebai.

— Ştii, Lampada, nu pot să las să moară un om care găteşte aşa de bine carne de porc. Aşa să fie: o să lucrez ca şofer pentru tine.

— Nu e nevoie, mă speriai. Mă duc la o întâlnire cu un bărbat!

— Poate să fie şi împăratul Chinei, pufni Seriojka încheindu-şi scurta. Nu te teme, doar n-o să-ţi ţin lumânarea. O să stau jos, în Ford. Giugiuleşte-te cu bărbatul tău cât îţi doreşte sufletul.

— Este o întâlnire de afaceri…

— Lampadel, eşti catastrofal de ilogică, izbucni Seriojka. Mai întâi încerci să mă convingi că e o întâlnire amoroasă, apoi că ai treburi… Din cauza acestei nepotriviri în capul meu apar suspiciuni mârşave, iar dorinţa de a nu te scăpa din ochi creşte din ce în ce mai tare.

Mă împinse pe uşă. În curte „şoferul“ începu să-şi pipăie buzunarele, apoi oftă trist şi începu să ţipe:

— Iul’ka, aruncă cheile!

Pe ferestruică zbură legătura de chei şi ateriză zdrăngănind lângă capotă.

— Dar ce, Katia are adesea parte de neplăceri? întrebai eu când Seriojka, după ce frână la semafor, se apucă să fumeze o ţigară.

— Aha, răspunse fiul iubitor. Nici nu poţi s-o laşi să iasă din casă. E pur şi simplu momâie, nu

mamă. Când te uiţi la alte familii, mamele sunt oameni adevăraţi – greutate de o sută de kile, stau acasă, fac supă de varză. Dar a noastră, dădu el din mână, e o arătare.

— Păi e chirurg, nu? Apendicită, hernie, da?

— Nu, ea operează tiroida. O muncă de bijutier, nu orice bărbat face aşa ceva. De fapt, are o categorie superioară, la ea bolnavii se înghesuie, numai că…

Şi începu să râdă în hohote, scoţând rotocoale de fum.

Înghiţeam fumul gros şi, nu ştiu de ce, nu începui să tuşesc, ca de obicei.

Dimpotrivă, mirosul de tutun îmi aducea aminte de tata stând în fotoliu cu o carte mare în mână. Punea la o parte volumul mare şi, pufăind din ţigară, se interesa blând: „De ce eşti tristă, Roşcovano? Iar ai încasat numai patru?“

După ce alungai amintirile nedorite, întrebai:

— Numai că?

— Mă duc eu odată la ea la secţie – e şefă de secţie – şi nu am noroc, era chiar în timpul vizitei. Toţi alergau pe coridor, iar mama în fruntea lor, îmbrăcată o pijama albastră, mică. Dacă o vezi, nu îi dai treizeci de ani. Ei, a zburat escadronul în salon, cu baioneta scoasă. Acolo era un bolnav nou, abia venit, şi nu îl cunoştea pe chirurgul-şef… Suita a raportat: „Îl pregătim pe Ivanov Ivan Ivanovici pentru operaţie, analize, ecografie…“

Mămica dădea din cap şi deja îşi ascuţea scalpelul în minte… Deodată, bolnavul a început să se indigneze: „Ce-i asta? M-am internat la un mare specialist, doctor în ştiinţe medicale, Romanova, şi mă daţi pe mâna unei fetişcane… Păi câţi ani are ea? Păi a terminat oare Institutul?“ Medicii râdeau, surorile şi-au plecat ochii, iar Semion Petrovici, celălalt chirurg, aşa, important, gras, cu ochelari, pur şi simplu un profesor sadea, a anunţat moale: „Păi, tăicuţă, asta e Romanova!“

După care a urmat o scenă mută. Şi, lucrul cel mai important, situaţia s-a repetat de mai multe ori. Unul dintre bolnavi a trimis-o după ploscă. Şi nu-i nimic, s-a dus, a adus-o, iar când i se întindea o ciocolată, o lua şi ciripea aşa de drăguţ: „Mulţumesc.“ Niciun comportament impunător. Făcea totul pe fugă, din mers, iar în viaţa de toate zilele…

— Găteşte prost?

— Nu ştiu, zâmbi Seriojka. Nu e niciodată acasă.

— Zile întregi e la serviciu?

— Păi asta spun şi eu: nu e normală, pufni tânărul. Îi pare rău de toţi. Câţi oameni aduce ea acasă! Fie o bătrână pe care rudele nu vor să o ia acasă, fie adăposteşte o femeie fără locuinţă, care dormea în scară, fie dau năvală rudele. Acum e noiembrie, e frig. Uite, toţi stau prin oraşele lor, dar cum se face primăvară, marea migraţie a popoarelor începe: bunici, mătuşi, unchi, nepoţi şi nepoate, rude de a zecea spiţă… S-a căsătorit de patru ori şi a avut grijă să nu se certe cu nimeni. Taţii noştri cu soţiile noi, copiii lor sunt musafiri dragi… Ştii de unde avem atâtea animale?

— De unde?

— A doua soţie a celui de-al treilea soţ al mamei are o crescătorie de câini, creşte mopşi pentru vânzare. Mulia şi Ada au fost considerate marfă de proastă calitate, rebut. Pe aşa ceva nu iei bani. Dantura Muliei nu e reuşită, fundul celeilalte atârnă cum nu trebuie. Într-un cuvânt, voiau să le omoare. Şi în momentul acela mămica s-a nimerit să fie în vizită la ei, cu Kiriuka. Şi le-au luat. O lună le-a hrănit. Iar pisicile sunt de la ghenă!

— Şi albul Klaus! oftai eu. Ce persan elegan!

— Acum e elegant, chicoti Seriojka, după cinci serii de tratamente cu vitamine şi alimentaţie intensivă. Dar când Iul’ka l-a găsit în tomberon, semăna mai degrabă cu un şoarece amărât. Iar Semiramida credeam că-şi dă duhul. Închipuie-ţi:

rodea coji de cartofi! Dar acum întoarce botul de la carnea de vită. Dă-i de viţel!

— Şi Rachel?

Serghei tăcu şi începu să privească în depărtare, cu o atenţie exagerată.

— Cum de a ajuns la voi Staffordshire-ul?

— Vecinul nostru de la apartamentul 3, începu tânărul să îngaime fără plăcere, s-a căsătorit, iar Rachel tocmai împlinise o jumătate de an. Ei, soţia lui tânără a început să facă scandal: „Câinele muşcă, trebuie să fac curăţenie, să-i dau de mâncare, să-l plimb. Într-un cuvânt, eu sau câinele!“ O dată am venit seara şi Roşcata stătea lângă scară şi urla. Era frig şi ea, sărăcuţa, îngheţase. Am crezut că se pierduse, am luat-o acasă, iar acolo muierea asta a anunţat din prag: „Noi am dat afară câinele, nu-l mai aduce înapoi!“ A trebui să-l luăm la noi.

Zâmbii: „Toţi sunteţi buni. Care a adus câinii, care pisicile? Oare cine o fi găsit-o pe broasca Gertrude?“

— Câţi ani are Katia?

— Treizeci şi opt.

Rămăsei năucă:

— Dar tu?

— Douăzeci şi patru.

— Te-a născut la paisprezece ani?!

— Nu, oftă Seriojka. Pur şi simplu mama (Katia) s-a căsătorit prima oară la optspreceze ani, cu tatăl meu vitreg. De fapt, povestea e asta: am o soră. Ea s-a căsătorit cu Filipp foarte devreme, abia împlinise optsprezece ani. Părinţii noştri au murit şi s-a nimerit că am început să locuiesc cu ea şi cu bunica. Eu aveam doi ani, ea şaptesprezece. Ei, dar cum a murit bunica, Svetka s-a căsătorit repede, iar ea şi Filipp au trăit împreună doar şase luni, apoi Sveta a dispărut, iar eu am rămas cu Filipp. El e un om bun, numai că e greu cu copiii mici. În momentul acela a apărut el în viaţa Katerinei, tot tinerică, iar ea a stat cu el tot

jumătate de an. Numai că la despărţire m-a luat şi pe mine, în calitate de – cum să spun – compensaţie pentru o căsătorie nereuşită. În felul acesta, nefericitul orfan a primit masă şi casă.

Şi începu să râdă în hohote asurzitoare.

— Iar Kiriuşka?

— El îi este de fapt nepot, pufni Serghei, sau nu ştiu să spun ce relaţie de rudenie e. Am o soră care l-a născut pe Kirka.

— Şi unde a dispărut?

— S-a dus în Israel, pentru o viaţă mai bună. Atunci Kiriuşka împlinise două luni. Promisese să-l ia în curând. Timp de zece ani a trimis numai două cărţi poştale, de Anul Nou, fără adresa expeditorului. Aşa că el a fost abandonat.

— Katia e evreică?

— Da' ce ţi-a venit? întrebă Serghei.

— Sunt pur şi simplu curioasă.

— Nu.

— Dar cum de sora ta a fost lăsată să plece în Israel?

— Mama Katiei s-a căsătorit a treia oară cu un văduv care avea un copil, explică tânărul. Aşa a apărut şi surioara. Len Nikolaevici a murit, apoi Anna Ivanovna i-a crescut pe cei doi, numai că genetica e un lucru îngrozitor. Inna semăna aşa de tare cu răposata ei mamă, iar ea îşi părăsise copilul.

„Da", îmi spusei, „genetica este într-adevăr o chestie interesantă. Se pare că tradiţia familiei Katiei are rădăcini adânci."

— Anna Ivanovna, fie-i ţărâna uşoară, continua Seriojka de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, era şi ea fără minte. Ei, la fel ca mama. În casa ei veneau să mănânce opt-zece oameni, prietenele locuiau la ea cu anii, întreţinea tot felul de nefericiţi, câini, pisici – ceva de groază! Dădu din cap. Tu, dacă nu e secret, de unde o ştii pe mama?

— M-a luat de pe şosea, dintr-o baltă.

— E clar, spuse Seriojka fără să se minuneze şi adăugă: Uite, am ajuns.

Mă uitai pe fereastră. Fordul se oprise în preajma unui bloc mare. Jos străluceau luminile supermarketului La răspântie.

13

În timp ce liftul care scârţâia jalnic mă ducea la etajul şaisprezece, gândurile îmi alergau prin cap. Altădată mi se părea că odraslele sunt numai neplăceri, florile vieţii pe mormântul părinţilor… Dar deodată aveam impresia că nu e deloc rău să ai un fiu ca Seriojka sau Kiriuşka. De fapt, şi o fată ar fi fost bună…

Liftul zdrăngăni şi dădui nas în nas cu o uşă închisă. Arăta ca un bastion impenetrabil: fier de sus până jos, fără clanţă sau gaura cheii. Oare cum se deschidea?

Nu auzii soneria şi probabil trecură vreo două minute până când se auzi de undeva, de sub tavan:

— Cine e?

— Romanova. Am adus ceasul.

Uşa se deschise cu greutate şi în prag apăru un bătrânel subţire, cărunt, într-o scurtă de catifea şi papuci groşi de pâslă.

— Intraţi, înger amabil.

În faţă mă aşteptau încă două uşi – una de fier, alta de lemn. Bătrânelul tot zornăia la încuietori nenumărate, zăvoare şi păcănea la cârlige. Apoi o luă la picior destul de energic, ba chiar alergă pe coridorul lung. Uimită de o asemenea viteză la vârsta lui înaintată, mă grăbii după el.

— Veniţi, veniţi, draga mea, acceleră bătrânul, intrând într-o cameră.

Pornii pe urma lui şi scosei o exclamaţie. Doi pereţi ai încăperii de douăzeci de metri erau plini cu rafturi cu cărţi. Cel de-al treilea era acoperit pe de-a-ntregul cu tablouri, al patrulea era ocupat de fereastra uriaşă, iar în bibliotecă străluceau

figurine de porţelan. De fapt, în salon nu aveai unde să te mişti. Două canapele acoperite cu stambă, două fotolii de catifea, o mică scară de lemn, un lampadar în forma unui băiat cu un felinar, vreo opt scaune de puf, o masă rotundă acoperită cu o faţă de masă de dantelă, scaune… Pur şi simplu nu mai rămăsese loc să te deplasezi…

Piotr Mokeevici se strecură abil spre fotoliu şi porunci:

— Luaţi loc!

Scosei ceasul şi, după ce îl aşezai pe masă, spusei:

— La dumneavoastră chiar e un muzeu. Ar trebui să daţi la păstrare tot apartamentul, nu numai acest Breguet.

Firsov râse încetişor şi-şi frecă mulţumit mâinile:

— De fapt, apartamentele sunt conectate la punctul de comandă al miliţiei.

— Şi atunci, de ce i-aţi dat ceasul lui Kostik? mă minunai. Deşi probabil „ceapa“ e lucrul cel mai scump – aur cu briliante.

Piotr Mokeevici începu să râdă tare:

— Uite, draga mea, ce-aţi mai nimerit! Ceasul e pur şi simplu din metal – într-adevăr, aurit –, iar pietrele sunt cristale de munte. Dar un lucru este adevărat: Breguet-ul ăsta e lucrul cel mai scump pe care îl am. Chiar dacă aici ar intra hoţii şi ar lua tot, desigur, m-aş întrista, dar ceasul…

— De ce?

— Bunicul meu l-a primit şi a fost un adevărat talisman pentru el. De la el a ajuns la tata, iar apoi la mine – o raritate autentică pentru familie –, iar pentru un străin e o jucărie nu prea scumpă. Mai bine spuneţi cum a ajuns la dumneavoastră. La drept vorbind, când am citit despre uciderea lui Kostik…

— Aţi citit?

— Ei, da, în ziarul *Moskovski komsomoleţ*.

Şi îmi vârî sub nas o foaie şifonată. Îndreptai pagina şi îmi aruncai ochii peste rânduri: „Ieri, în apartamentul său, a fost găsit mort actorul teatrului Rampa, Konstantin Katukov.“

— ….Pur şi simplu tare m-am mai tulburat. Între timp, bătrânul mergea. Mi-am zis: „Gata, acum n-o să-mi mai recuperez Breguet-ul“, şi iată că aţi apărut dumneavoastră, ca un înger al bunei-vestiri. Cum a ajuns la dumneavoastră?

Şi îşi frecă din nou mâinile.

— Noi lucram împreună. După moartea lui Kostia, afacerea a trecut la mine.

— Minunat, se bucură din nou proprietarul, sărind în fotoliu, deci acum ASE-ul e al dumneavoastră. De ce mi-aţi adus ceasul? Mâine trebuie să plec în America. Uite, păziţi-mi bunul.

— ASE? mă minunai. Ce-i asta?

Piotr Mokeevici începu să râdă. Tare vesel bătrânel.

— Agenţia de Servicii Extreme, aşa îşi numise Kostik „firma“. Oare nu v-a spus?

— Am auzit, pufnii eu. Numai că acum nu mi-am dat seama. Deocamdată nu pot lua ceasul. Apartamentul meu nu e la fel de dotat ca al lui Kostia.

— Înţeleg, dădu din cap serios, pe neaşteptate, Firsov. După cât ştiu eu, avea mare grijă de securitate. Doar eu, la drept vorbind, m-am interesat dacă ascunzătoarea e de încredere, iar el m-a asigurat că totul e în ordine. Da, afacerea era bine pusă la punct, Kostia avea un nume bun. Copilă, o să vă fie greu fără el. Doar făcea lucruri extrem de delicate.

— Cum ar fi?

Firsov oftă:

— Uite, nu ştiu, dar mămica lui, suflet simplu, mi se plângea că uneori Kostia nu îi dă voie să iasă din casă. Spunea: „Stai, mamă, aşteaptă telefonul de la cutare şi spune asta şi asta.“ O femeie de o cinste ireproşabilă şi extrem de parolistă.

— Are o mamă?

— Ce vă miraţi aşa? Toţi au o mamă şi un tată…

— Părinţii lui trăiesc?

— Pe tată n-am avut onoarea să-l cunosc, parcă s-a stins demult, aproape la un an de la naşterea băiatului.

— Şi mama?

— Era în viaţă, dar acum nu ştiu. Vedeţi dumneavoastră, eu şi Anna Fiodorovna am lucrat împreună, apoi ea a ieşit la pensie şi relaţiile s-au întrerupt. Deşi acum jumătate de an tocmai plecam în America, Kostik m-a rugat: „Piotr Mokeevici, lăsaţi-mi cheile de la maşina dumneavoastră. Mama s-a îmbolnăvit, iar rabla mea şi-a dat duhul.“ Ne-am înţeles amiabil: el foloseşte Jiguliul, face inspecţia tehnică şi nu primeşte de la mine nicio copeică pentru păstrarea ceasului. Ei, luna trecută i-am adus ceasul lui Kostia şi am întrebat: „Cum se mai simte draga de Anecika?“ Iar el a răspuns: „Mulţumesc, bine. Mai scârţâie din când în când.“

Noaptea mă tot învârtii pe canapea, împingându-le pe Mulia, Ada şi Rachel. Câinii mârâiau nemulţumiţi, nu le plăcea că încerc să-mi fac loc. Renunţând la tentativele inutile, mă întinsei pe o parte şi îmi trăsei picioarele spre bărbie. Instantaneu, Mulia se strecură în locul confortabil dintre faţa şi genunchii mei, Ada se tolăni în spate, mai jos de spinare, iar Rachel, oftând zgomotos, se strecură spre perete şi îşi trânti pe mine labele grele. Dar, nu ştiu de ce, câinii nu mă deranjau. Pur şi simplu ocupau cam mult loc. Probabil vara nu mi-ar fi plăcut să dorm cu haita de câini, însă iarna chiar era plăcut, confortabil, cald… Caloriferul din apartament era o „armonică“ mică şi în cameră era groaznic de frig. În dimineaţa aceea, în timp ce plimbam fetele, una dintre vecine se plângea că seara bagă în pat două buiote, dar oricum se simte ca în mormânt. Eu însă mă băgam într-o vizuină călduroasă,

încălzită de şalele mopşilor şi ale Staffordshire-ului…

Dar somnul tot nu-mi venea, aveam tot felul de gânduri. Încercai să le pun în ordine. „Aşa, deci ce ştim? Cineva l-a omorât pe Kostia Katukov. De ce? Să presupunem că din cauza documentelor. Deşi există, probabil, destule alte motive.“ De fapt, cu cât aflam mai multă informaţie despre actor, cu atât mai ciudat mi se părea. Acasă îşi amenaja ascunzători, lua lucruri pentru păstrare şi… le dădea amantelor cheile! Ba mai avea şi trei femei deodată! Şi mai spera şi că acestea nu se vor întâlni una cu alta. Era fie un mare idiot, fie un masochist satisfăcut în situaţii extreme. Cu toate astea, până în acel moment totul mersese bine, nici femeile nu se întâlniseră, nici valorile nu fuseseră deranjate din locurile respective. Abia acum apăruseră neplăcerile, dacă putem numi moartea o neplăcere. Şi de ce îmi dăduse servieta goală? Ce gest ciudat. Şi de ce nu îmi dăduse drumul în apartament? Scosese numai mâna cu ceasul de aur…

Deodată, sării în sus pe canapea. Mulia şi Ada se prăvăliră pe jos, ca nişte pere coapte. Dar nu aveam timp să le ascult fornăitul jignit. Ceasul!

Muzicienii, chiar şi cei netalentaţi şi leneşi, ca mine, au memoria vizuală extrem de bine dezvoltată. În faţa ochilor îmi apărură instantaneu două scene. Uite: mâna tare, osoasă, lată, cu încheietura cât talia mea, strecurase prin deschizătura uşii mica servietă. Mai sus de palmă strălucea un ceas vulgar de scump, respingător, de aur. Pur şi simplu un obiect de coşmar, nu un dispozitiv pentru măsurarea timpului. Cadranul era de dimensiunea unei farfuriuţe şi pe el era pictată o rusalcă la bustul gol. Dacă Mihail ar fi primit aşa ceva, imediat l-ar fi aruncat pe fereastră. Văzusem asemenea articole la GUM[6] şi, la drept vorbind, mereu mă minunam sincer: „Cine o să cumpere o monstruozitate aşa de scumpă, când un Longines

elegant şi intelectual poate fi cumpărat pentru o sumă mai mică?“

După aceea, memoria îmi trimise supusă o altă scenă. Canapeaua pe care Konstantin dormea somnul de veci. Eu îl trăsesem de umăr, trupul se supusese ascultător, mâna stângă, tăiată groaznic, era împodobită cu un ceas plat de la firma Longines, montat pe o curea scumpă, din piele de şarpe. Privirea mi se fixase pe obiectul respectiv pentru că, literalmente, cu câteva zile în urmă răsucisem în mână un ceas asemănător – trebuia să cumpăr cadouri pentru Anul Nou şi mă întrebam dacă e potrivit pentru soţ…

Deci ochiul remarcase ciudăţenia, iar creierul îşi dăduse seama abia acum! Nu Kostia mi-a dat servieta cu documente, ci altcineva; cineva care nu dorise să intru în apartament şi voia să scape mai repede de un martor incomod. Doamne, chiar eu i-am uşurat sarcina criminalului. Am spus: „Bună ziua, Kostia. Nu ne cunoaştem, dar m-a trimis Katia după documente.“ Şi, pentru a scăpa de mine, mi-a dat servieta, mai ales că eu, proastă de neimaginat, i-am strigat, amabilă: „Hârtiile sunt într-o servietă neagră!“

Şi uite, am primit ce am cerut. Dar cine era bărbatul misterios? Păi nimeni altul decât criminalul!

Mă trecu un frison şi, după ce îmi găsii papucii, dădui fuga la bucătărie. Nu puteam suporta oamenii care scormonesc noaptea prin frigider în căutare de mâncare. După miezul nopţii stomacul trebuie să se odihnească, altfel îl paşte ulcerul! Dar mâinile deschiseră singure uşa frigiderului şi luară o bucată de parizer. Două feliuţe roz se aşternură apetisant pe pâinea neagră. După ce mai luai un pahar cu suc de roşii şi două ciocolăţele, mă strecurai pe canapea, trăsei plapuma mai bine şi mă apucai să mănânc entuziastă sandvişul dăunător, alcătuit dintr-un amestec de proteine şi carbohidraţi. De fapt, toate cărţile de alimentaţie

corectă îţi prescriu să mănânci separat aceste substanţe. Mă linsei pe degete şi descoperii că nu simt nici cea mai mică mustrare de conştiinţă. Sandvişul fusese foarte gustos. După aceea, în gură ajunseră ciocolatele. Atraşi de foşnetul hârtiei, câinii mijiră ochii somnoroşi, dar mai apoi, după ce îşi dădură seama că mănânc ceva dulce, începură să dea din coadă.

— Nu, fetelor, spusei. Nu se poate. Ciocolată mănâncă numai mama.

Pronunţai mecanic ultimul cuvânt şi zâmbii. Niciodată până atunci nu îmi trecuse prin minte să mă autonumesc aşa. De fapt, bine că eram mamă, fie și pentru câini. Ciocolata continua să se topească în gură, eu zâmbeam. Îmi închipuiam ce s-ar fi întâmplat cu Mihail dacă şi-ar fi văzut soţia fericită, pe o canapea desfundată, în mijlocul unei haite de câini, la ora două noaptea, cu mâinile mirosind a salam! Mai degrabă m-ar fi trimis a doua zi la clinia psihiatrică!

Apoi gândurile se întoarseră din nou spre Kostia şi, de parcă aş fi derulat filmul înapoi, începui să îmi amintesc evenimentele. Cineva o răpise pe Katia şi acum cerea documentele. Drace, dacă aş fi ştiut măcar ce scrie pe acele foi de culoare albastră! Altfel, reieşea că nici eu nu ştiu ce caut. Apropo, Katerina îi spusese monstrului pe nume. Saşa? Senia? Siova? Slava! Şi a mai spus: „Vezi, Slava, ea nu e omul potrivit.“

Ei, mă rog, se înşelase în privinţa mea; se pare că eram persoana cea mai potrivită pentru povestea asta… Dar uite, grasul care semăna cu o gorilă, la care partea digestivă a creierului predomina asupra celei intelectuale, se numea Slava. Rostislav, Mistislav, Viaceslav… „Bine, nu o să ne legăm de asta, avem un nume, deja e bine.“ Katia dusese hârtiile la Kostia, probabil că erau într-adevăr nişte lucruri valoroase, din moment ce se temea să le ţină acasă. Dar Kostia a fost omorât şi se pare că nu din cauza hârtiilor; doar Slava nu le obţinuse!

Femeia care a venit să percheziţioneze apartamentul lui Katukov, necunoscuta misterioasă, cea care a dat telefon în timp ce eu, mai mult moartă decât vie, stăteam pe pervaz, în spatele draperiei… Mai întâi a scormonit în birou, apoi a păcănit şi a zdrăngănit ceva, pe urmă, în final, a spus în receptor: „Nu sunt hârtiile, Slava. Probabil le-o fi dat femeilor!“

Apoi a murit casiera Rita, iar în camera ei a fost dezastru, pe urmă nişte hoţi necunoscuţi au atacat-o pe Iana… Doamne, deci criminalii urmau acelaşi fir ca şi mine! Căutau documentele la amantele lui Katukov!

Îngrozită total, mă uitai la ceas: patru dimineaţa. Desigur, era un moment cât se poate de nepotrivit pentru un telefon, dar era vorba de viaţă şi de moarte!

Degetele apăsară cu greu butoanele, iar după ce telefonul sună, în sfârşit se auzi:

— Alo!

— Nina, ascultaţi: să nu deschideţi nimănui uşa… Mă auziţi?

— Da, răspunse o voce de bărbat. Cine sunteţi? Tăcui speriată. Cine sunteţi? Prezentaţi-vă imediat, ceru bărbatul.

Pusei receptorul în furcă. Doamne, Nina spunea că locuieşte singură, iar acum, ce să vezi? La patru dimineaţa receptorul era ridicat de un băiat care îmi ceruse să îi spun numele şi prenumele meu! Ce înseamnă asta? Păi, cel mai probabil întârziasem, iar în apartamentul Ninei Nikitina deja lucra miliţia, iar coafeza cea frumoasă nu mai era în viaţă!

Până dimineaţă nu închisei un ochi. Apoi ziua trecu în goană. Mai întâi îi treziii pe Iulia şi pe Seriojka. Kiriuşka dormea fericit în pat. Temperatura îi scăzuse de mult, nu îl mai durea gâtul, dar în caz de răceală copilul trebuie să stea în pat o săptămână, altfel pot apărea complicaţii groaznice la inimă, plămâni, ficat şi rinichi… De

fapt, Kirka nu avu nimic împotrivă când auzi că mă pregătesc să îl ţin acasă.

Ca să nu trezească băiatul, Iulia şi Seriojka începură să se certe şoptind aspru pe coridor:

— Unde sunt ghetele mele? şuieră soţul.

— Păi uite-le în grămadă, deschide ochii, răspunse soţia.

— Aici e una neagră, alta maro!

— Nu ştiu, nu eu le-am pus.

— Dar unde sunt mănuşile?

— Au căzut sub scaun.

— Asta nu e casă, e grajd!

— Tu eşti vinovat. Arunci tot unde se nimereşte.

— Şi unde ar trebui să le pun?

— Ei, nu ştiu. Pe poliţă. Probabil eşti foarte neîngrijit.

— Mare gospodină mai eşti şi tu! Uită-te pe jos: peste tot e praf, mizerie şi blană de câini!

— În primul rând, câinii nu au blană, ci păr, i-o tăie Iulia. În al doilea rând, ia aspiratorul şi fă curat. Eu nu am când. Mă întorc pe la unsprezece noaptea, sunt de serviciu la ziar.

— Iar eu am festivalul reclamei. De fapt, o să ajung pe la miezul nopţii. Apropo, curăţenia e treabă de femeie.

— De fapt, eu nu am terminat cursuri de spălat pe jos şi lucrez mai mult ca tine, spuse Iulecika enervată. Şi, în opinia ta, care treabă e de bărbat?

— Trebuie să câştig bani!

— Ha! strigă cu voce tare soţia. Eu aduc în casă mai mult ca tine, tu trebuie să speli pe jos!

— De ce urlaţi aşa? începu să strige Kiriuşka. Nu mă lăsaţi să dorm.

— Uite care-i treaba, îl informă fratele mai mare. Te-ai făcut bine, binevoieşte să speli pe jos.

— Mă doare capul. Mâinile şi picioarele îmi tremură de slăbite ce sunt, începu să geamă băiatul, şi apoi, ce rost mai are? Oricum totul se murdăreşte din nou.

— Unde e fularul? începu iar Seriojka.

— Descurcă-te, spuse Iulia. Ale mele sunt toate la un loc.

— Dacă e aşa, du-te la serviciu cu transportul în comun, ripostă soţul. Dacă nu vrei să mă ajuţi, nici eu nu te mai duc!

— Ce să spun! pufni Iulia. O să iau Jiguliul Katiei.

Se auzi gălăgie, un foşnet, sunetul uşii care se trânti şi imediat răzbi până sus urletul din curte:

— Hei, aruncaţi cheile! Le-am uitat pe oglindă.

— Şi mie! repetă Iulecika. Sunt în cui, lângă barometru!

Aruncai cheile pe fereastră şi începui să râd. Amândoi erau buni la suflet, nişte oameni absolut fără minte, dar fiecare îi făcea reproşuri celuilalt. De fapt, fără îndoială, într-o privinţă aveau dreptate. În apartament era mare mizerie: pe lângă plintă praful se aşternuse în strat egal, covorul din camera lui Kiriuşka avea o culoare neclară, în baie poliţa de sticlă şi oglinda erau pline de pastă de dinţi şi spumă uscată de săpun, iar lenjeria murdară pur şi simplu dădea pe dinafară din coş… La bucătărie nu puteai găsi nimic, despre starea vasului de toaletă mai bine să nu vorbim, iar în hol se înălţa un munte de ghete şi papuci. Chiar că trebuia să mă apuc de curăţenie. Numai că mai întâi aveam de gând să-mi fac treaba, apoi gospodăria. De fapt…

Pornii repede spre camera copiilor şi întrebai:

— Kiriuşka, vrei o sută de ruble?

— Păi cine refuză? observă pe bună dreptate copilul.

— Faci curat în apartament şi primeşti hârtia.

— Cam puţini bani, se plânse Cenuşăreasa. Uite câte camere sunt!

— Nu fi lacom, că altfel nu primeşti nimic.

— Exploatarea copiilor e interzisă!

— Bine, o sută de ruble şi *chipsuri* Pringles!

— Iar pentru toaletă încă un roman poliţist!

— Bine, mă bucurai. Să speli la fel de bine ca mama.

— Ea face prost curăţenie, chichoti Kirka. Ocoleşte toată mizeria.

Dar eu nu cedam:

— Ai timp până la cinci. Mă întorc pe la cinci şi jumătate, o să fac de mâncare şi o să spăl.

— Bine, răspunse Kiriuşka dându-se jos din pat. Numai să aduci şi un pahar de seminţe.

— Niciodată, i-o retezai punându-mi cizmele. Mănânci seminţe numai peste cadavrul meu.

— De ce? se miră băiatul. Doar sunt gustoase.

Pentru o clipă, rămăsei cu peria în mână. Chiar aşa, de ce nu? Pur şi simplu nu mă gândisem. Îi răspunsesem lui Kiriuşka pe pilot automat, aşa cum îmi răspundea mămica la orice întrebare. Ei, ce e rău în a mânca seminţe? Oare mă transformam în copia mămichii mele?

— Vrei de dovleac sau negre? întrebai oftând.

„Mămica“ trebuia sugrumată în faşă.

6 *Gosudarstvennîi universal'nîi magazin* – magazin universal de stat, în prezent cel mai important centru comercial din Moscova.

14

Legănându-mă în vagon, închisei ochii, întinsei picioarele şi „revăzui“ încă o dată planul. Documentele erau cel mai probabil la mamă sau la Iana. După ce sunasem la spital, aflasem că fata se simte mai bine şi că mi se îngăduie să o vizitez. Deci, mai întâi întâlnirea cu Mihailova, apoi la teatru. Probabil în dosar exista un document conţinând chestionarul în care sunt menţionate rudele… Mă mai neliniştea groaznic şi soarta Ninei, dar acasă la ea nimeni nu răspundea la telefon, iar la serviciu o voce nemulţumită mă anunţă că schimbul Ninei este după trei şi amânai vizita la coafor pentru la sfârşit. Aveam să trec pe acolo în drum spre casă…

— Iote ce te-ai mai tolănit, auzii o voce nemulţumită. Strânge copitele, cal nesimţit. Nu pot să treacă oamenii! Ce te uiţi aşa? întrebă enervată „frumoasa“. Învaţă măcar să-ţi ţii gionatele acasă…

Şi mă călcă destul de dureros cu cizma matlasată, cam de mărimea patruzeci. Dinspre doamna cea drăguţă agresiunea se revărsa în valuri. Părea că ieşise mai devreme din casă pentru a se lega de cineva. Pentru o clipă se trezi în mine Frosenka cea sfioasă, nesigură, care se pregătea să spună „vă rog să mă scuzaţi“…

Dar în momentul acela se trezi Evlampia şi îi făcui drăguţei semn cu degetul:

— Priveşte aici.

Neaşteptându-se la un asemenea comportament, muma-pădurii aruncă involuntar o privire în interiorul gentuţei întredeschise. Acolo lucea un

pistol negru de jucărie, care semăna foarte mult cu unul adevărat. Kiriuşka mă rugase să îi cumpăr nişte bile-gloanţe şi, pentru a nu confunda calibrul, băgasem „ţeava“ în geantă.

— Vai! exclamă tanti.

— Ai grijă, o avertizai apăsat. O să trăncăneşti prea multe şi o să te trezeşti cu o gaură în plus în cap. N-o să-ţi placă, o să te tragă curentul şi o să ţi se potolească limba. De fapt, dacă vrei…

Şi băgai mâna în gentuţă. Muierea dispăru imediat în celălalt capăt al vagonului. Totuşi, strânsei picioarele. Chiar că nu e bine să încurc oamenii.

Iana deja nu mai era la Reanimare, ci într-un salon obişnuit. În jurul patului de fier se închesuiau stative cu perfuzii, la cap clipeau beculeţe şi bipăiau tot felul de dispozitive. Mă apropiai de cutia de fier cu o ferestruică înăuntrul căreia clipea ritmic o luminiţă verde şi spusei:

— Iana Sergheevna! Bolnava arăta îngrozitor. Feţişoara mică, cât un pumn, pielea cam galbenă, ochii căzuţi în fundul orbitelor, buzele palide, albăstrui… Nu i se vedea părul de pe cap, în jurul lui avea un bandaj ca o căciuliţă, spre nas se întindea tubul transparent, iar de sub pled atârnau furtunuri şi sticluţe… Iana Sergheevna, mă auziţi? Sunt de la miliţie…

Femeia deschise ochii, iar eu tresării involuntar. Ochiul drept era roşu, chiar cenuşiu, cel stâng era normal. Buzele subţiri, golite de sânge, tresăriră, dar nu se auzi niciun sunet.

— Dacă mă auziţi, clipiţi o dată.

Pleoapele încreţite se închiseră încet şi se deschiseră din nou. Jubilam. Stabilisem contactul.

— Cine v-a bătut aşa de tare?

Deodată, ochii bolnavei se umplură de lacrimi.

— Îl cunoaşteţi? ghicii.

Pleoapele îmi confirmară cuvintele.

— Puteţi să-i spuneţi numele?

Iana rămase nemişcată.

— Bine, ascultaţi. Dacă spun numele potrivit, clipiţi imediat. Saşa, Lioşa, Mişa, Oleg, Andrei, Petia, Pavel, Slava…

Ochii se puseră în mişcare.

— Slava?

Un clipit afirmativ.

— Încercaţi să vă adunaţi puterile şi să spuneţi unde locuieşte.

Mihailova, cu un efort, îşi dezlipi buzele şi începu să şoptească:

— Mama, du-te, mama, Neceavski, 15, apartamentul 107, mama.

În aceeaşi clipă, capul i se lăsă pe spate şi o paliditate morbidă, chiar o nuanţă vineţie începu să i se reverse dinspre frunte către gât. Dispozitivul de la cap se apucă să ţiuie neliniştitor, iar luminiţa începu să alerge pe ecran.

— Hei! începui eu să strig. Să vină cineva!

Intră în fugă o soră medicală purtând o bonetă înaltă, apretată, apoi veni o doctoriţă destul de grasă. Apărură fiole, seringi, fusei împinsă pe coridor.

Peste aproximativ un sfert de oră grăsana ieşi gâfâind din salon şi spuse ameninţător:

— Of, şi rudele astea… Spui, explici. Nu, vin oricum şi-l fac pe bolnav să-şi piardă cunoştinţa.

— Vă rog să mă scuzaţi, dar nu am făcut nimic!

— În afară de plâns şi de compătimit! spuse enervată doctoriţa. Cine sunteţi?

— O prietenă.

— O prietenă, pufni medicul. Duceţi-vă acasă. Cine v-a dat drumul în salon?

„Păi nimeni nu m-a oprit“, vrusei să spun, dar din gură îmi ieşi altceva.

— O să se facă bine?

— Sper, zise grăsana. Din păcate, sunt mulţi factori agravanţi.

— Care?

— Diabetul, de exemplu, şi apoi vârsta.

— Păi e foarte tânără.

— Ei, cum să spun, pufni medicul, deşi şi-a păstrat silueta, nu mai e o fetişcană. Totuşi, are patruzeci şi opt de ani.

— Cât? mă minunai.

— Patruzeci şi opt, repetă doctoriţa şi adăugă: Ce să spun, apropiată prietenă mai sunteţi!

— Niciodată nu mi-a spus câţi ani are!

Dar doctoriţa deja se îndepărta pe coridor, ducându-şi trupul îndesat. Mă sprijinii cu spatele de pervaz şi, pentru prima dată, îmi păru rău că nu fumez. Pur şi simplu nu aveam ce face cu mâinile. De ce dedusesem eu că Iana e o fetişcană? Poate pentru că era învăţătoare? Doar nimeni nu pomenise nimic despre vârsta ei. Cu ce l-o fi atras pe Konstantin? Bine, aveam să mă duc să aflu adresa mamei lui de la administratorul Lev Valerianovici.

Tânărul era acolo.

— Cred că ştiţi noutatea, mă şocă el din prag.

— Care?

— Vai, nu cred, se frământă Lev Valerianovici. Nu jucaţi bine, nu aveţi talent actoricesc. Aţi auzit de Lena Litvinova?

— A fost omorâtă, rostii eu moale, simţind cum în cap încep să-mi răsune nişte picamăre.

— Ferească Dumnezeu! dădu din mână administratorul cu degetele pline de inele. E bine, sănătoasă. Apartamentul a fost jefuit, au luat totul, au lăsat pereţii goi.

Simţii cum un firişor de transpiraţie îmi alunecă pe spinare.

— E la serviciu?

— Nu, desigur. E acasă, face ordine.

— Daţi-mi adresa şi telefonul.

— Primul lucru, cu plăcere. Al doilea, pentru nimic în lume.

— De ce? întrebai eu pierdută.

— Nu am numărul, spuse tânărul pe o voce cântătoare, răsfoind agenda de telefon. Nu-l am, locuieşte la Krasnogorsk…

După ce primii adresa, îi ordonai:

— Şi acum arătaţi-mi formularul pe care l-a completat Katukov la angajare.

Lev Valerianovici scormoni în tăcere printre dosare şi îmi trânti unul în faţă.

„Katukov Konstantin Sergheevici, născut în anul 1961, oraşul Moscova.“ Aşaa! A învăţat, a trăit… dar uite… părinţii. Tatăl – Katukov Serghei Petrovici, colonel, s-a stins în anul 1961, mama, Katukova Anna Fiodorovna, director al şcolii nr. 2762… Dar adresade acasă nu era! De fapt, nu era greu de aflat, era suficient să mă duc la şcoală, poate că încă mai era şefă.

Ceasul arăta ora patru când, răsuflând obosită, împinsei uşa coaforului. Meşterele îşi holbară ochii la mine. Lângă fotoliul unde, la vizita mea precedentă, lucra Nina, se afla o fată cu nasul ascuţit, cu şorţ albastru.

— Bună ziua, salută ea politicos.

— Dar unde e Nikitina?

— Şi-a luat liber trei zile. A venit vărul ei din Irkutsk, explică femeia oacheşă, cu părul închis la culoare, care stătea la măsuţa cu telefon. Vreţi să vă programaţi la ea?

— Daţi-mi adresa.

Tanti pufni nemulţumită:

— Credeţi că acasă vă ia mai puţin? În niciun caz.

— Pot să sun?

— Telefonul public e pe stradă, mi-o tăie administratora, înţelegând că nu sunt o potenţială clientă. Duceţi-vă şi sunaţi cât vreţi.

Dar telefonul albastru care atârna pe perete funcţiona cu o cartelă pe care puteam să o cumpăr doar la metrou. Scuipai şi pornii spre casă. Probabil totul era în ordine, iar bărbatul care răspunsese noaptea era tocmai vărul care venise pe neaşteptate din Siberia.

Pe drum spre casă mă încărcai cu sacoşe şi, în acelaşi timp, aflai de la o ucraineancă guralivă,

care vindea seminţe, reţeta unui borş ucrainean adevărat.

— Lucrul cel mai important: carne. Să pui o bucată mai mare şi mai grasă. O, ce borş bun din carne de porc o să iasă! Numai că voi, rusnacii, tot mâncaţi carne de vită… Gâfâind şi enumerând în gând ingredientele necesare pentru supa fermecată, pornii spre metrou. Totuşi, e greu să găteşti! Dimpotrivă, femeia care vindea carne afirmase categoric că borşul cel mai bun se face din piept de vită. Şi în acelaşi timp faci şi primul fel, şi pe cel de-al doilea, insistă femeia cât un munte. Apoi scoţi carnea, o dai prin maşina de tocat, o arunci în macaroane, super! Ai masa gata pentru trei zile.

Perspectiva următoarelor trei zile petrecute departe de aragaz mă bucură aşa de tare, încât imediat cumpărai cea mai mare şi mai grasă bucată de carne şi mă uitai cu invidie la celelalte femei care împingeau vioaie cărucioarele. Poate avea şi Katia vreo „roabă“ de felul ăsta?

În apropierea de casă alerga un om cu faţă de beţiv. Spatele şi pieptul îi erau împodobite cu panouri de care fuseseră lipite fotografii reprezentând tot felul de mobile. Când văzu că pun sacoşele pe asfaltul murdar, imediat sări lângă mine şi rosti plin de speranţă:

— Nu vă interesează nişte canapeluţe?

— Nu.

— Priviţi numai, insistă „sandvişul“. Fotoliu, bibliotecă de la fabrica noastră, rusească. E ieftin.

Pentru a nu-l necăji, mă apucai să mă uit la fotografii şi mă minunai:

— Ei, ce comodă ciudată, îngustă. Are aproape doi metri înălţime, sertare mici.

— Nu e comodă, explică „sandvişul“, e un dulap pentru pantofi. Sus puneţi lucrurile care nu vă trebuie, jos pe cele pe care le purtaţi. E extrem de comod, acolo aveţi şi şanuri. Cizme, ghete, pantofi – toate încap.

— Şi cât costă?

— E un set cu holul, priviţi.

Un dulap mare, îngust, din imitaţie de lemn de nuc, cu oglindă, raft…

— Cât costă totul?

Omul chicoti:

— Se dă gratis. Numai două mii cinci sute, transportul e gratuit.

Deci în cutiuţă aveam trei sute de dolari de la pianist, trei de la Galina Antonovna, iar bătrânelul amabil Piotr Mokeevici îmi dăduse cu o seară în urmă aceeaşi sumă. E adevărat, schimbasem o sută de parai pentru alimente…

— Unde să plătesc şi când o s-o aducă?

— Banii mi-i daţi mie. E departe de adus?

Dădui din cap spre blocul de alături. Beţivanul îşi miji ochii.

— Aruncă o sută de rublişoare şi peste cincisprezece minute o primeşti. Ei, le mai daţi şi băieţilor câte douăzeci, să o monteze.

Scosei o bancnotă verde:

— Primeşti şi aşa sau o schimb?

— Mă duc eu să o schimb, spuse lacom bărbatul, smulse bancnota şi, cu degete tremurând fie din pricina frigului, fie de la consumul nemăsurat de alcool, începu destul de stângaci să scrie chitanţa.

Acasă admirai peisajul şi rămăsei extrem de mulţumită. Praful şi părul de câine se evaporaseră, cada strălucea…

— Poţi bea ceai din vasul de toaletă, mă anunţă Kirka.

Îl răsplătii cu seminţe, *chipsuri* şi, întinzându-i o sută de ruble, spusei:

— Dacă faci ordine o dată pe săptămână, o să ai venit permanent.

— Iuhuhu! începu să urle Kirka şi dispăru.

Următoarele trei ore mă agitai ca o pisică opărită, alergând între aragaz, frigider şi maşina de spălat. „Spălătoreasa“ Katiei nu era o fântână: cam bătrână, nu era automată. Fusei nevoită să torn şi

să scot singură apa şi, ca un făcut, din furtunul de evacuare curgea tot timpul un şuvoi negru-albăstrui. Ce putea fi aşa de murdar – lenjerie, şosete, blugi sau puloverul lui Seriojka?

Spre ora nouă seara, în apartament era o ordine incredibilă. Seriojka apăru în prag chiar în clipa în care Ceaika, tremurând gâfâit, trecea la stors.

— Ei, ca să vezi, bâigui tânărul. Ce-aţi făcut? Aţi reuşit să lărgiţi holul?

Zâmbii mulţumită. În comoda care părea îngustă încăpuse tot muntele de ghete şi mai rămăsese loc; dulapul nu prea mare practic se lipise de perete, ascunzând în interior scurtele şi paltoanele. În hol chiar puteai să te mişti.

— Am rămas fără cuvinte, bâigui Seriojka, aruncând cizmele. Le ridicai oftând şi le îndesai în pantofar. Se pare că nu mă gândisem la clipa în care ei oricum o să arunce încălţămintea în colţ. Dar nu-i nimic, măcar aveam unde să le dosim… Am rămas fără cuvinte, repeta întruna tânărul, pornind în direcţia bucătăriei. Ce curăţenie! Ţi-e şi frică să calci.

— Eu am făcut curăţenie, începu să strige Kirka. Toată ziua m-am chinuit!…

— Am rămas fără cuvinte, pufni fratele.

Dar chiar că-şi pierdu darul vorbirii când văzu farfuria uriaşă cu borş roşu-aprins, în centrul căreia plutea o insuliţă de smântână.

El şi Kirka înfulecară câte două porţii, iar mai apoi tăbărâră pe macaroane. Dar nici nu apucară „bărbaţii“ să treacă la felul doi, că în bucătărie intră Iulia, ţinând în mână o pungă cu pelmeni.

— O, începu să ţipe Seriojka, păi spuneai că vii la unsprezece!

— Ce aveţi de mâncare? întrebă fata, adulmecând.

— Macaroane marinăreşti şi un borş tare, strigă bucuroasă partea masculină a familiei. Minunat de gustos, pur şi simplu mori!

— Şi pentru mine?

— Ia loc, îi spusei şi descoperii oala.

În decursul următoarelor minute se auzi numai zdrăngănitul veselei şi plescăitul ritmic. Plecai de lângă aragaz şi privii membrii familiei. Seriojka îşi desfăcuse nasturele blugilor şi mijea încântat ochii către mine, pregătindu-se în mod clar să tragă un pui de somn de vreo şase sute de minute. Iulia, uitând de dieta ei permanentă, epuiză cu patimă borşul. Kirka, plin de ketchup, înfigea furculiţa în ultima macaroană… Pisicile se întinseseră sătule pe pervaz. Primiseră resturi gustoase de carne. Mulia şi Ada primiseră şi ele câte o farfurie de carne, iar pentru Rachel cumpărasem din piaţă nişte oase grozave, cu numai zece ruble. Câinele, absolut mulţumit, scotea din când în când un mârâit tandru, muşcând osul încântător. Până şi hamsterii agitaţi şi broasca Gertrude îşi digerau cina, în aerul bucătăriei se simţea de-a dreptul o oboseală dulce… Şi, pe neaşteptate, simţii o fericire deplină. De mult nu mă mai vizitase acest sentiment. În ultimii treizeci de ani mereu fusesem bolnavă, jignită, sau făceam ceea ce nu mă atrăgea deloc. De fapt, procesul gătitului nu-mi făcea nicio plăcere, dar ce plăcut era să-ţi priveşti familia după aceea.

— Ei, Lampocika, spuse Iulen’ka, eşti o minune! Mă duc să arunc lenjeria în maşină…

— Păi am spălat eu, numai că nu am apucat să le pun pe frânghie.

— Stai jos, îmi porunci Iulia, şi aşa ai ţopăit pe lângă aragaz de dimineaţă. O să întind eu rufele, iar Seriojka o să spele vasele.

— N-o să le spele, chicoti Kirka.

Ne uitarăm în jur. Fratele cel mare dormea tun, cu capul pe Semiramida, cu picioarele întinse pe taburet. În opinia mea, e pur şi simplu imposibil să dormi în poziţia asta, dar Seriojka sforăia uşor, fără să reacţioneze la pagerul care-i piuia de sub fund.

— O să le spăl eu, zâmbii.

Iulecika alergă în baie şi, în curând, de acolo se auzi:

— Doamne!

Venii fuga după ea, mă uitai în chiuvetă şi amuţii. Recipientul de faianţă era plin cu nişte cârpe bleumarin. Apoi ochiul distinse chiloţi, un sutien, o cămaşă care fusese până nu demult albă.

— Ce-i asta? mă minunai.

Iulia oftă tristă:

— Ai pus la un loc rufele colorate şi cele albe…

— Trebuia să le spăl separat?

— Doar vezi şi tu că ceva s-a decolorat…

Fata se apucă să scormonească în grămada de lucruri stricate. Mâna ei scoase la lumină un puloveraş minuscul, mic, ca pentru un copil de un an.

— Aşa ceva nu a fost în maşină, spusei eu categoric. Sunt foarte sigură, nu a fost nicio haină de copii. Pur şi simplu e o întâmplare misterioasă…

— Este puloverul Calului, începu să hohotească deodată Iulen'ka. Ca să vezi, Kiriuşka, ce a mai intrat la apă!

— Al cui? întrebai eu năucă.

— Al Calului lui Prjevalski, spuse Iulecika printre gemete. Vai, nu mai pot de râs.

— Al cui? repetai eu, neînţelegând.

— Oamenii ăştia mizerabili, se auzi vocea somnoroasă a lui Seriojka, rudele astea mizerabile mi-au dat porecla. Eu sunt Calul. Dar ştii, Lampadel, şi ei au porecle – Kiriuşka e Purcelul cel Obraznic, Iul'ka e Porcuşorul… Dar ce-i cu puloverul meu?

— A intrat la apă, îl informă Porcuşorul, simplu şi definitiv. Acum poate fi aruncat…

— Poate îşi revine? întrebai eu disperată.

— Ştii, Lampadel, rosti cu patimă Seriojka, unui om care găteşte aşa de bine i se poate ierta orice.

Tăceam supărată.

— Nu pune la inimă, dădu din mână Iulecika.

— Nu puteam suporta deloc puloverul ăsta, spuse Seriojka.

— Daţi-l încoa'.

Kirka luă puloverul şi fugi pe hol.

Se auzi un fornăit nemulţumit, apoi ţipătul băiatului:

— Dar stai odată pe loc!

Şi în baie intră imediat Mulia, purtând ceea ce nu demult fusese îmbrăcămintea lui Seriojka.

— Super! sări în sus Kiriuşka. E numai bun pentru ger.

— Ada a rămas fără haine noi, chicoti Iulia.

— Nu e o problemă, răspunse fratele cel mare, Lampadel mai spală o maşină de rufe şi rezolvăm!

Când îi auzii hohotul prelung, îmi dădui seama de ce ai casei îl porecliseră Calul lui Prjevalski.

— Dar Katia are poreclă?

— Desigur, răspunseră în cor Iulia şi Kirka. Vreţi să-ţi dăm şi ţie una?

— Nu e nevoie, spusei eu încet, deja mi-am ales-o. Spuneţi-mi pur şi simplu Purcea Mare.

15

Dimineaţă, după ce scăpai de cei mari şi îi spusei celui mic să citească un paragraf la istorie, plecai iute de acasă. Era o mare harababură în capul meu. Aflai că, din fericire, Nina era în viaţă. Sunasem pe la zece seara şi îi spusesem să fie extrem de precaută. Dar femeia reacţionase moale:

— Cine are nevoie de mine?

— Pot intra în apartament…

— N-au ce să-mi ia!

Trântisem receptorul – dacă e proastă, e proastă!

De fapt, documentele erau mai degrabă la mama lui Katukov sau la Iana. Oare cine locuia pe Neceavski 15? Nu cumva Slava goriloidul? Cam des apărea numele ăsta; o fi vorba de acelaşi om? Cu siguranţă! Şi dacă într-adevăr avea apartamentul la adresa indicată, atunci… Atunci, probabil că acolo o ascundea şi pe Katia!

Fără să simt vântul rece ca gheaţa, pătrunzător, pornii repede spre metrou. Îmi veni în minte un plan genial. Să presupunem că nu aveam să găsesc documentele… Însă aveam să descoper bârlogul răpitorului! Ei, doar Slava ăsta nu dădea pe acasă cu zilele, nu? Deci aşa: îl voi căuta caut pe bărbat, îl voi urmări, voi pândi momentul potrivit, voi sparge uşa şi o voi elibera pe Katia.

După ce luai troleibuzul, mă mai dezumflai. Era o sarcină grea să sparg uşa. Singură nu mă descurcam. Katia probabil era legată cu lanţul de calorifer şi nu putea ieşi în hol… trebuia să caut un şperaclu. Dar de unde să-l iau? Doar nu era să întreb la magazin…

Picioarele alergară repede până la blocul cu pricina şi, după ce găsii apartamentul, mă apucai să apăs soneria. Yala pocni tare şi în prag apăru o băbuţă îmbrăcată la modul cel mai incredibil. Trupul slăbuţ, chiar anemic, era înveşmântat într-un sarafan de un galben-ţipător, cu dungi albastre. De pe gleznele ridate cădeau nişte şoseţele albe, de bumbac, iar tălpile micuţe, ca de copil, erau vârâte în saboţi.

— Ianocika, îşi plesni băbuţa mâinile, mă pregăteam să ies afară, după pâine. Hai să ne plimbăm împreună. Numai stai să-mi acopăr capul din cauza soarelui, că altfel fac insolaţie Şi, cu o mână subţirică, asemenea unei crenguţe, luă o pălărie de soare din pai, cu boruri mari şi cu o panglică roz pe margini.

Mă simţeam ca un personaj într-o piesă absurdă. Afară, în sarafan, la mijlocul lui noiembrie?

— Lăsaţi asta, o să îngheţaţi. Îmbrăcaţi-vă mai gros.

— Ce spui, draga mea? E căldură mare, insistă bătrâna, doar suntem în toiul lui iunie.

— Nu, e noiembrie, bâiguii eu disperată, luând o scurtă din cuier.

Acum înţelesei de ce Iana mă trimisese acolo. Acolo nu era niciun Slava, pe Neceavskaia locuia o băbuţă ramolită, mai degrabă mama Mihailovei. Mă îngrijorai. Ce căuta acolo nebuna?

Între timp, bătrânica porni spre bucătărie. Eu, după ea.

— Vrei ceai, Ianocika?

Dădui încet din cap.

Băbuţa se apropie de aragaz şi încercă să răsucească butonul. Dar nici vorbă de aşa ceva; butoanele nu mai erau acolo. Din emailul alb se iţeau numai tijele metalice, pe care nu le poţi învârti doar cu mâna. În mod clar cineva se asigurase că băbuţa nu are cum să deschidă gazele. De fapt, la bucătărie fuseseră luate şi alte măsuri de precauţie. În pofida faptului că ne aflam la

etajul şase, fereastra avea grilaj, chibrituri nu se vedeau nicăieri, nici veselă. Pe masă stătea părăsită o cană emailată, pe frigider lucea un lacăt pus cu grijă…

Doamne, cum s-o laşi singură?

Nici nu apucai să mai gândesc altceva, că din hol se auzi:

— Anna Fiodorovna, am adus o franzelă.

— Ianocika a venit, mă informă bătrâna.

— Ei, slavă Domnului! se auzi răspunsul şi în cameră intră o femeie de vreo patruzeci de ani, ducând o sacoşă. Când mă văzu, ridică din sprâncene: Cine sunteţi?

— O cunoştinţă de-a Mihailovei. Dar uite, bătrânica m-a luat drept Iana, şi n-am încercat să-i dovedesc contrariul.

— Foarte bine, aprobă femeia scoţând franzela. Oricum nu înţelege.

Ea deschise un sertar, scoase butoanele negre şi le strecură abilă pe tije.

Aragazul îşi recăpătă înfăţişarea normală.

— S-a petrecut ceva neplăcut cu Iana…

— Doamne, ce s-a întâmplat? Pe măsură ce femeia afla adevărul, faţa i se lungea. Groaznic, repeta ea, groaznic. Îi trebuiră vreo cinci minute să-şi vină în fire. Îmi ziceam eu că s-a întâmplat vreo nenorocire, îşi plesni ea mâinile într-un târziu. Ianocika e aşa de ordonată! Niciodată nu a întârziat cu banii. Şi deodată n-a venit. Bine că v-a trimis pe dumneavoastră, că altfel nu ştiam ce să fac. Apropo, mă cheamă Tania.

— Evlampia, mă prezentai eu şi întrebai: Dumneavoastră aveţi grijă de ea?

— Da. Oare se poate s-o laşi singură pe Anna Fiodorovna? Am coborât numai la pâine, la parter, şi v-a şi dat drumul. Aşa ar putea intra şi bandiţii…

— Ce are?

— Boala Alzheimer, oftă trist Tania. Un lucru groaznic, moartea treptată a personalităţii, având,

în acelaşi timp, o stare fizică minunată. Uite, priviţi.

Anna Fiodorovna, mijind ochii încântată, amesteca în ceai cu furculiţa. Tăceam întruna. Ce să spui? Pentru orice eventualitate, întrebai:

— Spuneţi-mi, aici locuieşte vreun bărbat pe nume Slava?

— Nu, dădu din cap Tanecika. Numai noi două.

— Poate ştiţi vreo cunoştinţă de-a Annei Fiodorovna sau de-a Ianei cu numele acesta?

Femeia dădu din nou din cap:

— Musafiri nu vin aici. Numai pe Iana o cunosc. Înaintea mea a stat aici o asistentă medicală… Cu un nume la fel de rar ca al dumneavoastră – Akulina! Ştiţi, toată viaţa am visat să am un nume original, dar părinţii m-au botezat Tania. Dacă strigă cineva pe stradă, imediat zece femei se întorc…

Zâmbii în sinea mea. „Bucură-te, proasto. Nimeni nu te-a tachinat în copilărie spunându-ţi Frosia Burlakova, iar pe nefericita asta de soră medicală la şcoală cel mai probabil o strigau Akula[7].“

Nu, nu auzise de niciun Slava.

Simţind o mare dezamăgire, mă apucai să beau ceai. Ce să fac? Nu îmi rămânea decât să mă mângâi cu faptul că făcusem o faptă creştinească şi o prevenisem pe Tania de boala Ianei.

Şcoala numărul 2796 se afla pe o străduţă dintre două blocuri uriaşe din perioada stalinistă. În interiorul clădirii spaţioase alergau urlând copii. De fapt, cum se auzi soneria, imediat începură să pornească spre clase.

Încercând să nu murdăresc linoleumul frumos spălat, pornii pe coridoare, găsii uşa cu tăbliţa pe care scria DIRECTOR şi ciocănii.

— Intraţi, se auzi dinăuntru.

Împinsei uşa şi mă trezii într-o încăpere destul de spaţioasă, aranjată cu mobilă de culoare deschisă. La birou stătea o doamnă slăbuţă,

purtând un sacou de piele. Părul negru, cu reflexe minunate, fusese în mod clar aranjat la un coafor scump. Machiajul discret îi sublinia ochii căprui, buzele mult prea subţiri fuseseră mărite cu ajutorul rujului, purta cercei de aur şi mirosea a parfum Kenzo. Femeia nu arăta deloc a directoare de şcoală generală, ci mai degrabă a director de bancă sau de firmă de publicitate… Dar în acea clipă femeia îşi ridică sever sprâncenele spre rădăcina nasului şi se interesă cu voce metalică:

— Sunteţi mama lui Kocetov?

— Nu, nu, mă grăbii eu să clarific. Vă rog să mă iertaţi, aici a lucrat Katukova…

Directoarea încetă să se mai încrunte:

— Anna Fiodorovna?

— Da.

— E de mult la pensie.

— Nu aveţi cumva adresa ei de acasă?

Interlocutoarea deveni din nou serioasă:

— De ce vă trebuie?

Pentru o clipă căzui pe gânduri, apoi mă hotărâi; c-o fi, c-o păţi, poate nu avea să-mi ceară actele.

— Daţi-mi voie să mă prezint: maior Romanova, Cercetări Penale.

— Vă ascult cu atenţie, spuse directoarea, cu o faţă de piatră.

— Anchetez cazul uciderii fiului Annei Fiodorovna…

— Kostik, Kostik a murit? întrebă în şoaptă interlocutoarea, pălind evident. Nu îi ajută nici măcar fardul. Dimpotrivă, pete roşii se conturară pe obrajii albăstrui şi femeia adineauri elegantă semăna cu un cadavru pictat. Cum? Cum a murit? întrebă ea răguşită, făcându-se mai mică, parcă uscându-se în faţa mea.

O privii cu teamă pe doamna care mai înainte era elegantă. Acum, la birou se afla o bătrână care repeta ca un automat:

— Cum? Cum?

După ce mă hotărâi să nu o sperii de tot – pentru orice eventualitate –, spusei:

— Tragic.

Directoarea luă portţigaretul luxos, de piele neagră, şi, cu degete tremurătoare, se apucă să frământe o ţigaretă subţire.

— A fost omorât?

Dădui din cap.

— Desigur, din cauza unei femei?

— Deocamdată ancheta nu s-a încheiat, dar dumneavoastră îl cunoşteaţi bine pe Katukov?

— Sunt soţia lui.

Fu rândul meu să casc gura de uimire.

— Soţia?

— Fosta.

„Oare a fost căsătorit?“

Directoarea strivi mucul de ţigară, se uită la ceas şi propuse:

— Uite care-i treaba: haideţi la mine acasă. Oricum în starea asta nu pot să lucrez. Ieşirăm pe coridor şi, în loc să coborâm la parter, urcarăm la trei. Observându-mi uimirea, femeia îmi explică: Locuiesc chiar aici. Am renunţat la apartamentul de la Certanovo și în schimb mi-au dat voie să mă instalez la şcoală. E foarte comod, nu trebuie să merg până la şcoală, mereu e la îndemână, dacă e nevoie de ceva.

Încăperea era confortabilă: o cameră mare, pe lângă care trecurăm spre bucătăria uriaşă, minunat dotată – prăjitor, grill, aparat de făcut pâine, robot de bucătărie, cafetieră – în mod clar directoarea avea fonduri. Şi frigiderul confirma faptul că e înstărită: un Bosch uriaş, cu două compartimente. În viaţa mea de dinainte, şi Mihail cumpărase pentru noi un asemenea agregat, iar el niciodată nu cumpăra lucruri ieftine.

Pe cuptorul cu microunde se lăfăia o pisică grasă, roşcată. O alta, cu blana negru-corb, se instalase obraznică în chiuvetă. Directoarea porni

ceainicul Tefal, nou şi scump, ca de altfel toate obiectele din bucătărie, şi se întoarse spre mine:

— Cafea?

Mă minunam cît de repede îşi revenise femeia. Faţa îi căpătase culoarea normală, buzele deveniseră roz, iar mişcările îi erau din nou precise şi sigure. După ce puse pe masă micul tort O încântare, pedagoga oftă:

— Tot aia e. Dacă nu azi, mâine s-a fi aflat despre relaţiile noastre. Mai bine să vă povestesc eu, că altfel va trebui să vin cu citaţie… Dădui din cap. Bine, mai oftă o dată directoarea. Povestea asta a început foarte demult, când eu şi Kostik învăţam în aceeaşi clasă, iar aici directoare era mama lui, Anna Fiodorovna. Pe atunci, Liubovei Nikolaevna Kazanţeva nimeni nu i se adresa cu prenumele şi patronimicul, iar ea nici nu bănuia că, peste aproape douăzeci de ani, va reveni ca directoare la şcoala ei îndrăgită.

Cu Kostik fusese prietenă din copilărie, mai bine zis, din pruncie. Trăiau împreună într-un apartament comunal uriaş. Două camere aparţineau mamei Liubei, două – mamei lui Kostik. Liubaşa nu îşi aducea aminte de tată, murise la scurtă vreme după naşterea băiatului. Mai era şi sora cea mare a lui Konstantin, dar fata trăia separat, cu soţul, şi apărea rar în casa părintească.

Nu erau prea înstăriţi. Anna Fiodorovna stătea zile întregi la serviciu, mama Liubei se întorcea de la fabrică abia respirând. Prea mulţi bani nu aveau. Pentru concediu, palton de iarnă şi încălţăminte nouă strângeau bani luni întregi. Mâncau modest, pentru copii reparau lucrurile vechi… Prima rochie frumoasă a Liubocikăi fusese cumpărată când fata avea şapte ani – era uniforma de şcoală.

Kostik a crescut ca un băiat liniştit, zâmbitor, fără probleme. Liuba i se potrivea. Împreună mergeau la ore, împreună se întorceau acasă. Liuba, simţindu-se stăpână, îi încălzea prânzul

pregătit de mamă şi îi dădea lui Kostia să mănânce. Anna Fiodorovna nu ştia să facă supă şi chiftele. Însă directoarea se ducea des la tot felul de şedinţe, dădea fuga la bufet şi aducea acasă tot felul de delicatese nemaivăzute – răchiţele în pudră de zahăr, bezea, brânză dulce glazurată. Aşa trăiau, nu se ocărau şi nu se certau niciodată cine să spele la bucătărie şi cine la toaletă. Făcea curat cel care era acasă, iar mai apoi Liubaşa făcea ordine în tot apartamentul. Kostik ducea cumpărăturile grele – cartofi, ceapă, sticle cu lapte şi chefir…

Încă din copilărie erau tachinaţi „mirele şi mireasa“. În clasa a opta nu le mai spunea nimeni aşa, oricum erau împreună şi toţi se săturaseră să-i mai tachineze. Şi, de la treisprezece ani, Liuba nu a mai avut nicio îndoială: Kostik era destinul ei. Nu ştia ce părere are băiatul despre asta.

Copiii au petrecut Anul Nou 1977 pentru prima dată într-o companie gălăgioasă, la o casă de vacanţă. Fie alcoolul gustat pentru prima dată, fie dansurile vesele le-au slăbit inhibiţiile. Cert e că Liubocika şi Kostia s-au trezit în dimineaţa zilei de 1 ianuarie în acelaşi pat. Nici ei nu îşi puteau explica cum se putuse întâmpla aşa ceva şi, la drept vorbind, se cam temeau să meargă acasă, aşteptându-se ca mamele să înţeleagă imediat despre ce e vorba. Dar nici Anna Fiodorovna, nici Natalia Mihailovna nu au observat nimic deosebit, iar tânărul cuplu a început să folosească orice clipă liberă pentru dezvoltarea experienţei sexuale. Răsplata a sosit în aprilie: Liuba a înţeles îngrozită că e însărcinată.

Acum, un asemenea lucru uimitor nu ar pune în încurcătură un adolescent de clasa a noua. La tot pasul poţi rezolva problema într-una dintre multele instituţii medicale, dar în anul 1977 situaţia era alta. Avort se făcea numai cu trimitere de la medicul ginecolog şi numai în maternităţi şi clinici specializate, minorii erau obligaţi să se prezinte cu

părinţii, medicul anunţa şcoala despre „comportamentul imoral“… De fapt, asemenea neplăceri puteau fi evitate. Mulţi ginecologi încălcau cu plăcere legea şi făceau operaţia necesară fără zgomot, strigăte şi documente, pentru cincizeci de ruble. Dar copiii pur şi simplu nu dispuneau de o sumă aşa de mare. S-au văzut siliţi să se prezinte la judecata părinţilor. Dar şi Anna Fiodorovna, şi Natalia Mihailovna au primit situaţia extrem de liniştite. Tinerii iubiţi nici nu au fost certaţi.

„Ştiam eu că o să vă căsătoriţi“, a oftat Natalia Mihailovna.

La sfatul familiei, mamele au luat următoarea decizie: trebuia neapărat ca cei doi să termine şcoala şi să dea la facultate. Să nu spună nimănui de cele întâmplate. Ce rost aveau judecăţile celorlalţi? Copiii puteau trăi împreună. Pentru ei urma să se elibereze o cameră, de căsătorit aveau să se căsătorească mai târziu, când avea să fie studenţi şi majori. Numai copilul îi cam încurca. Anna Fiodorovna s-a apucat să rezolve chestiunea delicată.

Tinerii au fost de acord cu generaţia vârstnică. Liubocika a făcut avort, apoi ea şi Kostik şi-au început viaţa de familie. Dar mai departe nu a mai mers totul după plan. Vara, din cauza unui atac de cord, fără să mai apuce nunta fiicei, s-a stins Natalia Mihailovna. Apoi, după un an, fiecare a fost admis la alt Institut. Liubaşa l-a ales pe cel pedagogic, iar Kotia – o surpriză pentru toţi – a luat examenul la cel de teatru. Tânărul a început să vină târziu acasă, de două ori nici nu a dormit acolo, explicându-şi absenţele prin repetiţii interminabile… Uneori mirosea a parfum străin şi în pat cel mai adesea dormea întors cu faţa la perete.

În februarie Anna Fiodorovna i-a propus Liubaşei să meargă împreună la concert. Kostia era plecat în vacanţă, la Tallin. Iar după seara plăcută,

soacra a început acasă un dialog de neînţeles despre poligamia bărbaţilor, răbdarea femeilor, trădarea soţilor. Liubocika a ascultat cu atenţie, apoi a întrebat:

„Tanti Ania, ce s-a întâmplat?“ În loc de răspuns, directoarea a început o altă tiradă despre firea animalică a persoanelor de sex masculin. Fata naivă a început să prindă sensul celor spuse. „Kotia mă înşală?“

Soacra a dat din cap, tăcută:

„Vezi tu, fetiţa mea, există bărbaţi care pur şi simplu nu sunt capabili să satisfacă o singură femeie. Serghei Petrovici, tatăl lui Kotia, era şi el la fel… Nu rata nicio fustă. Câte am îndurat de la el! Dar unde să te duci cu doi copii în braţe? Nu voiam să-i las fără tată. Dar tu nu ai nimic, nici ştampilă în buletin…“

„Nu s-a dus singur în Estonia?…“

Anna Fiodorovna a dat din cap: „Ai două posibilităţi: fie să rupi legătura, fie să rabzi până în mormânt prezenţa amantei.“

Liubocika, ridicând mândră capul, a ieşit de la soacră şi, în aceeaşi seară, şi-a mutat lucrurile din dormitorul „familial“ în fosta cameră a copiilor. Nici nu a fost nevoită să-i explice lui Kostia. Anna Fiodorovna s-a ocupat de asta.

La prima vedere, viaţa nu s-a schimbat mult. Seara, ca mai înainte, beau ceai împreună, numai la culcare fiecare se ducea în patul lui. O dată, Liuba nu a mai rezistat şi s-a strecurat la Kotia. Studentul a mângâiat-o pe cap şi a spus: „Iartă-mă, Liuba, dar îmi eşti ca o soră…“

Oricât de ciudat ar fi fost, fosta soţie nu s-a necăjit. Şi ea simţea ceva asemănător… Aşa au trăit, în pace şi prietenie, până când, într-un iunie, Anna Fiodorovna a plecat la Kislovodsk să-şi trateze ficatul, iar Kostik a adus o fată în casă.

Ticăloasa brunetă, obraznică, cu unghii şi buze vopsite vulgar, hohotea la glumele răsuflate ale lui Kotia. Apoi cei doi s-au închis în dormitor. A doua

zi dimineaţă, fata fuma cu tupeu în bucătărie nişte ţigări puturoase, abia acoperindu-şi ruşinea cu o cămaşă curată de-a lui Kotia, călcată chiar de mâinile Liubei. Liuba s-a gândit că pur şi simplu ar fi putut să o omoare pe cârpa aia obraznică şi, după ce a trântit uşa cu putere, a plecat la Institut. Dar nimic nu avea efect asupra obraznicei şi fata a locuit la Kotia până la întoarcerea Annei Fiodorovna.

Nici nu a apucat directoarea să înceapă să-şi despacheteze lucrurile, că Liuba a dat buzna în camera ei cu o hârtie. Găsise un schimb. Apartamentele lor de patru camere au fost schimbate uşor pe trei apartamente. Fiecare primea propriul spaţiu locativ.

După mutare, Liubocika a continuat să fie prietenă cu fosta soacră, iar după terminarea Institutului s-a dus să lucreze la şcoala ei. Anna Fiodorovna o susţinea cum putea pe nora ratată: a numit-o director-adjunct, îi tot înmâna diplome cu orice ocazie, se ducea neobosită prin birourile şefilor. Şi, fireşte, când Katukova se pregătea să iasă la pensie, sceptrul directorial a fost luat în primire de Liubania.

Fata se întâlnea rar cu Kostik, dar relaţiile bune s-au menţinut. Îşi trimiteau urări de sărbători, făceau schimb de cadouri la zilele de naştere. Iar de două ori pe an, de 8 martie şi de 1 ianuarie, Liubaşa primea câte-un coș uriaș cu flori. De ziua internaţională a femeii erau, de regulă, garoafe albe, catifelate. Iar în ianuarie trimitea trandafiri roşu-închis, eleganţi, şi, în ciuda regulilor uzuale, erau exact şaisprezece. Dar Liuba ştia: Kostia nu greşea, pur şi simplu trimitea florile în amintirea acelei nopţi memorabile în care devenseră de fapt soţ şi soţie, când ea împlinea exact şaisprezece ani. Kostik niciodată nu rata data memorabilă. Rămânea un mister cum făcea rost de nişte flori de elită în perioada sovietică…

Liubov' Nikolaevna tăcu. În timpul istorisirii fumase probabil un pachet de ţigări şi în cameră plutea un fum albastru-cenuşiu. Pisicile, după ce strănutară, plecară pe hol.

— Nu v-a cerut niciodată vreun serviciu? întrebai.

— Sigur că mi-a cerut, răspunse Kazanţeva: de două ori să iau copii la şcoală, apoi să-i dau unui idiot atestatul fără examenul de bacalaureat…

— Nu v-a dat nimic spre păstrare? o întrerupsei nerăbdătoare. Nişte foi albastre şi fotografii?

— Nu, se minună Liuba. Deşi am rămas în relaţii bune, sufleteşte am pierdut apropierea…

— Avea prieteni apropiaţi?

— Mi-l amintesc numai pe Mişa Rogov.

— Are parcă şi o soră?

Liubov' Nikolaevna scoase un nou pachet de ţigări.

— Da, Mariana.

— Au păstrat legătura?

Directoarea bătu gânditoare cu degetele pe masă, apoi luă o gură din cafeaua rece.

— Mariana era cu paisprezece ani mai mare decât fratele ei. Când ea avea optsprezece, el avea patru. Ei, despre ce prietenie să vorbim? Apoi ea s-a căsătorit devreme cu un om mai în vârstă, extrem de înstărit, dar se pare că soţul nu se împăca cu Anna Fiodorovna – Mariana venea rar, de două ori pe an, nu mai des. E adevărat, după ce Kotia a împlinit cincisprezece ani, a început el să se ducă la Mariana. Probabil că sora îşi iubea totuşi fratele, pentru că-i făcea cadouri: blugi, scurte, ghete…

— Ştiţi adresa ei?

— Numai telefonul.

După ce notai cifrele, întrebai:

— Nu-mi spuneţi coordonatele Annei Fiodorovna?

— Vi le spun, răspunse moale Kazanţeva, numai că nu vă sunt de niciun folos.

— De ce?

— Anna Fiodorovna e grav bolnavă şi nu vorbeşte cu nimeni.

— O să încerc s-o conving.

— Încercaţi, zâmbi strâmb directoarea şi spuse: Neceavski 15, apartamentul 107.

Mă holbai la adresa cunoscută. Ca să vezi, tocmai fusesem acolo! Oare bătrânica slăbuţă, în sarafan galben, era chiar Katukova?

— Are Alzheimer? întrebai.

Kazanţeva luă din nou o gură din cafeaua respingătoare, rece.

— Angajaţii de la miliţie au obiceiul mizerabil de a-i suspecta pe toţi. Doar nu credeţi că eu l-am omorât pe Konstantin? Da, Anna Fiodorovna are Alzheimer şi şi-a pierdut în întregime personalitatea. Este o tragedie îngrozitoare pentru cei din jur. Kostia suferea groaznic, el şi Mariana au angajat o infirmieră şi nu-i permiteau nicio clipă mamei să rămână singură. La început, e adevărat că Anna Fiodorovna încă se mai putea orienta şi la ea venea doar o fată în casă, dar mai apoi a trebuit să caute o infirmieră specială. A încetat să-şi mai recunoască apropiaţii, îşi tot striga nepotul inexistent, îl căuta pe Serghei Petrovici, care murise de mult, chiar se lua la harţă. Bine, Mişa Rogov i-a ajutat – el e mare psihiatru, a găsit nişte preparate medicale, agresivitatea a dispărut, dar mintea nu se mai întoarce. Deşi uneori comunică aşa de raţional, încât pur şi simplu te minunezi…

În capul meu era un talmeş-balmeş îngrozitor.

Dacă Kostia şi Mariana, pe care încă nu o cunoşteam, erau frate şi soră, atunci în ce fel era înrudită cu ei Iana Mihailovna, cea care mă trimisese la bătrână?

7 Joc de cuvinte. În limba rusă, *akula* înseamnă „rechin“.

16

Afară se răcise. Şi nu era vorba de începutul lui noiembrie! Vântul sufla ca în februarie, iar gerul parcă era al Bobotezei. Dar ştiam cum să lupt cu frigul. După ce dădui fuga într-un mic pavilion îngheţat, cumpărai un păhărel de cafea fierbinte şi o prăjiturică-marţipan. Imediat mă încălzii şi alergai până la metrou fără să simt gerul. Deşi, dacă e să recunosc cinstit, paltonul meu frumos de caşmir şi cizmele subţiri nu se potriveau deloc cu o asemenea vreme. Fuseseră cumpărate pentru o femeie plimbată cu o maşină în care climatizarea funcţionează foarte bine, nu pentru un detectiv particular care aleargă de la un bloc la altul pe propriile picioare.

Lângă apartamentul nostru mirosea îngrozitor. Mirosul respingător deveni mai puternic când deschisei uşa.

— Kirill, ce s-a întâmplat?

Drept răspuns, linişte; oare nu mă ascultase şi ieşise la plimbare înainte de a se fi făcut bine?

Situaţia se lămuri la bucătărie. Chiar pe masă se lăfăia plita electrică, iar pe ea era un fier de călcat. Nedumerită, încercai să iau Mulinexul, dar odată cu el se ridică şi plita. Motivul deveni limpede la o examinare mai atentă. Pe plita electrică cineva pusese o bucată destul de groasă de polietilenă, iar deasupra aşezase fierul, după ce fixase termostatul la *in*. Apoi, prin intermediul triplului, totul fusese băgat în priză, polietilena se topise instantaneu şi lipise iremediabil obiectele.

— Kirka, începui să urlu, vino aici imediat!

Uşa scârţâi şi în bucătărie intrară cu grijă doi băieţi.

— Acesta este Goşa, spuse încet Kiriuşka.

— Bună, bolborosi prietenul, ferindu-şi privirea.

— Spuneţi imediat adevărul, poruncii.

— Goşa e de vină, începu Kirill. El s-a gândit…

— Eu numai am propus, ripostă colegul de clasă, numai am deschis gura, dar tu deja aduceai plita.

— Şi cine a pus fierul în priză?

— Singur s-a conectat!

— Ei, hai, linişte! strigai. Cum de nu vă e ruşine? Şi mai sunteţi şi prieteni! Daţi vina unul pe altul. Pfui! Oare aşa se face?

Kiriuşka oftă şi începu să se căiască. El şi Goşa construiseră un deltaplan adevărat, cu aripi uriaşe. Au luat schiţa din Enciclopedie, iar când totul avea să fie gata, voiau neapărat să încerce aparatul în afara oraşului. Găselniţa a ieşit cu aripi. Nu au găsit bucăţi mari de polietilenă, de aceea s-au hotărât să lipească folia destinată aripilor. Dar au avut ghinion. Niciun clei nu voia să lipească polietilena, și atunci mama i-a spus lui Goşa să se ducă la poştă, să-i trimită bunicii un pachet. Copilul a văzut cum funcţionara înfăşoară îndemânatică pachetul într-o folie, apoi îl bagă într-un aparat şi peste o clipă scoate de acolo pachetul bine lipit.

„Cum funcţionează?“ a întrebat Goşa.

„Simplu“, i-a răspuns femeia. „De la căldură, părţile se topesc şi se lipesc de tot una de alta.“

Bucuros, Goşa s-a grăbit să vină la prietenul lui. În mintea băieţilor s-a născut… o idee „genială“. Trebuia să pună bucăţile pe plita electrică şi să le calce cu fierul. „Inventatorii“ nu au ţinut cont de un mic detaliu – polietilena lichidă a „prins“ imediat talpa fierului şi plita. A izbucnit un miros groaznic. Bine că micii tehnicieni se gândiseră imediat să scoată simbioza din priză şi nu izbucnise un incendiu.

— Da… bâiguii eu, privind plito-fierul. Şi acum ce-i de făcut?

— De fapt, eu ar trebui să mă duc acasă, am o grămadă de teme, anunţă Goşa şi fugi în hol.

— Trădătorule! strigă Kirka. Acum o să încasezi una în ochi!

Vru să fugă după coleg, dar îl apucai de guler:

— Stai puţin, lasă-l să plece.

— Uite, mizerabilul, încercă băiatul să scape, el s-a gândit la asta şi eu trebuie să trag ponoasele. Dă-mi drumul, o să-i trag una peste nas!

Uşa se trânti.

— Dar acum ştii care e valoarea prietenului tău, îngăimai eu. Un prieten adevărat niciodată nu-şi lasă tovarăşul la necaz.

— E un porc, se smiorcăi Kirka şi începu să urle.

Îl îmbrăţişai şi „constructorul de avioane“ îşi îngropă nasul plin de muci în pieptul meu.

— N-are rost să dai apă la şoareci!

— Da, scânci Kiriuşka. Mamă, ce-o să mă mai ocărască Iul’ka!

— Păi noi o să luăm plito-fierul şi o să-l aruncăm şi n-o să spunem nimănui.

Kiriuşka făcu ochii mari:

— Da?

— Ei, nici tu nu ai spus nimănui de pui şi de supă, acum e rândul meu să te salvez!

— Lampocika, începu să strige Kiriuşka, eşti un prieten adevărat! Dar ce se va întâmpla dacă Iul’ka va avea nevoie de fier?

— Calcă des?

Kiriuşka chicoti:

— O dată pe an.

— Deci nu va avea nevoie curând. O să apucăm să cumpărăm unul nou. Slavă Domnului, nu e o problemă.

Kiriuşka se duse la fereastră.

— Ştii, uite, o să-ţi spun un scret.

— Ei?

— Aşteaptă o clipă.

În timp ce băiatul căuta ceva în cameră, mă apucai să încălzesc prânzul.

— Uite, spuse Kiriuşka şi-mi băgă sub nas carnetul de elev.În el erau numai note de opt, din când în când se vedeau şi de şapte. Acum priveşte.

Pe masă apăru un al doilea document fundamental al elevului. Deschise coperta şi scosei o exclamaţie. Pe pagini se înghesuiau numai note de patru şi de doi, iar marginile erau pline de observaţii: „Vă rog să veniţi la şcoală“, „Luaţi legătura imediat cu dirigintele“, „Sunaţi neîntârziat la director!!!“

— Ai două carnete?

— Da, pufni Kirka, şi până acum totul a mers bine, la matematică aveam şase. Dar acum Piticul cel Rău o să-mi pună patru, pur şi simplu o să mă omoare.

— Cine? întrebai nedumerită.

— Profesoara de algebră, Selena Ejenovna. Ce nume, nu? Noi îi spunem Piticul cel Rău sau Micuţa Zaches!

— Uite ce e, luai eu decizia, în primul rând liniştеşte-te, iar în al doilea rând, mâine o să mă duc la tine la şcoală şi o să aranjez tot. Profesorii o cunosc bine pe mama ta?

— N-au văzut-o niciodată, explică Kirka.Niciodată nu are timp să se ducă, iar eu învăţ acolo abia de doi ani. Înainte mergeam la altă şcoală.

— Foarte bine, mă bucurai eu.

A doua zi dimineaţă începui activitatea dând câteva telefoane. Mai întâi sunai la spital şi aflai că starea pacientei Mihailova e gravă, dar stabilă, şi că fusese mutată din nou la Reanimare. Următorul telefon îl dădui la numărul transmis de Kazanţeva. Într-adevăr, răsfoind agenda de telefon, directoarea bâiguise: „Nu l-am văzut de mult pe Mişa Rogov, poate nici nu mai locuieşte acolo.“

Dar o voce vioaie de copil îmi spuse:

— Tata e la clinică.

Cerui adresa şi mă pregătii de drum. De când foloseam metroul, îndrăgisem sincer transportul subteran. În primul rând, acolo e cald, lumină şi curat. În al doilea rând, poţi merge liniştit gândindu-te la ale tale sau citind o carte, iar dacă mai ai noroc să stai şi jos, atunci în mare eşti ca în taxi, ba chiar mai bine. Nu trebuie să stai în ambuteiaje, nu urlă la urechea ta un casetofon idiot sau un radio, şi costă şi puţin – mergi prin tot oraşul cu trei ruble. Mai mult, în unele staţii se vând clătite sau crenvurşti extraordinar de buni, romane poliţiste şi ziare…

Uite, mă rog, unde se face transbordarea de la Tverskaia la Cehovskaia se află un întreg magazin. Atenţia îmi fu atrasă de o fată acoperită cu tot felul de legitimaţii. Studiai cu atenţie „vitrina“. Ce nu se găsea acolo! Literele de aur „FSB“, „GRU“, „MVD“[8] – toate îţi luau ochii. Mai jos se vedeau „Certificat pentru cea mai bună mătuşă“, „Buletinul soţului“, „Transport gratuit“.

— Ce-i asta? arătai eu cu degetul ultima legitimaţie.

Fata chicoti şi o deschise.

„Cel ce prezintă acest document este reprezentant al populaţiei papagalilor siberieni şi, fiind inclus în Cartea Roşie, are dreptul la transport gratuit în mijloacele de transport urban.“

— Tare, nu? râse vânzătoarea. Se vând foarte bine, costă foarte puţin, douăzeci de ruble, dar e un cadou mişto. La suprafaţă totul pare adevărat, până şi controlorii se păcălesc.

— Dar şi asta e tare, nu? întrebai eu, arătând spre coperta cu „MVD“.

— Nea, spuse fata şi deschise legitimaţia grena. Poţi să scrii numele, să pui ştampilă şi pur şi simplu îi păcăliţi pe toţi, în afară de miliţie, desigur.

— Cât costă?

— O sută necompletată şi douăzeci pentru scris.

— Unde?

— Lioşa! strigă fata.

De la standul de vizavi veni un băiat purând o pancartă pe care scria „Cumpăr aur, ceasuri, decoraţii“.

— Ai un client.

Băieţaşul luă legitimaţia şi porunci:

— Uite cabina pentru fotografii la minut.

— De ce? O s-o lipesc acasă.

Tânărul oftă:

— Ştampila trebuie să fie pe fotografie, să ocupe colţul stâng, aşa e regula.

În zece minute lipise abil chipul meu, apoi folosise un stilou, o ştampilă şi o tuşieră.

Rezultatul depăşi aşteptările.

— Ţineţi, cetăţeană maior, chicoti meşterul. Aveţi grijă să n-o pierdeţi, că o să vă trimită mustrare prin ordin, de la direcţiune.

Documentul părea original. Îl încercai imediat. Pe teritoriul spitalului nu erau admise personale străine şi vârâi legitimaţia sub nasul bravului gardian care, fără să privească în interior, mă salută cu mâna la chipiu. Pornii pe aleea îngheţată, plutind de bucurie. Doamne, ce simplu e să păcăleşti oamenii! Poate de aceea în ţara noastră sunt atât de multe infracţiuni.

Mişa, sau mai bine zis doctorul în ştiinţe medicale Mihail Nikolaevici Rogov, se afla într-o cameră numită „Medici“ şi scria concentrat într-un caiet gros.

— Luaţi loc, pufni el fără să ridice ochii. Aşteptaţi puţin.

Observai vreo cinci minute cum trasează febril literele. În cele din urmă, procesul se încheie, Mişa îşi puse ochelarii pe nas şi spuse:

— Vă ascult cu atenţie.

Era pur şi simplu un ursuleţ de pluş, plinuţ, chiar pufos, cu burta mare, mâini groase şi o chelie abia conturată; plăcut la înfăţişare, bun. Chiar fără să vrei, unuia ca el îi spui tot.

După se ce uită la legitimaţie, Mişa oftă:

— E din cauza lui Kotia?

— Aţi aflat de moartea lui?

— Desigur. Akula m-a sunat imediat.

— Cine?

— Fosta mea soţie, Akulina Evghenievna, explică psihiatrul.

Creierul îmi tresări involuntar la auzul acestui prenume ciudat. Cineva menţionase recent o femeie care se numea aşa, dar cine?

— Eraţi în relaţii amicale cu Katukov?

Mişa pufni concentrat şi se apucă să-şi netezească părul. Deodată îmi dădui seama că nu seamănă cu un urs, ci cu un mops uriaş, sincer şi uşor de jignit.

— Mulţi ani l-am considerat cel mai bun prieten al meu, dar mai apoi drumurile noastre s-au despărţit.

— Din ce motiv, dacă nu e secret? Mişa începu să pufnească din nou. Din cauza unei femei… mă hotărâi eu să-i vin în ajutor.

Deodată psihiatrul bătu cu pumnul în masă şi aproape că începu să urle:

— De o sută de ori i-am spus: „Mai termină cu muierile astea, o să se sfârșească prost!“ În ultimii doi ani nu am vorbit, dar înainte de asta câte neplăceri a avut! Şi toate numai din cauza femeilor. Pur şi simplu îi lipsea butonul pentru stop, afemeiatul! Probabil i-a venit de hac vreun bărbat gelos, aşa să ştiţi.

— V-a luat soţia?

Mişa dădu din cap:

— Akulina e o scursură, o prostituată la nivel sufletesc. La drept vorbind, nici nu-mi pare rău că a ieşit aşa, dar Kotia – nu ştiu de ce – s-a speriat, probabil o fi spus că m-am supărat şi nu m-a mai sunat. Ei, nici eu nu l-am mai căutat. Aşa stau lucrurile.

— Au fost multă vreme împreună?

Mişa se ridică de la birou şi începu să umble prin cameră.

— Dracu' ştie. Un an, probabil. Akul'ka m-a sunat apoi şi mi-a zis: „Iartă-mă, nu iubesc pe nimeni în afară de tine." Doar că n-a mers. „Nu", i-am spus, „draga mea, drumul înapoi e închis. Trăieşte cu Kotia, dacă ţi s-a părut mai bun!" Însă Kostik nu se distra multă vreme cu amantele – maxim vreo zece luni. Şi ştiţi ce e interesant? Reuşea aşa de bine să scape de femei, că toate deveneau mai apoi aproape cele mai bune prietene. N-o să credeţi: pe jumătate dintre fetele lui le-a căsătorit. Aţi mai auzit vreodată aşa ceva? Le dădea bani, le făcea cadouri. Kostik avea o agendă verde, acolo ţinea socoteala. Când avea o zi de naştere, suna mereu, trimitea flori. Eu am rămas cu gura căscată, când am văzut aşa ceva. Uite, Akulina, de exemplu. Şi ei i-a găsit un soţ, şi serviciu i-a găsit; e clar, muierea nu mai încetează cu laudele. Deşi s-au despărţit, sunt tare apropiaţi. Asta dacă avem în vedere că a fost cu el cam un an. Iar cu mine zece. Şi ce să vezi? Eu sunt nemernicul, ticălosul, hahalera, iar Kotia este un înger înaripat. Ei, spuneţi şi dumneavoastră, unde este dreptatea? Ea m-a trădat cu cel mai bun prieten şi tot eu sunt un rahat.

— Nu ştiţi oare adresa surorii lui Kostia? încercai eu să-i întrerup tirada.

— A Ianei? întrebă Mişa. Pe sora lui o cheamă Mariana Sergheevna, explică Rogov, numai că numele ăsta nu-i plăcea deloc, aşa că tuturor li se prezintă drept Iana.

În capul meu, totul deveni limpede.

— O ştiţi bine?

Mişa oftă şi spuse:

— Ne-am întâlnit.

— Kostia şi Iana erau apropiaţi?

— În ultimii ani, foarte.

— Nu cunoaşteţi pe nimeni din anturajul lor care să se numească Slava?

Deodată, Mişa se făcu roşu ca racul.

— Dacă ştiţi tot, de ce mai întrebaţi?

Luai o expresie inteligentă şi spusei clar:

— Ancheta se supune propriilor legi. Pot să ştiu tot, dar vreau să aflu adevărul de la dumneavoastră. Şi reţineţi: acum noi discutăm aşa, simplu, fără proces-verbal, dar dacă simt că ascundeţi informaţii, vă chem imediat la Petrovka. Şi acolo totul e aşa de neplăcut: masă de fier, scaun de fier, totul e fixat în podea…

— Nu ascund nimic, dădu Mişa din mâini. Pur şi simplu nu înţeleg ce legătură are povestea aceea veche cu moartea lui Kotia.

— Nu dumneavoastră stabiliţi asta, i-o tăiai.

— Bine, bine, bâigui medicul, ascultaţi.

8 Serviciul Federal de Securitate; Direcţia Principală de Informaţii; Ministerul Forţelor Interne.

17

Iana era mai mare decât Kostia cu paisprezece ani. Anna Fiodorovna, care îşi îngropase devreme soţul, trebuia să ducă pe umerii ei povara a doi copii. În copilărie, Mişa practic nu se întâlnea cu fete. Rogov era în aceeaşi clasă cu Katukov şi, când s-au împrietenit, Iana deja se căsătorise şi se mutase în apartament cu soţul. Mişa era la curent cu toate problemele şi secretele lui Kostia. Fireşte, ştia despre viaţa de „familie“ cu Liuba şi despre chefurile pe care Kostik le făcea pe ascuns. Apoi Katukov a primit un apartament separat şi cei doi prieteni au început să petreacă plăcut timpul împreună. Mişa locuia cu părinţii şi îl invidia extraordinar pe Kostik.

Odată, când trecuseră în anul al doilea, Kostia s-a îmbolnăvit şi câteva zile nu l-a sunat pe Rogov. Mişa, care pe atunci se pregătea pentru examenul la anatomie, nu s-a neliniştit prea tare; blestemând oasele, tot învăţa pe de rost craniul. Dar când sâmbătă Katukov nu a răspuns la telefon, Mişa s-a speriat foarte tare. Stabiliseră un cod. Dacă prietenii aveau urgent nevoie unul de altul, trebuia să sune o dată, să pună receptorul în furcă şi să formeze din nou. Dar nici la semnalul cuvenit Kostia nu a reacţionat. Rogov, lăsând totul la o parte, a pornit repede spre casa prietenului.

Spre marea lui mirare, Kostia era acasă, iar la întrebarea „De ce nu răspunzi la telefon?“ a ridicat moale din umeri: „M-am îmbolnăvit. Guturai, tuse…“

Dar Mişa nu şi-a crezut prietenul şi s-a apucat să-l interogheze înverşunat. În cele din urmă,

Kostia nu s-a mai abţinut şi a relatat o poveste ciudată, greu de acceptat.

Lunea de dinainte, după ce primise o scrisoare, mama lui a plâns multă vreme deasupra hârtiei, după care i-a destăinuit lui Kostik secretul de familie. Anna Fiodorovna nu avea doi copii, ci trei. Kostia avea un frate, Slava, cu un an mai mic decât el. Pur şi simplu, când i-a murit soţul, profesoara singură nu i-a putut întreţine pe cei doi fii şi pe fiică, de aceea cel mai mic fusese trimis să locuiască la sora tatălui, Natalia. Femeia nu avusese niciodată copii şi şi-a educat nepotul ca pe copilul ei, dar nu a putut să-l înfieze, fiind singură. În schimb, i-au dat lui Slava numele „Katukov“ şi băiatul nu a avut nici cea mai mică bănuială. El o considera pe Natalia mama lui. Pentru a nu provoca greutăţi inutile, rudele practic au rupt relaţiile. Anna se temea că, dacă va vedea copilul, va începe să plângă, iar Natalia nu voia ca băiatul să afle adevărul. Când Slava a împlinit şaisprezece ani, Natalia s-a dus să ridice buletinul în locul lui, temându-se că tânărul o să-şi vadă certificatul de naştere. Dar totul a mers bine: cu o cutie frumoasă de bomboane a uns inima funcţionarei de la buletine, iar ea a dat documentul mamei drăguţe care venise să-l ia în locul fiului îmbolnăvit pe neaşteptate. Natalia a semnat în toate rubricile şi a oftat liniştită. Dar nu pentru multă vreme.

Spre deosebire de Kostia, Slava a devenit un băiat neascultător, un huligan. Mereu îi treceau prin cap tot felul de mârşăvii. Şi le săvârşea pe furiş. Trăgea cu praştia în păsări, omora pisicile din curte, iar de la paisprezece ani a abandonat şcoala şi îşi petrecea timpul împreună cu prieteni de teapa lui, prin subsoluri…

Natalia a vărsat o grămadă de lacrimi, încercând să-i bage fiului minţile în cap, dar totul în zadar. Pur şi simplu băiatul nu voia să facă nimic. Nu se ştie cum s-ar fi terminat lucrurile, dar o dată Slava a aruncat întâmplător privirea într-o sală de sport

unde alţi adolescenţi ca el practicau un sport nemaivăzut până atunci – karate.

Slava a rămas la antrenament, apoi a revenit iar şi iar… Antrenorul, un bărbat tânăr, inteligent, Oleg Efremovici Sokolov, a pus o condiţie: „Vii aici numai dacă mergi la şcoală.“

Aşa că Slavik s-a văzut nevoit să pună mâna pe carte. Natalia dădea fuga în fiecare zi, pe ascuns, la biserică şi aprindea lumânări în sănătatea lui Sokolov. Slava s-a schimbat incredibil. Nu numai că renunţase la fumat şi la mersul prin subsoluri, dar în carnetul lui au început să apară şi note de opt, chiar fusese primit în komsomol şi a fost lăsat în clasa a noua, deşi încă din noiembrie directoarea îi spusese ferm mamei: „Katukov o să fie trimis la un grup şcolar.“

Într-un cuvânt, Natalia nu mai putea de bucurie, dar fericirea a durat numai vreo doi ani. Apoi a venit ziua fatidică, 29 martie. Slavik s-a dus la Casa de cultură Metrostroi, să danseze, şi nu s-a mai întors acasă. Pe la unu noaptea, mama speriată s-a apucat să-l caute pe tânăr, iar în zorii zilei a dat fuga la miliţie.

Ofiţerul de serviciu a „liniştit-o“: Viaceslav Katukov, născut în anul 1962, era bine, sănătos şi arestat.

„Pentru ce?“ a reuşit să spună nefericita femeie.

Groaznicul adevăr a ieşit la lumină. Chiar în toiul serii vesele, pe ringul de dans apăruseră un grup de tineri şi începuseră să se lege de fete. Se iscase o ceartă. Slava îl lovise atât de tare pe un anume Vasiliev Roman, născut în 1960, încât Roman căzuse la podea, cu mâinile răsucite în mod ciudat. Apoi medicul care venise constatase ruptura vertebrelor cervicale şi moartea instantanee.

Ancheta a durat câteva luni. Pe urmă a avut loc procesul. Natalia plângea întruna, privindu-şi fiul tuns zero, flancat de doi gardieni. A răsunat sentinţa – şase ani. Mama era cât pe ce să cadă

moartă. Şi, chiar dacă din toate părţile i se spunea că judecătorii ţinuseră cont de toate şi îi dăduseră pedeapsa minimă, Natalia a fost cât pe ce să moară de durere. A ascuns de toţi cele întâmplate, mai ales de cumnată. Natalia se considera numai pe sine vinovată. Doar fratele de sânge al lui Slavik, Kostia, învăţa normal, nu le făcea rudelor nicio neplăcere. Deci Anna ştia să educe copiii, iar ea, Natalia, nu. Între băieţi era numai un an diferenţă; nu puteau fi aşa de diferiţi. Nu, era vorba numai de educaţie. Slava a plecat în centrul pentru minori, Natalia a început să scrie scrisori şi să se ducă la întâlniri… Acum trăia de la un pachet la altul, alergând la cutia poştală.

Cel mai probabil Anna nu ar fi aflat niciodată de soarta lui Slava, dar în momentul acela Natalia a făcut infarct şi a ajuns la spital. Când şi-a dat seama că e posibil să nu mai scape, Natalia i-a scris cumnatei. Anna a primit dimineaţă scrisoarea, iar seara se afla deja lângă pat, ascultând povestea aiuritoare şi îngrozindu-se. Temându-se să nu afle Kostia prea devreme de existenţa fratelui, femeia a făcut tot ce i-a stat în putere ca băieţii să nu se întâlnească. Multora le poate părea ciudată o asemenea măsură de precauţie, dar mai era un detaliu. Kotia şi Slavik se născuseră semănând fotografic unul cu celălalt, o asemănare care putea exista numai între fraţi, dar nici Anna Fiodorovna, nici Natalia nu voiau ca adevărul să iasă la suprafaţă. Prima se temea de faptul că-şi dăduse fiul să fie crescut de străini, chiar dacă era cumnata ei, cea de-a doua voia ca Slavik să o considere mamă numai pe ea.

„Nu-l părăsi“, a şoptit Natalia, ţinând-o strâns pe Anna de mână. „Auzi, să nu-l părăseşti. Ajută-l să se pună pe picioare şi să le spui copiilor adevărul.“

„Care adevăr?“ a tresărit Anna.

Natalia a zâmbit cu răutate.

„Bine. Vezi, o să mor, aşa că termină cu prefăcătoria, ia legătura cu tatăl lui Slavik.“

„Ce tot spui?“ a început să şoptească directoarea, cu buzele palide. „Serghei a murit acum mulţi ani.“

Natalia a încetat să mai zâmbească şi şi-a privit cumnata cu ochii ei uriaşi, albaştri, fără fund. Pentru o clipă Annei i s-a părut că o forţă de neînţeles o soarbe într-o vâltoare.

„Oare mă crezi atât de proastă?“ a şoptit Nataşa. „Am înţeles de mult totul. Serghei s-a stins în septembrie, Slavik a apărut anul următor, în august. Socoteşte şi singură; rezultă că ai rămas gravidă în noiembrie, la două luni de la moartea soţului.“

„Pur şi simplu am depăşit termenul“, s-a apărat Anna.

„Cu două luni? Şi apoi, ce ciudat: tu cu Iana şi Kostia v-aţi dus în acelaşi an la casa de vacanţă la începutul lui mai, tot spuneai că te doare inima, chiar ai plecat de la serviciu. Cine a mai văzut aşa ceva? Directoarea şcolii să nu aştepte încheierea anului şcolar. Iar în august m-ai chemat deja la copil şi mi-ai propus să-l iau. Nu ai luat nici concediu postnatal, nici concediu propriu-zis, doar nu te-ai gândit imediat să-mi dai copilul. Ştiai că toată viaţa mi-am dorit un copil. Şi te-ai gândit să taci, iar eu am acceptat. Numai Iana ştie. De treabă fata, nu te-a dat de gol.“

Anna Fiodorovna simţea că-şi pierde cunoştinţa. Sora soţului s-a lăsat pe pernă şi a spus: „Ştiu, eşti comunistă şi nu crezi nici în Dumnezeu, nici în diavol, dar jură-mi pe cruciuliţa mea că nu vei părăsi copilul. A luat-o pe căi greşite, dar e fiul tău.“

Directoarea a luat cu degete îngheţate bucăţica încălzită de argint şi a şoptit: „Jur.“

„Bine“, a oftat mulţumită Natalia. „Nici măcar tu n-o să încalci un asemenea jurământ!“

Anna Fiodorovna a rămas în spital până dimineaţă, când Natalia Fiodorovna, considerându-şi parcă misiunea îndeplinită pe pământ, şi-a dat sufletul imediat ce limbile ceasului au ajuns la ora şapte.

Directoarea a plecat acasă şi i-a spus fiului adevărul, dar nu tot. Doar nu avea să repete concluziile cumnatei referitoare la tatăl lui Slava.

Kotik s-a speriat groaznic. Acea rudă apropiată, care nu se afla aşa de departe, avea să fie receptată de oameni ca un fel de semn distinctiv. Avea în cazier doi ani de închisoare sau cel puţin un nepot-frate ar fi acum ceva prestigios pentru orice om care doreşte să facă rapid carieră. Dar în anul 1980 situaţia era la polul opus. Un frate infractor! Era pur şi simplu o catastrofă!

„Mămică“, a început să tremure Kostik, „cum aşa? În toate chestionarele apare numai Mariana. Iar dacă o să intru în partid? Doar n-o să pot să mint în documentele de partid. Ei, ce-ai mai făcut şi tu! Din moment ce ai dat copilul, trebuia să fi făcut documentele omeneşte. Dar uite acum câte noutăţi: se dovedeşte că am avut şi o mătuşă, şi am şi un frate! Și Iana nu a suflat niciun cuvânt. Vai, ce mai soră!“

„Natalia nu putea să-l înfieze pe Slava“, a şoptit mama.

„De ce?“ s-a minunat Kotia.

„Nu a fost niciodată căsătorită, iar femeile singure nu primesc copii spre adopţie“, a explicat directoarea.

„Uite ce mai noutate“, nu se liniştea Kotik. „Doamne, ei, cum să mai intru eu acum în partid?“

Dar mama, care avea deja în birou carnetul roşu cu profilul lui V.I. Lenin, a fost cuprinsă pe neaşteptate de o dispoziţie disidentă: „Ei, atunci nu intra!“

„Da“, a spus plângăcios Kotia. „La Institut toţi vorbesc: în turneele din străinătate sunt luaţi numai

membrii de partid. Deci vrei să-l ajuţi pe infractor, iar pe mine, fiul tău, nu.“

„Dar şi Slava e fiul meu“, a protestat Anna Fiodorovna.

„Cam târziu ţi-ai amintit de asta“, a parat Kotik, mereu politicos.

Pentru prima dată s-au certat serios. Seara, Anna Fiodorovna a rupt tăcerea apăsătoare şi i-a spus fiului: „Uite ce-i, Kotia, nu te nelinişti. Nimeni nu va afla nimic. Slavik nu apare în chestionarele mele. Când o să vină, o să spunem vecinilor că e vărul tău.“

„Păi ce, o să locuiască aici, cu tine?“ s-a speriat Kostia.

„Nu, desigur“, a răspuns Anna Fiodorovna. „O să revină la adresa din buletin, în apartamentul Nataliei.“

În anul 1983, Slava a ieşit din închisoare. Întâlnirea nu le-a produs fraţilor nicio bucurie. Aşa, au stat unul lângă altul, minunându-se de asemănarea uimitoare dintre ei, au trăncănit. La drept vorbind, nu aveau ceva deosebit de discutat. Kotik turuia despre noile filme ale lui Fellini şi Antonioni, se entuziasma de regia lui Iuri Liubimov, Slavik dădea tăcut din cap, ascunzându-şi cu grijă mâna stângă, pe al cărei deget mijlociu se lăfăia un inel tatuat.

Katukov cel mic nu a rămas multă vreme în libertate. Cam după o jumătate de an a ajuns din nou la Butîrka, de data asta pentru furt. Acum Anna Fiodorovna alerga cu pachetele în curtea întunecată de pe strada Novoslobodskaia. În decembrie, după ce Slavik a fost condamnat, directoarea s-a îmbolnăvit şi l-a rugat:

„Kolia, du lucrurile şi mâncarea la Krasnaia Presnia, la închisoarea de etapă.“ Şi când a văzut cum se schimbă faţa fiului, a adăugat repede: „E ger. El e îmbrăcat cu haine de vară, o să îngheţe.“

Kostia a târât ascultător balotul cu pufoaica, căciula cu urechi şi cizmele de pâslă, a luat, de

asemenea, şi sacul cu pesmet, ceai, zahăr şi, pe neaşteptate, a ajuns la vizită.

Într-o cameră lungă, despărţită de un geam murdar, mulţi oameni urlau la telefoane. Şi Kotia a luat telefonul, a privit înainte şi a scos un strigăt. Parcă s-ar fi privit în oglindă, numai că reflexia lui era tunsă scurt, palidă şi îmbrăcată într-o scurtă neagră, groaznică, şifonată.

Totuşi, nici Kostia, nici Anna Fiodorovna nu s-au dus în Mordovia, unde a fost trimis Slava. Pachetele au fost duse de Iana, căreia în mod clar îi părea rău de mama ei. Ea rămânea acolo pentru întâlniri scurte, de două ore, sau mai lungi, de o zi şi o noapte.

În anul 1986 Slavik a fost eliberat şi s-a întors la Moscova. Începea perioada domniei sălbatice a democraţiei, iar în lagăr Slava făcuse cunoştinţă cu Anzor Kalaşvili, cel mai bogat industriaş la negru, cum se spunea pe atunci. Anzor reuşise să deschidă un atelier ilegal de confecţionare a costumelor şi într-o clipită făcuse avere mare. Slava însă, care se pricepea la karate, nu o dată îl apărase pe Anzor de deţinuţii care voiau să-i vină de hac descurcăreţului gruzin.

Kalaşvili a ieşit puţin mai repede din închisoare şi l-a aşteptat pe Slava pe peronul gării Kursk. Când Slavik a ieşit din vagon cu pufoaică, şapcă neagră şi cizme soldăţeşti, nici nu şi-a dat seama cine e cetăţeanul îmbrăcat aşa de elegant, care se năpustise asupra lui cu un strigăt bucuros. Anzor a reuşit să îşi înregistreze cooperativa de confecţii şi a invadat capitala cu sute de bluze pe care moscoviţii mai puţin răsfăţaţi le cumpărau ca pe pâinea caldă. Articolele costau de cinci ori mai puţin decât cele turceşti şi calitatea era mai bună. Kalaşvili lucra conştiincios şi niciodată nu folosea aţă putredă.

Când îţi execuţi pedeapsa fie în detenţie preventivă, fie în închisoare, nu e nimic bun, dar mulţi dintre cei care şi-au petrecut cei mai buni ani

în spatele sârmei ghimpate pomenesc totuşi un aspect pozitiv. Acela că în spatele gratiilor se leagă relaţii amicale strânse, mai strânse decât cele de rudenie. Anzor nu putea uita cum Slava îl apărase de deţinuţi. Într-o clipită Slavik a devenit coproprietar al rentabilei întreprinderi de confecţii. Lucru uimitor, dar peste o jumătate de an, fostul huligan şi hoţ deja se descurca de minune cu pense, răscroieli şi tipare. Slava nu mai tremura când auzea cuvintele „croială în verif“ şi începuse să folosească verbul „a aplica“ în sensul lui adevărat[9]. Mai mult, şi-a descoperit un real talent de administrator. În curând firma s-a extins, a închiriat o secţie la GUM şi la ŢUM[10]. Foştii infractori au făcut rost de apartamente, jeepuri, lanţuri de aur şi sacouri zmeurii.

Uite, în acel moment Kotia a început să vină în vizită la fratele său. El, spre deosebire de Slava, nu prea avusese succes. Nu avea roluri deosebite şi tânărul încă nu se gândise la Agenţia Serviciilor Extreme. Slavik s-a dovedit a fi o rudă adevărată şi l-a ajutat pe Kostia: i-a cumpărat un Jiguli, de două ori l-a trimis în străinătate şi adesea îi băga în buzunar dolari fratelui mai mare. Apoi Kotia a început să facă servicii oamenilor şi situaţia lui materială s-a îndreptat puţin, dar oricum era aşa de departe de Slavik, vai, aşa de departe. Pentru că Anzor a emigrat în Franţa, şi prietenii, pe lângă confecţii, au început să se ocupe şi de comerţul cu *second hand*. Kalaşvili cumpăra de la marile magazine universale Samaritaine şi Lafayette pulovere, fuste, costume fără căutare… Partea franceză dădea hainele aproape gratis. Parizienii sunt capricioşi şi pentru nimic în lume nu poartă modele vechi de un an. În plus, nu e aşa de plăcut să ţii în depozit marfă moartă. La Moscova însă lucrurile erau scoase din baloţi, călcate, şi se vindeau grozav. Slava a avut ideea de a atrage în afacere nişte gospodine şi tinere mame. Femeile, pentru o plată mică, puneau hainele în ordine – le

puneau la abur, coseau nasturii… Într-un cuvânt, munca era în toi. Singurul lucru în care nu avea noroc Slavik era viaţa personală. Pur şi simplu nu avea timp să caute o femeie, de aceea „doamnele inimii“ lui erau prostituatele adunate de pe Tverskaia. Lui Slava chiar i se părea că aşa e mai simplu: plătea şi salutare! Niciun fel de obligaţii. Tertipurile la care apela Kotia pentru a ajunge la cât mai multe femei îl amuzau pe fratele mai mic. Toate acele buchete, bomboane, parfumuri şi restaurante…

„De aia nu ai bani niciodată“, îi reproşa fratele mai mic. „Ei, la dracu’ cu coşul cu trandafiri, ajung şi trei fire.“

Fratele cel mare se mulţumea să zâmbească: „Îmi place să fiu generos.“

„O să mori sărac“, ofta Slava. „Nu pui nimic deoparte. Cine-a mai pomenit să cheltui tot pe femei?“

„Dar femeile mele sunt gata chiar să sară în foc pentru mine“, para Kotia.

Şi era adevărat: femeile îl adorau pe actor şi, după ce se despărţeau de el, chiar rămâneau în relaţii amicale, extrem de calde…

Mişa oftă şi se uită la mine:

— Asta e povestea. Puteţi verifica. Căutaţi în computer la serviciu, că doar păstraţi toate informaţiile despre deţinuţii eliberaţi.

Dădui din cap cu importanţă:

— Aveţi adresa lui Slava?

Rogov se încruntă:

— Da.

Mă hotărâi să nu dau importanţă grimasei lui nemulţumite.

— Daţi-mi-o.

Mişa turui:

— Strada Zoia şi Şura Kosmodemianskaia… Ei, cum de ştia el pe de rost coordonatele lui Katukov cel mic? O oarecare mirare, probabil, apăru pe chipul meu, pentru că psihiatrul mai spuse: Acum

e căsătorit, pe soţia lui o cheamă Akulina Evghenievna, dar tare nu vreau să comentez această situaţie.

9 În limba rusă verbul *prişit'* are şi semnificaţia „a ucide“.

10 Abreviere pentru Magazin Universal Central, un alt centrul comercial important din Moscova.

18

În şcoala la care învăţa Kiriuşka intrai odată cu ţârâitul care anunţa sfârşitul orelor. O masă compactă de copii se îmbulzea spre garderobă cu strigăte groaznice, tropăituri şi înjurături. Cei din clasele mari îi împingeau pe copiii care-şi târau ghiozdanele, un lungan dintr-a unsprezecea pur şi simplu călca peste cei din clasa întâi. La uşă se iscă înghesuială. Strigăte, ţipete şi larmă pluteau în văzduh.

— Ei, hai, terminaţi imediat! se auzi o voce poruncitoare.

Tresării involuntar. Lângă piciorul scării largi se afla o creatură ciudată. Dacă Staffordshire-ul nostru, Rachel, ar fi stat pe labele din spate, ar fi fost mai înaltă decât femeia aceea. De fapt, la figură profesoara semăna cu un mops. Capul destul de mare, rotund, cu o tunsoare scurtă, aproape bărbătească, se sprijinea direct pe umerii graşi; dama nu avea nici urmă de gât. Dar umerii puteau fi invidiaţi de orice luptător. Mai jos se vedea bustul puternic, care se continua lin cu burta mare, proeminentă, care părea că se odihneşte chiar pe pantofi. Picioarele nu se observau, ca şi gâtul: un exemplar pătrat, o cutie uriaşă de chibrituri cu cap.

— Terminaţi toţi! urlă monstrul. Nikolaev, ia dă carnetul. Sokolov, marş la director!

Se făcu linişte desăvârşită. Elevii sfioşi din clasa întâi, ca nişte şoricei speriaţi, dispărură la garderobă. Până şi elevii obraznici de clasa a zecea se potoliră.

— Cine este? întrebai în şoaptă o fetiţă care îşi lega ghetuţele.

Copilul ridică faţa roşie şi răspunse la fel de încet:

— Un animal. Piticul cel Rău. Dar, de fapt, e profesoara de algebră, Selena Ejenovna.

Şi pe tanti asta trebuia s-o conving să nu îi mai pună lui Kirka note de patru? Între timp Selena Ejenovna se întoarse şi porni pe coridor, eu fugii repede după ea:

— Vă rog să mă iertaţi…

Profesoara frână. Ca înălţime era puţin peste un metru cincizeci, dar mie oricum mi se părea că mă priveşte de sus în jos.

— Ce doriţi?

— Vă rog să mă iertaţi. Sunt mama lui Kirill Romanov.

— A, mama lui, spuse dama printre dinţi şi porunci: Intraţi. Intrai într-o clasă spaţioasă, plină de portrete şi tabele. Luaţi loc, porunci profesoara de matematică şi începu să se plângă de Kirka: Nu e atent, la tablă parcă amuţeşte, însă în bancă trăncăneşte întruna. Nu demult ronţăia *chipsuri* la lucrarea de control şi nu a rezolvat nimic… L-am întrebat de ce, se încruntă ameninţătoare Selena Ejenovna, iar el a răspuns: „Nu am înţeles!“ Toţi din jur au înţeles, până şi Evstafiev, dar al dumneavoastră nu!

Un oftat greu ieşi din pieptul meu. Şi eu stăteam în clasă cu ochii holbaţi. Cât timp profesoara turuia cu asiduitate materia, tema mi se părea clară, dar era suficient să încep să lucrez singură!…

— În pauze aleargă întruna, ieri era cât pe ce să dea peste directorul-adjunct…

— Vă rog să mă iertaţi, dar el e bolnav şi ieri nu a fost la ore.

Dar Selenei Ejenovna, evident, nu-i plăceau întreruperile. Sprâncenele damei se uniră într-o singură linie şi femeia zbieră:

— Deci situaţia asta s-a întâmplat alaltăieri…

— Dar poate nu a fost deloc el?

— El a fost, mi-o tăie profesoara de matematică. Uite ce-i, mămică, dacă doriţi ca Lomonosov al dumeavoastră să se târască în clasa urmtoare, tocmiţi un medidator. Eu n-o să-i pun cinci!

Deodată, într-un acces de inspiraţie, întrebai:

— N-aţi putea să-l ajutaţi pe băiat?În particular, fireşte!

— Zece dolari ora, spuse Selena Ejenovna fără să clipească şi îşi aplecă, asemeni unei păsări, capul într-o parte.

Băgai bucuroasă mâna în buzunar. Ce bine că în ziua aceea luasem din casă o sută de parai! Credeam că o să-mi cumpăr cizme de iarnă. Dar nu-i nimic, mergeau şi cele vechi. În metrou e cald, ei, o să-mi mai pun nişte şosete groase. Dar, ca să vezi, problemele lui Kirka o să se rezolve.

După ce luă bancnota verde, Selena Ejenovna zâmbi pe neaşteptate, descoperindu-şi dinţii regulaţi, puternici.

— Băiatul dumneavoastră e mare poznaş, dar nu-i nimic, cred că facem treabă cu el. Îmi lasă impresia unui băiat inteligent.

Pur şi simplu rămăsei cu gura căscată. Numai o sută de dolari, şi ce metamorfoză! Din grobian, huligan şi idiot, Kirka se transformase dintr-odată într-un poznaş drăguţ, având calităţi evidente la matematică.

— Uite, cumpăraţi cărticica asta. Profesoara îmi băgă sub nas o broşurică. Din ea dau la lucrările de control, aici sunt toate răspunsurile.

— De unde pot s-o cumpăr?

— De la metrou, draga mea. Pentru zece ruble, la tarabă, ciripi profa de mate, zâmbind frumos. Apropo, uitaţi o variantă. Să o rezolve acasă, iar eu o să-i pun o notă în carnet. Şi asta, priviţi… Îmi arătă o carte groasă, *Teme pentru acasă rezolvate*. Tot acolo, la metrou, o găsiţi. Să facă lecţiile şi să verifice. De fapt, nu le permit elevilor să folosească manualul cu soluţii, dar dacă copilul dumneavoastră…

Da, Selena Ejenovna îşi merita cu cinste onorariul.

La metrou procurai literatura necesară.

— Cumpăraţi răchiţele! se auzi o voce.

O femeie drăguţă, cu faţa ridată, îmi întinse o pungă plină cu fructe roşii.

— Mulţumesc, răspunsei, dar ce să fac cu ele?

— Prăjitură!

— Dar cum?

— Aşa deci, nu se minună vânzătoarea. Iei un pachet de margarină, mai bine de-a noastră, şi o tai în bucăţele mici. Ai mixer?

Ridicai din umeri:

— Probabil.

— Apoi trei ouă, separi gălbenuşurile de albuşuri. Pui albuşurile în frigider, iar gălbenuşurile le baţi cu două linguri de zahăr. Apoi le amesteci cu margarina şi mai pui aproximativ două pahare de făină, pe urmă aluatul îl pui grămadă în formă, îl întinzi cu degetele pe fundul ei – nu se întinde cu sucitorul – şi o pui totul direct în cuptor. Numai să faci o mică margine în sus, că nu e turtă. Aşa, ca un fel de tigăiţă, şi împungi cu furculiţa în două, trei locuri, că o să se umfle.

— Şi când pun răchiţelele?

— Stai puţin. Deci, cât se coace aluatul, iei vreo două pahare de fructe, le pisezi cu pisălogul şi le amesteci cu zahăr tos.

— Cât zahăr?

— Cât să ţi se pară gustos. Unora le place mai acră, altora mai dulce. Scoţi aluatul copt, o să aibă aşa o culoare plăcută, galbenă, şi pui pe el umplutura. Iar mai apoi scoţi albuşurile din frigider, le baţi cu zahărul până se fac spumă şi le torni deasupra răchiţelelor. Jos e aluatul, la mijloc sunt răchiţelele, iar sus spuma albă, ai înţeles? Dădui din cap. Şi din nou la cuptor, numai că acum vreo cinci minute, până albuşul se face de culoarea cafelei cu lapte. Apoi toată viaţa o să-mi mulţumeşti pentru reţeta asta. Se face în jumătate

de oră şi se coace tot atât. Nu se usucă, stă o săptămână ca nouă, gustoasă şi moale. Ia răchiţelele.

Vânzătoarea avusese dreptate. Ai mei într-o clipită înfulecară câte o bucată şi o luară şi pe cea de-a doua.

— Nemaipomenit, îngăimă Iulia, lingând lingura. Pur şi simplu e o încântare.

— Ar trebui să fii mai atentă, chicoti Seriojka, o să te îngraşi!

— Puţin îmi pasă, spuse Iulia şi se apucă de a treia porţie.

Şi în momentul acela se auzi soneria la uşă. Kiriuşka se uită la ceas şi rosti o frază enigmatică:

— A venit trenul din Kolabino.

— Numai asta nu, şopti Iulecika, scăpând pe jos bucata de prăjitură.

— Puşchea pe limbă! exclamă Seriojka pălind.

Mulia şi Ada, împingându-se cu fundul una pe cealaltă, terminară repede-repede prada neaşteptată.

Soneria se mai auzi o dată.

— Trebuie să deschidem, oftă Iulecika, fără să se mişte din loc.

— Poate o să creadă că nu e nimeni acasă şi pleacă? o trânti Kirka.

— Nu te baza pe asta, bolborosi Seriojka. Asta nu pleacă nicăieri.

Se pare că avea dreptate, pentru că soneria nu încetase nicio clipă. O mână sigură apăsa butonul fără întrerupere.

— Lampocika, deschide, te rog, mă rugă Iulecika.

Deschisei larg uşa.

— Ei, în fine, rosti o voce vioaie de bas. Îmi zic: „Oare s-au dus la culcare? Nu e nici nouă.“ Serioja, ia geamantanul.

Tânărul ieşi pe hol şi spuse cu o voce lipsită de viaţă:

— Bună seara, Viktoria Pavlovna, cum aţi călătorit?

— Minunat, copile, ciripi dama şi se apucă să-şi descheie haina elegantă, frumoasă, de blană de castor canadian. Unde e Katiuşa?

— Mama s-a dus la Kemerovo.

— Pentru mult timp?

— O lună, îngăimă Iulecika ieşind din bucătărie.

— Bine, oftă musafira, nu-i nimic, nu mă grăbesc deloc… Nu ştiu cum, dar holul vostru a devenit mai larg; sau pur şi simplu mi se pare?

— Am cumpărat un dulap, explică Iulia.

— De mult trebuia cumpărat unul, bolborosi Viktoria Pavlovna. Mereu la voi e mare dezodine şi mizerie şi mâncaţi numai pelmeni. Ei, nu-i nimic, o să pun totul în ordine.

— Numai să nu faci caşă Sănătatea, piui Kiriuşka.

— Mâncarea din cereale e extrem de folositoare pentru stomac, i-o tăie Viktoria Pavlovna şi strigă: Cine sunt ăştia?

Îi urmării degetul neîngrijit şi răspunsei:

— Mopşii Mulia şi Ada.

— Mopşi! strigă dama. Dar nu aveaţi aşa ceva!

— Abia anul ăsta i-am luat, explică Kirka.

— Groaznic! exclamă Viktoria Pavlovna. Pe lângă calul ăsta groaznic aţi mai adus doi monştri!

— Nu sunt monştri, mă băgai eu.

— Dar dumneavoastră cine sunteţi? întrebă dama, eliberată în cele din urmă de fulare şi şaluri.

— Este mătuşa mea, Evlampia, reacţionă imediat Iulia. Locuieşte la noi şi găteşte minunat, aşa că acum mâncăm ca la restaurant.

— Bună ziua, draga mea, îşi miji ochii musafira. Pentru că se pare că avem aceeaşi vârstă, puteţi să-mi spuneţi Viktoria.

Mă uitai la pielea ei ridată, atârnând sub bărbie, la reţeaua deasă de „labe de gâscă“ mici de lângă ochii machiaţi cu pricepere şi oftai. Da, tanti nu avea mai puţin de şaizeci de ani. Deşi draga de

Vika voia să pară de treizeci. De fapt, se îmbrăca asemeni unei adolescente. Un puloveraş mulat, roz, o fustiţă destul de scurtă de sub care ieşeau două picioare slabe, în dresuri negre. Oare din cauza varicelor nu putea purta ciorapi de culoarea pielii?

— Cine-i asta? o întrebai în şoaptă pe Iulia, profitând de faptul că musafira se dusese la baie.

— Nefericirea familiei, oftă fata, taifunul Victoria. Prima soacră a Katiei. Vine mereu la Moscova la începutul lui noiembrie, să cumpere haine, şi stă aproape o lună! Ei, o să fie vai de noi. Ce bine de Katia! Stă la Kemerovo al ei şi puţin îi pasă, iar noi trebuie să ne descurcăm cu scorpia asta.

— Dar de ce nu i-aţi zis că sunt fată în casă?

— Ce spui? îşi plesni Iulia mâinile. Vrei să leşine? Dar aşa, de un om străin o să se jeneze.

Între timp, din baie se auzi:

— Daţi-mi un prosop curat, că mi-e silă să mă şterg pe mâini cu cârpa care atârnă aici!

Iulia căută în dulap. Oftai: se pare că dama asta nu se jena de nimeni.

Merserăm târziu la culcare. Stăturăm vreo două ore la bucătărie, ascultând monologul de neoprit al Viktoriei. Mai întâi le făcu tuturor cadouri. Iulia primi o bluză roşie cu franjuri, cam decolorată şi fără formă.

— E minunată, un model super, explică musafira cea bună. E groasă, de calitate. Numai să-i întorci mâneca, acolo e o mică pată. Poart-o sănătoasă. Lui Seriojka îi înmână o ciocolată de o sută de grame. O face fabrica noastră din Koliabino, explică Viktoria. Produs curat din punct de vedere ecologic, o adevărată plăcere. Nici nu se compară cu Snickers astea otrăvite.

Băiatul rupse staniolul şi scoase la lumină o ciocolată foarte subţire, cu desene cenuşii. Zâmbind, rupse repede cadoul în bucăţele mici şi propuse:

— Serviţi-vă!

Viktoria apucă imediat vreo două pătrăţele şi scoase o jucărie veche, veche, de cauciuc. Cândva fusese un clovn vesel, multicolor, dar culorile vii păliseră din loc în loc şi se scorojiseră, iar circarul privea lumea cu un singur ochi.

— Ia, copile, joacă-te sănătos, îi întinse ea bucata de cauciuc lui Kiriuşka.

Băiatul luă cadoul cu două degete şi spuse cu voce tare:

— Mulţumesc, bunico!

— Ce bunică sunt eu? se indignă Viktoria. Ţi-a dat prin gând să-i spui „bunică“ unei femei de patruzeci de ani!

Kiriuşka puse cu grijă clovnul la marginea mesei. Rachel se apropie mai mult şi se apucă să adulmece zgomotos jucăria.

— Pleacă de aici imediat! începu să strige Viktoria. Pfui, să nu îndrăzneşti s-o iei! E un lucru scump, n-are valoare. L-am cumpărat pentru fiul meu în 1954. Nu puteam face rost de nimic pentru copil, l-a adus de la Berlin o speculantă, am dat zece ruble. Zece! Şi nu din astea de azi, ci din cele adevărate, de dinainte de reformă, iar tu, Kirill, să nu-i dai voie câinelui s-o ia!

— Poate că n-ar trebuie să-i dăm copilului un obiect de anticariat, interveni Iulia, Haideţi să-l pun în bibliotecă, drept amintire. E o aşa raritate, doar jucăria are peste cincizeci de ani!

Viktoria se opri, dându-şi seama că se ambalase prea tare şi nu mai putea găsi nicio ieşire. În cele din urmă izbucni:

— Bine, acum hai să vă spun despre planurile mele.

Cuvintele ţâşneau şuvoi. Voia să dea roată prin magazine şi că cumpere o haină nouă de blană, o căciulă, cizme, vreo două costume, câteva fuste, pantaloni, ceva cosmeticale şi parfumuri…

În cele din urmă, Iulia căscă sincer:

— Mâine trebuie să mergem devreme la serviciu.

— Iar eu la şcoală, adăugă repede şi Kirka.

Era clar, nimeni nu voia să rămână singur cu bunica iubită.

Dar nu avuserăm noroc să ne culcăm devreme. În ora următoare aranjarăm camera pentru musafiră. Mai întâi scoaserăm covorul.

— Sunt alergică la praf, spuse cu răutate Viktoria. Slavă Domnului, doar nu vin prima oară, puteaţi ţine minte şi să nu mă puneţi într-o încăpere cu sinteticele astea puturoase pe jos.

Apoi fuserăm nevoiţi să îndesăm vată în crăpăturile fereastrei. Cât timp mânuiam cuţitul, Iulia puse lenjeria de pat.

— Doar nu pot să mă culc pe un cearşaf şifonat, făcu gălăgie Viktoria. Pur şi simplu e respingător. Ce neîngrijiţi mai sunteţi!

Seriojka dădea cu mătura umedă prin colţuri, păstrându-şi calmul deplin. Apoi mai fu nevoie de o lampă de noapte, de un pahar cu apă, neapărat minerală plată. Nu aveam aşa ceva în casă şi Seriojka fu nevoit ca la miezul nopţii să se ducă la chioşc. Într-un cuvânt, ne liniştirăm târziu, iar dimineaţa ne trezirăm fără să fi dormit suficient şi prost-dispuşi.

Copiii începură să plece care la şcoală, care la serviciu. Musafira nepoftită dormea liniştită; în mod evident, obosise cu o zi în urmă sau avea obiceiul să nu se trezească mai devreme de unsprezece. Pusei o cană de cafea şi mă aşezai la masă. Aşa, să luăm o foaie de hârtie şi să încercăm să separăm caprele de verze. Aflasem destul de multe, dar tot nu ajunsesem la adevăr. Şi unde putea Kostia să ascundă hârtiile? Probabil că era un lucru extrem de valoros, din moment ce fusese omorât pentru asta. Poate că hârtiile stau liniştite la Iana? Dar în acea clipă nu puteam afla asta. O voce drăguţă de fată tocmai mă anunţă că pacienta Mihailova se află tot la Reanimare şi, după felul în

care sora se grăbi să încheie discuţia, îmi dădui seama că, în mod evident, Ianei îi era mai rău.

La Nina Nikitina acasă nu răspundea nimeni la telefon, iar la coafor mi se spuse că schimbul ei începe la trei. Deci totul era în ordine, nimeni nu se pregătise să atace fata. La drept vorbind, nu dispuneam decât de nişte fire subţiri ca o pânză de păianjen. Poate că îi dăduse Kostia foile albastre lui Slava? Şi mai interesant: ce se întâmplase în apartamentul Lenei Litvinova, costumiera? Lev Valerianovici spusese că fusese jefuită, o, nu a fost degeaba asta. Poate mă minţise şi, după ce se despărţise de Kostik, cu el rămăsese în relaţii bune, așa cum el rămânea de fapt şi cu celelalte amante. Poate că totuşi documentele erau la ea? Sigur că alergam în cerc, dar nu îmi venea nimic altceva în minte.

La telefonul lui Slava răspunse robotul. O voce vioaie de femeie turui textul standard: „Aţi sunat la apartamentul familiei Katukov. Acum nimeni nu poate răspunde. Lăsaţi mesajul după apel.“ Auzii un foşnet, un pârâit, un piuit uşor şi pusei receptorul în furcă. Aveam de gând să aştept până seara, dar pentru moment trebuia să mă duc acasă la Lena Litvinova şi să încerc să o mai „interoghez“ o dată.

Lena locuia la capătul lumii; probabil în cartierul acela nu mai era ora Moscovei. Oraşul se terminase, autobuzul trecuse de şoseaua circulară şi înainta vioi. În depărtare se zărea pădurea. Microbuzul o luă brusc la dreapta şi porni pe şosea. De o parte şi de alta a panglicii de asfalt se înălţau copaci. Deodată, brazii se traseră deoparte şi în faţă apăru o cascadă de blocuri, triste şi puţin atrăgătoare.

Un vânt ascuţit pătrundea pe sub paltonul extrem de subţire. Mi se făcu frig, mă simţeam neplăcut, iar scara în care locuia Lena Litvinova era îngrozitor de murdară. Şase trepte duceau spre

lifturile mirosind a urină, iar când cabina, scârţâind şi şuierând, o luă în sus, în ea se stinse lumina.

Uşa apartamentului cu cifrele de metal 98 se deschise imediat, deschisei gura şi rămăsei aşa. În prag, în halat, se afla gardianul posac de la teatrul Rampa, chiar bărbatul care se bucurase sincer de moartea lui Kostia Katukov.

— Ce doriţi? mârâi destul de ostil proprietarul.

Îmi scosei căciuliţa tricotată, îmi netezii părul şi răspunsei:

— Maiorul Romanova, de la Cercetări Penale. Nu m-aţi recunoscut?

— Păi nu vă cunosc, răspunse bărbatul cel drăguţ.

— Cum? Nu mă ţineţi minte? insistai eu. Am fost la Rampa, la Lev Valerianovici.

— Aaaa, spuse lung bărbatul şi, după ce îşi miji ochii ca un miop, porunci: Arătaţi-mi documentele.

Cu o zi în urmă tocmai văzusem cu încântare unul dintre episoadele filmului *Poliţaii* şi ştiam bine cum trebuie să arăt legitimaţia de serviciu. Cu o mişcare rapidă, ca şi cum ar fi fost exersată de multe ori, scosei din poşetă legitimaţia roşie, o deschisei pentru o clipă în faţa nasului cetăţeanului vigilent şi imediat o închisei, demonstrând prin întreaga mea înfăţişare că procedura de prezentare e încheiată.

— Iar acum, cetăţene Litvinov, explicaţi unde se află fosta dumneavoastră soţie şi ce e povestea asta cu furtul care s-ar fi întâmplat în apartamentul ei. Apropo, după câte înţeleg, dumneavoastră aveţi un apartament propriu, aşa că ce faceţi aici?

— Eu sunt Nikolaev, Aleksandr Nikolaevici, spuse omul, retrăgându-se în interiorul holului mic acoperit cu un tapet destul de posomorât, care imita cărămizile. Lena nu şi-a schimbat numele, nu voia să alerge după acte.

— Am înţeles, i-o tăiai şi întrebai: Unde o să stăm de vorbă?

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, în bucătărie, răspunse Aleksandr.

Ne înghesuirăm în cubul minuscul de cinci metri ticsit cu borcănele, cutiuţe şi instrumente de bucătărie.

— Deci ce s-a întâmplat la dumneavoastră? întrebai eu strecurându-mă pe un mic taburet aflat între fereastră şi aragaz. Oare pentru cine era scăunelul? Îmi făcui loc cu greu.

Aleksandr oftă şi se apucă să povestească.

19

În ziua aceea, ca de obicei, Lena plecase devreme la serviciu. Costumiera venea la teatru din vreme, avea o grămadă de muncă: călcat, curăţat, uneori mai trebuia să coasă o dantelă, să întărească un nasture. Şi mai erau şi pălării, cizme, ghete. Într-un cuvânt, deja la amiază Lena alerga cu fierul în jurul scândurii, dar se întorcea noaptea târziu. Toată ziua apartamentul era gol. Dar în acea dimineaţă memorabilă a rămas să doarmă pe canapea verişoara ei Jenia, venită de la Briansk. Trenul sosise după miezul nopţii. Jenia abia apucase să prindă metroul şi de la staţia terminus a fost obligată să ia taxiul, pentru că microbuzele deja nu mai circulau…

Aproape toată noaptea rudele au stat de vorbă. Dimineaţă, Litvinova, fără să se fi odihnit, a plecat fuga la teatru, iar Jenia s-a întins pe canapea, s-a învelit cu pledul şi a început să doarmă dulce.

În povestea asta ar fi putut fi un cadavru în plus, dar Jenia pur şi simplu a avut un noroc fantastic. Lena de mult era bolnavă de diabet şi nu pleca niciodată din casă fără seringa cu insulină, dar în ziua aceea a uitat-o în baie şi, ca un făcut, se simţea rău. Lev Valerianovici a chemat Salvarea, iar mai apoi i-a poruncit costumierei să se ducă acasă.

„Dormi cum se cuvine“, i-a spus femeii, „ne descurcăm noi fără tine. Nu ştiu cu ce te ocupi tu noaptea, dar jumătate de faţă e vânătă.“

„A venit verişoara mea, am stat de vorbă.“

„Ei, ei“, a zâmbit administratorul, „doar eşti o fată nemăritată, bună de măritat…“

Lena s-a enervat groaznic de gluma obraznică a lui Lev Vladimirovici şi a trântit uşa. A ajuns acasă cu taxiul: a început migrena, capul îi vuia… Abia mişcându-se, Lena a ajuns la apartament, a sunat, dar Jenia nu a deschis uşa. Uimită, femeia a căutat cheia. Într-o clipită, în faţa ochilor i-a apărut un tablou cutremurător. Toate lucrurile din bibliotecă fuseseră dărâmate, peste tot se învălmăşeau facturi, chitanţe, scrisori… Puţinele cărţi fuseseră rupte, casetele video erau sparte, albumele de fotografii fuseseră scormonite. Dar lucrul cel mai îngrozitor o aştepta pe canapea. Acolo, pe pledul plin de sânge, se afla Jenia, nemişcată.

Lena s-a năpustit mai întâi spre verişoară, apoi la telefon, apoi din nou la verişoară, încercând să prindă un semn de viaţă. Din fericire, medicii au venit aproape imediat şi Jenia a fost dusă la Institutul Sklifosovski. Lena se afla acolo, iar pe Aleksandr l-a rugat să locuiască deocamdată la ea, pentru că se temea de moarte să rămână singură, după cele întâmplate.

Miliţienii locali au considerat cele întâmplate un furt banal. Din *secretaire* dispăruseră o cutie cu nişte podoabe de aur nu prea scumpe şi o mie de dolari, iar la bucătărie proprietăreasa a constatat lipsa unei lopăţele pentru tort frumoase, de argint, ajurată, şi a două suporturi de pahare de acelaşi fel. A rămas o enigmă de ce spărgătorii de locuinţe pătrunseseră în apartamentul sărac al unei femei singure. Anchetatorul bănuia că pur şi simplu greşiseră adresa, alături erau apartamentele cu patru camere ale unui director de la o piaţă moscovită.

Aleksandr tăcu. Îl privii cu atenţie. „Of, greşeşti, şefule, angrosiştii n-au aici nicio treabă, au venit la Lena după documente.“ Trebuia să o sun imediat pe Nina Nikitina. Cine ştie, poate că aveau să ajungă şi la coafeză.

— Unde e telefonul dumneavoastră?

— Vă rog, spuse servil Aleksandr şi scoase telefonul din buzunarul halatului, mai bine vorbiţi din cameră, la bucătărie e un semnal foarte prost.

Simţii că mă iau fiori pe spinare. Ochii mei se pironiră pe mâna lui Nikolaev. Încheietura mare, lată, era împodobită cu un ceas scump de aur. Pe cadran rânjea obraznic o rusalcă cu pieptul mare.

— Ce ceas original, bâiguii eu cu buze care nu prea mă ascultau. De unde îl aveţi? E un obiect destul de scump.

— Vreţi să spuneţi că un bodyguard obişnuit nu poate avea de aşa ceva, ripostă Aleksandr. Credeţi că l-am furat?

— Furtul nu este cea mai îngrozitoare infracţiune, răspunsei eu ambiguu.

— Am un frate, explică destul de supărat Nikolaev. Învârte milioane, e om de afaceri. Uite, de ziua mea de naştere mi-a dat o jucărioară de o mie de parai.

— Şi de ce nu vă angajează într-un post mai cuviincios? întrebai eu încet. Cred că v-aţi săturat să staţi la uşă, ca un câine în lanţ.

— Vă rog să mă iertaţi, asta nu vă priveşte pe dumneavoastră, se enervă Aleksandr şi lovi cu piciorul în masă. E problema noastră de familie, poate că nu vreau să trag la jugul frăţiorului!

— Bine, acceptai, aveţi dreptate. Problema serviciului chiar este o chestiune personală. Dar mai am o întrebare, legată de Kostia Katukov.

— Ei? se încruntă Nikolaev.

— De ce l-aţi omorât?

Omul păli. Ochii cenuşii deveniră pe neaşteptate albaştri şi i se conturară clar pe chip; din roşii, buzele se făcură galbene şi, încet-încet, îi tremura obrazul stâng. Era în mod clar o reacţie nervoasă. Sub influenţa groazei, sângele pompează prea multă adrenalină, vasele de sânge se îngustează… Apropo, asta surprinde detectorul de minciuni. Dar Nikolaev hotărî să nu se predea.

— Ei, ce prostii spuneţi, făcu el, vorbind intenţionat cu o voce fermă. Vă trece prin minte o idee aşa de aberantă.

— Ascultaţi, Saşa, spusei eu blând. Când ne-am întâlnit pentru prima oară nu am vrut să-mi dezvălui apartenenţa la organele de ordine şi v-am spus că mă duc să vorbesc cu un om care răspunde de înmormântarea lui Kostia. Ţineţi minte?

— Ei…

— Dar vă aduceţi aminte ce aţi răspuns atunci?

Nikolaev se încordă:

— „Mergeţi pe coridor, la administrator, de organizarea înmormântării se ocupă Lev Valerianovici.“

— Nu chiar aşa, zâmbii eu, simţindu-mă asemenea lui Jeglov[11], nu prea e aşa, dragul meu. Aţi exclamat supărat: „A sărit până n-a mai putut, de mult îi ducea glonţul dorul…“ Şi de unde v-a trecut prin minte că a fost împuşcat Katukov? Şi fosta dumneavoastră soţie, şi Lev Valerianovici credeau că a fost înjunghiat… De unde informaţiile astea?

— Am zis şi eu aşa, încercă să scape bodyguardul.

— Nu, nu aşa, îl împunsei. Mai mult, în clipa în care dumneavoastră, după ce l-aţi împuşcat pe nefericitul de Katukov, căutaţi nişte documente, la uşă a sunat o femeie. Probabil v-aţi speriat de moarte, dar femeia v-a spus imediat că fusese trimisă de Katia Romanova după hârtiile care se află într-o servietă neagră. Trebuie să recunosc, nu v-aţi pierdut. Aţi luat valijoara, aţi scos hârtiile de culoare albastră şi negativele şi i-aţi dat femeii servieta goală.

— Nu s-a întâmplat aşa! începu să urle Saşa sărind de pe taburet. Ei, o prostie! Ce documente? Ce servietă?

— Neagră, precizai eu, de piele. Foarte mică, mai degrabă un dosar cu încuietoare. E o prostie să negaţi. Aţi întredeschis uşa şi aţi întins servieta

afară, în mod intenţionat nu v-aţi arătat femeii. Deşi v-a spus că „nu vă cunoaşteţi“, oricum, nu vă puteaţi hotărî să apăreţi în faţa ei. Dar poate că în clipa aceea Kostia chiar îşi dădea sufletul. Deşi nu, în urma unor asemenea răni se moare pe loc, fără o agonie prea lungă. Femeia a reţinut ceasul, acest ceas…

— Asemenea ceasuri sunt peste tot, şuieră Nikolaev.

Faţa îi devenise complet neagră, iar buzele, din galbene, se făcuseră albastre.

— Nu, dădui eu din cap. Aşa cum aţi remarcat chiar dumneavoastră, e o jucărioară foarte scumpă, nu oricine şi-o permite. De fapt, în asemenea cazuri, de regulă se face un experiment.

— Ce experiment? începu să bâiguie bărbatul.

— Oare nu vă uitaţi niciodată la filme? mă entuziasmai eu. Poliţiste, desigur. Uite, ieri, în *Poliţaii*, o martoră a văzut criminalul din spate, de la fereastră. Aşa că a fost pusă din nou pe scară, în prezenţa martorilor. Iar prin curte au început să aducă bărbaţi cu o constituţie aproximativă şi cu haine asemănătoare.

— Şi ce-i cu asta? şopti Saşa.

Ori era prost ca o cizmă, ori se prefăcea.

— Păi e, ridicai din umeri. Firește că l-a identificat. Nu e nimic ascuns să nu devină clar, nu există crimă fără martori, iar în cazul dumneavoastră mai este vorba şi de o femeie tânără, hotărâtă, cu o vedere excepţională, cu o minte ascuţită şi cu perspicacitate neobişnuită! Vor fi aduşi cinci bărbaţi cu ceasuri, o să fie rugaţi să scoată mâna de dincolo de o uşă întredeschisă.

Se lăsă o tăcere apăsătoare. În romanele poliţiste aşa de iubite de mine, chiar în clipa aceasta anchetatorul fumează în tăcere o ţigară. Scoate liniştit fumul şi spune: „Sub presiunea unor asemenea probe şi dovezi irefutabile e greu să negaţi. Trebuie să recunoaşteţi, judecătorii vor ţine cont de recunoaşterea voluntară.“

Era clar că dispun, totuşi, de oarecare talente artistice, pentru că intrasem total în rolul maiorului, pot să spun că mă contopisem cu personajul, mâinile luară singure pachetul alb-roşu de Marlboro de pe masă şi bricheta. Ridicând vioaie flacăra la capătul ţigării, trasei aer şi înghiţii fumul; nu ştiu de ce, dar din gură nu-mi ieşeau rotocoale, în stomac mi se făcu cald, iar în gură simţii un gust acru. Dar mâinile erau ocupate, faţa căpătase o expresie concentrată.

Aleksandr se uita febril în toate părţile. Ca să nu-şi facă speranţe prosteşti, spusei repede:

— Sper că înţelegeţi că nu sunt singură. La scară e maşina cu grupul operativ, lifturile, scara şi ieşirea din apartamentul dumneavoastră sunt blocate, iar eu trag mai bine ca dumneavoastră.

Pentru a-l face praf definitiv pe bărbat, începui să scot încet din geantă pistolul de jucărie a lui Kirill, pentru care uitasem să cumpăr gloanţele de jucărie.

Nikolaev se uită la „armă“ şi, scâncind ciudat, îşi lăsă capul pe masă. Umerii îi tresăltau, din piept izbucneau sunete neplăcute, ca şi cum ar fi tuşit. Pentru prima dată în viaţă vedeam un bărbat care plânge. De fapt, dacă e să recunosc sincer, nu prea comunic des cu persoane de sex opus.

— Saşa, întrebai eu încet, unde aţi ascuns documentele? Înţelegeţi, din cauza lor poate să moară o femeie nevinovată, şi nu degeaba au încercat s-o omoare pe Jenia. Deşi credeau că au atacat-o pe Lena, pur şi simplu criminalul plătit a confundat-o…

Nikolaev luă un prosop de bucătărie, se şterse şi gemu:

— Doamne, nu ştiu nimic. Când am intrat, el era deja mort… A făcut altcineva treaba în locul meu…

Parcă se rupsese un zăgaz. Cuvintele curgeau repede-repede, parcă se temea că nu va apuca să spună tot ce ştie.

Aleksandr s-a îndrăgostit imediat de Lena Litvinova. La exterior nu părea interesantă, i se părea o frumuseţe adevărată şi bărbatul multă vreme nu se hotărâse să-i ofere mâna şi inima. Se considera un ratat. Lucrase ca strungar la o uzină din Moscova. Apoi întreprinderea a dat faliment, a trebuit să se ducă la bursă. Acolo i s-a propus să se recalifice ca mecanic de metrou. Saşa a început să se ducă ascultător la cursuri, dar peste o lună le-a abandonat, i se părea mult prea complicat. Ar fi fost mai bine să-l fi învăţat pur şi simplu cum să conducă trenul pe şine, dar nu, din motive necunoscute, i se preda fizică, matematică, electrotehnică… Nu a ieşit din Nikolaev nici şofer de troleibuz, şi nici la cursul de contabili nu a apărut. Din fericire, un prieten l-a băgat om de pază la Rampa.

Munca s-a dovedit a fi extrem de uşoară. Nimeni nu se pregătea să atace teatrul. Saşa stătea la intrarea de serviciu, se străduia să nu lase să intre femei exaltate cu buchete, mătura curtea şi adesea, pentru o mică plată, spăla maşini. În cele din urmă, primea un salariu normal. Nikolaev nu bea vodcă, aducea totul acasă şi îi dădea banii Lenei, visa la un video şi, când administraţia teatrului i-a dăruit de ziua lui un *videoplayer*, a fost mişcat până în adâncul sufletului.

Apoi la Rampa aveau nevoie de o costumieră şi Saşa şi-a adus soţia. Acum lucrau împreună şi Nikolaev simţea fericire adevărată. Dar în acel moment, spre ghinionul lui, Litvinova a început povestea cu Katukov.

Saşa a înţeles imediat că lucrurile stau prost. Soţia, modestă până atunci, a început să cumpere multe haine moderne, cosmeticale, s-a tuns şi a început să-şi evite soţul. Apoi şi mai rău, i-a spus să se culce în bucătărie, sau, şi mai bine, să se ducă înapoi, în locuinţa sa.

Bodyguardul a încercat să-i bage minţile în cap: „Cum aşa, Lenok, doar am dat canapeaua, sau ai

uitat? Voiam doar să adunăm bani pentru o bucătărie nouă.“

„Nu-i nimic“, i-a tăiat-o soţia. „O să trăiesc şi cu asta veche, dar cu tine nu. Te rog să mă scuzi. Hai să divorţăm.“

Sărmanul Saşa a încercat din toate puterile să-şi convingă soţia, dar ea parcă scăpase din lanţ. A fost nevoit să se ducă la primărie. Procedura a avut loc instantaneu. Nu aveau copii, nici dispute legate de avere. Saşa s-a întors în apartamentul lui, Lena a primit libertatea.

Uite, lui Nikolaev îi părea rău că lucrează împreună. Înfăţişarea fostei soţii, frumos îmbrăcată, fericită, îl călca pe nervi. Şi mai de nesuportat era să vadă cum Kostia şi Lena pleacă seara, împreună, cu maşina. Gelozia pur şi simplu îl sugruma pe fostul soţ. Dar, evident, el o iubea cu adevărat pe Litvinova, pentru că în sinea lui se alina: „Ei, ce să facem? Orice se poate întâmpla. Bine măcar că Lenka e fericită.“

Apoi fericirea ei s-a dus. Lena a început din nou să umble în fuste lungi şi practic a încetat să se mai machieze. De două ori Saşa a văzut-o pe coridor, cu ochii roşii. Dar punctul culminant a venit chiar la începutul lui noiembrie.

În timp ce trecea pe lângă sala costumelor, Saşa a auzit voci cunoscute şi s-a oprit involuntar.

„Kosten’ka“, îl implora Lena, „ei, de ce ai tu nevoie de altele? Oare iubirea mea e puţină? Căsătoreşte-te cu mine. Ştii ce viaţă o să ai? O să suflu şi un fir de praf…“

„Lenocika“, a răspuns blând Katukov, „te iubesc foarte tare, bucuria mea, dar iartă-mă, aşa sunt eu făcut. Se spune că aşa a fost şi tata, a alergat până la moarte după femeie şi a murit de infarct. Ştii câte lacrimi a vărsat mama? Ea m-a făcut, se poate spune aşa, la bătrâneţe, ca să-l lege pe tăticul de ea, numai că totul a fost în zadar. Pur şi simplu îmi pare rău de tine, draga mea. Dar după un an de

existenţă împreună îmi pierd orice preocupare sexuală pentru orice femeie.“

„Pur şi simplu sunt urâtă“, bâigui Lena.

„Eşti frumoasă“, a asigurat-o Kotik, „eşti inteligentă, delicată, deşteaptă, te aşteaptă o viaţă fericită, dar cu altul. Din partea mea o să ai parte numai de neplăceri. Hai să rămânem buni prieteni. Eu sunt un prieten minunat, credincios, care mereu vine în ajutor. E suficient să-mi dai un semn şi vin imediat…“

„Kotik“, a scâncit Lena.

Saşa a întredeschis încetişor uşa şi prin deschizătura îngustă a văzut că soţia lui iubită îşi lipise capul de pieptul amantului. El îi mângâia părul. În mod evident, înţelegând că femeia nu îl vede, Kotia nu a mai făcut eforturi să dea feţei expresie potrivită momentului şi pe faţa lui se citea o grimasă de mare plictiseală.

„Kotik, numai să nu ai vreo relaţie cu cineva de la teatru, asta nu aş suporta“, bâigui Lena.

„Desigur, draga mea“, s-a transformat imediat Katukov într-un cavaler grijuliu. „Oare aş putea să te jignesc, iubita mea?“

Juca prost pe scenă, dar în viaţă Kotia era un actor genial.

Dacă am spune că Saşa simţea ură, ar înseamna să nu spunem nimic. Lena lui se umilise în faţa unui bărbat, am putea spune că îi căzuse la picioare! Femeia pe care o iubea îl ruga pe actorul de două parale să nu aibă legături cu altele sub privirile ei! Ea suferea, iar el făcea o mutră acră!

Înnebunit de ură, Saşa a luat decizia. S-a hotărât să se ducă a doua zi dimineaţă la Kostia acasă şi să încerce să stea de vorbă deschis cu „steaua scenei“, să-i explice întreaga profunzime a suferinţelor Lenei, să-i spună cât de minunată gospodină este, să încerce să-l convingă pe ticălos că nu va găsi o soţie mai bună, iar dacă tot avea să refuze să o ducă pe costumieră la primărie, atunci…

Atunci o să-l omoare. Mai bine să stea el în mormânt decât să aibă tot felul de relaţii sub ochii Lenei…

Dimineaţa, după ce a băgat în buzunarul sacoului un cuţit înfăşurat în hârtie, Saşa a ajuns la Katukov şi a descoperit cu uimire că uşa de la intrare e descuiată.

Bodyguardul a intrat în cameră şi l-a găsit pe canapea pe Kostia mort; cineva îl împuşcase în faţă. Glonţul îi zdrobise nasul, îi schimonosise faţa, dar era imposibil să nu îl recunoşti pe Kostik. Saşa, îngrozit, s-a holbat la cadavru. Cel mai tare l-au speriat mâinile tăiate, cioturile însângerate, groaznice, care ieşeau de sub manşetele puloverului. În mod evident, Kotia se pregătea să plece undeva, pentru că criminalul îl pusese pe canapea având pantaloni şi ghete.

Nikolaev a uitat imediat că plănuise să-l omoare chiar el pe Konstantin. Toată fermitatea lui plină de ură s-a evaporat fără urmă. Şi în momentul acela s-a auzit soneria.

Fără să-şi dea seama prea bine de grozăvia situaţiei, Saşa s-a uitat pe vizor, a văzut o femeie îmbrăcată într-o scurtă ieftină, chinezească… E adevărat, nu îi văzuse faţa – bodyguardul cel curajos era miop –, dar nu purta ochelari, pentru că din cauza lor îl durea capul. Necunoscuta a început să vorbească despre nişte documente. Din cele spuse, criminalul ratat şi-a dat seama că e nevoie de o servietă neagră, mică. S-a năpustit în cameră, a văzut lângă fereastră o servietă şi a întins-o prin uşa întredeschisă. Nici nu s-a gândit la ceasul care îi strălucea la încheietură. La drept vorbind, nu se mai gândea la nimic. Voia doar să se afle cât mai repede foarte departe de apartamentul îngrozitor. De aceea a fugit la serviciu fără să se mai uite în urmă.

— Dar uşa? întrebai. Aţi trântit uşa după dumneavoastră?

Saşa se încordă:

— Nu mai ţin minte. Vă spun drept, mi-a ieşit total din cap. De tras am tras-o, dar nu ştiu dacă am tras yala! Nu de asta îmi ardea, mă temeam că deodată cineva o să vadă… am fugit fără să mă uit în urmă…

Nu ştiu de ce, dar îl credeam pe Nikolaev. Poate pentru că plânsese sau pentru că povestisem despre cele ce se întâmplaseră cu o înfăţişare împăcată, impersonală, ca şi cum şi-ar fi luat la revedere de la viaţă.

— Bine, poruncii eu, aşa să fie. Trăiţi linişit mai departe. Deci nu aţi văzut nicio hârtie de culoare albastră şi nu aţi luat nimic din apartamentul lui Katukov.

Saşa dădu din cap.

— Spuneţi-mi numele de familiei al Jeniei.

— Koroliova Evghenia Semionovna, răspunse repede bodigardul, numai că ea nu are niciun amestec…

— Ascultaţi, spusei eu apăsat, şi mie mi se pare că pe Jenia nu o paşte niciun pericol, pericolul o paşte pe Lena. Acum nu trebuie să fie lăsată singură, trebuie să vă protejaţi soţia, s-o conduceţi la serviciu, să-i interziceţi să se ducă la magazin şi în niciun caz să n-o părăsiţi noaptea.

Nikolaev dădu din cap ascultător, în ritmul cuvintelor mele.

Ieşii, urcai în microbuzul care venea, din fericire, chiar în acel moment şi pornii spre metrou. Când scosei portofelul, descoperii în geantă pachetul de Marlboro. Ei, ca să vezi, nici nu observasem că furasem ţigările.

11 Poliţist, erou al al unui roman după care s-a turnat un film celebru, *Locul întâlnirii nu poate fi schimbat*.

20

La ghişeul de la Institutul de Urgenţe mi se explică politicos unde o pot găsi pe Evghenia Semionovna Koroliova. Jenia se afla într-un mic salon unde, în afară de ea, mai erau două siluete înfăşurate în bandaje. Nu puteai să-ţi dai seama dacă sunt bărbaţi sau femei. De fapt, distinsei uşor patul Jeniei: la căpătâi, pe un scaun incomod, cu un roman de dragoste în mână, se cocoşa Lena. Când mă văzu, oftă şi puse cartea la o parte. *Patimi în serai* scria pe copertă. Ei, poftim! Să citeşti mizeria asta, când peste tot tarabele sunt pline de romane poliţiste!

— Dumneavoastră sunteţi? bâigui Lena. De ce aţi venit?

Mă uitai la mumiile bandajate şi îi făcui semn Litvinovei:

— Trebuie să vorbim. Femeia ieşi supusă pe hol şi se lipi de perete. Înţelegeţi că au vrut s-o omoare nu pe Jenia, ci pe dumneavoastră?

Costumiera oftă greu:

— Nu voiau să omoare pe nimeni. Au venit să jefuiască, au spart uşa, încuietorile mele sunt proaste. Când colo, Jenecika dormea pe canapea. Au lovit-o cu cuţitul, probabil de frică.

— Ei, gândiţi-vă şi dumneavoastră, mă apucai eu să-i bag minţile în cap, de ce să vină la dumneavoastră după o pradă de doi bani, când alături e un apartament bogat?

— La Filimonovi apartamentul e supravegheat de poliţie şi uşa e de oţel, explică interlocutoarea. Pur şi simplu s-au oprit unde li s-a părut mai simplu.

— Lena, spusei eu severă, voiau să vă omoare pe dumneavoastră, pentru că ştiau unde aţi ascuns documentele şi, dacă n-o să-mi daţi hârtiile, foile de culoare albastră şi negativele, viaţa dumneavoastră e în mare pericol. Spuneţi repede unde le-aţi ascuns!

Litvinova oftă şi răspunse obosit:

— Vă legaţi de mine, da? Ce tot insistaţi? E mare nenorocire. Mai întâi l-au omorât pe Kotik, apoi verişoara a rămas în viaţă printr-o minune, încă nu se ştie dacă va rămâne sau nu invalidă, iar dumneavoastră vorbiţi prostii. N-am văzut nicio hârtie albastră în afară de cele de la bomboane, iar dacă o să mă omoare, foarte bine, acum nu mai am nici pentru ce să trăiesc, nici pentru cine.

Spunând asta dispăru în salon, iar eu pornii să-l găsesc pe medicul care o trata pe Jenia.

Era un tânăr de vreo douăzeci de ani. Deşi, dacă apucase să-şi ia diploma de chirurg, şi mai lucra şi la Sklifosovski, vârsta esculapului nu era mai mică de treizeci.

— Koroliova? întrebă el, aruncând o privire rapidă legitimaţiei roşii. O lovitură adâncă de cuţit în spate. A avut mare, mare noroc!

— De ce?

— Înţelegeţi, începu doctorul să explice, au lovit-o cu un cuţit sub coaste. Tăişul îngust, lung, probabil că a fost vorba de mult sânge. Ei, şi acum încep minunile: în primul rând, inima nu a fost atinsă; în al doilea rând, nu au fost vătămate vasele mari de sânge. Mai mult, Koroliova are o viteză foarte mare de coagulare a sângelui. În general, asta e rău, pentru că are risc de tromboză, dar tocmai asta i-a salvat viaţa femeii. Sângele s-a coagulat şi a acoperit rana, iar fata a rămas în viaţă.

— Ea spune ceva?

— A povestit prostiile obişnuite. S-a dus să se culce, dar s-a trezit la spital, cică şi-a pierdut imediat cunoştinţa după lovitură.

Ieşii afară şi inspirai profund aerul îngheţat. După spital, părea extraordinar de proaspăt şi de aromat, mirosea a mere de Antonovka şi a mandarine.

Acasă, în bucătărie, în chiuvetă, descoperii trei ceşti cu zaţ pe fund, iar pe masă câteva farfurii murdare. Judecând după urmele galbene, Viktoria Pavlovna mâncase omletă. „Apropo, putea să spele şi ea vasele“, îmi spusei, dând drumul la apa caldă.

— Închideţi-o imediat, se auzi din baie.

— De ce? mă minunai, punând Fairy pe burete.

— Fac baie şi pierd apa rece de la robinet.

— O să faceţi mult baie?

— Cam o oră, comunică doamna, imperturbabil. Abia am intrat în cadă, că aţi şi apărut dumneavoastră, drăguţă!

Rosti ultimul cuvânt pe un ton extrem de acru, vrând probabil să-mi dea de înţeles că îi deranjasem procedurile acvatice.

Dar acum nu eram aşa de uşor de tulburat. Ceasul arăta şase şi jumătate. În curând aveau să vină copiii, iar la cină planificasem peşte. O altă vânzătoare îmi împărtăşise un secret de familie. Din cuvintele ei înţelesesem că lucrul cel mai greu la mâncarea asta e curăţatul cartofilor. Trebuia să tai câţiva cartofi cu grijă, rondele, apoi să ungi cu ulei o tigaie adâncă şi să pui feliuţele de cartofi pe fundul ei. Apoi să iei un fileu de biban, să-l pui pe cartofi şi să alternezi peştele şi cartofii, în straturi. Ultimul strat să fie neapărat de cartofi. Iar mai departe, uite, principalul secret de familie şi lucrul cel mai important! Apoi totul era şi mai simplu. Iei patru ouă, le baţi deasupra cratiţei, torni un pahar de lapte şi baţi ca şi cum te-ai pregăti să faci omletă. Torni amestecul în tigaie. Pui sare, piper, bagi în cuptor… Ţac, pac – mâncarea săţioasă, uimitor de gustoasă, avea să fie gata peste o jumătate de oră.

Fredonând, dădui şi mai tare drumul la apă. Din baie se auzeau strigăte nedumerite.

— Ham! făcu Rachel, care venise la mine.

După ea parcară rânjind Mulia şi Ada.

— Nu-i nimic, fetelor, liniştii eu câinii. La vârsta ei e periculos să stai mult în apă fierbinte. Inima bătrână poate să nu suporte presiunea.

Din cuptor se revărsa o aromă minunată. Câinii se aşezară lângă balcon, privindu-mă cu ochi credincioşi. Aveam de gând să mai fac şi un desert din biscuiţi şi brânză dulce, numit Bordeiul. O femeie drăguţă, care vindea pe ger pachete de Jubileu, îmi spusese cu plăcere secretul. Mai întâi luăm o pungă, din cele mai obişnuite, şi o întindem pe masă. Desfacem un pachet de biscuiţi populari. Fie din patriotism, fie pentru a vinde sortimentul ei, vânzătoarea insistase în mod deosebit pe produsele ruseşti. E nevoie numai de douăzeci şi patru de bucăţi şi de două pachete de brânză dulce şi cacao. Trebuie să întinzi pe pungă doisprezece biscuiţi – patru pe lăţime şi trei pe lungime. Şi nu uitaţi să-l înmuiaţi pe fiecare într-o farfuriuţă cu ceai. De fapt, se cuvine să înmuiaţi biscuiţii în vin, dar şi ceaiul e foarte bun. Aşa. În primul pachet de brânză punem zahăr după gust şi întindem amestecul peste biscuiţi, iar deasupra aşezăm celelalte douăsprezece bucăţi. Al doilea pachet de brânză se amestecă tot cu zahăr tos şi cu două linguri de cacao. Brânza devine roz-maronie, şi se întinde peste biscuiţi. Dar uite, a venit şi momentul cel mai important. Mai ţineţi minte cei patru biscuiţi pe lăţime? Luaţi imediat doi de pe margine, din dreapta şi din stânga, şi faceţi o căsuţă. Şi tot aşa, pe toată lungimea. Se obţine un bordei drăguţ. Sus ungeţi cu cremă de cacao, înfăşuraţi cu grijă în pungă şi îl băgaţi la frigider pentru o oră. Ei, Doamne, e mai mult de povestit decât de făcut şi…

— Pur şi simplu e o nesimţire, se auzi în spatele meu.

Mă întorsei şi fu cât pe ce să izbucnesc în râs. În prag, cu mâinile în şolduri, stătea Viktoria, extrem

de nervoasă. Dama îşi strânsese părul sub o căciuliţă, îşi înfăşurase trupul într-un halat vulgar de mătase verde, dar faţa producea cel mai mare efect. Era unsă toată cu ceva roşiatic cu puncte negre. Aşa, înţelesei, era o mască cosmetică.

Temându-se să nu strice masca, Viktoria încerca să-şi exprime indignarea mişcând la minim muşchii feţei. Abia întredeschise gura, drept care tirada mânioasă suna extrem de ridicol.

— Pur şi simplu e o nesimţire, clocoti Viktoria, strângându-şi tare buzele. Drăguţă, după cum se vede, nu ştiţi că masca trebuie ţinută pe faţă, în deplină relaxare, de dorit stând în acest timp în apă caldă. Dar în casa voastră aveţi o conductă idioată! Ei, de ce aţi dat drumul la apă în bucătărie?

Zâmbii. În viaţa trecută, trăită atât de demult încât nu-mi mai aduceam aminte, şi eu aveam grijă cu sfinţenie de înfăţişare şi de sănătate. O dată pe lună, strict în această ordine, mă duceam la internist, făceam analize, în fiecare săptămână mă duceam la Institutul de frumuseţe pentru masaj… Raftul din baie se îndoia sub greutatea a tot felul de borcănele, cutiuţe şi sticluţe. Lut albastru din Israel pentru a curăţa pielea, *peeling* din piersici de la firma Saint-Yves, peliculă aderentă de la Dior, lifting de la L'Oréal, cremă nutritivă de zi, cremă emolientă de noapte… Şi făceam măştile respectând toate regulile: stând în dormitor, în penumbră, pe pat, practic fără pernă, cu tampoane înmuiate în esenţă de ceai, pentru ochi.

Şi uite ce paradox. Toate eforturile făcute nu avuseseră niciun efect. Eram mereu bolnavă, trecând uşor de la răceală la amigdalită, gripă şi pneumonie. Aveam o asemenea alergie, încât era suficient să mă apropii de Mihail, care fumase mai înainte o ţigară, că se stârnea o tuse care îmi rupea sufletul. Era de ajuns să arunce câinele vecinilor numai o privire în liftul în care mă aflam, că ochii roşii, mâncărimea şi guturaiul infernal erau asigurate cel puţin pentru o săptămână. La fel de

rău stăteau lucrurile cu înfăţişarea. În pofida tuturor măsurilor, pielea rămăsese palidă, sub ochi se lăfăiau pete vinete. Iar lângă ochi se formase o reţea de riduri mici, destul de observabile.

În ultima vreme nu mai făceam nimic. La drept vorbind, uneori uitam să mă spăl şi seara. De fapt, din când în când, îmi băgam degetele în cutia de plastic cu cremă de noapte Laminaria, cumpărată de Iulia cu cincizeci de ruble la metrou. Nu aveam timp nici să mă duc pe la doctori, şi nici analize nu făceam, nici vitamine nu luam. Şi ce să vezi? Abia în ziua aceea văzusem în oglindă o faţă plină de viaţă, cu obraji roz şi ochi strălucitori. Seriojka şi Iulia fumau, dar eu nu strănutasem niciodată. Și mai mult, mergeam prin ger cu nişte cizmuliţe subţiri din antilopă şi nu dădusem niciun semn de răceală. Și mai mult, mopşii şi Rachel se instalaseră bine în patul meu, iar dimineaţa, drăcuind, scuturam din cearşaf un ghemotoc de păr de câine. Mulia, Ada şi Rachel – vă rog să-mi iertaţi tautologia – năpârlesc ca nişte câini. Dar nu aveam nicio alergie. Boala respingătoare dispăruse fără urmă. Astea nu sunt oare minuni?

— Şi data viitoare să nu mă mai deranjaţi! îşi încheie tirada Viktoria, adăugând: O să mă duc să mă întind pe canapea. Masca trebuie să acţioneze. Sper să nu dea nimeni buzna în dormitorul meu!

După ce se întoarse brusc, fúria ieşi în zbor din bucătărie şi imediat din hol se auzi vocea veselă a lui Seriojka:

— Avem din nou o cină năucitoare!

Peştele fu înghiţit într-o clipită, lăsând o bucăţică şi pentru musafiră, şi linserăm tava. Apariţia Bordeiului stârni o furtună de entuziasm.

— Minunat, bâigui Iulia muşcând bucăţi uriaşe. Sunt încântată, dar mă tem că va trebui să-mi cumpăr blugi noi…

— Ce design original, spuse Seriojka, uitându-se la căsuţa din biscuiţi. Uite, aici aş fi pus o buturugă din biscuiţi, iar pe ea aş fi pus un

Vladimir Ilici din ciocolată, cu un manuscris în mână. Oare ce scria el acolo, la Razliv? *Statul şi revoluţia*? Sau *Doi paşi înainte, trei înapoi*? Doar am dat la şcoală examen la Istoria PCUS, dar nu mai ţin minte nimic.

— Nu ai avut Istoria PCUS, îl corectai eu, ci cunoştinţe despre societate.

— E un bufon, se amestecă Iulia, dar ideea cu Vladimir Ilici e minunată. În schimb, eu aş mai fi pus-o alături şi pe Nadejda Konstantinovna.

— Cine sunt ăştia? întrebă Kirka. Şi de ce trebuie să-i punem lângă bordei?

Încetarăm să mâncăm şi ne uitarăm la băiat.

— Kirka, întrebai, tu înveţi istorie la şcoală?

— Desigur, chicoti băiatul.

— Ce vi se predă?

— Ivan cel Groaznic, om politic reformator… turui elevul fără să stea pe gânduri.

— Cum să nu? se entuziasmă Seriojka. Ţin minte doar că i-a venit de hac fiuţului său.

— Pur şi simplu n-au ajuns cu materia până în 1917, mă grăbii eu să-i dau dreptate lui Kiriuşka.

— A, spuse Kirka, am auzit de el. Era un fel de Hitler, a făcut revoluţia, dar femeia nu ştiu cine este.

— Soţia lui, oftă Iulia, tovarăşă de drum credincioasă şi tovarăş de partid.

— Ei, ce mult s-au mai schimbat timpurile, se entuziasmă Seriojka. Eu, la vârsta lui, eram octombrist, nepot al lui Lenin.

— La vârsta lui… ai fi fost pionier, exemplu pentru toţi copiii, chicoti Iulia.

— Suntem rude cu Lenin? se minună Kiriuşa. Dar de ce nu mi-aţi spus niciodată?

— Cine a spus prostia asta? întrebă năuc Serioja.

— Tu, zise repede Kirka, chiar acum.

— Eu?

— Ei, păi cine? Chiar tu ai spus: că octombriştii sunt nepoţii lui Lenin.

Serioja şi Iulia începură să râdă.

— Nu ai înţeles: de la şapte la zece ani erai considerat „nepot al lui Lenin“.

— De ce?

— Ei, se înmuie Iulia, aşa era obiceiul. Purtau pe piept steluţe roşii cu fotografia lui Lenin mic şi se numeau „octombrişti“, „nepoţii lui Lenin“.

— O aiureală, spuse Kirka, doar nu putea să fie bunicul tuturor.

— Doamne, gemu Iulia, nu sunt în stare să-i explic asta.

— Vezi tu, încercai eu să-mi demonstrez calităţile pedagogice, în 7 noiembrie în Rusia a avut loc o revoluţie condusă de Lenin, iar în cinstea acestor evenimente elevii cei mici au început să fie numiţi octombrişti.

— Dar ce de nu noiembrişti? întrebă Kiriuşka cu gura plină.

— Pentru că înainte 7 noiembrie era 25 octombrie, explicai eu răbdătoare.

— De ce?

— Comuniştii au schimbat calendarul, au mai adăugat treisprezece zile.

— Uite, ai dracului! se miră Kirka. Dar de ce?

Simţii compătimire sinceră pentru lacoma profesoară de matematică Selena Ejenovna. Şi mai credeam că Piticul cel Rău spusese un preţ incredibil – zece dolari pe oră! Păi eu nici pentru o sută n-aș fi vrut să am de-a face cu elevii.

— Ajunge, rezumă Seriojka, o să ţi se explice mai târziu la lecţie.

— Ce neobrăzare! se auzi de pe coridor şi în bucătărie năvăli Viktoria. Pur şi simplu e o neobrăzare!

În urma ei, târâş, venea Mulia. Boticul câinelui se făcuse roşu aprins.

— Vai, se sperie Kiriuşka, s-a rănit!

— Fiinţa asta, spuse Viktoria arătând spre mopsul ce stătea cu mutra vinovată, fiinţa asta respingătoare mi-a stricat procedura cosmetică!

— Păi astea sunt căpşune! exclamă Seriojka, cercetând botul câinelui.

— Chiar aşa, căpşune! fu de acord musafira. Am făcut o mască, am stat în pat şi, recunosc, am moţăit puţin. Iar mizerabilul ăsta s-a urcat pe mine şi mi-a lins faţa!

Mă întorsei spre chiuvetă şi mă străduii ca Viktoria să nu observe cum râsul încearcă să-mi scape din piept.

— În noiembrie îţi ungi faţa cu căpşune de seră? se minună Iulia.

— Şi ce-i cu asta? pufni dama. Pielea are nevoie de hrană, iar tu peste zece ani o să te căieşti că nu te-ai îngrijit. Păi eu, la cei cincizeci de ani ai mei, arăt ca o fată.

Din nou îmi întorsei nasul spre chiuvetă. Păi musafira noastră avea scleroză. Nu putea deloc să ţină minte câţi ani are de fapt; spunea ba că are patruzeci, ba că are cincizeci.

— Mulia adoră căpşunile, bâigui Iulia privind la mopsul care îşi lingea energic botul.

— Foarte bine, se băgă şi Kirka în vorbă, şi ea are nevoie de vitamine.

Viktoria Pavlovna se aşeză tăcută la masă şi se apucă să bea ceai, cu o mutră acră.

Eu mă dusei în camera mea şi formai numărul coafezei Nina. Multă vreme sunai, apoi o voce slabă de bătrână spuse:

— Vă ascult.

Probabil greşisem.

— Pot să vorbesc cu Nina?

— Dar cine întreabă?

— Sunt o cunoştinţă.

— Care?

— Evlampia.

— Nu am auzit de aşa ceva, remarcă vigilentă bătrânica.

Răbdarea mea se termină şi spusei supărată:

— Sunt maiorul Romanova de la secţia Cercetări Penale. Daţi-mi-o imediat la telefon pe

Nikitina.

— Păi ea e la spital, spuse bătrâna.

— Cum? mă minunai.

— Păi ce voiaţi! izbucni instantaneu interlocutoarea. Să vii acasă şi să vezi aşa ceva! Imediat a apucat-o inima…

— Ce să vadă?

— Cum ce? Apartamentul jefuit, tot ce agonisise prin muncă grea au luat, blestemaţii..

Băbuţa începu să arunce blesteme mai întâi la adresa structurilor criminale, apoi trecu la organele de ordine publică. Toţi o încasau: anchetatorii de la circa de miliţie – „Au călcat peste tot cu ghetele lor murdare, au acoperit totul cu un praf cenuşiu şi au plecat“. Sectoristul – „Se ceartă numai cu femeile de lângă magazin, pentru o legătură de mărar“. Cei de la cercetări penale – „Merg cu maşinile lor cu sirene, sperie oamenii cinstiţi“. Procurorul general – „Se tăvăleşte cu muierile în pat, iar moscoviţii sunt jefuiţi“. Și chiar ministrul de interne – „Hoţul şi nemernicul cel mai mare“.

După ce suportai această întreagă logoree, îi cerui:

— Numărul spitalului?

— Pe şoseaua Volokolamsk. Căi de comunicaţie – trenul, explică bunicuţa şi închise.

Ţineam în mână o bucată de plastic care piuia. Ca să vezi, ajunseseră şi la Nina.

21

Afară se încălzea. Vremea îşi adusese în sfârşit aminte că în calendar e noiembrie, nu februarie. Din norii trişti cădea o ploaie măruntă, zăpada se topea, transformată într-un terci lichid din nisip, sare şi pământ. Nici nu apucai să ies din metrou, că o maşină străină trecu prin apropiere şi-i împroşcă într-o clipită pe trecători cu noroi din cap până-n picioare. Paltonul bej-deschis se umplu de pete maro-închis. Înjurând printre dinţi, încercai să şterg noroiul cu batista, dar pata se făcu şi mai urâtă. Petele se întinseseră, transformând pardesiul încă elegant dimineaţă într-o cârpă de şters pe jos.

După ce mă hotărâi să nu iau în seamă greutăţile temporare, urcai repede în troleibuz, mă aşezai lângă fereastră şi începui să mă uit cu patimă la blocurile care licăreau prin faţa ochilor.

Spitalul se afla într-un parc mare. Probabil că vara acolo era pur şi simplu un colţ de rai, un adevărat sanatoriu. Dar iarna, când copacii îşi dezgoleau crengile zburlite, iar aleile se acopereau cu un amestec negru-cenuşiu, peisajul nu arăta deloc atrăgător.

Nina era la secţia de neurologie. Un salon separat, cu un pat confortabil, de lemn, nu de fier, un pled moale, câteva perne, o lampă de noapte, iar pe noptieră – o farfurie cu struguri, pere şi capsule verzi de *feijoa*. Se aranjase foarte bine, nici nu părea bolnavă.

Oftând, Nina puse la o parte revista *Women* şi întrebă:

— La mine aţi venit?

— Chiar la dumneavoastră.

— Vă ascult.

— Spuneţi-mi ce s-a întâmplat.

Nikitina mângâie cu degetele franjurii pledului roşu-gălbui şi bâigui:

— Nimic. Apartamenul a fost spart. Şi numai camerele mele, cele ale vecinei nu au fost atinse. Ea s-a dus la odihnă şi a încuiat tot. Acolo lacătele au rămas la vedere, neatinse.

— Mai în detaliu, vă rog.

— La drept vorbind, asta e tot.

— Ei, nici chiar aşa, mă enervai, hai s-o luăm în ordine. Când aţi ajuns acasă?

— Ca de obicei, după schimbul de seară, pe la unsprezece.

Nina a deschis uşa şi a remarcat că nu se învârte bine cheia în broască. După ce s-a gândit că broasca îi face figuri, femeia a intrat în hol şi a fost cât pe ce să înceapă să ţipe. Toate lucrurile din dulapurile de pe pereţi fuseseră aruncate jos. Camerele arătau şi mai rău. În cele două mici cămăruţe parcă trecuseră tătarii. Dar cel mai rău i-a părut de fotografii. Vandalul necunoscut scosese fotografiile din pachete şi acum, boţite şi unele rupte, zăceau împrăştiate pe covor…

— Au luat ceva?

— Da, spuse încet Nina. Au luat o cutiuţă pentru ceai, de metal, pătrată, cu un elefant pe capac.

— De ce? mă minunai.

— Acolo erau dolarii.

— Mulţi?

— 2475, oftă coafeza. Adun pentru apartament. Îmi pare groaznic de rău.

— Şi mai ce?

— Slavă Domnului, asta e tot, răspunse Nikitina. Nici nu mai aveau ce să ia. Dar e ciudat că de aur nu s-au atins, deşi lucrurile nu sunt scumpe, nici aşa de multe. Două lănţişoare, cercei şi un medalion. Îmi place mai mult argintul, dar metalul ăsta nu e prea apreciat.

— Cine ştia unde ascundeţi banii? Vecina?

Nina oftă:

— Păi eu nu prea îi ascundeam. Cutia se afla în dulap, sub cearşafuri.

Da, e locul cel mai bun pentru o ascunzătoare. Unii îi mai bagă în crupe, în făină sau în dulceaţă. Alţii pun pachetele cu bani în congelator. Numai că hoţii nu sunt proşti şi în primul rând scutură cutiile din bucătărie.

— Mai ţineţi minte că la prima întâlnire v-am întrebat de nişte documente?

Nikitina dădu din cap.

— Dacă Kostia v-a dat în păstrare nişte foi de hârtie de culoare albastră şi nişte fotografii, e mai bine să le predaţi imediat.

— Ei, dar m-am săturat de dumneavoastră! se enervă coafeza. De câte ori să repet? Nu am văzut nicio hârtie!

— Dar el v-a dat doar însărcinări şi sunteţi singura dintre femei care a făcut asta!

— Prostii, pufni Nina, am dus de vreo două ori nişte coşuri cu flori, am luat la mine o pisică pentru o săptămână şi am cumpărat de la GUM un sac de dormit. Nu zic nu, am fost plătită bine pentru servicii, dar asta a fost tot.

Ochii ei frumoşi aruncau fulgere, obrajii i se înroşiseră, iar mâinile frământau şi mai tare ciucurii pledului.

— Nu sunt nişte simple hârtii, spusei eu încet.

— Ce mă interesează pe mine! pufni Nina.

Hotărâi să fac pasul decisiv.

— Acum vă spun nişte informaţii, trageţi singură concluziile, ciripii eu. Iana Mihailovna a fost jefuită, dar nu a avut aşa de mare noroc ca dumneavoastră. Profesoara s-a întors mai devreme şi bandiţii au bătut-o de moarte. Dar măcar a rămas în viaţă. Însă casiera de la supermarket, Volkova Margarita, a murit. Jefuitorii, fără să stea pe gânduri, au omorât-o. De fapt, o altă doamnă a inimii preaiubitorului Konstantin, Lena Litvinova, a avut şi ea noroc. S-au hotărât să caute ziua

documentele la ea, ştiind ferm că femeia va fi la serviciu. Au intrat, ca la dumneavoastră, după ce au deschis uşa cu un şperaclu. Din păcate, la Litvinova venise verişoara ei, Jenia. Fata dormea liniştită pe canapea când a fost înjunghiată cu un cuţit în spate. Nina tresări, eu continuai: Toate aceste grozăvii se petrec din cauza unor foi de hârtie de culoare albastră şi a câtorva fotografii. Nu vă temeţi că o să ajungeţi în ghearele ticăloşilor? Încă nu au găsit documentele…

— De unde ştiţi? bâigui coafeza cu buzele palide.

— Ei, e clar ca lumina zilei. Când aţi fost jefuită?

— Ieri!

— Vedeţi, dacă foile ar fi fost în mâinile lor, nu ar fi existat niciun atac asupra apartamentului dumneavoastră. Aşa că acum le caută şi nu duc lipsă de mijloace. Pot să vă răpească, să vă tortureze…

— Dar eu nu am luat nimic! începu să strige Nina cu lacrimi în ochi.

— Ce e gălăgia asta la noi? se auzi o voce plină, de bas, şi în salon intră un medic tânăr, slăbuţ, simpatic. Tu, Ninok, urli de parcă eşti înjunghiată.

Involuntar, ridicai din sprâncene. Cam ciudat dialog cu o pacientă: la per tu şi nu prea respectuos…

Nikitina înţelese cum trebuie grimasa mea şi spuse repede:

— Faceţi cunoştinţă: Ivan Pavlovici, şeful de secţie, şi pe deasupra fratele meu.

Totul se limpezi. Era clar de ce femeia se afla într-un salon separat, de elită.

— Nu trebuie să enervaţi pacienta, chiar dacă e sora mea, se încruntă doctorul.

— N-o s-o fac, acceptai eu, numai să vă spună în ce situaţie s-a aflat şi, dacă o să se răzgândească, să mă sune. I-am dat numărul de telefon de acasă.

Nina se lăsă pe pernă şi începu să plângă în hohote. Ivan Pavlovici se încruntă şi mai tare şi pur şi simplu mă dădu afară din salon.

Nu prea aveam chef să merg în oraş cu paltonul murdar. Trebui să mă duc acasă să-mi iau scurta. În apartament era linişte. Viktoria se evaporase undeva. La bucătărie se aflau iar învălmăşite ceşti cu zaţ de cafea şi două farfurii murdare. În baie, pe maşina de spălat, erau nişte dresuri, un *body* şi un pieptăn. În el se aflau numeroase fire de păr vopsite arămiu. Mai că-mi veni să vărs. Şi mizerabila asta îndrăznea să facă altora observaţii! Dacă ea se aştepta să-i spăl lenjeria murdară, se înşela amarnic. Iar cu vesela o să procedăm simplu.

Luai ceştile cu linguriţele, farfuriile, le dusei în camera Viktoriei şi le pusei pe măsuţa de lângă canapeaua nefăcută. Acolo nu existau cameriste, eu nu eram fată în casă, ci membru al familiei, mătuşa Iuliei, şi nu eram deloc obligată să slujesc provinciale obraznice.

După ce luai scurta din dulap, scosei câinii la plimbare şi fugii din nou la metrou. Pufoaica chinezească arăta groaznic, dar încălzea foarte bine. Poalele scurtei mă izbeau destul de tare peste picioare. După ce intrai în vestibul, pipăii în buzunar o gaură, băgai acolo mâna şi scosei la lumină mobilul cu bateria descărcată. Drace, uitasem de tot de aparatul „furat“ din apartamentul lui Katukov. Dar ce bine că îl găsisem! Pentru că, disperată, mă hotărâsem să trec pe la Konstantin şi să mai caut încă o dată prin cameră şi bucătărie. Poate totuşi hârtiile erau acolo?

După ce urcai la etajul şase, scosei din gură o gumă Big Bubble dăunătoare pentru dinţi, dar foarte gustoasă, şi o lipii de vizorul uşii vecine.

În hol la Kostia era linişte, linişte, nu ticăia ceasul, nu făcea gălăgie apa la toaletă, nu mirosea a mâncare sau a parfum. Un apartament mort. Mă zgribulii involuntar. Mai întâi aveam să trag

draperia, apoi urma să aprind lumina. Afară era aproape întuneric şi nu voiam ca lumina lustrei să-i pună în gardă pe vecinii vigilenţi!

Intrai în cameră şi fluierai involuntar. Da, nu aveai ce căuta acolo. Fie nu era nimic de găsit, fie documentele fuseseră deja luate. Toate lucrurile din dulap erau prin diverse colţuri: fotografii, facturi, nişte decupaje din ziare şi fragmente de scrisori…

Mă aşezai în fotoliu şi începui să studiez câmpul de luptă. Cine făcuse asta? Mai întâi la Kostia venise o femeie care vorbise cu Slava la telefon. Şi ea încercase să caute foile. Dar se comportase cuviincios, scormonise în birou, apoi mersese la bucătărie şi îi comunicase misteriorului Slava eşecul. A doua zi venisem acolo cu Nina şi descoperisem ascunzătorile. Puţin probabil că la Katukov hârtiile valoroase erau păstrate pur şi simplu în dulap… Dar fata aceea în mod clar nu ştia despre ascunzători…

Mă dusei în bucătărie. Aşa, picioarele scaunului erau deşurubate, însă pervazul nu fusese atins. De fapt, picioarele goale ale scaunelor şi taburetelor nu sunt o găselniţă nouă – în majoritatea romanelor poliţiste eroii, cu mâini tremurând de emoţie, deşurubează o canapeluţă…

Pe masa din bucătărie erau numeroase fotografii. Începui să răsfoiesc mecanic hârtiile lucioase. Aproape în toate se vedea un tânăr elegant, îmbrăcat minunat, cel mai adesea înconjurat de tot felul de femei. Le recunoscui pe Nina Nikitina şi pe Lena Litvinova şi mă apucai să-l examinez pătimaşă pe Katukov. Fusei nevoită să recunosc, bărbatul arăta ca un vis de fecioară care a prinse contur. Cu părul de culoare închisă, ochi căprui, dinţi minunaţi şi zâmbet fermecător. Uite, stătea sprijinit în coate pe noul Jiguli vişiniu-închis, făcea cu mâna dintr-un bazin uriaş, uite-l stând de vorbă la mobil. Ei, un fante. A plătit cu o sută de dolari mai mult ca să aibă un Siemens roşu.

Beeline oferă asemenea aparate colorate clienţilor gata să pună la bătaie o sumă frumuşică pentru o jucărie atrăgătoare. În opinia mea, un răsfăţ inutil, dar unor fiţoşi le place. După cum se vede, Kotia era unul dintre ei, dar uite, apropo, şi Siemensul ăla stătea foarte liniştit pe frigider, îşi aştepta stăpânul care nu avea să se mai întoarcă niciodată.

În clipa aceea simţii cum un frison uşor mă cuprinde de la ceafă în jos. O clipă, al cui telefon era la mine? După ce închisei ochii, mă încordai. Ca toţi muzicienii, am foarte dezvoltată memoria vizuală. Apropo, discuţiile despre un auz excepţional sunt o prostie. Simţul muzicii şi auzul cotidian sunt lucruri diferite. Pentru asta stau drept pildă Beethoven cel surd şi cântăreţul rock Sting, care, în viaţa obişnuită, foloseşte un aparat auditiv; la fel şi fetiţa care a devenit populară peste noapte, Zemfira, cea grea de ureche. Dar uite, la toţi muzicienii memoria vizuală e pur şi simplu excepţională.

Prin faţa ochilor începură să-mi treacă tot felul de imagini. Mă văzui cotrobăind în birou, auzii scârţâitul uşii de la intrare, sărind pe pervaz… În cele din urmă, după ce sunase la telefon, necunoscuta mersese la toaletă şi, după cinci minute, plecase repede. După aceea, din cauza fricii, eu mă dusesem repede în „cabinetul meditaţiei“, luasem hârtie igienică, apucasem mecanic Siemensul aflat lângă rolă, pe poliţă… Stop! Făcusem singură de o sută de ori scamatoria asta. Lăsasem telefonul în baie, la toaletă, îl uitasem pe tejgheaua magazinului, într-un cuvânt, acolo unde ai nevoie de mâinile libere. Deci micul aparat nu îi aparţinea nicidecum lui Kostia, ci fetei care îl sunase pe Slava-răpitorul. Aşa, hai să acţionăm astfel: mai întâi mă duc la Slava, fratele cel mic al lui Katukov, şi încerc să mă lămuresc dacă nu sunt ascunse la el lucrurile necesare. La drept vorbind, asta era ultima posibilitate de a găsi foile misterioase, pentru că peste două zile expira

termenul care mi se dăduse şi la ora douăsprezece ziua trebuia să fiu la Dinamo, cu dosarul la subsuoară. Ce avea să se întâmple dacă nu aduceam documentele?

Speram să nu o omoare pe Katia imediat; ei, aveam să spun o minciună, aveam să-i implor să mă mai lase două zile. Iar între timp să aflu pe numele cui era înregistrat aparatul, s-o urmăresc pe femeie, să ajung în bârlogul celui de-al doilea Slava. Şi mai departe? Ei, habar nu aveam, poate reușeam să sparg uşa, să dau foc apartamentului, numai s-o scot pe Katia.

După ce luai această decizie, formai un număr. Poate că din nou o să răspundă robotul, dar în receptor se auzi un bariton plăcut:

— Alo.

— Viaceslav Katukov?

— Rostislav, mă corectă politicos, Rostislav Sergheevici. Cu ce vă pot fi de folos?

— Maior Romanova, am pentru dumneavoastră câteva întrebări în legătură cu fratele dumneavoastră.

— Vă rog să mă scuzaţi, reacţionă imediat Slava, sunt bolnav, nu ies din casă.

— Nicio problemă, vin chiar eu la dumneavoastră.

— Dar am gripă, mă avertiză el.

— Nu se lipeşte molimă de molimă, zâmbii eu.

— Bine, cedă interlocutorul, vă aştept.

Katukov locuia într-un bloc-turn frumos, din cărămidă de culoare deschisă. În scară era o curăţenie uimitoare, podeaua holului din faţa lifturilor era acoperită cu un covor grena. Iar în cabina liftului mirosea a coniac bun şi a parfum scump, franţuzesc. Pe măsura intrării era şi uşa apartamentului: evident fabricată din fier, capitonată cu piele naturală, de culoare galben-deschisă. Da, Katukov cel mic în mod clar nu avea mijloace modeste. Numai pentru uşa capitonată cu

piele cheltuise, după calcule modeste, cam cinci sute de dolari.

Gazda arăta impunător. Cu părul de culoare închisă, ochi căprui, zâmbitor, probabil teribil de asemănător cu fratele lui mai mare. Totuşi, ca asemănarea să nu fie totală, avea ochelari mari, pătraţi, şi mustăţi şi barbă îngrijite. Slava mirosea a parfum scump, iar la gât, la gulerul deschis al cămăşii, se vedea un lănţişor de aur, dar nu unul gros, vulgar, podoaba preferată a interlopilor, ci unul subţire, împletit şi, cel mai probabil, cu o cruciuliță atârnată de el.

Apartamentul uimea prin decorurile scumpe, dar nu văzui nici urmă de bronz, cristaluri sau fântâni de apartament. Mobilă severă, în mod clar făcută la comandă, lustre simple, dar cel mai probabil aduse din Italia, parchet, pereţi practic albi, împodobiţi cu două tablouri ale unor pictori necunoscuţi mie, şi o lipsă totală a aplicaţiilor pe tavan.

Bucătărie ca atare nu exista. În spaţiul uriaş, de treizeci de metri, se afla o tejghea de bar, iar în spatele ei, într-un colţ, străluceau marginile de oţel ale chiuvetei şi aragazului.

— Cafea? întrebă Slava şi porni cafetiera.

Simţii cum o căldură plăcută se ridică dinspre picioare. Probabil podeaua era încălzită.

Cât timp gazda scotea bomboane şi un tort, îl mai privii o dată cu coada ochiului. Nimic nu amintea de trecutul criminal al bărbatului. Numai pe mâna stângă, pe degetul mijlociu, se vedeau două tatuaje aproape unite, nişte inele albastre. Surprinzându-mi prinse privirea, Slava zâmbi liniştit:

— Am două condamnări la activ, dar, cum se spune, am luat-o serios pe calea cea dreaptă şi nu mai sunt în conflict cu legea. Sunt un om de afaceri cinstit, fac comerţ cu îmbrăcăminte. Apropo, nu vreţi un palton? Îl vând ieftin, la preţ de angro.

Să nu vă îndoiţi, e marfă din Franţa, calitate deosebită.

— Mulţumesc, bâiguii şi apoi întrebai: Aţi fost apropiat de Kostia?

Slava zâmbi din nou:

— Probabil înainte să veniţi la mine aţi cerut dosarul meu de la arhivă şi l-aţi citit.

Dădui din cap:

— Ştiu că aţi fost crescut de Natalia Fiodorovna, iar cu mama adevărată şi cu fratele v-aţi întâlnit numai după moartea mamei adoptive.

Slava îşi ridică mâinile.

— Să nu credeţi, Doamne fereşte, că am pretenţii. Natalia Fiodorovna m-a iubit aşa cum nu toate femeieile îşi iubesc copilul. Copilăria mea a fost îndestulată şi fericită. Eu, prostul, am intrat într-un anturaj dubios. Prima dată am încasat-o din prostie, ei, iar a doua oară prietenii m-au pus să stau de şase, şi acolo m-au legat, cald. Ştiţi, apoi toată viaţa am regretat şi i-am cerut iertare răposatei mame. Pe Anna Fiodorovna limba mea nu prea poate să o numească mamă. Cu toate că şi ea m-a ajutat serios, şi Kotia. A venit la vizită la închisoarea de etapă, nu s-a ruşinat de fratele infractor. Ştiţi, asta înseamnă mult. În închisoare, în baracă, erau o sută de oameni, dar numai optsprezece dintre ei primeau pachete. La ceilalţi rudele renunţau imediat, încă înainte de condamnare. Iar eu, cu precizie, ca la farmacie, pe 25 ale lunii primeam un sac. Salam, pesmet, zahăr, tutun… Aşa că nu pot fi supărat pe ei, ci doar recunoscător.

— Ei, dar cu fratele dumneavoastră eraţi în relaţii bune? repetai întrebarea.

Slava oftă:

— Kostik era o păsăruică.

— Ce era? nu pricepui.

— O păsărică de gen masculin, explică fratele. Tot ţopăia vesel prin viaţă, primind totul de-a gata. La Institut a fost admis imediat, şi nu la unul

oarecare, de transporturi, ci la Teatru, a primit de lucru în capitală. Uite, numai bani nu prea avea. Îi tot cheltuia cu femeile, era un afemeiat cumplit. E adevărat, despre morţi numai de bine, ei, dar asta nu e o hulă, ci constatarea unui fapt. Orice fustă îi stârnea dorinţa de vânătoare, era chiar o boală.

— L-aţi ajutat material?

— I-am mai aruncat nişte bani, admise cu plăcere fostul infractor, pentru maşină, pentru renovare. Totuşi, era fratele meu, sângele meu.

— Dar Ianei?

— Şi pe ea am ajutat-o, şi pentru Anna Fiodorovna plătesc acum infirmiera.

— Ştiţi că sora dumneavoastră este la spital?

— Nişte avortoni, spuse furios Slav. Au venit să jefuiască apartamentul. Luaţi lucrurile, ce rost are să mutilaţi femeia? Ei, cine a pus să fie bătută de moarte o femeie? Legaţi-o, acoperiţi-i gura, închideţi-o în baie, dar s-o omorâţi! Nişte idioţi!

Eu tăceam tactic, până când fostul hoţ termină de făcut în toate felurile infractorii de azi. În cele din urmă, se potoli.

— Vedeţi dumneavoastră, începui eu să mă apropii pe ocolite de tema necesară, pe Iana nu pentru bani au încercat s-o omoare.

— Da? se minună interlocutorul. Şi atunci, pentru ce?

— Katia Romanova i-a dat lui Kostia spre păstrare nişte documente, câteva foi de culoare albastră şi nişte fotografii. Iar acum sunt căutate de bandiţi. Din cauza hârtiilor a murit o femeie, o alta a fost rănită, a treia e în şoc… Nemernicii cred că fratele dumneavoastră ar fi ascuns hârtiile la una dintre amantele sale şi acum caută metodic prin apartamentele nefericitelor femei, fără să fie prea ceremonioşi cu acestea. Au suferit toate femeile legate într-un fel sau altul de actor – Lena Litvinova, Nina Nikitina, Iana Mihailova, verişoara Litvinovei, Jenia, iar Margarita Volkova

a fost omorâtă. Apropo, şi la dumneavoastră ar putea veni.

— De ce? se minună Slava.

— Doar sunteţi fratele răposatului. Mai mult, din câte ştiu, sunteţi căsătorit cu Akulina Evghenieva…

— Fosta amantă a lui Kotia, zâmbi omul de afaceri. Da, bine mai lucrează organele dumneavoastră minunate. Aţi scormonit tot. Dar eu am făcut cunoştinţă cu Akulina când relaţiile ei cu Kostia încetaseră. Alia e soră medicală şi Kotik i-a propus să câştige un ban ca infirmieră pentru Anna Fiodorovna. I-am plătit pentru efort, iar mai apoi am venit s-o văd pe bătrână şi aşa am făcut cunoştinţă. Abia după aceea am hotărât să ne căsătorim. Alia e o soţie minunată şi sunt bucuros că suntem împreună. În ceea ce priveşte relaţiile ei de dinainte cu Kostia… Nici eu, nici ea nu am făcut o tragedie din asta. Ne-am întâlnit ca oameni maturi, cu experienţă de viaţă la bord. E ridicol să te aştepţi la inocenţă din partea unei femei de patruzeci de ani. Dimpotrivă, ştiţi, chiar m-am bucurat că au avut o aventură.

— De ce?

— Alia e frumoasă şi Kotia nu s-ar fi abţinut să-i facă curte. Era un adevărat Casanova şi putea s-o ispitească şi pe maica Tereza. Ei, de ce să mă chinui cu totul felul de gânduri, când îl întâlneam acasă la mine? Dar aşa, eram foarte liniştit. Kostik niciodată nu revenea la vechile legături.

— Kotik, se auzi din hol, ţi-am cumpărat chiftelele tale preferate de pui.

Pe neaşteptate, Slava începu să strige furios:

— Ei, de câte ori ţi-am spus să nu mă mai strigi cu numele astea idioate: „motănel“[12], „iepuraş“, „pisicuţ“!

Ca să vezi, tocmai o vorbise de bine pe soţie, şi, mă rog, se enervase pentru un cuvânt de alint. Ce oameni ciudaţi sunt bărbaţii! După ce îmi amintii

cum se enervase pe mine Mihail din cauza borcănelului cu vitamine, oftai.

În cameră intră ca vântul o persoană brunetă, înaltă şi slăbuţă. În primul moment nu păru frumoasă. Ochii mult prea mici, faţa prelungă şi gura mare.

— Bună ziua, spuse ea zâmbind. Acum o să mâncăm chiftele.

— Alia, dumneaei e Evlampia Andreevna, de la Petrovka, spuse prevenitor soţul.

— Şi ce-i cu asta? continuă Akulina să scormonească în geantă. Oare miliţienii nu mănâncă chiftele de pui?

Mâinile ei luau la mână tigăile, aprindeau aragazul… Într-o clipă untul începu să sfârâie.

— Folosiţi usturoi? mă întrebă Akulina zâmbind.

Zâmbii involuntar, la rândul meu. Femeia, neinteresantă la prima vedere, se dovedea incredibil de încântătoare, iar maniera ei de a comunica acţiona captivant. Mă vedea pentru prima oară în viaţă, şi aveam senzaţia că sunt în vizită la cea mai bună prietenă.

Într-o clipită în faţa noastră se ivi o farfurie cu nişte tubuleţe rumene, frumos prăjite. Din frigider apărură o salată, o sticlă aburită de vodcă şi castraveciori muraţi.

Începui să dau din mâini:

— Sunt în timpul serviciului.

— Bine, acceptă supus Slava, atunci apă minerală.

Chiftelele chiar erau gustoase. Akulina luă farfuriile, le puse în maşina de spălat şi turnă imediat ceaiul. Vesela zburda în mâinile ei.

— Ştiţi, spuse Slava alene, începând să fumeze, există o femeie care a ocupat în inima lui Kostia un loc uriaş şi, dacă ar fi dat cuiva la păstrare nişte hârtii, ei i le-ar fi dat.

— Cine? întrebai eu atentă.

— Vera Martînova.

Akula pufni.

— Da, confirmă Slava, tocmai Vera ar putea şti de documente. Kostia avea încredere în ea.

— Aud pentru prima dată numele acestei amante.

— Nu e pur şi simplu o amantă, oftă Slava, e o iubire fatală, o pasiune. De câte ori s-a despărţit de Kostia, s-a întâlnit din nou cu el, nu mai poţi ţine socoteala. De dragul ei era gata de orice, dădea fuga la prima chemare…

— Iar ea, comentă veninos Akulina, de patru ori s-a căsătorit şi l-a înşelat pe fiecare soţ cu Kotia.

— Alia! se indignă soţul.

— Ca să vezi, o lebădă albă, pufni soţia, o prostituată obişnuită. Numai o târfă de la gară se culcă cu bărbaţii fără să stea pe gânduri. De fiecare dată divorţa, dar de bani nu uita.

— Degeaba spui aşa, bâigui Slava.

— E adevărul adevărat, răspunse Akulina, tăind abilă rulada de ciocolată în feliuţe egale. De fiecare dată următorul soţ se dovedea mai bogat ca cel de dinainte. Judecaţi şi dumneavoastră. Mai întâi Feoktistov, director de magazin, apoi Simonov, mare producător, pe urmă Vania Smertin, hocheist – a jucat pentru Liga Naţională de Hochei a Canadei –, iar ultimul soţior, Marat Rifalin, proprietarul Sigmabank.

— Acum e soţia lui Rifalin? întrebai.

— Acum e din nou de măritat, spuse înveninată Akulina, nu poate să stea mai mult de doi ani cu un bărbat. Forma un tandem minunat cu Kostik. El schimba femeile, ea bărbaţii, pur şi simplu o pereche potrivită. Haideţi s-o sun.

Nici nu apucai să spun ceva, că femeia deja trăncănea la telefon.

— Veruncik, bună. Alia te deranjează. Ce mai faci? Pentru următoarele cinci minute femeia oftă şi exclamă, pocnind din limbă, zicând din când în când: Ei, nu mai spune! Te felicit! Sunt foarte bucuroasă! Uite ce bine! Apoi, când vocea din

telefon tăcu, Akulina începu să turuie: La noi se află un maior de la Petrovka, anchetează uciderea lui Kotia, vorbeşte tu cu ea.

Şi îmi întinse receptorul.

— Da, auzii eu o voce de mezzosoprană, uşor răguşită. Cântăreţii numesc o voce ca asta „nisipie“. Şi despre ce o să vorbim?

— Spuneţi, Vera…

— Nu mai înţeleg nimic, mă întrerupse Martînova, Alia spunea că e un maior la ei.

— Eu sunt. Maiorul Romanova.

— Ei, niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte că o femeie se poate ocupa cu anchetarea crimelor, spuse alene interlocutoarea, este aşa de nefeminin…

Fie era o proastă sadea, fie cocheta din obişnuinţă cu toată lumea.

— Sunt şi excepţii, i-o tăiai şi întrebai: Katukov nu v-a dat nimic spre păstrare?

— Cum ar fi? se strâmbă Vera. Ce aveţi în vedere: aur, briliante?

— Nu, spusei abia stăpânindu-mi mânia. Nişte documente, nişte foi de culoare albastră.

— Puteţi trece mâine pe la ora unu, spuse Vera pe un ton cântător.

— O să trec chiar acum.

— Dumneavoastră o să treceţi, dar n-o să mai fiu acasă, mă duc cu treburi.

— Haideţi să ne întâlnim la metrou.

— Merg numai cu maşina şi, la drept vorbind, nu mă pregătesc de dragul dumneavoastră să-mi schimb planurile. Mâine, la unu. Să nu veniţi mai devreme, trebuie să dorm îndeajuns. O să aflaţi adresa de la Alia.

Şi trânti receptorul.

— E o scârbă, nu? întrebă Alia. Pur şi simplu o târfă cum n-ai mai văzut. Apropo, se spune că se căsătoreşte din nou.

Notai adresa Verei şi mă pregătii de plecare. În hol, când îmi întindea scurta, Slava bâigui:

— Ultimul soţ al Verei, Marat Rifalin, s-a dovedit extrem de gelos, un adevărat Othello. Când soţia l-a părăsit, a promis să-l omoare pe Kotia.

— De ce? întrebai.

— Păi Vera se împăcase din nou cu fratele meu, explică Slava. Ei, şi Marat a început să agite pistolul: „O să te împuşc chiar în faţă, să-ţi stric mutra asta frumoasă!“

— Un tip groaznic de răzbunător, confirmă şi Alia. Spunea: „O să te împuşc, apoi o să-ţi tai mâinile, ca să ştii cum să îmbrăţişezi soţiile altora.“

— Cui i-a spus asta? întrebai eu încet.

— Mie, spuse Slava, m-a sunat şi m-a avertizat: „Să-i transmiţi fratelui tău că nu mai are multe zile de trăit.“

12 Joc de cuvinte: *Kotik* este un diminutiv derivat din numele Konstantin, dar are şi sensul de „motănel“.

22

Ceasul arăta abia ora două când ajunsei acasă. Pe drum cumpărasem un tort gustos, Medovik. Trebuia să serbăm încheierea unui caz greu. A doua zi aveam să primesc hârtiile, iar a treia zi Katia, plângând bucuroasă, avea să-i îmbrăţişeze pe ai casei. Totuşi, bravo mie, găsisem documentele, desfăşurasem ghemul până la capăt. E adevărat, nu ştiam cine îl omorâse pe Kostia, dar, în primul rând, nu mă angajasem în fapt la Cercetări Penale, iar în al doilea rând, se pare că actorul fusese împuşcat de răzbunătorul bancher Marat Rifalin. Şi îşi ţinuse promisiunea, îl împuşcase în faţa lui nobilă, apoi îi tăiase palmele. Îmi adusei aminte de cioturile însângerate şi tresării. Desigur, Rifalin. Altfel, de unde puteau şti Slava şi Akulina atâtea detalii!

După ce deschisei încet yala, intrai în hol şi auzii nişte pocnete sonore şi strigăte furioase:

— Javră!

Intrând pe vârfuri în bucătărie, văzui cum Viktoria, roşie de furie, o pocneşte cu prosopul de bucătărie pe Ada, întinsă în faţa ei. Mopsul se ghemuia cât putea, încercând să-şi ascundă capul, dar loviturile plouau din toate părţile. Lângă frigider plângea la unison Mulia, iar Rachel urla încetişor de sub masă. Pisicile, care de obicei stăteau la bucătărie în aşteptarea a ceva gustos, dispăruseră, hamsterii se ascunseseră în căsuţă, până şi broasca Gertrude se dăduse la fund, în acvariu.

— Hei, ia să încetezi imediat! începui eu să urlu, smulgându-i Viktoriei din mână bucata de in.

Să nu îndrăzneşti să-mi loveşti câinele. Ce ţi-a făcut?

Musafira arunca fulgere din ochii mânioşi:

— Câinele trebuie să-şi cunoască locul!

Luai de jos trupuşorul grăsuţ, care tremura. Mopşii au din fire o expresie nefericită pe boticul lor fermecător, dar de data asta din ochii Adei curgeau lacrimile cele mai adevărate. În toată viaţa lui scurtă mopsul nu fusese niciodată bătut, iar acum pur şi simplu nu înţelegea ce grozăvie se întâmpla în jurul lui. După ce o luai pe Ada la piept, răcnii:

— Câinele locuieşte în casa asta. Tu trebuie să-ţi cunoşti locul! Ce a făcut?

— O neobrăzare! clocoti Vika. Vin de la magazin, iar ea doarme în patul meu, chiar pe pernă!

— Strânge lenjeria, nu mai lăsa canapeaua întinsă.

— Dar e grea! Nu pot s-o strâng singură!

Pufnii:

— Vrei să spui că la vârsta ta nu te poţi descurca cu o canapea extensibilă? Viktoria amuţi. A dormit pe cearşaful tău? Asta e tot? Şi pentru asta ai bătut o fiinţă neajutorată?

— Uite, începu să urle Viktoria, arătându-mi dresurile rupte, uite în ce mi-a transformat ciorapii javra asta! De fapt, eu primesc numai pensie şi nu-mi pot permite altă pereche în plus!

Mă uitai cu o privire atentă la frumosul ei costum de tweed scump, remarcai brăţara de aur, cerceii, adulmecai mirosul parfumului franţuzesc şi spusei printre dinţi:

— Nu trebuie să arunci lucrurile peste tot.

— Cine eşti tu să-mi faci observaţii? trecu la atac Viktoria. Şi tu eşti musafiră aici!

O apucai pe Mulia, care plângea de groază, şi când auzii că ambele inimioare bat la unison lângă pieptul meu, rostii apăsat:

— Greşeşti, mamaie. Asta e casa mea, eu sunt aici pentru totdeauna.

Viktoria se făcu vânătă de furie şi, fără un cuvânt, ieşi din bucătărie în hol, apoi trânti uşa de la intrare.

Mă uitai la câinii liniştiţi şi îi informai:

— Aşa, fetelor, trebuie să ne răsplătim pentru suferinţe. De fapt, cumpărasem tortul pentru Kirka şi Seriojka, dar în mod clar voi o să-l primiţi.

Din geantă apăru o cutie de pateu danez îngrozitor de scump, din ficat natural. Cutia de jumătate de kilogram costa şaptezeci de ruble. Dezmăţ, ce mai. Într-o clipită împărţii continutul cutiei în trei părţi inegale. Cea mai mare i-o dădui lui Rachel, celelalte mai mici mopşilor, iar la desert primiră câte o bomboană de ciocolată, strict interzisă de toată literatura chinologică. Se spune că dulciurile afectează sănătatea câinilor, dar în ziua aceea tratam răni sufleteşti, şi Belocika picase numai bine.

În mod evident, ura îţi dă puteri, pentru că în restul timpului rămas până la venirea copiiilor făcui masa, ordine în apartament, copsei eclere şi chiar călcai cămăşile lui Seriojka, bluzele Iuliei şi două perechi de pantaloni de-ale lui Kiriuşka, folosind fierul cumpărat recent.

Noaptea, când casa se linişti în sfârşit, stăteam în pat înconjurată de câini şi mă gândeam cum o să decurgă viaţa mea după întoarcerea Katiei. Mai degrabă nu se va schimba nimic. Zile întregi e ocupată cu serviciul, deci grospodăria o să rămână în seama mea. Ce să spun, e un rol perfect normal!

În acea clipă Ada se strecură spre faţa mea şi se apucă să-mi lingă pătimaş obrajii, fruntea, bărbia. Codiţa ei grăsuţă se rotea ca o elice, iar din piept îi ieşeau sunete delicate, mârâieli. O îmbrăţişai cu mâna dreaptă, mă întorsei pe o parte şi mă lipii de mops. Nu aveam cum să plec din locul acela, dacă Ada venise să îmi spună câineşte „mulţumesc“.

Cândva, demult, demult, în viaţa trecută, nici eu nu deschideam singură uşa, Nataşa o făcea. Vera Martînovna, în mod evident, nu se îngreuna cu treburi de prisos şi mă pofti în apartament o femeie subţirică, de vreo patruzeci şi cinci de ani.

— Stăpâna e în salon, îmi transmise ea şi o conduse pe doamna „maior“ în camera mare, decorată cu mobilă de anticariat.

Acolo, între un dulăpior din timpul lui Pavel I şi mobila de perete elegantă, cel mai probabil din epoca lui Nicolae I, se afla o doamnă elegantă. O asemenea frumuseţe întâlneşti numai în paginile revistelor şi, la drept vorbind, credeam că o asemenea nuanţă de piele, astfel de buze pline şi ochi violeţi sunt doar rezultatul unor machiori şi stilişti profesionişti. Dar femeia care îşi bea liniştită cafeaua nu purta niciun gram de cosmeticale. Mai mult, acea zi se dovedise pe neaşteptate însorită, lumina puternică răzbătea chiar în ochii Verei, luminându-i nemilos faţa. Dar chiar şi cu o asemenea lumină nu îi puteai găsi lipsuri frumoasei. Părul, buclele generoase de un blond natural îi cădeau în valuri nepăsătoare pe umeri, iar când gazda se ridică în întâmpinarea mea, se văzu că talia ei poate fi cuprinsă pur şi simplu cu două degete. Patru mariaje şi o legătură amoroasă cu Kostia nu lăsaseră asupra Verei nicio urmă. Ochii uriaşi priveau uşor naiv, buzele pline formară un zâmbet şi, după ce îmi întinse o mână moale, delicată, cu manichiură ireproşabilă, gazda rosti cu o voce sexy de mezzosoprană:

— Ce poveste ciudată! Sărmanul Kotia, pentru ce l-au omorât?

Mă aşezai în fotoliu, luai ceaşca de cafea oferită şi spusei apăsat:

— Deocamdată nu pot să vă spun nimic liniştitor. Se desfăşoară activităţi operative de anchetă.

Vera se sculă brusc, halatul i se desfăcu şi îi văzui picioarele lungi, zvelte, de o formă

ireproşabilă şi fără urmă de celulită.

— Cel mai probabil aici e implicată o femeie.

Ridicai din sprâncene:

— Se spune că e vorba de dumneavoastră.

— Eu?? se minună Vera. Păi noi ne cunoşteam de o jumătate de viaţă. Nu vă ascund că eram legaţi de relaţii deosebite. Mereu l-am considerat pe Kotia primul meu soţ. Nu ne căsătoriserăm oficial, dar nu e vorba numai de ştampilă. Şi de ce să-l omor?

Îmi băui liniştită cafeaua. Poate că ar fi trebui într-adevăr să lucrez la miliţie? Reuşeam aşa de bine să conduc interogatoriile!

— Nu e vorba în mod direct de dumneavoastră. Una dintre cunoştinţele dumneavoastră comune afirmă că Marat Rifalin a ameninţat să-l distrugă pe Konstantin, ba chiar în acest mod crud, cum s-a şi întâmplat în realitate.

Vera începu să râdă din adâncul pieptului şi, după ce scoase o ţigară lungă, maro, întrebă:

— Doriţi?

Nu ştiu de ce, dar dădui din cap şi luai o ţigară subţirică.

— Marat, ridică Vera din umeri. Dacă vreţi, o să ghicesc cine v-a spus prostia asta. Înghiţii concentrată fumul aromat, simţind cum stomacul mi se încălzeşte. Akulina Evghenievna, zâmbi Vera, nu-i aşa? Ştiţi ce poreclă are? Akula. Şi nu e vorba de nume, ci de caracter: dacă înşfacă pe cineva, nu-i mai dă drumul, iar Maratik i-a scăpat din cârlig, de aceea e mânioasă acum… Vreţi să vă spun tot adevărul despre ea, din dorinţa de a ajuta organele?

Oftând, dădui din cap. De fapt, pe mine nu mă interesa niciun fel de informaţii despre Evghenieva, dar un maior care se ocupă de căutarea criminalului nu poate refuza o informaţie!

— Kostia, Mişka Rogov şi eu am învăţat în aceeaşi clasă, începu Vera. În acei ani eram îngrozitoare – o fată cam colţuroasă, mai înaltă

decît toţi, şi mă ruşinam groaznic de înălţimea mea.Nici Kot'ka, nici Mişka nu mă considerau fată, eram prieteni ca trei tovarăşi. Kotia se îndrăgostise de vecina de apartament, tot colega noastră de clasă, Liubka Kazanţeva. Apoi, fiecare a plecat pe la institute diferite. Kostik la cel de teatru, Mişka, la Medicină, eu, la MIFI[13].

— Unde?!

— La MIFI, repetă liniştită Martînova. Mereu am avut înclinaţie pentru matematică. Am terminat şcoala cu medalie de aur şi am intrat la o facultate teoretică.

Ca să vezi! Asta-mi era frumoasa cea prostuţă!

— Dar oricum eram prieteni, continuă Vera, deşi ne întâlneam mai rar ca înainte.

La douăzeci de ani, Vera a devenit neobişnuit de frumoasă. Mişa Rogov nu a observat transformarea fostei colege de clasă într-o frumuseţe, dar Kostik, pe neaşteptate, s-a îndrăgostit de ea. Aşa a început o poveste de dragoste ciudată, care nu semăna cu nimic. Cam o jumătate de an s-au adorat unul pe celălalt, nu se despărţeau nicio clipă, apoi a venit răcirea. Kotik şi-a găsit pe altcineva, Vera s-a căsătorit. După trei ani au ajuns din nou împreună… Se poate spune că toate cele patru mariaje ale Martînovei s-au destrămat din cauza lui Kotia.

— Pur şi simplu e ca o vrajă, zâmbi trist Vera. Totul pare îngropat, focul s-a stins, devenim din nou prieteni buni. El are o femeie, şi nu numai una, ci vreo trei în acelaşi timp, eu un soţ minunat, cu bani şi stare. Deodată… ceva cedează şi ne trezim din nou în pat. Trece o lună, două şi totul se termină. El are femei, eu din nou mă căsătoresc. Dar patima trezită periodic nu îi împiedica pe Vera şi Kostia să fie prieteni. Însă Mişka Rogov le făcuse cunoştinţă cu soţia lui, Akulina. Ea pur şi simplu a rămas împietrită la vederea mea, râse gazda, era albă de furie. E şi de înţeles. Singurul lucru pe care-l voia Akulina erau banii. S-a

căsătorit şi cu Rogov, sperând la onorariile fabuloase ale psihiatrului, dar a calculat prost. Leneşul de Mişka nu era deloc neliniştit de problema salariului şi de obicei nu lua plicuri de la rude. Akulina a fost nevoită să lucreze ca soră medicală şi să fiarbă la foc mic de invidie privind hainele de blană, pietrele preţioase şi ţinutele Verei. Şi încă ceva: ca un făcut, fiecare soţ al Martînovei era mai bogat ca precedentul. Proasta a început relaţia cu Kotik numai pentru a mă călca pe mine pe coadă, râse Vera. O prevenisem: „Alia, Kostia nu trăieşte cu nimeni mai mult de un an. Mişa e un soţ de nădejde, dar Kotia, ca o minge unsă cu ulei, îţi alunecă mereu din mână. Nu face prostii, mai bine vrabia din mână.“ Ei, şi ce să vezi? S-a întâmplat cum am spus eu!

Obişnuit să le ajute pe fostele lui amante, Kostia i-a propus Akulinei un câştig bun: să stea în preajma mamei lui bolnave. Alia, rămasă singură, avea mare nevoie de bani şi a acceptat propunerea. După o săptămână, la Anna Fiodorovna a venit Slava cu de-ale gurii.

— El seamănă îngrozitor de mult cu Kostia, infractorul nostru, ciripi Vera. Ei, aceeaşi faţă, se mai întâmplă din astea. Şi Akulina şi-a zis că a venit şi momentul ei, şi a început atacul asupra lui Slava. Dar el seamănă cu Kotia numai la chip, în interior e cu totul altul. Se teme de femei, avea relaţii numai cu prostituatele… Unul ca ăsta poate fi aburit imediat, iar Akulina a reuşit din plin. Înainte de asta lacoma de Alia avea mereu numai ghinioane.

Dumnezeu ştie pe unde a făcut Alia cunoştinţă cu Marat Rifalin, dar ea s-a apucat să îi dea speranţe bancherului, l-a adus la un restaurant unde Kostia sărbătorea zgomotos ziua de naştere. Probabil femeia voia să se laude cu apartenenţa sa la mediul artistic, dar a greşit. Marat a văzut-o pe Vera şi a fost pierdut. Martînova pe atunci era liberă şi tocmai încheiase o nouă volută a relaţiei

cu Katukov; Vera a privit cu bunăvoinţă proprietarul unui capital de multe milioane şi Alia a rămas cu degetul în gură.

— Înţelegeţi acum de ce e furioasă, spuse Vera mijindu-i ochii strălucitori.

Oftai:

— Vedeţi dumneavoastră, ei spuneau că Marat a declarat în prezenţa lor că-l va împuşca pe Konstantin în faţă…

— Şi ce-i cu asta?

— Cum ce? Tocmai aşa a fost omorât. De unde ştiau ei?

— De fapt, spuse apăsat Vera, chiar eu am aflat din ziarul *Moskovski komsomoleţ*, iar acolo spune negru pe alb: a fost omorât, i s-a tras un glonte în faţă. Marat e din Daghestan. E adevărat, şi-a petrecut toată viaţa la Moscova, dar are sânge oriental – cum e ceva, bate din picioare şi şuieră: „Te omor, bag cuţitul în tine, te spânzur, te toc fărâme şi fac chiftele din tine…“ Iar peste zece minute îmi aduce un inel cu briliante. „Iartă-mă, draga mea!“

— Dar uite, numai faţă de Slava şi Akulina promisese să-i taie mâinile lui Konstantin, să nu mai îmbrăţişeze femeile altora, aşa a şi fost, despre asta *Moskovski komsomoleţ* nu a scris, spusei eu încet.

Vera începu să se plimbe nervoasă prin cameră.

— Înţelegeţi, Marat nu putea în niciun caz să-l omoare pe Kotia.

— De ce?

— Acum trei săptămâni am decis împreună să luăm viaţa de la capăt şi am plecat în Barbados. M-am întors abia ieri şi nici nu am apucat să intru, că m-a sunat Alia. Apropo, când i-am spus că o să mă căsătoresc cu Marat, a început să-mi arate acră că e entuziastă. Rifalin pur şi simplu nu a fost la Moscova, voi confirma la tribunal alibiul lui.

— Draga mea, spusei eu apăsat, oamenii bogaţi angajează pentru treburile murdare un killer, iar

absenţa nemijlocită a lui Rifalin de la locul crimei nu înseamnă nimic…

— Nu el l-a omorât pe Kostia, spuse ferm Vera.

— De unde atâta siguranţă?

— Marat mă adoră şi ştie ce atitudine am faţă de Katukov. Desigur, Rifalin nu are niciun fel de simpatie pentru Konstantin. Dar el înţelege: dacă eu, Doamne fereşte, aş afla de implicarea lui în moartea lui Kotia, relaţiile noastre s-ar încheia. Şi cel mai mult pe lume Marat se teme să mă piardă. Vă rog să mă credeţi, aşa este. Imaginaţi-vă măsura iubirii lui. Dacă acest om, oriental după sânge şi mentalitate, e gata să se însoare cu mine, ştiind că l-am trădat? Se lăsă tăcerea. Vera se aşeză în fotoliu, îşi puse unul peste altul picioarele ireproşabile şi adăugă: Nu cred că Marat le-a spus aşa ceva lui Slava şi Aliei.

— De ce?

— Nu e prost. E un finanţist minunat, cu o minte flexibilă, trează, uşor irascibil, dar nu e prost. Unul ca el nu începe să strige în stânga şi-n dreapta care-i sunt planurile. Cel mai probabil aveţi dreptate, ar fi angajat un killer, şi în niciun caz nu ar fi fost aşa de sincer faţă de Slava şi Akulina. Se cunosc, se întâlnesc la tot felul de chefuri, dar nu e vorba de o prietenie strânsă. De unde până unde atâta sinceritate?

— Dar atunci de unde ştiu ei de mâinile tăiate?

— Păi uite, dragă doamnă maior, spuse veninos Vera, asta dumneavoastră trebuie s-o lămuriţi. Mi se pare că dragul de frate infractor şi soţia lui cea dulce dispun de mult prea multe informaţii despre crimă. Şi foarte bine informaţi sunt, de regulă, participanţii nemijlociţi! Mai scormoniţi în familia lui Katukov cel mic, o să găsiţi o mare grămadă de rahat.

— Aţi promis să-mi daţi hârtiile…

— Nu le am! Dar ştiu unde îşi păstra Kotik secretele. Pervazul din bucătărie…

— M-am uitat, inclusiv în picioarele mesei…

— Dar în oglindă?

— Unde?

Vera râse mulţumită:

— Când a început să facă ascunzătorile, eu le-am găsit locul. Ador romanele poliţiste şi am căutat şi eu la clasici. Ideea cu pervazul am împrumutat-o de la Nero Wolf, picioarele mesei de la Hercule Poirot, iar oglinda, de la Ellery Queen.

— În baie, bâiguii eu, în dulăpiorul cu medicamente şi tot felul de fleacuri. Trebuie apăsat şi se va roti, iar acolo e o nişă…

— A, începu să râdă Vera, şi dumneavoastră citiţi în timpul liber. Da, chiar acolo. Vreţi să mergem?

Dădui din cap. Martînova era, totuşi, o femeie unică, pentru că fu gata în cinci minute. Pur şi simplu îşi trase pantalonii, îmbrăcă un pulover negru, scurta şi pornirăm spre garajul subteran. Conducea sigură, cu grijă, şi mă relaxai, legănându-mă pe pernele de piele. Urma să câştig bani şi să-mi cumpăr pentru mine şi copii un Mercedes, că Fordul lui Seriojka îşi pierduse toba de eşapament, iar Jiguliul Katiei avea probleme cu volanul, se mişca de parcă ar fi fost maneta unui distrugător; nu numai că se învârtea, dar se mai ducea şi în sus şi-n jos. Cum reuşea ea să conducă maşina în condiţiile astea, nu îmi puteam imagina.

După ce deschise uşa apartamentului cu cheile ei, Vera intră în baie. Eu, ţinându-mi răsuflarea, după ea. Oglinda se răsuci ascultătoare. Şi în nişă apăru un dosar. Îl luai cu mâini tremurânde.

Da, ele erau, foile de culoare albastră şi un plic.

— Doamne, se auzi din cameră vocea Verei, ce s-a întâmplat aici?

— Au căutat dosarul ăsta, explicai eu, simţind pentru Martînova recunoştinţă adevărată.

Afară, când Vera apăsă pe brelocul cu alarmă, mă hotărâi să o previn:

— Să nu lăsaţi acum niciun străin în casă, bandiţii jefuiesc şi omoară femeile, amante ale lui

Konstantin.

— Niciodată nu deschid eu uşa, mai ales unor necunoscuţi, îmi zise de sus Martînova, iar încuietorile sunt imposibil de spart.

Nu îmi mai propuse să mă ducă până la metrou şi, după ce acceleră, porni de acolo. Câteva picături de noroi de sub roţi îmi săriră pe scurtă, dar eram fericită. Doamne, a doua zi urma să dau dosarul şi Katia avea să se întoarcă acasă.

13 Institul de Inginerie şi Fizică din Moscova

23

Seara mă hotărâi să îl educ pe Seriojka şi îi amintii:

— Să nu uiţi cheile. Pune-le chiar acum în buzunar.

Tânărul oftă trist.

— Ajutor, Lampa! Fordul şi-a dat duhul!

— Cum aşa? mă speriai. Ai făcut accident?

Seriojka dădu trist din cap.

— Nu, motorul s-a stricat.

— Şi ce facem acum? mă neliniştii. Se poate repara?

— Mai bine îl împuşcăm decât să-l reparăm, spuse Seriojka. O să iau maşina mamei. Numai că Jiguliul miroase şi el a tămâie.

— Şi cauciucurile sunt roase, adăugă Kirka, îndesându-şi în gură o bucată de omletă cu brânză.

— Păi da, doar nu sunt cauciucuri Pirelli, recunoscu şi Iulia, dar deocamdată merge, o să ne folosim de el.

— Şi apoi ce facem? insistai.

Seriojka îşi răsuci mustăţile subţiri:

— Mama aduce mereu de la Kemerovo vreo două mii. Acolo totul e ca pe bandă rulantă. În fiecare zi au două, trei operaţii. Ei, să presupunem că jumătate dintre bolnavi nu sunt prea avuţi, dar ceilalţi neapărat o să-i fie recunoscători. Mama are mână uşoară.

— E un chirurg bun?

— Nu e normală! exclamă Seriojka. În copilărie tăia păpuşi, căuta apendicele. La prima operaţie, pe când era studentă, i-au dat să ţină cârligele. Alte

fete se duceau la film, la dansuri, a noastră mergea la morgă şi diseca încântată cadavre…

— Imaginează-ţi, spuse vioaie Iulia, acum trei ani a fost nevoită să îşi scoată tiroida. Ei, au operat-o colegii, au avut grijă de ea ca de un ou de găină… Şi, evident, a avut o complicaţie!

— De ce?

Iulia pufni:

— Aşa e mereu la medici: dacă se îmbolnăvesc, *kaput*. În loc de guturai se îmbolnăvesc de sinuzită, apendicita se transformă în peritonită, copiii lor au talentul de a face tot felul de boli exotice. Seriojka în copilărie a luat de undeva boala Vermeer – un singur caz în Moscova. E o boală epidemică exclusiv africană.

— La noi în bloc închiriaseră un apartament sudenţii de la Universitatea Patrice Lumumba, începu să râdă Seriojka. Mă tot tratau cu gumă de mestecat, probabil aşa am contractat virusul.

— Niciodată n-aş fi luat gumă de la un negru necunoscut, spuse Kirka. Ce, era greu să te duci la chioşc şi să cumperi?

— În 1980? Păi o pastilă de gumă mestecam pe rând toată clasa!

— Pfui, bolborosi Kirka, uite, nu m-am gândit că pe timpul comuniştilor oamenii aveau atâtea greutăţi!

— Ei, pe scurt, mamei i s-a umflat gâtul, a făcut un abces, continuă Seriojka. A dat fuga acasă şi hai la baie, să se chinuie singură. Îşi bagă foarfecele în gât, scoate puroiul, pune un plasture şi la serviciu!

— Cum adică la serviciu?! mă minunai.

— Păi asta spunem şi noi, e nebună, explică Iulia. Şi-a pus o maletă veche sub pijamaua de chirurg, ca să nu-i sperie pe bolnavi cu gâtul ei groaznic, şi dă-i înainte: cu scalpelul în dinţi. Dă-te la o parte, glandă tiroidă, Romanova soseşte pe un cal nărăvaş.

Seara studiai cu atenţie documentele şi nu înţelesei nimic. Nişte chitanţe de electricitate, copii

ale unor facturi, foi de expediţie pentru bicarbonat de sodiu… În loc de fotografii, în dosar se aflau nişte negative. Încercai să disting feţele oamenilor surprinşi acolo, fără succes. Era greu să-mi dau seama ce fel de oameni sunt cei din cadre.

Dimineaţa din nou aruncai cheile şi, imediat, de jos auzii din nou strigătul:

— Lampadel, aruncă cheile de la Jiguli! Fordul e terminat!

Blestemând faptul că am uitat, aruncai cealaltă legătură de chei, scosei câinii la plimbare, făcui supă, prăjii chiftele şi, după ce pusei hârtiile în sacoşă, pornii spre Dinamo. Ieşind din metrou, tresării. Dar dacă Slava goriloidul nu o să vină?

El însă era deja lângă bancă. De data asta mormanul de grăsime se îmbrăcase într-o scurtă elegantă din antilopă moale şi purta ghete subţiri, cu nişte catarame oribile, aurii.

— Ei, amărâto, şuieră el când pusei mâna pe mâneca lui, ei, gâza lui Dumnezeu, cum stau treburile?

Îi agitai dosarul sub nas. Monstrul grohăi mulţumit şi întinse spre el mâna cu degete scurte, care semăna cu o pernuţă de ace. Un singur lucru nu ştia. În acele două săptămâni parcursesem un drum pe care o altă femeie nu îl parcurge nici într-o viaţă. În locul Eufrosinei nefericite, pierdute şi leneşe, pe peron se afla acum Evlampia vioaie, sigură pe sine, inteligentă şi obraznică.

— Ia labele! răcnii eu. Mai întâi scaunele, apoi banii.[14] Unde e Katia?

Muntele de grăsime se pierdu o clipă, dar imediat îşi veni în fire:

— Dă hârtia, păduche!

— Ce spui, frate? întrebai şi adăugai: Uite acolo, vezi? Se plimbă un miliţian. Acum o să încep să urlu şi n-au decât să priceapă la Petrovka de ce-ţi trebuie ţie hârtiile şi unde e Katiuşa, Slavik!

Omul se schimbă uşor la faţă şi coborî tonul:

— Bine, bine, să mergem.

— Unde?

— După Katerina, să iei muierea în schimbul documentelor, doar nu mă crezi că o să-i dau drumul când o să ajung acasă?

— Nu.

— Atunci, să mergem.

Ieşirăm, ne urcarăm într-un Jiguli murdar, lovit, primul model. Scârţâind din tot trupul lui bătrân, micul automobil mergea destul de iute pe străzi. Slava se apucă să fluiere, eu mă uitam pe fereastră, lipsită de gânduri. Deodată, Moscova se termină şi maşinuţa mergea pe şosea. Evident, era o ruină doar la exterior, pentru că motorul torcea ca un motan sătul, iar la viraje rezista foarte bine. Te pomeneşti că Jiguli-ul avea cauciucuri Pirelli, obiectul încântării şi invidiei lui Seriojka.

— Fumezi? întrebă Slava când o luarăm pe un drum lateral, mergând cu o viteză incredibilă.

Dădui din cap.

— Bordul e deschis, acolo sunt ţigările…

Încercai să deschid capacul, dar nu ceda.

— Ei, vai de tine, pufni Slava. Lasă-mă pe mine.

Fără să reducă viteza nebunească, se lăsă pe mine cu trupul gras şi se apucă să scormonească în cutie.

„Ferească Dumnezeu să facem vreun accident“, îmi trecu imediat prin minte şi în clipa aceea simţii o lovitură puternică şi un val de aer proaspăt… Ceva negru, uriaş, se repezea în faţa mea, capul mi se scufundă deodată în apă ca gheaţa şi lumina se stinse.

Mai întâi reveni auzul, un zgomot ritmic îmi umplea urechile. Apoi apăru senzaţia de umiditate rece. Doamne Dumnezeule, adormisem în cadă! Bine că nu m-am înecat. Fără să deschid pleoapele care, nu ştiu de ce, nu prea mă ascultau, pipăii cu mâna sperând să găsesc prosopul, dar degetele mele loviră nişte crengi uscate. Trupul se aşeză.

Ochii se deschiseră imediat, dar refuzau să creadă ceea ce vedeau.

Mă aflam într-un morman mare şi murdar de fân umed care, nu se ştie de ce, se găsea pe marginea drumului. În dreapta şi în stânga se întindea un mic drum asfaltat, acoperit de zăpadă. Deodată, memoria îmi veni în ajutor: mergeam cu viteză mare când grăsunul, năpustindu-se asupra mea, încercase să deschidă bordul. Deci până la urmă pierduse controlul volanului şi Jiguli-ul intrase într-un copac. Probabil că fusesem proiectată afară din maşină, prin parbriz.

Îmi mişcai cu grijă mâinile şi picioarele, îmi mişcai gâtul – fracturi nu aveam. În clipa următoare încercai să mă ridic pe extremităţile întinse. Reuşii, dar nu imediat. În cele din urmă, legănându-mă uşor, mă îndepărtai de stogul de fân care îmi salvase viaţa şi mă uitai în direcţia şoselei. Dar unde era maşina lovită?

Evident, pe drumul bine asfaltat, dar marginal, circulă puţine maşini, pentru că pe zăpadă se vedeau clar urme de cauciucuri. Mersei puţin la dreapta, simţind cum scurta umedă mă loveşte greu peste pulpe cu marginea murdară.

Cizmele aş fi putut să le descalţ, pentru că antilopa subţire se transformase într-o cârpă îmbibată de apă şi mi se părea că merg desculţă. Deodată urma se întrerupse; în faţă, cât vedeam cu ochii, se întindea drumul alb, neatins. Mă uitai cu mai mare atenţie. Aşa, totul era clar!

Sacul mizerabil cu slănină mă împinsese din maşina în viteză, probabil spera că pasagera, lovindu-se de asfalt, o să-şi rupă gâtul! Cel mai probabil aşa s-ar fi întâmplat, dacă nu s-ar fi nimerit pe drum căpiţa de fân. Urându-le în minte sănătate tuturor ţăranilor şi animalelor domestice, pornii şontâncăind spre stânga. Trebuia cumva să ajung acasă, iar huruitul constant venea chiar de din stânga. Probabil acolo se afla şoseaua mare!

Până la magistrală mă târâi aproape o jumătate de oră. Nu pot suporta ceasul de mână şi, în marea majoritate a cazurilor, ştiu şi fără ele cât e ceasul. Am un simţ uimitor al timpului, pot greşi cu maxim zece minute.

După calculele mele era cam ora trei când, în cele din urmă, ajunsei pe marginea drumului şi fluturai mâna în faţa mulţimii de maşini. Dar şoferii nici nu se gândeau să încetinească. Dumneavoastră aţi lua în maşină o tanti cu o scurtă chinezească, plină de noroi din cap până-n picioare?

Din fericire, descoperii portofelul în buzunar. Scosei zece ruble şi ridicai hârtia deasupra capului. Imediat frână o maşină-papuc galbenă.

— Încotro? se interesă un nene cam simplu, cu o faţă boţită. Când auzi adresa, îmi aruncă o privire evaluatoare şi spuse: Banii înainte.

O precauţie demnă de laudă; de la vagabonzii ăştia adunaţi de pe drum te poţi aştepta la orice. După ce îi dădui hârtiile roz, îmi întinsei cu plăcere picioarele şi îl rugai:

— Nu daţi drumul la căldură?

Şoferul se uită din nou la mine, dar nu spuse nimic şi întoarse maneta. Peste două minute în maşină începu să pută a câine ud. Era scurta care se usca.

— Te-ai machit? Ce-ai luat la bord? zâmbi şoferul.

— Ce? întrebai, fără să înţeleg.

— Ai băut prea mult, începu să fornăie omul. Dar nu te întrista, oricui i se poate întâmpla. Na, ţine…

Îmi întinse un pachet de Zolotaia Java. Începui să fumez ţigara şi mă apucai să înghit fumul, simţind cum în stomac îmi creşte o căldură plăcută.

Acasă, dădui la o parte câinii care tot ţopăiau şi, bucuroasă că Viktoria cea respingătoare plecase nu se ştie unde, dădui drumul la apa caldă, aproape

fierbinte, intrai în cadă şi, simţind cum valul fierbinte ajunge la coloana vertebrală, îmi aţintii privirea asupra şuvoiul care curgea de la robinet.

Trebuia să fiu aşa de proastă şi să am încredere în mormanul de grăsime! Dispăruseră şi documentele, nici pe Katia nu o eliberaseră. Furioasă, începui să săpunesc buretele. „Ei, nu-i nimic, Slavocika, nici nu bănuieşti că e extrem de simplu să dau de tine.“ Speram numai să nu-i facă nimic rău Katiei, deşi, dacă era să-mi aduc aminte cum dragul de Slava mă împinsese fără milă din maşina care gonea cu viteză… Bine că nu păţisem nimic. Nu aveam decât o mulţime de vânătăi şi de julituri…

Apa tot curgea şi curgea, iar odată cu ea se ducea şi lipsa mea de hotărâre, capul mi se umplea de furie. „Ei, aşteaptă tu, banditule! Acum o să-mi usuc părul şi o să mă duc la Beeline, să aflu cine e posesorul telefonului mobil.“ Femeia asta ştia foarte bine unde să găsească trustul de grăsime. Nu ştiam cum, dar aveam să scot de la individul ăsta toate informaţiile!

Mă învelii în halat şi pornii spre dormitor. Dar, trecând pe lângă cuier, îmi dădui seama că va trebui să amân pentru a doua zi căutarea necunoscutei misterioase. Scurta era umedă, murdară, iar paltonul era plin de pete maronii. Pur şi simplu nu aveam cu ce să ies din casă.

Oftând, îndesai lucrurile în maşina de spălat. Amândouă erau bej şi nu trebuia să se decoloreze. Turnai în maşină substanţa fermecată Vanish, care garantează dispariţia deplină, fără urmă, a tuturor petelor, şi pornii ciclul de spălare pentru ţesături din lână.

Apoi îmi uscai părul şi pornii prin camere, verificând ordinea. Kiriuşka, încercând să câştige cât mai mult, dădea cu aspiratorul în fiecare zi şi aproape mă ruinase, demonstrând o ordine ireproşabilă. La noi nu mai vedeai pe jos ghemotoace de păr de câine, holurile îţi încântau

ochii cu dulapurile lucioase, iar în bucătăria spălată şi strălucitoare mirosea a chiftele.

Camera copiilor se dovedi a fi în ordine, cărţile stăteau teanc pe birou, jucăriile se aflau pe rafturi. Totul era la locul lui. Când chiar tu faci ordine, nu vrei să faci măgării! În dormitorul Iuliei şi al lui Seriojka, pe scaune erau întinse haine, dar nu văzui veselă murdară. În camera goală a Katiei Kiriuşka cel grijuliu şterse praful, iar perna o aranjase pe canapea într-un triunghi perfect. Închisei uşa, simţind un frison puternic. Speram că totuşi Katia o să se întoarcă acolo cândva!

În dormitorul ocupat temporar de Viktoria era dezordine deplină. Canapeaua iar nu era făcută, pe masă zăcea veselă murdară. Aşa, interesant. Pe farfuriuţă erau coji de mandarine şi sâmburi de mango. Nimeni dintre noi nu cumpărase aceste fructe, în frigider se aflau mere şi pere… Deci le adusese pe ascuns şi le mâncase noaptea, sub plapumă. Ce femeie! Nici prin gând nu îmi trecea să iau de acolo ceştile cu resturile de cafea!

Camera următoare, în mod evident destinată şi ea musafirilor, era goală. Aruncai o privire în încăpere. Oare de ce nu mă instalaseră acolo, ci în sufragerie? O canapea destul de confortabilă, acoperită cu un goblen, un fotoliu asemănător, o măsuţă pentru reviste, rafturi pentru cărţi, în cea mai mare parte goale, un birou şi un dulap mic. „Aşa“, stabilii eu, „o să mă mut aici.“ De fapt, aveam de gând să iau lampadarul din sufragerie, pentru că nu-mi plăcea lumina puternică…

Tocmai scoteam rufele din maşina de spălat, când de pe coridor se auzi:

— Marş!

Mă uitai pe hol. Viktoria, cu o faţă rea, îndepărta cu picioarele câinii de grămezile de punguţe şi sacoşe.

— Mulia, Ada, la mine!

Când îmi auzi vocea, musafira tresări şi scăpă pe jos o cutiuţă albă în care erau împachetate

prăjituri.

— Aţi cumpărat ceva dulce pentru ceai? întrebai eu ingenuă.

Viktoria se scurse:

— Numai două eclere, pentru Seriojka şi Kiriuşka, cred că femeilor nu le trebuie prăjituri. Şi sunt şi foarte scumpe!

Mă uitai în tăcere la muntele de sacoşe. Numele de mărci de pe ele vorbeau de la sine: „Salonul de blănuri Albatros“, „Haine de la Calvin Klein“, „Cosmetice de la laboratoarele Garnier“. Cum să nu! Când cumperi aşa ceva, începi să faci economii la prăjituri!

După ce o lăsai pe musafiră să îşi scoată cumpărăturile din sacoşe, scosei din maşină rufele şi exclamai. Să mai ai încredere în magazinele de firmă! Paltonul cel scump din caşmir subţire, cumpărat dintr-un butic de elită, se transformase dintr-un bej plăcut în ceva inimaginabil. Spatele, nu se ştie de ce, devenise galben-muştar, gulerul avea irizări portocalii, mânecile erau acoperite de pete. Iar partea din faţă semăna cu blana mopsului – cenuşiu-închis cu punctişoare negre. Îndurerată, mă uitai la etichetă. Uite, mă rog, se recomandă spălatul la maşină!

Şi cu scurta se produsese o metamorfoză. Haina ieftină, de culoare deschisă, murdară, cumpărată, în mod evident, la piaţa vietnameză, pur şi simplu se transfigurase. Căpătase culoarea unui biscuit fraged. Blana artificială anemică, gluga care se termina cu nişte ciucuraşi se umflaseră şi semănau cu blana unei vulpi sătule. Toate petele şi urmele de murdărie dispăruseră fără urmă. Haina era ca nouă!

Dar ce spun eu! Mai frumoasă ca înainte. Mai mult, era aproape uscată. Ca să vezi: pe căptuşeală scria „în niciun caz să nu fie spălată“. Plină de uimire, atârnai scurta în baie, iar paltonul îl dusei la gunoi şi îl pusei pe capacul ghenei. Poate vreun om fără adăpost va fi atras de el. În orice caz, m-

am gândit că atunci când o să mai strâng bani pentru palton, o să-mi cumpăr palton de la locuitorii harnici ai Orientului, deşi probabil aşa ceva nu avea să se întâmple în curând. În primul rând trebuia să reparăm maşina lui Seriojka şi să facem rost de cauciucuri de iarnă.

Seara stăteam în pat, în locul cel nou. Câinii se mutaseră cu toţii după mine şi, gâfâind, se aranjaseră pe canapea. Rachel, ca de obicei, la picioare, Mulia şi Ada de o parte şi de alta. Înainte de culcare răsfoii un ziar vechi, *Nedelia*. Dumnezeu ştie de unde apăruse acolo. Era amuzant să citesc ştiri vechi de aproape un an. Ochii îmi alergau repede peste rânduri. Ei, în linii mari, nimic interesant. Dădui paginile, căscai, şi apoi rămăsei cu gura deschisă.

Privirea mi se opri pe un anunţ: „Colegiul Juridic Străin anunţă. Rugăm să ne contacteze Katukova Anna Fiodorovna, Iana Sergheevna şi Katukov Rostislav Sergheevici, care au locuit mai înainte la adresa strada Pervogo jokeia numărul 19, apartament 49, pentru executarea testamentului supusului francez Basile Fedu, născut Vasili Nikolaevici Fedulov. Persoanele care cunosc domiciliul familiei Katukov sunt rugate să ia legătura cu Colegiul Juridic Străin, Zlobinina Reghina Nikolaevna. Se garantează recompensă.“

Ca să vezi! Mă întrebam câţi bani voi primi când îi voi povesti acestei Zlobina despre Katukovi? Poate ar ajunge pentru cauciucuri? Prin urmare, a doua zi se anunţa a fi grea. Mai întâi aveam de gând să aflu adresa proprietarei telefonului, apoi urma să mă duc la jurişti.

14 Replică din Ilf și Petrov.

24

Firma Beeline se baza în mod clar pe faptul că abonaţii vin cu maşinile, pentru că biroul se afla într-un loc total peste mână. Deşi în centru, pe lângă strada Maslovka, de la cea mai apropiată staţie de metrou, care este Dinamo, mergi cincisprezece minute bătute pe muchie, într-un autobuz arhiplin.

— Vine o dată pe oră, mârâi o femeie care se prăvălea peste mine la fiecare cotitură. Nu ştiu decât să crească preţul biletelor, în curând abonamentul pe toate liniile o să fie mai scump decât salariul.

Eram solidară cu ea şi perforai biletul extrem de viclean, numai la o margine. Pe drumul de întoarcere aş fi putut să fac economie şi să mai merg cu el o dată. „Ei, Doamne, pentru o asemenea călătorie, stând într-un picior, voi ar trebui să-mi plătiţi mie.“

Înainte de a începe să culeg informaţii, îi privii cu atenţie pe angajaţi. Aşa, la tanti aia cu pete climacterice pe obraji nu voiam să mă duc, băiatul elegant, în costum, mai degrabă ar arunca nişte cuvinte de sus, dar uite, fata cu fustiţă de piele şi pulover mulat era cea mai potrivită. În primul rând, îmi plăceau tinerii, iar, în al doilea rând, semăna cu Iulia şi probabil era la fel de miloasă.

Mă apropiai de tejghea şi îi întinsei telefonul.

— Nu merge? zâmbi angajata şi, după ce aruncă telefonului o privire, explică: Probabil bateria s-a descărcat.

— Vedeţi dumneavoastră, şoptii eu, nu e al meu.

— Da? ridică fata din sprâncene. Dar al cui e?

— Nu ştiu, asta voiam să aflu de la dumneavoastră. Am găsit aparatul într-o toaletă. Cineva l-a uitat!

Funcţionara începu din nou să zâmbească frumos:

— Şi nu aţi pregetat să veniţi… Mulţumesc, lăsaţi-l aici. O să-l înapoiem proprietarului.

— Aş fi vrut chiar eu…

— Nu pot să vă spun numele, desfăcu mâinile fata a neputinţă. Este categoric interzis.

— Vedeţi dumneavoastră, şoptii eu din nou, credeam că, din moment ce omul ăsta are un mobil, e înstărit, nu se uită la bani, iar eu am un salariu de trei sute de ruble. În curând vine Anul Nou, fiul visează de mult la un Lego, dar de unde să-i cumpăr aşa ceva? Ar trebui să facem foamea… Sincer vorbind, speram la o mică recompensă, poate o să-mi dea vreo sută de ruble…

Fata mă privi cu atenţie. Pusei palmele în faţă şi îi zâmbii sincer. Mâinile mele arătau minunat, unde mai pui că în urmă cu o zi îmi zgâriasem toată pielea, chinuindu-mă cu fânul ăla, mai şi pregătisem salată pentru cină şi curăţasem sfeclă. Multe răni micuţe se transformaseră în pete cenuşii, iar în jurul unchiilor aveam un contur întunecat, care nu dispărea după spălat.

Privirea angajatei se încălzi şi şopti, la rândul ei:

— Bine. Atunci aşteptaţi liniştită şi luaţi aparatul.

Dădui din cap şi mă atârnai de tejghea. Fata dădu fuga undeva, apoi se întoarse cu o hârtie:

— Luaţi.

Strânsei hârtia în pumn.

— Mulţumesc mult.

— Ei, nu-i nimic, dădu din mână fata a lehamite, numai să nu spuneţi de unde aţi luat adresa.

Pornii încet spre ieşire. Totul cânta în interiorul meu, cel mai mult voiam să sar într-un picior din

cauza preaplinului de fericire. Dar o femeie sărmană, flămândă, nu poate să sară şi să se bucure. De aceea mergeam cocoşată, târşâindu-mi cizmele de antilopă care îşi pierduseră orice formă. O ratată săracă, amărâtă, care visa la o sută de ruble…

Afară îndreptai hârtia şi o privii. Un scris clar, caligrafic notase: „Molotova Tatiana Pavlovna, strada Rozova 18.“

Dacă din cer ar fi căzut monede de aur, tot nu m-aş fi minunat mai tare. Picioarele mă duseră singure la supermarket. După ce cumpărai un păhărel de cafea şi o plăcintă cu carne, mai citii o dată hârtiuţa. Molotova Tatiana!

Lumea e îngrozitor de mică: dacă vrei să scuipi, nimereşti o cunoştinţă. Ei, cine şi-ar fi imaginat că telefonul simpatic aparţine amantei soţului meu Mihail, chiar acelei Tatiana care îmi trimisese, amabilă, caseta cu filmul „erotic“!

La supermarket mă înghesuii fără rost, vreme de o oră. Pur şi simplu nu ştiam cum să procedez. În cele din urmă ajunsei la rafturile cu parfumuri şi mă uitai apatică în oglinda ştearsă ireproşabil. Desigur, mă schimbasem mult. Din palidă, culoarea feţei devenise roz, ochii străluceau, arătam cu zece ani mai tânără, dar tot eu eram, iar Tatiana avea să o recunoască într-o clipită pe „rivală“, doar făcuse de undeva rost de fotografia mea şi îmi înfipsese bolduri în ochi! Deci deocamdată nu trebuia să ne întâlnim, mai bine adunam înainte informaţii despre fata cea obraznică, poate că în anturajul ei apărea bărbatul cel gras pe nume Slava.

După ce băui trei păhărele de cafea şi înfulecai încă două pateuri minunat prăjite, în cele din urmă elaborai un plan genial.

În primul rând mersei la metrou, la staţia Tverskaia, şi, după ce intrai în pasajul care ducea la Cehovskaia, găsii fata care vindea legitimaţii. De data asta aveam nevoie de una cu literele

FSB[15], mă pregăteam să devin agent la Serviciul Federal. Tânărul deja cunoscut începu să completeze rândurile libere şi, când auzi gradul de maior, dădu din cap:

— Ştiţi, doamnă, la FSB nu dau asemenea grade. Nu e ministerul de interne. Acolo, un maior e om mare, şef de departament, de exemplu. În plus, sunteţi femeie. Haideţi să scriu „locotenent“.

Dar mie nu mi se părea prea serios să mă prezint ca locotenent, aşa că îi ordonai:

— Mai bine căpitan.

Tânărul, pufnind, se apucă să traseze literele caligrafice. Mă învârteam pe lângă el de încordare, ca un cal care a stat cam mult într-un loc.

Tania Molotova nu îşi refuza nimic. Femeia locuia într-un bloc confortabil din cărămidă, cu bovindou. Clădirea se afla în fundul curţii a cărei intrare era închisă cu o poartă de fier. Într-o parte văzui un buton şi o tăbliţă: „Intrarea laterală e închisă.“ Apăsai butonaşul.

— Cine e? se auzi răguşit din difuzor.

— La administraţie vreau.

— Nu sunteţi locatara noastră.

Gardianul invizibil nu se pregătea deloc să deschidă uşa.

După ce ezitai o clipă şi decisei că pentru un gardian vigilent e suficientă şi miliţia, scosei legitimaţia roşie şi o învârtii în aer. Probabil pe undeva era şi o cameră.

— Deschideţi. E o problemă de serviciu.

Se auzi un piuit respingător, împinsei uşa şi mă trezii într-o curte incredibil de îngrijită. Aşa ceva vezi numai în filmele despre viaţa din occident a milionarilor. Şiruri lungi de tufe acoperite cu o folie neagră, ronduri acoperite cu crengi de brad, alei măturate cu grijă, două coşuri de gunoi vopsite într-un maro-deschis plăcut, băncile aveau aceeaşi culoare şi străluceau de parcă ar fi fost spălate cu săpun, iar într-un colţ îndepărtat se afla o căsuţă

îngrijită, de fier. Era clar că acolo ţineau tomberoanele.

Şi scările erau curate. Deasupra fiecăreia se ridica o streaşină de fier, uşile de oţel erau împânzite de interfoane, iar lateral, exact ca la Paris, se putea vedea lista locatarilor. Mai mult, lângă fiecare scară se aflau tăbliţe care anunţau servicii. În prima se afla sauna, în a doua sala de sport, în a treia spălătoria, iar în a patra administraţia

După ce descoperii anunţul „Administraţie – 01!“, formai cifrele necesare şi uşa păcăni. Era aşa de grea, că abia reuşii să o întredeschid. Înăuntru era foarte cald, lumină şi curăţenie. Sub tavan ardea nu doar un bec, ci o lustră cu trei braţe.

Un bărbat puternic, de vreo patruzeci de ani, se ridică de la birou şi întrebă destul de prietenos:

— Unde doriţi să ajungeţi?

— La administraţie.

— Vă rog, zâmbi gardianul şi, cu un gest larg, arătă spre o uşă înaltă.

Îi întorsei zâmbetul, împinsei uşa şi mă trezii într-o cameră mare, spaţioasă, foarte curată. În mod evident, autoritatea locală îndrăgea plantele, pentru că în încăpere totul era înflorit şi verde. Pe pervaz văzui ghivece cu ardei decorativ. Fructele mici şi roşii acopereau din belşug planta. Alături, într-un hârdău, îşi revărsa mirosul uimitor un lămâi din care atârnau fructe galbene grele. În colţ îşi întindea abundent frunzele un copăcel necunoscut mie, care semăna cu un palmier pitic. În mijlocul acestei minunăţii, într-un coş albastru, căptuşit cu atlaz, se afla un motan monstruos, în culorile cele mai plebee, „tigrate“. Animalul nu ar fi părut aşa de atrăgător dacă nu ar fi fost greutatea; avea vreo douăzeci de kilograme, nu mai puţin. Capul uriaş, rotund, semăna cu cel de râs, labele puternice se revărsau din coş, laolaltă cu burta şi coada. Motănoiul torcea încântat, radiind mulţumire şi fericire.

— Ce mare e! exclamai.

Femeia care stătea la birou ridică privirea din hârtii.

— Da, cum să nu! Leopold al nostru, ditamai motanul, a fost găsit anul trecut lângă tomberoane. Era puţin mai mare ca un şoarece, mânca de toate – supă, caşă, macaroane –, dar acum pentru el, blestematul, cumpărăm carne, şi nici nu mănâncă de orice fel. Dacă e prea grasă, strâmbă din nas! La mine aţi venit?

Aruncai o privire spre faţa ei simpluţă, cu un nas ca un cartof şi cu smocuri rare de sprâncene. Probabil divorţată, nu avea verighetă pe deget, numai un inel de aur cu un rubin mare, de un roşu-sângeriu. Mai degrabă avea salariul mic, dar încerca să arate atrăgător – o bluziţă albă, simpatică, şi un sacou de lână în carouri mici. Buzele îi erau date cu ruj sidefiu, într-un ton nu prea potrivit. Culoarea nu se potrivea nici cu cea a lacului de unghii. Mai mult, sprâncenele erau mult prea negre, iar dungile groase de pe pleoapele de jos făceau ca ochii ei mici să semene cu nişte crăpături. Dar, în general, impresia era plăcută: mai degrabă o tanti nu prea deşteaptă şi periculoasă.

— La dumneavoastră, confirmai. Spuneţi-mi, vă rog, Tatiana Molotova locuieşte de mult în casa asta?

Administratoarea deveni serioasă, o umbră uşoară îi trecu pe faţă.

— Nu pot să dau informaţii despre locatari.

— Mie puteţi să îmi daţi, spusei eu încet şi pe ascuns, scoţând legitimaţia proaspăt făcută.

Când văzu literele aurii FSB, femeia se înroşi:

— Vai!

— Nu trebuie să vă speriaţi, spusei eu cu mărinimie. E o chestiune delicată, haideţi să stăm puţin de vorbă; dacă intră cineva, spuneţi că vreţi să mă angajaţi ca femeie de serviciu, bine?

Administratoarea dădu din cap.

— Foarte bine, prezentaţi-vă pentru început.

— Samoilova Irina Fiodorovna, născută în 1952, bâigui interlocutoarea.

Părea că se speriase serios.

— Draga mea Irina Fiodorovna, mă decisei eu să o liniştesc, serviciul nostru nu are nicio pretenţie faţă de dumneavoastră, ne interesează numai Molotova. Povestiţi despre ea în amănunt.

Samoilova scoase din seif un registru gros şi se apucă să mă introducă haotic în miezul problemei.

— Blocul e al nostru, spuse poticnit Irina Fiodorovna. E deosebit, nu mai găseşti aşa ceva în Moscova. În primul rând, e extrem de convenabil amplasat, la doi paşi de metrou. Alături găseşti un parc minunat, o adevărată pădure, iar centrul e la o aruncătură de băţ: numai cinci staţii cu metroul şi ajungi în Piaţa Roşie.

Dar principalul punct de atracţie al clădirii nu era acesta. Frumoasa casă fusese construită la sfârşitul anilor ’40, după indicaţiile personale ale lui Stalin. Conducătorul popoarelor ardea pe atunci de nerăbdare să adune sub acelaşi acoperiş elita lumii ştiinţifice, doctori în ştiinţe şi profesori. Clădirea era gândită ca un fel de cooperativă a noului mod de viaţă. În subsolurile încăperilor erau amplasate spălătoria, cantina, biblioteca, magazine şi chiar un mic cinematograf. Nimic nu trebuia să îi distragă de la lucru pe oamenii de ştiinţă. Toate serviciile se aflau la îndemână.

În acelaşi ton fuseseră construite şi apartamentele, numai din trei şi patru camere. Spaţii uriaşe, tavanul era la 3 metri şi 70 de centimetri, bucătăriile se întindeau pe 20 de metri, băile aveau peste 10, iar pe holuri copiii şi nepoţii se dădeau cu bicicletele.

Anii au trecut, blocul avea propria viaţă, ascunzându-se cu grijă de străini. Bătrânii oameni de ştiinţă care primiseră decoraţii chiar din mâinile lui Iosif Vissarionovici s-au dus liniştiţi în mormânt, locul lor a fost luat de copii, care şi ei au

devenit doctori în ştiinţe şi profesori. Unele dintre văduvele fără copii şi-ar fi vândut cu plăcere apartamentele – acum incredibil de mari – şi s-ar fi mutat în garsoniere. Dar consiliul locatarilor se tot împotrivea pătrunderii unor străini în „fortăreaţă“. Un apartament în clădirea de elită putea fi primit numai de un om de ştiinţă şi membru al familiei respective. De vreo două ori străinii se instalaseră, totuşi, în citadelă. De exemplu, Ada Lvovna, de la 75, luase în spaţiu un nepot, proprietar al unui mic restaurant, şi conducerea cooperativei nu mai putuse face nimic. Dar imediat ce tânărul se mutase acolo, în apartamentul luxos, după moartea binefăcătoarei, începuseră minunile.

Mai întâi s-a stricat instalaţia electrică, apoi în calorifere a pătruns aer, telefonul a încetat să mai funcţioneze în mod misterios, vecinii de sus l-au inundat… Omul a renunţat şi s-a hotărât să-şi vândă apartamentul, dar de data asta nu s-a mai certat cu consiliul locatarilor, ci i s-a adresat preşedintelui, cu rugămintea de a căuta un cumpărător. Afacerea s-a aranjat într-o clipită şi, după două săptămâni, în fostele palate ale Adei Lvovna îşi serba mutarea în casă nouă un tânăr academician.

Tania Molotova se mutase cu un an în urmă.

— Păi şi ea e cercetător ştiinţific? mă minunai.

— Nu, zâmbi Irina Fiodorovna, pentru ea a insistat foarte mult Gheorghi Lvovici Daaz, preşedintele conducerii cooperativei. Tania este o nepoată de-a lui, căsătorită cu un tânăr extrem de plăcut. Îl cheamă Mihail.

Simţii un tremur nervos şi mă hotărâi să lămuresc situaţia:

— E căsătorită?

— Ce e aşa uimitor? întrebă Irina Fiodorovna. Numai că soţul nu e înregistrat aici. Tania spune că a rămas la mama lui, aşa se întâmplă adesea. Apropo, el e mereu plecat, deşi îl văd des împreună cu Tania.

Gheorghi Lvovici şi-a recomandat nepoata ca având multe calităţi – tânără, educaţie superioară, ştie trei sau patru limbi străine, lucrează ca traducătoare, drăguţă, inteligentă. La fel şi jumătatea ei – proprietarul unei firme mari care comercializează computere şi programe, bogat… Nu era cine ştie ce proprietăraş al vreunui vagon de fier puturos, numit cu mândrie restaurantul Leul de aur.

Mihail chiar vorbise la adunarea locatarilor care au primit-o pe soţia lui ca membru al cooperativei: „Sunt gata să fiu sponsor.“

Şi nu minţise. În vara aceea, când consiliul locatarilor a dorit să schimbe băncile, dar nu a găsit în bugetul blocului fonduri pentru cheltuieli, Mihail a adus douăsprezece bucăţi de stejar. Muncitorii angajaţi de el au amplasat băncile, comunitatea din curte a început să îi salute cu îngăduinţă pe tinerii îmbogăţiţi. Dar, până la urmă, gheaţa s-a spart în mai. Tania a ajutat-o pe fata uneia dintre principalele bârfitoare ale imobilului să înveţe germană. S-au întâlnit o dată în lift, când pătimaşa Sofia Evghenievna o tot certa pe fetiţă. „Treci pe la mine“, i-a spus Molotova copilului, „o să te ajut să scrii compunerea.“

Şi chiar a ajutat-o. Mai mult, fata alerga la ea în fiecare zi cu temele pentru acasă, iar o dată Sofia Evghenievna a ciocnit la uşa vecinei şi a întrebat: „Draga mea, cât vă datorăm?“

Tania a ciripit: „Nu fac meditaţii, ci ajut aşa, ca între vecini.“

Lenocika şi-a luat cu succes examenele, iar vecinii au început să-i aducă Molotovei texte în limbi străine: instrucţiuni pentru medicamente, instrucţiuni de folosire a aparatelor de uz casnic… Nimeni nu a fost refuzat, toţi erau primiţi cu blândeţe, cu un zâmbet drăguţ.

Fireşte că Tania nu avea niciun fel de datorii la plata utilităţilor: plătea facturile la termen, de sărbători aducea la administraţie cutii de

bomboane, nu făcea petreceri zgomotoase, nu venea acasă mai târziu de unsprezece noaptea. Într-un cuvânt, nu femeie, ci o pungă de ananas tras în zahăr…

După ce întrerupsei oda locatarei, îi ordonai destul de tăios:

— Descrieţi înfăţişarea soţului…

Irina Fiodorovna începu cu solicitudine:

— E pur şi simplu frumos, blond, cu ochi albaştri. Toţi îi invidiază silueta. E înalt de statură, lat în umeri, zvelt, parcă e Alain Delon. Are un Mercedes, dar merge aşa de grijuliu, pur şi simplu se strecoară printre bălţoace, ca nu cumva să stropească pe cineva. Sunt un cuplu foarte, foarte plăcut!

Ascultai cu atenţie panegiricul. Ce să spun, totul era adevărat: Mihail era frumos, inteligent, bun, cu tact, pur şi simplu o comoară de calităţi. Exista o singură pată în imaginea acestui înger. Era căsătorit nu cu încântătoarea Taniuşka, ci cu mine, o femeie care nu ieşea deloc în evidenţă. De fapt, imediat ce mă lămuream unde îl găsesc pe goriloidul Slava şi o eliberam pe Katia, aveam de gând să divorţez de prinţul acesta ireproşabil din toate punctele de vedere.

Simţind că un val de furie începea să mi se ridice în gât, întrebai cam dur:

— Unde locuieşte Gheorghi Lvovici Daaz?

— La 39, răspunse imediat Irina Fiodorovna.

— E acasă?

— Aproape mereu. E foarte bolnav, abia se deplasează…

— Sunaţi şi spuneţi că vine acum la el un reprezentat al organelor.

Administratora puse imediat mâna pe telefon.

15 Principalul serviciu de informaţii rus.

25

Apartamentul 39 se dovedi a fi la scara trei. Irina Fiodorovna, aruncându-şi pe umeri o scurtă de astrahan, mă conduse personal până la uşa capitonată cu o piele frumoasă, lucitoare.

— Mulţumesc, spusei şi adăugai sever: Desigur, înţelegeţi, e vorba de un secret de stat şi sunt interzise discuţiile despre vizita mea.

— Desigur, desigur, dădu din cap speriată administratoarea şi apăsă pe buton.

Uşa se dădu imediat de perete. În prag, sprijinindu-se cu greu în baston, se afla un bătrân slab, cu nas coroiat, îmbrăcat într-un trening tineresc, neaşteptat de viu colorat.

— Cum m-aţi prevenit, draga mea, i se adresă el Irinei Fiodorovna, am şi pornit, am mers şontâcăind pe toate coridoarele astea. Intraţi, fiţi bună.

— Nu, mulţumesc, spuse repede administratoarea, în mod clar dorind să plece fără să-i arunce vreo privire „căpitanului“, am multă treabă, o să vină în inspecţie de la pompieri.

Şi, fără să-şi ia rămas-bun, dădu fuga la lift.

— Draga mea, vă rog să iertaţi un bătrân, zâmbi Gheorghi Lvovici, nu pot să alerg vioi, mă târăsc şi eu cum pot.

— Nu mă grăbesc deloc, îl asigurai, şi ne târârăm cu greu pe un coridor lung care şerpuia pe lângă multe camere gigantice, goale.

În cele din urmă, târşâindu-şi ghetele, nu papucii, profesorul ajunse până în încăperea care slujea, evident, de birou.

Trei pereţi erau acoperiţi de rafturi cu cărţi. De fapt, volume în diferite stadii de degradare se vedeau peste tot: pe pervazul unei ferestre nespălate de mult, pe biroul uriaş, chiar şi pe jos, lângă globul imens aflat pe un suport de lemn. Ici şi colo erau amplasate proiectile de artilerie, cel mai probabil false. Iar pe birou se afla o figurină de bronz îngrozitor de urâtă: un bărbat gol ridica deasupra capului ceva asemănător cu un tun. Tot acolo se lăfăia şi o tăbliţă: „Lui Gheorghi Lvovici, la aniversarea celor şaizeci de ani, de la trupele de apărare antiaeriană.“

— Luaţi loc, luaţi loc, propuse bucuroasă gazda, arătând spre fotoliu.

Mă lăsai cu grijă pe pernă, ascultând piuitul jalnic al arcurilor. Fotoliul avea o vârstă asemănătoare cu cea a lui Gheorghi Lvovici şi se putea prăbuşi într-o clipă sub greutatea mea.

— Ca să vezi, se entuziasmă Daaz, ce femei încântătoare au început să angajeze la KGB!

— FSB, îl corectai eu. Comitetul Siguranţei Statului se numeşte acum Serviciul Federal.

— Vai, draga mea, zâmbi gazda, instituţia dumneavoastră glorioasă îşi schimbă denumirea aşa de des, că e şi greu să mai ţii pasul: GRU, NKVD, KGB… Probabil cred că şi esenţa se schimbă. Deşi, trebuie să recunosc, face tot felul de fapte eroice. Când am colaborat eu cu organele, nu am întâlnit femei!

— Aţi fost agent?

— Totuşi, sunteţi glumeaţă! Sigur că nu, fetiţă. Am lucrat la un complex militar industrial, sub supravegherea neobosită a Secţiei Întâi. Numai să nu mă întrebaţi ce făceam, nu am dreptul să deconspir.

Aruncai o privire asupra proiectilelor de artilerie, asupra figurinei primite de la apărarea antiaeriană şi zâmbii în sinea mea. „Ce bătrân ridicol!“ Oricum, era clar. Înainte de a face aluzie la secrete, oamenii trebuie să se uite cu atenţie la

lucrurile din jur! Şi tatăl meu, matematician, vorbea veninos la adresa cărticelelor despre spioni. „Ei, ce s-o fi chinuit aşa încercând să afle amplasarea unităţilor noastre militare?“ spunea tata nedumerit. „Şi un arici pricepe: dacă în pădure, în mijlocul unui drum desfundat, plin de noroi, apare un drum minunat de beton, iar înainte de a intra pe el se vede şi un indicator cu sens interzis, totul e clar: în faţă e o unitate militară!“

— Nu am venit pentru serviciul dumneavoastră…

— Nu am relaţii cu CIA-ul, răspunse imediat bătrânul şi începu din nou să râdă asurzitor.

— Ne interesează nepoata, Molotova Tatiana…

Dintr-odată, bătrânul se întristă:

— Despre ce este vorba?

Ezitai o clipă, dar apoi mă hotărâi:

— La drept vorbind, nu e implicată în nimic rău, decât că trăieşte cu soţul altcuiva…

— Cum? se minună Daaz. Mihail nu e soţul Taniuşei?

Dădui din cap:

— Nu, el este căsătorit de mult cu o oarecare Eufrosina Romanova. De fapt, viaţa conjugală nu prea a mers, nu au copii, dar Molotova aşteaptă un copil… Însă asta, la urma urmelor, e o chestiune personală a triunghiului amoros. Noi, după cum înţelegeţi, ne interesăm de Tatiana dintr-un alt motiv. Cunoaşteţi bine cunoştinţele nepoatei?

— Ea e nepoata mea, da.

— Şi atunci?

— Poate puteţi să-mi explicaţi ce s-a întâmplat?

— Căutăm un prieten foarte apropiat de-al Molotovei, un bărbat foarte gras, cu un cap mic, ca de şarpe. Se numeşte Slava. Aţi auzit de el? E criminal şi răpitor.

Gheorghi Lvovici deveni mai sever:

— Stimabilă…

— Evlampia Andreevna, completai eu.

— Ce nume ciudat, nume rusesc vechi, rar. Aşa că uite, stimabilă Evlampia Andreevna, nu am nici cea mai mică idee despre anturajul Tatianei.

— Cum aşa? mă minunai. Se pare că e o rudă apropiată, aşa de tare v-aţi implicat în obţinerea apartamentului pentru ea…

Daaz îşi întinse gâtul şi oftă:

— Bine, ascultaţi. Numai să aveţi milă de un bătrân. Să nu mă spuneţi niciunuia dintre ai noştri.

— Niciodată, promisei.

— Nu e nepoata mea…

— Dar ce este?

— Nimic!

— Cum aşa? mă minunai. Şi atunci, de ce aţi jucat teatrul ăsta?

Gheorghi Lvovici se sprijini greu în baston şi se ridică. Cu paşi mici, bătrânul ajunse la birou, luă o ramă frumoasă de argint şi mi-o întinse. Din fotografie mă priveau nişte chipuri fericite, zâmbitoare: un bărbat subţire, o blondă impunătoare şi un adolescent grăsuţ, fălcos, un băiat de vreo treisprezece, paisprezece ani.

— Ei sunt fiul meu, nora şi nepotul, îmi explică Gheorghi Lvovici. Să nu dea Dumnezeu să treceţi şi dumneavoastră prin aşa ceva…

— Dar ce s-a întâmplat?

Daaz oftă din greu şi se aşeză în fotoliu.

— O întâmplare tragică. În Volga lor a intrat un troleibuz. Singurul lucru care mă bucură e că soţia mea nu a apucat grozăvia asta, s-a stins în 1989… Am rămas singur de tot, singur-cuc.

Întâmplarea îngrozitoare cu fiul a şubrezit sănătatea bătrânului. De fapt, avea şi el o vârstă. Mai întâi l-au lăsat picioarele, apoi în fiecare zi a început să îl doară capul şi uite, a venit şi vremea când Gheorghi Lvovici a ieşit la pensie. Cu toate adaosurile şi sporurile posibile, primea în mare puţin peste o mie de ruble. Fireşte, foştii subalterni nu şi-au părăsit şeful, mai veneau în vizită, aducând cadouri: bomboane, torturi şi ţigări. Dar

mai apoi valul de vizitatori a început să slăbească. Bătrânul neputincios, aproape sărac, nu mai era de folos nimănui.

Şi în momentul acela, lui Gheorghi Lvovici i-a trecut prin minte o idee grozavă – să vândă apartamentul de patru camere al fiului şi să trăiască în belşug. Dar nici vorbă de aşa ceva. Apartamentul, deşi privatizat, era considerat un apartament de serviciu şi consiliul locatarilor i-a făcut făţiş o aluzie bătrânului: „Nu luăm străini în spaţiu.“ În ianuarie, la Gheorghi Lvovici a venit o cunoştinţă veche, Maria Leonidovna Rauh, şi i-a propus o soluţie minunată pentru situaţia care părea fără ieşire.

„Jorocika“, a ciripit ea, îndreptându-şi cu mâna buclele mult prea negre pentru a fi naturale, „apartamentul tău nu poate fi vândut!“

„Nu mai spune, Maşa“, a dat din mână a lehamite prietenul, „ştii şi tu ce greu e acum cu banii pentru oamenii de ştiinţă…“

„Ei, uite, consiliul locatarilor totuşi e o organizaţie extremistă“, a spus apăsat maria Leonidovna. „E clar, cercetătorilor ştiinţifici nu de apartamente le arde. Ce să faci acum? Să mori de foame?“

Gheorghi Lvovici şi-a amintit că el însuşi striga mai tare ca toţi, la conducerea cooperativei, împotriva proprietarului micului restaurant, şi nu a mai spus nimic.

„Bucură-te, prostuţule“, i-a spus Rauh, „slavă Domnului, mă ai pe mine. Ascultă cu atenţie.“

Daaz s-a uitat supus la Maria Leonidovna. Treaba era simplă. Rauh avea o prietenă, o fată frumoasă, inteligentă… Copila se căsătorise, căuta unde să locuiască. Familia avea bani cu sacul, dar tinerii nu voiau nişte apartamente luxoase, ci un apartament într-un bloc de elită, cu vecini cuviincioşi. Clădirea în care locuia Daaz şi în care, la scara vecină, era un apartament liber, al familiei sale, care pierise în mod tragic, era numai bun. Era

un fleac. Gheorghi Lvovici trebuia să spună, de exemplu, că Tanecika e nepoata lui…

„Dar dacă o să ceară cumva certificatul?“ a protestat sfios Daaz. „Ştii doar ce fel de oameni se află în consiliul locatarilor.“

„Nu, ia priviţi!“ şi-a plesnit mâinile Maria Leonidovna. „În ţară e de mult perestroika, democraţie, dar aici la voi sunt anii cincizeci, «războiul rece» şi consiliul locatarilor. Înţelege, eşti proprietar al apartamentului şi nimeni nu-ţi poate interzice să-l vinzi.“

Gheorghi Lvovici şi-a adus aminte de necazurile fără număr care îl urmăriseră pe proprietarul micului restaurant şi s-a mulţumit să ofteze.

„De fapt“, a spus mai departe Rauh, „nu te întrista. O să facă şi un certificat de naştere, cum că ar fi fata surorii tale. O să închizi gura vampirilor.“

Zis şi făcut. Nu au trecut nici două săptămâni şi locuinţa a intrat în mâinile Taniei şi ale lui Mihail. Gheorghi Lvovici a primit o sumă uriaşă şi acum trăia mulţumit, nu îşi refuza mâncare bună, ţigări americane şi cafea, ba chiar a angajat şi o fată în casă. „Nepoata“ s-a dovedit a fi o fată plăcută, iar soţul ei l-a dus de vreo două ori pe bătrân la doctor. Erau oameni foarte plăcuţi, prietenoşi, dar despre cunoştinţele lor Daaz nu ştia absolut nimic.

După ce luai de la profesorul bătrân adresa şi telefonul dragei de Maria Leonidovna Rauh, ieşii. Se apropia de cinci. Până la ce oră o lucra Colegiul Juridic Străin? De fapt, oricum era în drum, aveam să intru la firmă, să o caut pe doamna numită în ziar.

Pe uşa de sticlă nu era niciun anunţ referitor la program, dar intrarea era închisă. Înăuntru, bineînţeles, se afla un gardian care mă privea sever pe deasupra ziarului *Segodnia*.

— Am venit la Zlobina Reghina Nikolaevna, mă grăbii eu să spun.

— Camera 15, pufni gardianul şi îşi băgă din nou nasul în ziar. Primul etaj, la stânga.

Urcai ascultătoare la etaj şi pornii pe coridorul acoperit cu o mochetă maro-deschis. Pe drum nu întâlnii niciun suflet, era o linişte mormântală, din spatele uşilor lăcuite nu se auzea niciun sunet. Pur şi simplu era palatul frumoasei din pădurea adormită.

În camera 15, la computer se afla o fată tânără, nu demult elevă. Probabil era secretara. Mă hotărâi şi întrebai:

— Unde o pot găsi pe Zlobina?

— Vă ascult, spuse fata serioasă.

— Reghina Nikolaevna? mă minunai.

— Da, confirmă fata liniştită şi spuse vesel: Luaţi loc, nu câştigaţi nimic stând în picioare. Mă trântii într-un fotoliu oferit cu amabilitate. Ce vă aduce la mine? se interesă preocupată fata.

Mă fâstâcii:

— Vedeţi dumneavoastră, practic nu citesc niciodată ziarul *Nedelia*…

— Ei, asta nu-i nimic, mă linişti funcţionara, nici eu…

— Dar uite, deodată am dat peste un număr vechi, când, ce văd? Sunt căutaţi Katukovii şi se dă şi o recompensă!

Zlobina se ridică şi apăsă întrerupătorul. Camera mică fu invadată nemilos de lumina neonului şi dintr-odată îmi dădui seama că funcţionara drăguţă şi fragilă nu mai avea de mult douăzeci de ani, ci mai degrabă peste treizeci.

— Din păcate, îşi desfăcu mâinile Reghina Nikolaevna, aţi întârziat. Katukovii au intrat deja în posesia moştenirii. A venit la noi un bărbat, Rostislav Sergheevici Katukov. Din câte mai ţin minte, zilele astea pleacă cu soţia la Paris…

În mintea mea începură să se mişte destul de slab nişte gânduri tulburi, ceva inform, obscur.

— Şi o să primească mulţi bani?

Continuând să zâmbească, Reghina Nikolaevna răspunse:

— Desigur, păcat că aţi venit degeaba. Aş putea să vă servesc cu o cafea.

— Mulţumesc, acceptai cu plăcere şi întrebai din nou: Şi totuşi, cam care e suma?

Zlobina turnă cu grijă granulele maronii în ceaşcă.

— Vă rog să mă scuzaţi, dar nu am dreptul să divulg asemenea informaţii!

Ezitai o clipă, apoi scosei legitimaţia de FSB şi o rugai frumos:

— Haideţi să vedem, totuşi!

— Am înţeles, deveni serioasă Reghina Nikolaevna şi deschise oftând dulapul. Aşa, uite-l pe Katukov. Ascultai informaţia cu răsuflarea tăiată. Ei, ce minuni mai sunt pe lume!

Fedulov Vasili Nikolaevici, născut în 1952, a trăit la Moscova la adresa strada Pervogo jokeia 19, apartamentul 46. După cum se vede, era vecin cu Katukovii. Vasili Nikolaevici a lucrat ca acrobat la circ şi, în anul 1974, aflându-se într-un turneu în Franţa, a cerut azil politic. Era perioada războiului rece şi francezii au luat în considerare rugămintea fugarului din Uniunea Sovietică. Vasili Nikolaevici a rămas la Paris. La început a fost cam sărac, ca mulţi emigranţi. S-a angajat ca portar. Apoi a fost şofer de taxi. Şi aici a avut noroc, s-a întâlnit din întâmplare cu Gaston Leroux, proprietarul unei mici fabrici de cârnaţi. Gaston l-a angajat ca muncitor la fabrica lui, să aducă carnea de la tocat, să spele maţele de oaie, să cureţe pieliţa de pe ficat.

„Vasili“ s-a transformat în „Basile“, a tăiat de la nume terminaţia greu de pronunţat „ov“ şi s-a transformat aproape într-un francez adevărat. Nu a trecut nici jumătate de an şi Gaston şi-a dat seama că pusese mâna pe o comoară.

Basile avea mâini de aur şi un cap plin de reţete imposibile. În curând, locuitorii cartierului au

început să aprecieze pe bună dreptate alimentele nemaivăzute până atunci – piftie, ruladă de carne tocată cu ou… Fostului acrobat îi ieşeau foarte reuşiţi crenvurştii şi carnea în oală de pământ, limba fiartă şi friptura de porc… Într-un cuvânt, după doi ani Basile s-a despărţit de Gaston şi şi-a deschis propria afacere.

Spre sfârşitul anilor ’90 strânsese nici mai mult, nici mai puţin de cinci milioane şi jumătate de franci, aproape un milion de dolari. Şi mai avea şi un apartament drăguţ, o căsuţă simpatică la ţară şi un automobil popular, Peugeot.

Fostul acrobat nu s-a căsătorit. Fie nu şi-a găsit perechea, fie s-a ţinut la o parte de femei. Putea să trăiască şi să se bucure de viaţă, dar Domnul a hotărât mai degrabă că Basile îşi îndeplinise menirea pe pământ, pentru că, la începutul anului 1999, cârnăţarul s-a stins de cancer, la spitalul Sfânta Ecaterina. Înainte de a muri şi-a lăsat toată moştenirea Katukovilor.

— De ce? mă mirai.

Reghina Nikolaevna oftă:

— Păi, cine ştie! Poate că i-au dat de mâncare când trăiseră alături. Pe noi nu ne tulbură motivele din care o persoană juridică refuză banii, noi pur şi simplu suntem obligaţi să ducem la îndeplinire voinţa răposatului. În cazul Katukovilor totul s-a dovedit simplu. Am întrebat la biroul central de adrese şi am aflat: Katukova Anna Fiodorovna şi Katukov Rostislav Sergheevici locuiesc în capitală. Le-am trimis înştiinţarea oficială. Dar uite, pe Katukova Iana Sergheevna nu am găsit-o.

— În buletin se numeşte Mariana.

— Da, spuse Zlobina, Rostislav Sergheevici ne-a explicat faptul acesta, numai că asta s-a întâmplat deja după ce am dat anunţul referitor la căutarea femeii. Uite, priviţi.

Răsfirai încet hârtiile. Adeverinţe, căutări în baze de date. Totuşi, era interesant. În dosar se afla declaraţia oficială a fostei directoare. Anna

Fiodorovna renunţa la moştenire în favoarea lui Slava. În mod clar hârtia fusese contrafăcută, deşi poate că pur şi simplu îi ceruseră bătrânei pe jumătate nebune să semneze hârtia. De fapt, şi Iana renunţase la bani, tot în favoarea fostului infractor.

— Nu v-a mirat faptul că femeile s-au hotărât să nu accepte moştenirea?

— Nu, asta se întâmplă adesea, dacă relaţiile în familie sunt bune şi rudele au încredere unele în altele.

— Da? mă mirai. De ce?

— Din cauza taxelor şi impozitelor, explică Zlobina. Noi uneori chiar îi sfătuim pe moştenitori să ceară moştenirea unul singur. Era clar că pe faţa mea se citea nedumerirea, pentru că jurista îmi explică: Ei, imaginaţi-vă că sunteţi trei şi fiecare trebuie să plătească, de exemplu, câte cinci mii de ruble ca impozit. Rezultă deja cincisprezece mii. Dar dacă e unul singur? Sunt suficiente şi cinci. E altceva dacă mulţi nu au încredere în rudele apropiate şi preferă să facă hârtiile în mod oficial. Dar la Katukovi, evident, e vorba de o familie apropiată şi s-au hotărât să facă economie.

— V-aţi întâlnit cu Iana şi cu Anna Fiodorovna?

— De ce? Rostislav Sergheevici a explicat că mama şi sora trăiesc tot timpul anului la casa de vacanţă, iar la Moscova vin rar. Şi apoi, a adus toate documentele corect întocmite: copii după buletine, declaraţii notariale legalizate…

Oftai. Intuiţia îmi spunea că acolo e ceva necurat, dar Reghina Nikolaevna îşi strânse absolut liniştită documentele.

— De mult a intrat în drepturi Rostislav? întrebai.

— La sfârşitul lunii octombrie, răspunse Zlobina imperturbabilă.

26

Acasă ajunsei pe la opt, obosită, prost-dispusă şi flămândă. Câinii umblau prin hol, lătrând care mai de care. După ce le poruncii să tacă, luai sacoşele extrem de grele şi le trântii jos, lângă frigider. În acea zi avusesem un noroc neobişnuit, cumpărasem păstrăv cu numai şaizeci de ruble kilogramul şi primisem o reţetă de marinată pentru peşte.

„O să vă iasă pur şi simplu somon“, trăncănea vânzătoarea, „aruncând peştele pe cântar.“

Am scos pixul, carneţelul, şi m-am apucat să notez. Îmi dădusem de mult seama: cărţile de bucate sunt o mare prostie. Ce nu scria acolo! De exemplu, „fierbeţi carnea până este gata“! Ei, spuneţi-mi, vă rog, cum stabileşte când e carnea gata o gospodină fără experienţă? Dar mie mi-a explicat aşa de bine o tanti în autobuz, când m-am aşezat alături de ea pe scaun, ţinând în sus punga din care cădeau picături roşii.

„Păi, înţeapă cu furculiţa. Dacă intră uşor în carne, e gata!“

Stând în picioare lângă aragaz, am pus trei linguri de sare şi două de zahăr tos. Apoi am început să torn amestecul peste bucăţelele tăiate cu grijă şi să adaug ulei Oleina. Oare chiar va fi gustos sau va ieşi o porcărie groaznică? Pentru garnitură, la chiftele se poate face fidea. Deschisei o pungă frumoasă de celofan în care se aflau nişte melcişori albi ca zăpada. Până atunci dădusem în calea mea numai peste paste făinoase gălbui, dar vânzătorul care îmi băgase sub nas pachetul, un bărbat răguşit cu ochi umflaţi şi nas roşu, m-a

anunţat vesel: „Ia, sunt naturale, au venit din Anglia.Vezi? Scrie *Made in London*. E prima zi în care le vând. Ce spun eu prima zi? Eşti prima căreia i le vând. Trebuie să fie gustoase! Sunt, totuşi, englezi, nu turci.“

La drept vorbind, produsul englezesc, în mod ciudat, nu avea niciun miros. După ce decisei că macaroanele sunt mereu macaroane, chiar dacă lipseşte uleiul, carnea, făina şi ketchup-ul şi că toate seamănă între ele, turnai conţinutul pachetului în oală…

— Lampocika! se auzi de pe coridor. Eşti acasă?

— Acasă, acasă! strigai şi ieşii în hol.

Acolo, Kiriuşka îşi punea încet ghetele în pantofar. Deci era de rău. Comoda simpatică era în familia noastră un fel de hârtie de turnesol. Dacă Seriojka, intrând în fugă în apartament, arunca ghetele pe jos, înseamnă că primise de la şefi o critică sau că iar pierduse portofelul. Iulecika se uita în pantofar numai după ce se certa cu soţul, iar Kirka – după ce primea vreo doi de patru. De regulă, băiatul intra fuga în bucătărie, arunca scurta pe scaun, ghiozdanul, şi apoi ghetele în toate părţile: dreapta ajungea la cuier, iar stânga, lângă intrarea în bucătărie.

Dar în ziua aceea era liniştit şi aşa de afectat! Îşi puse cu grijă ghetele în şanuri.

— Ei, îi poruncii, spune repede, ce s-a întâmplat? Selena Ejenovna ţi-a trântit un „scăunel“?

— Nea, dădu din cap Kirka, acum e blândă, ca o broască dresată. Pe semestru se poate să-mi iasă chiar zece.

— Şi atunci, ce e? Ai spart un geam? Te-ai certat cu prietenul?

Kiriuşka oftă, se aşeză pe scaun şi se apucă să mă introducă în miezul problemei. Fosta profesoară de muzică, bătrâna Katerina Andreevna, nu se lega deloc de copii. Stătea la tablă şi turuia mereu: „Do, re, mi, fa, sol…“ Iar

elevii, între timp, îşi petreceau timpul în mod plăcut: citeau romane poliţiste, unii făceau temele pentru a doua zi. O singură condiţie avea femeia: să fie linişte deplină. Dacă în clasă începeau discuţiile, Katerina Andreevna se supăra tare, dar nimeni nu dorea să o enerveze pe bătrânică. Profesoara în vârstă le dădea tuturor cu generozitate numai note de zece, spunând: „Eşti un băiat bun. Stai liniştit, nu vorbeşti în oră."

Fireşte că la muzică nu ştiau nimic, dar cine are nevoie de materia asta stupidă în vremea asta a computerelor, a CD-urilor şi casetofoanelor?

Dar la sfârşitul lui octombrie bătrâna cea simpatică s-a îmbolnăvit şi locul ei a fost luat de o damă la menopauză, de vreo cincizeci de ani, cu zâmbet perfid. Noua profesoară a poruncit imediat să fie aduse caietele de note şi s-a apucat să-i cheme la tablă, dând o grămadă de patru. Kirka avea deja vreo douăzeci. În ziua aceea, Larisa Zaharovna a spus: „Uite care-i treaba, Romanov! În primul rând, să vină mama, iar în al doilea rând, binevoieşte ca mâine să dai un test. Ei, îl faci acasă."

Kiriuşka a luat în mână o broşurică subţire şi pur şi simplu a împietrit. Două sute cincizeci şi opt de întrebări! Şi ce întrebări! „Prin ce se deosebeşte cantata de oratoriu?" „Câte poziţii are o vioară?" „Ce fel de cântece sunt?" „Numiţi cele mai cunoscute creaţii ale lui Selvinski…"

— Stravinski, îl corectai.

— Ei, am încurcat, îşi trase nasul Kirka. Tot aia e! Stravinski, Selvinski. Oricum n-o să răspund la testul ăsta în viaţa mea! O să-mi pună patru pe semestru.

— Nu mai plânge, îi poruncii. Îţi cunoaşte scrisul?

— Nu.

— Foarte bine. Acum o să mâncăm, o să răspund eu la toate întrebările, mâine îi dai caietul, iar eu o să vin la şcoală, o să-ţi aranjez necazul.

— Dar tu ştii toate astea? rămase uimit Kirka. Despre orchestra simfonică, dirijor şi harpă?

Zâmbii:

— Mai ales despre harpă. Vezi tu, am terminat Conservatorul şi chiar ştiu să cânt la instrumentul ăsta respingător.

— Lampocika, şopti fierbinte Kiriuşka, Lampuşecika, draga mea, salvează-mă. Iar eu o să fac curat în apartament gratis…

— Atunci bine, începui să râd. Hai să mâncăm, lingăule!

Pe aragaz clocotea în voie oala. O, drace, uitasem de tot de macaroane, speram să nu se fi făcut terci.

Turnai repede apa în strecurătoare şi imediat îmi dădui seama: ceva nu era în ordine. Din oală se scurgea un lichid tulbure, uşor înspumat, cu un miros slab de apă de colonie… În fine, apăru… fundul gol! Macaroanele pur şi simplu dispăruseră! Scoicile albe, drăguţe, un produs gustos făcut în Anglia, tăiţei de cea mai bună calitate… Oare se evaporaseră fără urmă?

Plină de uimire, mă uitai în strecurătoarea goală. Da, aşa ceva nu mi se întâmplase.

— Tu ai fiert asta? întrebă Kirka arătând spre punga goală.

Dădui din cap aiurită. Deodată băiatul începu să râdă în hohote.

— Foarte amuzant! mă enervai eu. De fapt, fideaua s-a dizolvat pentru că am stat atâta de vorbă cu tine!

— Ba nu, continuă Kirka să se veselească. Asta nu are nicio legătură! Săpunul mereu se topeşte în apă!

— Săpun?!

— Aha, fornăi Kiriuşka. Priveşte, scrie aici.

Şi împunse punga cu degetul. Privii în tăcere literele latine.

— Lampuşecika, întrebă Kirka, tu ştii engleză?

— Ei, la nivel mediu. Citesc cu dicţionarul.

— E clar, se veseli şi mai tare băiatul. Ascultă traducerea: „Săpun de înaltă calitate, pentru copii. Făcut sub forma unor scoici atrăgătoare, nu are miros, nu produce alergii, poate fi folosit pentru bebeluşi. Se dizolvă imediat şi nu lasă urme în baie.“

Kiriuşka îşi trase sufletul şi se uită în oală.

— Ei, aşa cum au promis: s-a dizolvat fără urmă, iar oala e curată!

— Ce porcărie! îmi venii eu în fire. Ce mare porcărie! Vânzătorul de la angro mi le-a recomandat!

— Păi şi el, ca şi tine, ştie engleza la nivelul programei şcolare, spuse vesel Kiriuşka. Un singur lucru nu înţeleg: cum de până acum nu s-a întors nimeni la el şi nu l-a luat nimeni la trei păzeşte?

Oftai din rărunchi:

— Se pare că eu am fost primul cumpărător.

— Mă întreb de câte ori o să fie pocnit azi! făcu Kirka.

Pe la nouă seara o sunai pe Maria Leonidovna Rauh:

— Am telefonul dumneavoastră de la Gheorghi Lvovici Daaz…

— Foarte frumos, spuse femeia, pe un ton cântător, studiat. Aveţi un băiat sau o fată?

— Doi băieţi, mă pierdui.

— Ce vârstă au?

— Douăzeci şi cinci şi unsprezece…

— Ei, cu cel mare acum e târziu, dar cu cel mic putem să încercăm.

— Ce? mă minunai.

— Cum ce? începu să-şi piardă răbdarea interlocutoarea. Nu doriţi să-i învăţaţi pe copii să cânte la pian? Mâine la ora trei puteţi veni? Aduceţi şi copilul. Fac meditaţii numai cu cei care promit.

Seara, făcută colac în mijlocul celor trei câini, era cât pe ce să adorm, când îmi veni în minte un gând simplu, simplu. De ce binefăcătorul familiei

Katukov, domnul Basile Fedu, Vasia Fedulov, îl evitase în testament pe Kostia? Nu ştia de existenţa lui? Era o aiureală totală! Fedulov plecase din Rusia în anul 1974. Kostia împlinea atunci treisprezece ani, iar Slava doisprezece. Foarte ciudat, dacă ţinem cont că Kotik trăia împreună cu mama pe strada Pervogo jokeia, iar Slavik fusese dat Nataliei Fiodorovna… Şi, din câte înţelesesem literalmente, la o vârstă de aproape zece zile. Poate Kostia îl supărase cumva pe Vasili? Îl lovise cu maşinuţa şi vecinul îi purtase ranchiună toată viaţa? O aiureală mai mare nu exista. Deşi este foarte probabil ca în anii ’90 să fi început să corespondeze şi să fi avut un conflict. Aha, trimitea scrisorile la adresa nouă, dar în testament o indica pe cea veche, cum să nu! Din nou aiureală! Ei, de ce îi plăcuse Slava, şi Katukov, cel del trei ani, nu? Şi cine îl omorâse pe actor?

Fără a găsi răspuns la aceste întrebări, mă cufundai într-un somn neliniştit.

La ora unu intrai în şcoala lui Kiriuşka. Profesoara Larisa Zaharovna nu manifestă deloc încântare la vederea mea.

— Copilul dumneavoastră, spuse ea apăsat, în timpul lecţiei numără ciorile. Eu povestesc despre construcţia frazei muzicale, iar el se joacă cu pixul pe bancă!

Oftai greu. „Poate povesteşti prost şi plicticos!“ Şi apoi, construcţia frazei! Unor copii care habar nu au cum arată un portativ!

Larisa Zaharovna se ridică nervoasă şi se apucă să-şi facă vânt cu un caiet. Mă uitai la feţişoara ei mică de şobolan, cu nas ascuţit, la buclele încreţite aiurea, în mod evident chimic, la obrajii care se înroşiră imediat, şi oftai. Clar: era la menopauză. Ultimul concert al hormonilor care se potolesc şi „minunile“ aferente – bufeuri, depresie, dureri de cap, insomnie, creştere în greutate… Şi, colac peste pupăză, mai şi trebuia, pentru un salariu de

doi bani, să bage în capul copiilor noţiuni despre operă, simfonie, armonie.

De fapt, profesorilor le e greu. Mă rog, este singura profesie în care omul îşi apreciază singur munca. Ei, gândiţi-vă! Când copilul nu înţelege nimic la lecţie, moare de plictiseală şi primeşte patru. La urma urmelor, rezultă că profesorul şi-a pus singur calificativul „nesatisfăcător“. Prin urmare, a predat prost materialul, nu şi-a dat interesul, nu a putut să explice.

Ei, doar nu era să-i explic acest adevăr Larisei Zaharovna! În niciun caz nu mă pregăteam să o educ pe dama asta, aveam nevoie doar ca Kiriuşka să primească un opt. De aceea afişai zâmbetul cel mai dulce şi ciripii:

— Ah, dragă Larisa Zaharovna! El e foarte atras de obiectul dumneavoastră. Ieri toată seara a răspuns la test!

— Da, recunoscu profesoara de muzică, i-am pus „excelent“. E o lucrare minunat făcută.

— Şi apoi, spusei eu mai departe, pur şi simplu nu are cum să nu-i placă muzica. Doar trăieşte, cum să spun, în mijlocul ei.

— Nu înţeleg, bâigui Larisa Zaharovna.

— Eu am terminat Conservatorul, plecai umilă ochii. Dau concerte.

— Pian! îşi plesni palmele profesoara.

— Harpă.

— Ah! se animă dama, v-a trimis Dumnezeu la mine! Aveţi un băiat minunat, puţin cam agitat, dar asta e un fleac. De fapt, înaintea mea a lucrat aici o bătrână absolut iresponsabilă. Pot spune că nu a făcut nimic. Uite, copiii nu s-au obişnuit cu cerinţele adevărate. Dădui din cap apăsat, înţelegând că după discurs va veni o rugăminte. Aşa se şi întâmplă. M-au însărcinat să organizez un concert, explică tulburată dama, care îşi pierduse toată graba. O să vină cei de la prefectură, conducerea…. Dar cum să fac asta cu nişte copii pe care nimeni nu i-a învăţat să cânte? De fapt, am

găsit câteva fete care cântă la pian, şi Lenia Katz din clasa a opta, cu vioara. Dar acest număr de talente este evident prea mic pentru o reprezentaţie autentică. Va trebui să-i împovărez pe părinţi. Slavă Domnului, taţii şi mamele au manifestat înţelegere deplină. Tatăl elevului de nota patru, Volînkin, va dansa un dans rusesc, sora cea mare a Maşei Kozlova va face pantomimă, bunica Oliei Suvorova va veni cu nişte câini dresaţi, uite, ar fi bună şi harpa! Şi ar fi pur şi simplu o minune!

— Sigur, o să vin, o asigurai pe Larisa Zaharovna, întrebându-mă febril de unde să iau o harpă. O să vin neapărat, cu foarte mare plăcere!

În momentul acela sună clopoţelul şi copiii dădură buzna în clasă. Primul era Kiriuşka, cu ghiozdanul săltând în toate părţile.

— Vino-ncoa', poznaşule, zâmbi Larisa Zaharovna.

Kirka lăsă ochii în jos şi, arătând cea mai mare potolire şi supunere, se împletici spre locul execuţiei.

— Vă rog să mă scuzaţi, spusei eu repede, pot să-mi iau fiul de la lecţie? Mergem la medic.

— Desigur, acceptă Larisa Zaharovna. E băiat bun, a făcut excelent tema pentru acasă. Dacă merge aşa, în acest semestru o să-i iasă opt, iar în al doilea, să dea Domnul, o să primească şi zece.

Ieşirăm din clasă pe coridorul gol şi Kiriuşka mă întrebă nedumerit:

— Cum de ţi-a reuşit?

— Of, e foarte simplu. Dar de unde fac rost de o harpă?

— Pentru ce? se minună băiatul.

— Vezi tu, am făcut un schimb cu profa de muzică. Tu primeşti note bune, iar eu cânt la concertul şcolii.

Kiriuşka mă îmbrăţişă şi spuse mişcat:

— Mă mândresc cu tine, Lampocika. Nu am întâlnit niciodată oameni care să cânte la harpă!

Pufnii. Cine ar fi putut bănui că priceperea aceasta o să fie cândva bună la ceva!

— Numai să ştii, Kiriuşka: serviciu contra serviciu!

— Sunt mereu gata, începu să strige băiatul. Ei, spune repede, ce să fac? Să mă duc la piaţă după cartofi? Să calc rufele?

— Acum o să mergi cu mine la o doamnă şi o să te prefaci că vrei să cânţi la pian.

— De ce?

— Trebuie.

— Pentru tine o să mănânc chiar şi fulgi de ovăz, declară Kirka şi pornirăm spre Rauh.

Maria Leonidovna semăna cu Ecaterina cea Mare. Aceeaşi faţă obraznică, o gură mică şi ochi mari, aproape holbaţi. Aceeaşi siluetă plină, cu piept mare şi şolduri largi. În tinereţe, se vede, avusese mare succes. De fapt, vârsta femeii nu putea fi stabilită. Era clar că nu putuse scăpa de bisturiu. Lângă urechi se vedeau cicatricile trădătoare, mărturia unui lifting facial. Părul, sprâncenele şi genele – evident – şi le vopsea, iar pielea feţei era acoperită cu fond de ten. Maria Leonidovna obţinuse un rezultat extraordinar şi, în amurgul vieţii, pur şi simplu ar fi putut trece drept o femeie de patruzeci de ani.

În ton cu stăpâna era şi camera în care ni se spusese să intrăm, după ce mai înainte ne descălţarăm. Un pian mare, cu capacul deschis, o masă rotundă acoperită cu o faţă de masă de dantelă, o canapea de catifea, un fotoliu şi miros de cafea făcută recent.

— Minunat, spuse Rauh, aşezându-se lângă instrument. Mai întâi să verificăm auzul. Îşi trecu degetele sigure pe claviatură, cântă o gamă, apoi apăsă „la“- ul. Sunetul curat rămase suspendat. Ei, ce notă e asta?

— Re, trânti Kirka, apoi adăugă: Dar poate e fa. Sunt groaznic de asemănătoare.

— În opinia mea, nu prea, oftă Rauh. Bine, aşază-te la pian şi pune mâinile pe claviatură. Kiriuşka îşi trânti ascultător mâinile pe bucăţile de fildeş uşor îngălbenite.

Nu, nu, îl corectă Maria Leonidovna, palma trebuie ţinută aşa, ca şi cum ai avea un ou sub ea.

— Crud sau fiert? întrebă Kiriuşka.

— Ce importanţă are? spuse aiurită Rauh.

În mod evident, nimeni nu îi mai pusese o asemenea întrebare.

— Are o mare importanţă. Dacă trânteşti mâna pe un ou crud, o să se facă o baltă. Dacă e pe unul fiert, nu se întâmplă nimic, răspunse Kiriuşka şi se ghemui pe taburetul rotativ.

— Oul trebuie să fie pus mental, nu în realitate, spuse mecanic profesoara şi porunci: Du-te în camera de alături şi uită-te acolo la televizor!

Kiriuşka ieşi ascultător.

— Ei, ce să vă spun, îşi desfăcu mâinile Rauh. Nu fac din el un Richter. Începem târziu, dar o să-l învăţ să cânte pentru sine. O să facem două ore la mine. Iau cincizeci de dolari pe oră. De fapt, sunt un pedagog de elită, pot să vă recomand alţi profesori, care iau mai puţin.

— Nu, nu, spusei repede, numai pe dumneavoastră vă vrem. Slava v-a lăudat aşa de tare!

— Slava, Slava… mormăi Maria Leonidovna. Nu ştiu de ce, nu-mi amintesc de el… A studiat cu mine?

— O ştiţi pe Tania Molotova?

— Pe Tanecika? Desigur, e fata celei mai bune prietene ale mele. Din păcate, răposată.

— Iar Slava e prietenul ei cel mai bun.

Maria Leonidovna zâmbi:

— Nu-l cunosc. Nici cu Tania nu m-am întâlnit de mult.

— Gheorghi Lvovici spunea că sunteţi prieten cu el, chiar v-aţi implicat şi cu apartamentul.

— Daaz e un flecar bătrân, zise Rauh enervată.

Mă hotărâi să bat fierul cât e cald.

— Am o problemă cu fiul. Câştigă minunat, face comerţ cu computere şi visează să cumpere un apartament în blocul în care locuieşte Daaz. Poate mă ajutaţi şi pe mine? Fireşte, o să vă plătesc comision şi dumneavoastră, şi lui Gheorghi Lvovici.

— Acum sunt nişte vremuri aşa de grele, mereu ducem lipsă de bani. V-aş ajuta cu plăcere, numai că Jorocika nu se va implica. Vedeţi dumneavoastră, Taniuşa, fata prietenei mele răposate înainte de vreme, a primit de la mama ei un apartament total incredibil – o garsonieră ca o colivie, tip hotel. O cameră de vreo doisprezece metri şi o bucătărie de trei. O cuşcă groaznică. Am considerat de datoria mea s-o ajut, deşi toate legăturile mele cu Tania s-au rupt după moartea Lialei. La drept vorbind, cam trei ani nu am vorbit. Şi deodată m-a sunat şi m-a întrebat: „Tanti Maşa, în blocul dumneavoastră nu se vinde vreun apartament?“

Taniuşa i-a povestit că se căsătorise. Soţul era un om de afaceri înstărit şi voiau un apartament într-un loc prestigios. Atunci Maria Leonidovna şi-a adus aminte de Gheorghi Lvovici. Uite, şi a ieşit nemaipomenit de bine – şi Tania a contribuit puţin, şi Daaz a ajutat-o.

— Dar Slava spunea că şi lui i-aţi fi spus că-l ajutaţi, insistai eu.

— Dar care e Slava ăsta? se enervă Rauh.

— Prietenul apropiat al Taniei.

— Nu cunosc pe nimeni din anturajul ei, răspunse Maria Leonidovna. Ca toţi profesorii, era răbdătoare, şi repetă liniştită cele spuse. Nu am mai menţinut relaţii cu Tania după moartea Lialei, iar de atunci au trecut peste trei ani. La drept vorbind, dacă nu ar fi sunat şi dacă nu ar fi sărăcia asta extremă…

Profesoara dădu din mână, fără să mai termine fraza.

De fapt, era clar şi aşa. Probabil că Mihail o răsplătise minunat pe doamna vârstnică.

— Deci nu dumneavoastră l-aţi ajutat pe Slava?

— Aud pentru prima dată aşa ceva, mă asigură femeia.

Afară Kiriuşka ţopăi bucuros, după ce primi o îngheţată. Luarăm metroul şi trenul goni prin tunele şi staţii, legănându-se ritmic şi tremurând la îmbinările şinelor. Aveam o dispoziţie tare proastă. Cum să ajung la draga de Taniuşa? Nici Gheorghi Lvovici, nici Maria Leonidovna nu puteau să spună unde lucrează înlocuitoarea mea. Doar repetaseră pe voci diferite: „Ştie multe limbi, e traducătoare.“

Acasă încălzii mâncarea şi deja mă pregăteam să torn supa în farfurie, când se auzi soneria.

— Cine e? întrebai vigilentă.

— Adunăm semnături pentru Partidul Liberal-Democrat din Rusia, se auzi răspunsul.

Deschisei larg uşa şi văzui o femeie tânără, drăguţă, cu o faţă obosită; întrebai din nou:

— Cine?

Musafira oftă din greu şi se apucă să explice turuind:

— În curând vor fi alegerile pentru Duma de stat. Adun semnături. Candidatul nostru, din toate punctele de vedere…

După ce îi privii paltonul mult prea subţire pentru toamna rece, cizmele uzate şi gentuţa de lac uşor crăpată, îi propusei:

— Poftiţi în bucătărie, o să vă servesc cu nişte supicică.

Deasupra farfuriei cu supă de mazăre, din coastele afumate se ridica un abur aromat. Activista, care se numea Lena, înghiţi repede o farfurie plină şi începu să-şi deschidă sufletul.

Avea cincizeci şi trei de ani. Toată viaţa lucrase la un institut de cercetare, ajunsese cercetător ştiinţific principal, cu un salariu bun. Dar în momentul acela a izbucnit victoria democraţiei.

Institutul drag a căzut victimă perestroikăi. Angajaţii au fost trimişi în concediu nelimitat. Lena încă a avut noroc, a reuşit să depună dosar pentru pensie înainte de termen – e adevărat, foarte mică, pur şi simplu de două parale. Şi se ocupa cu orice pentru a mai câştiga ceva în plus.

Ea personal nu îl putea suferi nici pe Jirinovski, nici Partidul Liberal-Democrat, dar în echipa lui de campanie se plătea pentru fiecare semnătură câte douăzeci de ruble, iar pe zi putea găsi şi treizeci, chiar patruzeci de oameni.

Lenei îi erau mai apropiaţi comuniştii, dar la Ziuganov nu mai ai loc de bătrâni smintiţi, care aleargă prin apartamente numai din convingeri morale, Ghennadi Andreevici nu le plătea nimic, se zgârcea. De aceea Lena a început să facă propagandă pentru un nebun, fiul unui jurist.

Dar ce să facă? Fata ei dezmăţată făcuse un copil, fără să fie măritată. Ce greu e să creşti un copil. Numai pe scutece dai o avere!

După ce mai înghiţi o farfurie de supă fierbinte, agitatoarea întrebă:

— Poate luaţi agenda de telefon şi vedeţi care dintre cunoştinţele dumneavoastră o să-mi semneze sigur pe listă!

Deodată, în capul meu parcă se aprinse lumina. Ştiam cum să ajung la Tania şi Slava!

După ce o condusei pe Lena şi îi poruncii lui Kiriuşka să-şi facă lecţiile, mă aşezai pe scaun, în bucătărie, şi căzui pe gânduri. Ce idee minunată îmi trecuse prin minte! Să fac la computer o listă falsă de semnături, să mă dau drept culegătoare de semnături şi să bat la uşa Molotovei. O să cer nişte apă, apoi o să mă plâng de soarta mea şi o să-i propun dragei de Taniuşa să-şi aducă agenda, iar mai apoi, la plecare, o să mă străduiesc să iau agenda cu mine. De la o idee aşa de genială mă luă transpiraţia. Ei, pur şi simplu Mata Hari, Stirlitz[16] şi James Bond la un loc.

De tulburare, începui să alerg prin bucătărie. După mine, du-te-vino, fornăind de încordare, se agitau mopşii. Rachel îşi răsucea leneş capul, urmărind cum alerg între fereastră şi aragaz.

Aşa, trebuia să chibzuiesc totul în cele mai mici detalii. Cel mai probabil Molotova mă ştia foarte bine, dar exista şi marele risc să dau peste Mihail. Adevărat, ziua de obicei era la serviciu. Deci va trebui să-mi schimb înfăţişarea, ca să nu fiu recunoscută.

Mă năpustii în camera Katiei şi deschisei dulapul. Câteva costume scumpe, pantaloni eleganţi, bluze elegante, nu era ce-mi trebuia. Apoi examinai hainele Iuliei şi din nou rămăsei dezamăgită. Păi cu acele fustiţe scurte şi bluziţe mulate o să mă transform într-o fetiţă, dar eu vreau să arăt ca o babă bătrână, trecută prin viaţă. Poate că la Viktoria aveam să găsesc ceva potrivit? Folosindu-mă de faptul că musafira respingătoare nu era acasă, deschisei şifonierul şi începui să exclam. Aşa, da!

Dulapul mare, cu trei uşi, era plin-ochi de lucuri noi, cu etichetele la vedere. Ce nu era acolo! O haină din blana unui animal necunoscut şi o căciuliţă de piele, vreo cinci sacouri, pantaloni, fuste îngste… Jos, în rânduri ordonate, se afla încălţămintea: câteva perechi de pantofi minunaţi: nişte opincuţe elegante, cizme de toamnă şi de iarnă… Viktoria în mod clar golise magazinele. La ce îi trebuiau atâtea haine noi? Ce, se pregătea să se mărite? Dar, oricare ar fi fost situaţia, nici ţoalele alea nu se potriveau. Trebuia să mă duc la metrou; acolo, într-un mic subsol, se afla un mic magazin *second-hand.*

După ce-i strigai lui Kirka „Fă lecţiile, mă întorc repede!“, pornii spre magazin.

Peste o jumătate de oră, mulţumită, chiar fericită, târam în apartament o sacoşă uriaşă. În prăvălie găsisem imediat ce îmi trebuia: un costum tricotat cenuşiu-maroniu-zmeuriu, cu fustă mini şi

un sacou larg. Asortată la el, o bluză de culoare deschisă, al cărei guler se lega cu o fundă bogată, iar pe cap aveam să-mi pun o căciuliţă lăţoasă de mohair, culmea modei anilor şaizeci. Cu acea ţinută se potriveau de minune cizmele mele de antilopă, acum nişte bărci, şi scurta chinezească. De fapt, păcat că o spălasem. Când era curată arăta extrem de cuviincios.

Dar mai întâi trebuia să clătesc lucrurile, iar mai apoi să mă gândesc la machiaj.

Dar nici nu apucai să bag în maşina de spălat conţinutul sacoşei, că din camera lui Kiriuşka se auzi o muzică familiară. Aşa, vasăzică: în loc să înveţe la geografie, dăduse drumul la televizor şi se uita la emisiunea aia mizerabilă, *Patrula şoselelor*. Iar eu nu voiam să se uite copilul la cadavre întinse pe trotuar.

Cu paşi iuţi intrai fuga în camera copiilor şi începui să turui:

— Închide imediat *Patrula şoselelor*!

— Este *Cronică criminală*, protestă băiatul.

Mare diferenţă!

— Cu atât mai mult! Închide televizorul, o asemenea emisiune nu e pentru copii.

— Toţi din clasa noastră se uită, spuse plângăreţ Kirka. Ce, crezi că nu am văzut cadavre?

— Închide imediat, mă enervai, şi, pentru că nu găseam telecomanda, mă întinsei spre butoanele de pe panoul Sony-ului şi rămăsei cu mâna întinsă.

Camera de filmat înfăţişa blocul cunoscut mie, iar vocea imparţială a comentatorului spunea, din spatele cadrului: „Astăzi, la ora douăsprezece ziua, la scara blocului de pe Selihovski numărul 18, pe scările de la etajul şase a fost descoperit cadavrul Verei Martînova, care nu lucra nicăieri.“

Mă aşezai, fără să-mi iau ochii de la ecran. Camera o arăta acum pe Vera, cu faţa în jos. Halatul frumos se ridicase, lăsând la vedere picioarele lungi, zvelte, cu tălpi de o formă ireproşabilă.

— Aha, exclamă Kirka, pentru tine e interesant! Dar mie îmi interzici. Nu-i cinstit!

— Pst! îi poruncii, numai urechi.

Cadavrul fusese descoperit de fata în casă a Martînovei. Femeia povestea că stăpâna ei nu se scula niciodată mai înainte de prânz şi nu lăsa în apartament niciun străin. Lucrătorii operativi presupuneau că o vizitase o persoană cunoscută. În sufragerie au fost descoperite două ceşti şi o cutie de bomboane. Conform unei versiuni a anchetatorilor, Martînova îi oferise musafirului o cafea, dar în clipa aceea între ei se stârnise o ceartă, iar oaspetele pusese mâna pe cuţit. Pentru a-şi salva viaţa, femeia a luat-o la fugă spre scară, dar criminalul a ajuns-o şi a lovit-o de trei ori cu cuţitul în spate. Din cauza rănii profunde din inimă, Martînova s-a stins pe loc. Apoi atacatorul a lăsat cadavrul pe scară şi a dispărut de la locul crimei. Cuţitul îl luase cu el. S-a început ancheta. Persoanele care ştiau ceva legat de crimă erau rugate să sune.

Pe ecran apărură numerele de telefon. Ca o somnambulă, mă ridicai de pe covor şi mă târâi până la bucătărie. Nu mai înţelegeam nimic. De ce fusese omorâtă sărmana Vera? Doar foile de culoare albastră erau de mult în mâinile muntelui de grăsime. Şi atunci, de ce fusese ucisă Martînova?

Aprinsei mecanic ochiul de aragaz sub ceainic şi mă holbai la flacăra galbenă, vioaie. Îmi amintii faţa ireproşabil de frumoasă, uşor obraznică a Verei şi fraza rostită de vocea capricioasă, uşor răguşită, de mezzosoprană: „Niciodată nu deschid uşa, mai ales unor străini!“

Poate era cazul să sun la miliţie şi să spun ce ştiu?

Şi de ce mă temeam aşa de reprezentanţii legii? De mult împlinisem optsprezece ani, nimeni nu mă putea obliga să trăiesc cu forţa alături de Mihail. Trebuia să recunosc că mă comportasem prosteşte,

chiar ca un copil. Trebuia să mă întâlnesc cu fostul soţ, să-mi iau actele, câteva lucruri, şi să intentez divorţ. Stabilisem totul. Numai să o găsesc pe Katia şi să rezolv situaţia. Iar Vera mai degrabă pierise de mâna vreunui amant, a unui bărbat gelos pe care îl lăsase să intre în apartament fără nici cea mai mică temere. Şi atunci, nu aş fi fost de niciun ajutor pentru miliţie, pentru că nu cunoşteam pe nimeni, în afară de Kostia Katukov şi Marat Rifalin. Dar Kotia murise demult, iar Marat avea să fie găsit imediat şi fără ajutorul meu.

A doua zi dimineaţă sunai la uşa apartamentului Taniei Molotova. Mă îmbrăcasem în aşa fel, că nici mama nu şi-ar fi recunoscut pentru nimic în lume fetiţa. Costumul cenuşiu-zmeuriu stătea ca un sac pe mine, acoperindu-mi complet silueta. Căciuliţa lăţoasă era trasă pe frunte.

Îmi acoperii faţa cu pudră de culoarea bronzului, îmi desenai deasupra o rumeneală bordo, nuanţa cărămizii. Îmi dădui buzele cu ruj de aceeaşi nuanţă, iar sprâncenele le transformai cu ajutorul creionului, făcându-le să pară dese. Ochii mei se holbau în toate părţile, cu genele lipite din cauza rimelului prost, iar pe pleoapa de jos mai pictasem şi nişte cozi de rândunică. Pentru a mă transforma de tot, îmi îndesai în spatele obrajilor nişte tampoane de vată, iar sub limbă, doi nasturi mari de la palton. Era groaznic de incomod, în schimb vorbeam peltic, aproape ininteligibil. Nu mi-era teamă de mâini. Gătitul permanent şi spălatul vaselor transformaseră mânuţele catifelate de harpistă în cleştii uşor crăpaţi şi uscaţi ai unei gospodine.

— La mine aţi venit? se minună Molotova, deschizând larg uşa.

— Sunt propagandistă de la Partidul Liberal-Democrat din Rusia, îngăimai eu, arătându-i foaia cu semnături pe care tocmai o alcătuisem la computer.

Gazda îmi confirmă aşteptările şi mă invită în sufragerie. Nu, totuşi oamenii noştri sunt cutremurător de creduli, chiar naivi. Cât timp Molotova îşi căuta buletinul, eu mă plângeam în voie de viaţă, pedalând neîncetat pe aceeaşi temă – pentru fiecare semnătură mi se plătesc douăzeci de ruble.

În cele din urmă, mi se înmânã cărţulia bordo şi mă apucai silitoare să scriu datele în coloanele înguste ale tabelului. Imediat ieşi la iveală un detaliu picant. Draga de Tatiana nu avea douăzeci şi cinci de ani, aşa cum afirmase când mă privea de pe ecranul televizorului, ci treizeci şi doi.

Transcriam încet cifrele, privind cu coada ochiului la înlocuitoarea mea. Şi aveam ce vedea. Păr negru-corb, bogat, care cădea în bucle mari pe umerii ascuţiţi şi mici. Buclele erau mai degrabă opera unui coafor abil, dar asta nu le reducea nicidecum frumuseţea. Piele albă, ireproşabilă, şi nici urmă de riduri, nici măcar măruntele laba-gâştei de la colţurile ochilor. De fapt, despre ochi trebuia să vorbesc separat. Uriaşi, de un negru strălucitor, ca nişte mici bălţi de smoală. Despre asemenea ochi se spune, de regulă, că sunt fără fund. Buzele arcuite fumos, pline cât trebuie, şi un nas mic, perfect. Într-un cuvânt, femeia era incredibil de frumoasă şi, la prima vedere, nu prea părea însărcinată. Blugii strâmţi îi subliniau şoldurile bine făcute, iar talia parcă ar fi fost de viespe. Dar lucrul cel mai ciudat era că nu încercam faţă de ea nici tristeţe, nici furie, nici gelozie. Ochii pur şi simplu remarcau frumuseţea alteia. În suflet chiar îmi apăruse un sentiment de recunoştinţă pentru Molotova. Dacă nu ar fi fost ea, aş fi stat toată viaţa în faţa televizorului, murind de plictiseală.

Şi uite, veni momentul hotărâtor. După ce făcui o faţă nefericită, începui să mă plâng:

— Poate vă uitaţi în agenda de telefon, Tatiana Pavlovna, şi mă recomandaţi unor cunoştinţe?

Oamenilor, în general, le e indiferent, dar pentru mine un câştig…

Şi din nou ieşi cum voiam eu. Fără să vadă ceva dăunător în această rugăminte, frumoasa aduse o mică agendă neagră şi spuse:

— Scrieţi!

Scrisei supusă, cu un pix ieftin, pe hârtie. În cele din urmă ajunse la ultimul nume. Şi atunci inspirai adânc:

— Simţiţi? Miroase tare a gaze!

— Da? se sperie gazda şi dădu fuga la bucătărie.

Imediat băgai agenda în buzunar şi pornii spre hol.

— Ce ciudat, spuse Tania ieşind pe hol. Ochiurile aragazului nu sunt aprinse.

— Probabil mi s-a părut, admisei eu cu plăcere şi ieşii.

16 Personaj principal al unei populare serii de cărţi ruseşti scrise de Iulian Semionov, devenit stereotipul spionului în cultura sovietică şi postsovietică.

27

Zburai acasă fără să-mi simt picioarele. Ticălosul de Slava va fi găsit, trebuia doar să studiez cu atenţie prada. Dar nu reuşii să fac imediat asta.

Încă din hol, nasul simţi un miros respingător de ars. După ce dezbrăcai scurta, dădui fuga în bucătărie şi începui să strănut. Pe aragaz fumega o oală mică, iar lângă ea, cu lingura în mână, stătea Viktoria. Părul îi era strâns, nu ştiu de ce, sub o pungă de celofan, pe faţă avea un strat gros de cremă nutritivă.

— Ce e putoarea asta? întrebai.

— De mult trebuia făcută ordine în casă, răspunse musafira. Fac caşă Sănătate.

— Păi nu prea miroase bine…

— Dar e folositoare pentru toţi, mi-o tăie Viktoria, amestecând în fiertură. Apropo, e minunată la gust, încearcă.

Şi îmi împinse lingura în faţă; dinspre ea venea un abur puturos. Deschisei mecanic gura. Limba simţi ceva ciudat, respingător, ca o cârpă, fibros şi absolut fără gust. Pe cerul gurii se rostogoleau cocoloaşe tari, imposibil de spart. Aveam senzaţia că fusese fiert un ciorap vechi, plin cu tot felul de pietricele.

— Din ce e făcută caşa asta?

— Orz, hrişcă şi orez nemăcinat, în părţi egale, începu să enumere Viktoria. Apoi varză, linte, morcovi, ridiche şi nap. Totul trebuie fiert până devine o masă omogenă.

Simţind dorinţa de neoprit de a scuipa imediat amestecul monstruos, bolborosii:

— Păi mai bine facem cartofi prăjiţi!

— Otravă curată, spuse imediat Viktoria. Numai rădăcinoase trebuie să fierbi, şi raţional! Prima apă trebuie aruncată, a doua la fel, şi trebuie mâncate fără unt. În general, mâncaţi lucruri respingătoare. Ei, nu-i nimic, cât o să fiu eu aici o să mă ocup de gătit. Normal, când o să am timp.

Mă dusei la mine în cameră, fără un cuvânt. Nu protestai deloc. Ţineam minte mult prea bine privirea mea dispreţuitoare aruncată copanelor de pui în prima zi de locuit la Katia. Doamne, oare aşa fusesem şi eu? Asemenea Viktoriei?

Seara, copiii se uitau îndureraţi în farfurii.

— Caşă Sănătate, bolborosi Iulia, scormonind cu lingura în farfurie.

— S-a fiert numai bine, spuse Viktoria, savurând trataţia.

— Sunteţi sigură că nimeni nu a mai mâncat? se interesă Seriojka.

— Ce vrei să spui? nu înţelese „bucătăreasa“.

— Arată ca şi cum cineva ar fi mâncat caşa mai înainte, apoi a vărsat în oală, explică Seriojka.

— Şi de ce ai o pungă pe cap? schimbă imediat subiectul Iulia.

— După treizeci de ani, răspunse musafira, trebuie să ai grijă de tine în mod deosebit. De exemplu, tu, Iulia, cum ai grijă de păr?

Fata ridică din umeri:

— Simplu. Îl spăl, în pieptăn, îl aranjez.

— Vezi! spuse solemn dama. Absolut incorect. Spre patruzeci de ani neapărat o să cheleşti. Ascultă cu atenţie. Iei un pahar de chefir, o ceapă şi trei linguri de untură de peşte, întinzi amestecul pe păr şi stai aşa o oră.

— Pfui! făcu Serioja.

— Dar astea nu sunt toate secretele, se entuziasmă Viktoria, fără să remarce privirile noastre dispreţuitoare. Uite, ieri am cumpărat o cărţulie, *Frumuseţea voastră*. Acolo scrie cum să-ţi vopseşti corect părul, ca să nu-ţi cadă groaznic. Se

dovedeşte că vopseaua de păr nu trebuie amestecată cu apă, ci cu propria urină, şi atunci şuviţele nu se mai lipesc.

— Vrei să spui că sub pungă ai un asemenea amestec? întrebă Seriojka.

— Da, răspunse Viktoria. De fapt, e timpul s-o scot.

Şi duse mâinile la pungă.

— Dar nu aici! începu să urle Seriojka, scăpând furculiţa.

— O să vomit acuşi, spuse Iulia, dispărând pe uşă.

Eram solidară cu ea. Auzisem, desigur, de urinoterapia aşa de la modă în zilele noastre, dar să o pun în practică…

— Ia uite ce nervoşi mai suntem, ridică din umeri musafira şi ieşi.

Din baie se auzi un pleoscăit de apă şi cântatul ei vioi.

— N-aş putea niciodată să fac pipi pe cap, zise Kiriuşka. Oare cum a reuşit să facă aşa ceva?

— Taci măcar tu, îi porunci Seriojka şi dădu la o parte cana. Mulţumesc, Lampadel, dar mi-a pierit pofta de mâncare.

Zgomotul apei se potoli, începu după aceea să huruie foehnul. Începui să strâng farfuriile de pe masă, gândindu-mă pe neaşteptate: „Dar dacă au omorât-o deja pe Katia?“ Doar nemernicii primiseră hârtiile şi ea nu le mai era de folos! Poate că totuşi trebuia să mă fi adresat miliţiei? Dar citisem mult prea mult tot felul de ziare despre evenimentele criminale din ţara noastră şi ştiam: organele de ordine sunt încete, greoaie şi înclinate să creadă numai dovezi incontestabile. Şi atunci aş fi apărut eu, cu nişte povestiri stupide. În cel mai bun caz m-ar fi alungat, în cel mai rău ar fi chemat psihiatrul.

În bucătărie plutea un fum aromat. Seriojka fuma Marlboro.

— Ar trebui să fii mai puţin preocupat de tutun, spusei cu dispreţ. O să-ţi strici stomacul.

Tânărul se uită la mine cu o privire uimită:

— Ce treabă are stomacul aici?

— Ei, când înghiţi fumul, ţi se face foarte cald în stomac!

— Of, Lampadel, începu tânărul să râdă în hohote. Cine oare înghite fumul? Se suflă afară!

— Cum? mă minunai. Eu am crezut mereu că e înghiţit.

— Uite, zâmbi Seriojka şi trase cu plăcere un fum.

— Dă să încerc şi eu, îl rugai.

Seriojka îmi întinse pachetul. Aprinsei chibritul, îl dusei la ţigară…

— Acum trage aer înăuntru, în plămâni, porunci „pedagogul“.

Inspirai fumul şi imediat începui să tuşesc febril. Ochii mi se umplură de lacrimi, gura fu inundată de o salivă amară. Doamne Dumnezeule, ce porcărie! Şi atunci, de ce au fumătorii nişte feţe aşa de satisfăcute şi de mulţumite? „Nu“, gândii, „eu am de gând să înghit fumul. Nu-i nimic. Ce dacă nu fumez perfect? Mie îmi place mult mai mult aşa.“

— Ţigările astea sunt tari, explică Seriojka, mai bine iei unele mentolate sau Vogue, uşoare.

— Salvaţi-mă! se auzi din baie. Să vină cineva în ajutor!

Auzind strigătul, pornirăm în fugă. În camera mică, plină de aburi, Viktoria stătea cu foehnul în mâini. Lumina puternică, nemiloasă a becului de 100 de waţi îi contura silueta lungă, înfăşurată în halat.

— Ce s-a întâmplat? întrebai eu nervoasă.

Musafira, neputând spune niciun cuvânt, ridică mâna şi arătă cu degetul spre capul ei. În clipa următoare, eu şi Seriojka ne prinserăm de mâini şi ne străduirăm să nu behăim cu voce tare. Priveliştea era cutremurătoare.

Părul frumos, extrem de des al femeii strălucea ca în reclama pentru şampon Pantene. Şuviţele şerpuiau frumos, înrămându-i faţa, o puteai considera coafura ideală, dacă nu ar fi fost un mic detaliu. Buclele bogate străluceau în toate nuanţele de verde – de la unul cald, ca al salatei, până la smarald-închis.

— Ca să vezi! începu să strige Kirka, apărut şi el. Tanti Vika, parcă eşti un brad nebun!

— Daaa, bâigui Iulia, efectul este minunat.

— Nu, e groaznic! De ce a ieşit aşa? bâigui Viktoria, pipăindu-şi părul care semăna cu nişte snopi de pătrunjel tânăr. Pur şi simplu este o monstruozitate. O să dau în judecată magazinul. De fapt, am cumpărat vopseaua nu de undeva, de la un colţ, ci de la reprezentanţa de firmă Wella, de pe Tverskaia. Dacă mi-or fi dat acolo ceva contrafăcut? Uite, priveşte, scrie negru pe alb „castaniu-deschis“.

Şi îmi întinse cutiuţa cu chipul unei tinere femei.

— Dă-o-ncoa’, porunci Seriojka şi citi: „Firma garantează nuanţa aceasta numai dacă respectaţi toate regulile vopsirii.“ Da, nu te ajută cu nimic, aici nu scrie nimic că vopseaua poate fi amestecată cu conţinutului vasului de toaletă! Probabil a avut loc o reacţie chimică incontrolabilă.

— Şi ce să fac acum?

— Vopseşte-l negru, o sfătui Iulia.

— Dar negrul îmbătrâneşte! scânci Viktoria.

Le lăsai să se descurce cu situaţia şi pornii spre camera mea, să studiez agenda.

În ea nu erau prea multe nume, vreo treizeci, nu mai mult. În general erau scrise iniţiale, de exemplu Vinogradov V. Poftim, ghiceşte dacă e cumva Vladimir sau Viaceslav, de care aveam eu nevoie. Numele Slava era menţionat numai de trei ori. Prima dată era Krasnov Slava, apoi Slavocika Leonidov şi, în cele din urmă, pur şi simplu Slava.

Privind la ceas, începui să ezit. Totuşi, era trecut de unsprezece, mulţi se duseseră deja la culcare. Pe de altă parte, toţi erau acasă! După ce abandonai îndoielile, formai primul număr. Receptorul fu ridicat imediat.

— Alo, se auzi vocea uşor spartă a unei femei în vârstă, cu cine doriţi?

— Cu Slava, vă rog.

— Cine îl caută? se interesă bătrânica, manifestând vigilenţă.

— O veche cunoştinţă.

— Şi ce treabă aveţi cu el?

Mă întrebam cum ar fi reacţionat dama dacă ar fi aflat adevărul: „Slava al dumneavoastră e un bandit şi eu vreau să aflu unde a ascuns-o pe prietena mea.“

— Mi-a cerut o carte şi nu mi-a dat-o înapoi.

— Draga mea, faceţi o confuzie, începu să mârâie vocea. De trei ani, Slava trăieşte în Israel. Aici vine numai în decembrie. Sunaţi peste o lună.

Aşa, să formăm numărul următor. Din nou, răspunse o femeie, de data aceasta una tânără. Vocea sonoră, gâfâind uşor, întrebă pe un ton cântător:

— Cu cine doriţi?

— Cu Slava.

— Care?

— Leonidov.

Femeia începu să râdă. Râsul ei bucuros suna în urechi ca un tril plin de bucurie. Numai un om fericit poate reacţiona aşa.

— Din păcate, deocamdată nu poate veni.

— Nu e acasă?

— Ba da, răspunse fata şi din nou începu să râdă în hohote.

— Atunci chemaţi-l la telefon, vă rog.

— Aş face asta cu cea mai mare plăcere, continua să fie veselă femeia, dar Slavocika nu spune niciun cuvânt.

— De ce?

— Ieri a împlinit abia şapte luni, răspunse tânăra, murind de râs.

Lăsai telefonul şi mă băgai în pat.

Dimineaţă formai numărul la care cu o zi în urmă nu răspunsese nimeni şi cerui:

— Vă rog, cu Slava.

— Aici e Slava, răspunse o voce severă de femeie.

— Cu Slava vreau, insistai eu.

— Aici e Slava, se auzi imperturbabil în receptor.

— Dumneavoastră sunteţi Slava? mă minunai.

— Da, confirmă interlocutoarea invizibilă. Fabrica de ceasuri numărul 2 Slava, secţia de vânzare a produselor.

Din nou rateu! Acum schimbai tactica şi începui să sun alfabetic. Cum răspundea cineva, imediat luam un ton dur, poruncitor şi anunţam:

— Vă sun de la o reţea internaţională de telefonie. Abonatul Slava Ivanov nu a plătit factura de trei sute cincizeci de ruble. Dacă nu o va achita, o să deconectăm numărul. De regulă, după tirada asta oamenii spuneau că nu auziseră de niciun Slava Ivanov. Dar eu insistam: Telefonul care figurează în computer e al dumneavoastră, Slava nu a indicat numele care trebuie, a vrut să ne păcălească.

Abonaţii, după o asemea afirmaţie, se înfuriau şi jurau că nu cunosc niciun Slava. Eu mârâiam de formă şi închideam. Am avut noroc la litera P.

— Aici Poliakov, îmi răsună în ureche. Până atunci aşa de mult mă specializasem în rolul de telefonistă, încât, fără să ezit, cerui patru mii de ruble pentru convorbiri cu Kustanai. Ei, drăcie! se enervă bărbatul şi strigă: Staţi puţin. În mod evident, luă un alt telefon, pentru că auzii: Maşenka, Jeleznov Slava al nostru e din Kustanai, nu? Apoi vocea mi se adresă din nou: Numele celui care s-a întins la vorbă cu Kustanai nu e Ivanov, ci Jeleznov, pe el să-l întrebaţi.

— Cerem plata de la cel pe numele căruia e înregistrat telefonul, răspunsei.

— Duduie, începu să urle omul, numărul e al unei firme. Telefonul e în anticameră, toţi îl folosesc!

— Aţi vorbit, plătiţi, nu mă potolii eu. De fapt, spuneţi-mi adresa, aşa o să ne lămurim.

— Strada Ohotskaia 24, S.A. Miotal, spuse bărbatul.

Uite ce simplu. Prinzând aripi, mă apucai să sun mai departe. La trei numere nu mi se răspunse, dar la celelalte se jurară că nu cunosc niciun bărbat pe nume Slava. După ce oftai, mă hotărâi să merg la misterioasa firmă S.A. Miotal şi să mă interesez de Jeleznov.

Uimitor, dar înainte nu mă interesase niciodată cum e vremea. În Mercedes era cald iarna şi răcoare pe caniculă. Uneori îmi puneam haina de blană aproape pe pielea goală, când mergeam la teatru sau la concert. Acum însă, când ieşeam din casă, în primul rând mă uitam la termometru.

Strada Ohotskaia era chiar în centru, lângă staţia de metrou Kropotkinskaia. După ce mă strecurai pe străduţele înguste, strâmbe, din vechiul cartier moscovit, ajunsei la o casă cu etaj vopsită în albastru.

La intrare se afla un gardian gras. Acum, aproape toate firmele s-au dotat cu gardieni care arată înfricoşător. Şi asta mi se părea ciudat. Doar oamenii sunt extrem de neatenţi, ca să nu spunem proşti. Sunasem la aproape treizeci de numere şi niciunui abonat nu îi trecuse prin minte un gând simplu: societatea de telefonie poate stabili numărul, dar nu şi numele şi prenumele celui care vorbeşte. Aşa ceva e posibil doar dacă acesta a comandat o convorbire, dar nu a folosit reţeaua automată. Da, dacă eşti în halul ăsta de prost, nici măcar un gardian nu te salvează, mai ales că poţi scăpa de el destul de uşor.

Legitimaţia roşie cu literele MVD îl şocă pe grăsun şi chiar mă salută, sărind de pe scaun.

Cotii pe coridor la dreapta şi împinsei prima uşa pe care o văzui. Un tânăr slăbuţ, purtând un pulover albastru, fără nicio formă, ridică privirea din hârtii:

— Cu cine doriţi?

— Unde-l pot găsi pe Jeleznov Slava?

— Eu sunt, răspunse tânărul.

Dezamăgirea amară îmi cuprinse trupul. Slăbănogul ăsta era Slava? Păi ca să ajungă la nivelul grămezii de grăsime îi mai trebuiau vreo cincizeci de kilograme. Pentru orice eventualitate, mă hotărâi să întreb:

— O cunoaşteţi pe Tatiana Pavlovna Molotova?

— Molotova, Molotova, repetă tânărul. Vă rog să-mi amintiţi ce a comandat la noi: ferestre sau uşi?

— Deci sunteţi o firmă de construcţii, spusei eu apăsat, pierzându-mi imediat interesul pentru S.A. Miotal.

Totul era limpede, Aranjând noul apartament. Taniuşa, fireşte, pusese termopane şi uşi de stejar.

Mă întorsei acasă demoralizată. Timpul trecea şi nu mă apropiam câtuşi de puţin de scopul dorit. Poate să mă ascund în curte, după o tufă, şi să fac – cum să spun – observaţie directă asupra apartamentului Tatianei? Ei, Doamne, altceva nu îmi trecu prin cap. Rămăsese doar o slabă speranţă în legătură cu cele trei numere la care cu o zi în urmă nu răspunsese nimeni. Dar deja, după o jumătate de oră, se risipi şi ea. Primul număr aparţinea unui atelier care instala maşini de spălat, al doilea magazinului Ţesături, iar la al treilea o voce vioaie mă informă: „Agenţia de publicitate Albatros.“ Dar la niciuna dintre firme nu lucra vreun bărbat cu frumosul nume Slava.

După ce abandonai agenda inutilă, mă apucai să umblu prin cameră, gândindu-mă chinuitor la ce era de făcut. Toate firele erau rupte, probabil

trebuia să merg la miliţie. Îmi imaginam cum urma să fiu primită acolo!

Seara, când îl acoperii cu plapuma pe Kiriuşka, îi auzii vocea adormită:

— Lampocika, profesoara m-a rugat să-ţi amintesc că ai acceptat să cânţi la concert.

O, Doamne, uitasem de tot! Ei, uite, încă o problemă greu de rezolvat. De unde să fac rost de harpă? Să o cumpăr? Păi costa bani serioşi. Să o închiriez?

Învârtindu-mă pe canapea pentru că nu puteam să dorm, în cele din urmă îmi dădui seama cum să acţionez. Harpa mea proprie, un instrument excepţional, creat de meşteri germani muncitori, era păstrată, din câte ştiam, în garaj, la casa de vacanţă a mea lui şi a lui Mihail. Avem o casă pentru iarnă, cu centrală, apă caldă şi telefon, dar nici eu, nici soţul eram prea mari amatori de aer proaspăt. La Alabievo mergeam numai iarna, preferând să ne petrecem restul timpului în oraş.

Imediat ce renunţasem la concerte, harpa fusese învelită – mai bine zis îmbrăcată – într-o husă mare, neagră, şi dusă în garajul aflat separat, lângă gard. Căsuţa avea un pod în care se păstrau tot felul de lucruri inutile, printre care şi harpa mea, care suferise atâtea. Cel mai probabil zăcea şi acum acolo, în aşteptarea stăpânei.

Deci a doua zi urma să mă duc la Alabievo şi să urc în pod. Dacă instrumentul se afla încă acolo, aveam să închiriez o maşină şi să aduc harpa la Moscova. Ei, uite, o problemă se rezolvase.

Dimineaţă îi petrecui pe copii şi imediat aruncai mecanic cheile pe fereastră. Instantaneu, se auzi un strigăt:

— Lampadel, aruncă cheile, le-am uitat pe raft!

— Le-am aruncat deja! începui eu să urlu, privind pe fereastră.

— Dar unde sunt? spuse enervat Seriojka. Nu le văd!

Vreo cinci minute se uită pe trotuar, ridică din nou privirea şi fluieră.

— Ce-i? întrebai uitându-mă în continuare pe geam.

— Ia uită-te în plop! spuse Seriojka.

Îmi mutai privirea spre pomul mare, cu coroana amplă, care creştea lângă fereastră, şi oftai. Legătura de chei care strălucea prin brelocul portocaliu al alarmei se legăna liniştită în vârful copacului.

În următoarea jumătate de oră încercarăm fără rezultat să dăm jos legătura. Mai întâi aruncai în ea cu pietre şi de câteva ori chiar nimerii, apoi scuturai copacul chinuit, pe urmă Seriojka, în pofida strigătelor mele nemulţumite, deschise fereastra lipită pentru iarnă şi încercă să ajungă cu mătura până la chei. Fu cât pe ce să cadă. Eu şi Iulia abia apucarăm să-l prindem de blugi.

— Gata, spuse fata, nu am de gând să devin văduvă înainte de vreme pentru nişte chei!

Eram solidară cu ea.

— Ce-i de făcut? se agita Seriojka prin bucătărie. La amiază mă întâlnesc cu un client la Kapotnia!

— Du-te cu metroul! îi propusei.

— Păi metroul nu ajunge până acolo, îşi plesni palmele tânărul, iar autobuzul vine când vrea el, fără niciun fel de orar. E o catastrofă, şeful o să mă omoare, îmi jupoaie spinarea, iar din dinţi o să-şi facă un colier şi o să-l poarte la gât.

— În opinia mea, cam exagerezi, zâmbii.

— Trebuie să sunăm Serviciul de Salvare, spuse Kiriuşka, ei salvează pisici, o să dea jos şi cheile noastre. Pfui!

— Tu de ce nu te-ai dus la şcoală cu troleibuzul? se enervă cam târziu fratele mai mare.

— Ei, doar nu era să te las singur la necaz, îşi miji ochii cu viclenie băiatul, scormonind în hârtiile de lângă telefon. Am găsit numărul. Sunaţi!

Cam peste o oră, nişte tineri veseli, îmbrăcaţi în combinezoane bleumarin, cu literele MCS[17] inscripţionate pe spate, cu capul ridicat, începură să examineze plopul. Avură nevoie de două minute ca să aprecieze situaţia. Brigada acţiona repede şi bine. Din microbuz scoaseră o scară lungă extensibilă şi un băiat zâmbitor, cam de vârsta lui Seriojka, mişcându-şi repede-repede mâinile şi picioare, ajunse într-o clipă în vârf.

— Câtă abilitate! se entuziasmă Seriojka mulţumit, primindu-şi cheile. Ei, chiar ca în filme.

17 Abreviere pentru Ministerul Situaţiilor Excepţionale.

28

În cele din urmă, toţi plecară. Mai întâi, drăcuind groaznic, Seriojka o luă din loc. Pe lângă el, în maşină mai intrară şi Iulia, mârâind, şi Kiriuşka, extrem de nemulţumit.

— Ei, de ce să mă mai duc eu la ora a treia? se plânse băiatul. E o prostie, pur şi simplu o măgărie. Cum o să explic unde am fost dimineaţă?

— Păi mâine cum o să explici unde ai fost toată ziua de azi? întrebai.

— O să-i scrii un bilet dirigintei.

— Ce bilet?

— De orice fel. „Vă rog să-l scuzaţi, a fost la stomatolog, iar doctorul are consultaţii numai dimineaţa.“ Aşa fac toţi la noi!

— O să scriu acum, mă bucurai, şi va fi şi mai bine. Pur şi simplu eşti un elev ideal: te-ai dus şi la doctor, şi ai venit şi la restul orelor.

Kiriuşka îşi muşcă limba, dar era prea târziu. Înarmat cu foaia de hârtie, având un alibi deloc sofisticat, porni tăcut spre lift, pufnind de indignare. Asemenea sunete scotea Mulia când îi luam ceva extrem de dorit – peria de haine sau şosetele lui Seriojka.

Apoi dispăru şi Viktoria. Până atunci tot sunase pe la saloanele din Moscova, căutând lucrurile cele mai cele. În cele din urmă, alegerea căzuse pe salonul de coafură Wella.

— La urma urmelor, vopseaua mizerabilă a fost produsă de firma lor, se plânse musafira, ascunzându-şi cu grijă sub un batic şuviţele de culoarea broaştei. Încă mă mai gândesc dacă va

trebui să le plătesc sau nu serviciile. În orice caz, o să primesc o reducere semnificativă!

Cu sprâncenele încruntate ameninţător, porni spre uşă.

„Mântuiască Dumnezeu salonul Wella de distrugeri, iar pe angajaţii lui de moartea chinuitoare sub dărâmături“, îmi spusei şi începui şi eu să mă pregătesc.

Alabievo se află la patruzeci de kilometri de Moscova şi când am spus că acea casă de vacanţă ne aparţine mie şi lui Mihail, nu era chiar aşa. Casa masivă, cu etaj din cărămidă minunată, ignifugă, era, cum să spun, dota mea.

La începutul anilor ’60, părinţii mei au primit o sumă uriaşă, o adevărată avere pentru acele vremuri sovietice, deloc bogate. Tata a primit un premiu mare pentru nu ştiu ce descoperire. Mă pricep prea puţin la matematică şi, la drept vorbind, îmi imaginez doar vag cu ce se ocupa tata. Mămica vorbea sec despre munca lui, dezvăluind străinilor numai informaţii generale. „Andrei conduce un departament la un institut de cercetare“, scăpa abil mămica de un răspuns direct, „e doctor în ştiinţe şi profesor.“

Abia acum îmi dădeam seama că mai degrabă tata lucra pentru vreun complex industrial militar şi era legat de construcţia de rachete. În copilărie mă temeam tare de un cuvânt groaznic, „poligon“.

„Mă aşteaptă poligonul“, spunea tata, „sper că nu se va întâmpla nimic şi că o să mă întorc peste o săptămână.“

Mămica, după ce auzea cuvintele acestea, ofta, făcea semnul crucii deasupra tatei, iar mai apoi îl conducea până la maşină. Tăticul, e adevărat, se întorcea mereu. Uneori vesel, mirosind a coniac, cu vreo doi prieteni la fel de surescitaţi. În sufragerie se punea masa mare, mămica se aşeza la pian, fata în casă, Valia, alerga înnebunită pe coridoare, servind tot felul de gustări. Uneori, tata, cu un pas iute, intra în camera copiilor, mă săruta

repede pe obraz, mă înţepa îngrozitor cu barba nerasă şi bâiguia:

„Auzi, Roşcovano? Hai, trezeşte-te.“

Mă scotea de sub plapumă, mă trăgea adormită în sufrageria plină de oameni veseli, uşor chercheliţi. Mămica, mereu cu grijă la regim, nu protesta, doar râdea. Tata mă aşeza pe un scăunel şi anunţa: „Vă rog să o primiţi cu bine pe Eufrosina, moştenitoarea. Ei, Roşcovano, recită-ne o poezie.“ Mijindu-mi ochii din cauza luminii puternice şi ţinându-mi pantalonaşii de pijama care îmi alunecau, începeam ascultătoare: „Lângă golful mării e un stejar verde…“[18]

După ce îmi primeam porţia de ovaţii şi un pumn de bomboane de ciocolată, arzând de tulburare, porneam spre camera copiilor. Ştiam foarte bine că acolo, lângă pat, se afla un cadou. Aşteptările mereu se împlineau. Supriza mă aştepta la căpătâiul patului. O dată, o hăinuţă strălucitoare de astrahan, cu glugă şi manşon, altă dată, un căţeluş de pluş foarte frumos, cu altă ocazie, o căsuţă pentru păpuşi cu mobilă, perdeluţe, veselă la bucătărie şi chiar cu o mică oliţă de noapte sub pătuţul roz…

„Slavă Domnului“, îi spunea mama tatei, „ai scăpat de poligon.“

Dar erau şi altfel de zile. Dimineaţa, când plecam la şcoală, îl găseam pe tata negru la faţă, în bucătărie, lângă scrumiera plină de mucuri. Nici nu mă saluta şi putea numai să spună, destul de grosolan: „Ei, ce te holbezi aşa? Du-te la şcoală!“

Mămica, oftând, îmi încheia paltonaşul şi mormăia: „Nu te supăra, fetiţa mea, tot poligonul este de vină…“

Uneori visam poligonul cel misterios sub forma unui bărbat uriaş, bărbos, care fugea după tata. Sărmanul încerca din toate puterile să scape de monstru. Dar el, tot agitându-şi cuţitul, venea după el.

Am auzit pentru prima oară cuvinte despre duşmanul nostru la înmormântarea tatei. Era anul 1979, făcusem optsprezece ani, dar, fiind incredibil de infantilă, nici nu mă gândisem de unde făcea tata rost de bani pentru viaţa noastră fără griji.

Tata a fost înmormântat la cimitirul Novodevicie. Lângă mormântul adânc se înşiraseră soldaţii gata să îi dea ultimul salut. Era o căldură groaznică, un august canicular incredibil, aşa cum Moscova nu mai văzuse până atunci. Sicriul cu trupul tatei fusese pus pe un postament special, de granit. Eu şi mama ne aflam alături, pe nişte scaune tari. Au început discursurile. „Plecat înainte de vreme“, „Luceafăr al ştiinţei“, „Genial matematician“… Cuvintele curgeau şi curgeau, nemaiavând niciun fel de semnificaţie… Mămica ofta profund din când în când, şoptind febril: „Poligonul… Poligonul l-a omorât.“

Apoi a întins deodată mâna şi, arătând spre sicriu, a început să strige sălbatic: „Staţi! E viu, e viu! Uitaţi, plânge!“

Ultimul lucru pe care l-am văzut înainte să-mi pierd cunoştinţa au fost nişte lacrimi mari care ieşeau de sub pleoapele strânse tare ale celui care, nu demult, fusese tatăl meu.

Mai târziu, la spital, un doctor drăguţ care luase în mâna lui caldă, moale, de chirurg, palma mea de gheaţă, a explicat: „Aţi trecut printr-un adevărat …“

„El plângea“, am bâiguit. „E viu?“

„Nu, desigur“, a răspuns doctorul, „pur şi simplu cadavrul a fost congelat şi, la căldură, a început să se dezgheţe.“

Dar la începutul anilor ’60, când părinţii mei au primit peste noapte banii aceia, niciunul dintre ei nu se gândea că avea să moară în curând. În consiliul familiei au hotărât să cumpărăm o casă de vacanţă, pentru a avea unde să ducă copilul, adică pe mine, vara. Atunci au avut mare noroc. La Alabievo tocmai era dată spre vânzare o casă

excepţională, de piatră. Locul era potrivit pentru noi din toate punctele de vedere. În primul rând, se afla în apropiere de Moscova, în al doilea rând, parcela de pământ era mare, de aproape jumătate de hectar, pe care erau sădiţi brazi seculari, pini şi stejari, în al treilea rând, viitoarea noastră casă de vacanţă era chiar ultima din satul care purta denumirea prea puţin poetică Buran-4[19]. Aglomerarea de case de vacanţă aparţinea Statului Major General, iar militarii nu sunt prea tari la născociri. Dincolo de râul cu denumirea amuzantă Mogluşa se întindeau posesiunile Uniunii Artiştilor, care aveau un nume mult mai plăcut – „Câmpul cu căpşuni“.

Dar, la drept vorbind, în afara panoului cu litere, la artişti nu era nimic bun. Nişte cuşti de scânduri. La militari însă erau ridicate adevărate fortăreţe, iar a noastră era cu faţa spre pădure. Puteam să alergăm în pielea goală pe terenul nostru sau să tragem unul în altul cu automatul, că nimeni dintre vecinii apropiaţi nu ar fi tresărit. Şi nu numai pentru că se considera, în acel cerc, extrem de neplăcut să te amesteci în treburile altei familii. Nu, pur şi simplu nimeni nu ar fi auzit nimic. Până la casa cea mai apropiată erau zece minute de mers printr-o pădurice destul de deasă. În zilele noastre părinţii poate s-ar fi speriat să trăiască într-o asemenea izolare, dar atunci, în anul 1963, timpurile erau aproape idilice, şi mămica uita uneori să încuie uşa de la intrare. De fapt, a avut loc un incident. Într-o seară albă de iunie, în curtea noastră a intrat un grup de oameni destul de beţi, au făcut un foc şi au început să urle cântece. Dimineaţă, după ce şi-au venit în fire, au venit să îşi ceară iertare; erau pictori care se rătăciseră pe malul râului, sub influenţa şarpelui verde[20]. Ca amintire a acelei întâmplări ne-a rămas un tablou minunat – „Liliac într-o vază de cristal“ –, dăruit de unul dintre cheflii.

Pe parcela gigantică se aflau două clădiri. Una era casa de vacanţă propriu-zis, un conac cu etaj şi acoperiş de fier. Cealaltă – o casă mică a portarului, sau, cum spunea tata, ghereta. Şi aceasta cu etaj, dar mult mai mică. Jos se află o cămăruţă de cincisprezece metri, iar sus un pod. Mămica nu îmi dădea voie în copilărie să mă duc acolo, dar uneori nu o ascultam şi urcam scara şubredă, tremurândă. Acolo era aşa de plăcut! Prin ferestuica rotundă, prăfuită, pătrundeau razele soarelui fierbinte de vară, mirosea a fân, a ceva sufocant, iar într-un colţ îndepărtat se agitau repede-repede nenumăraţi şoareci.

După nuntă mămica i-a înmânat solemn lui Mihail toate cheile de la toate clădirile. Trebuie spus că soţul investise o grămadă de bani şi timp şi a reconstruit casa. A pus centrală, a eliminat sobele pe care tata le încălzea cu cărbuni, a pus să se construiască un şemineu elegant şi o saună. Acum podelele străluceau prin parchetul lor, iar pereţii prin tapetul elegant. Dar mie, în mod paradoxal, imediat casa a început să nu îmi mai placă; dispăruse din ea ceva drag, scump. Şi, cu toate că în ultimii ani nu mai putea fi considerată exclusiv a noastră – mămica închiriase etajul diferitor persoane –, oricum undeva, în acei pereţi, locuia duhul tatălui meu. După renovarea costisitoare, umbrele au părăsit clădirea şi aceasta mi-a devenit străină.

Schimbările au afectat şi căsuţa portarului. Cămăruţa de jos s-a transformat într-un adevărat garaj, iar podul a fost tencuit şi transformat în depozit. Lucruri de care nu mai ai nevoie, dar pe care nu te înduri să le arunci. Printre vechituri se afla şi nefericita harpă.

Toate aceste gânduri îmi trecură lin prin cap în timp ce trenul, legănându-se, gonea spre Aliabino. Mulţi ani venisem acolo numai cu maşina, şi nici nu recunoscui gara. Căsuţa mică de lângă peron se transformase într-un magazin universal destul de

cuviincios, iar în piaţă se aflau deja câteva autobuze. Unul dintre ele, pufăind greoi la urcuş, mă duse până la ultima staţie. Coborâi şi aşteptai ca maşina să plece.

Se lăsă liniştea. Era o zi senină, puţin geroasă. Zăpada, spre deosebire de cea din Moscova, era albă şi curată, pur şi simplu strălucea în razele soarelui. Pentru o secundă îmi mijii ochii, apoi îi deschisei din nou. O cărare îngustă, şerpuind printre copaci, o lua în jos. O clipă, mi se păru că acolo se află tata şi că spune, destul de supărat: „Roşcato, cine ţi-a dat voie să mergi singură pe şosea?“

După ce tresării şi îmi scuturai capul pentru a alunga arătarea, pornii rapid în direcţia casei. Aveam de mers vreo zece minute şi nu întâlnii niciun om. Abia atunci, când pusei mâna pe portiţă, îmi veni pe neaşteptate un gând.

„Dar cine va primi, după divorţ, casa de vacanţă?“ De disperare, chiar luai mâna de pe zăvorul care zornăia jalnic. Până atunci nu avusesem ocazia să mă consacru problemelor materiale, dar acum, când hotărâsem să divorţez… Conform documentelor, se pare că eu eram proprietara casei de la Alabievo. Dar mai era şi apartamentul părinţilor, vândut de Mihail. Semnasem o împuternicire pentru el, ca să se ocupe de acest lucru, iar mai apoi nici nu m-am mai interesat ce sumă primise soţul pentru locuinţă.

Casa privea lumea cu obloanele de fier închise. Probabil lui Kiriuşka i-ar fi plăcut acolo – pescuit, ciuperci… Nici Seriojka, nici Iulia nu ar fi avut nimic împotrivă, pentru ei se potrivea camera aceea de pe colţ, de la etaj, fostul dormitor al părinţilor. Şi pentru câini ar fi fost extrem de bine. Toată ziua ar fi alergat prin curte, cu coada în sus, fără să aştepte să-ţi faci timp să-i scoţi zece minute în curtea prăfuită.

Imaginându-mi-i pe Mulia, Ada, Rachel, pe pisicile noastre alături de broasca Gertrude şi pe cei trei hamsteri care s-ar delecta cu soarele de iulie în amurg, zâmbii. E ciudat că unele femei se consideră bătrâne în pragul celor patruzeci de ani. Pentru mine, viaţa parcă începea din nou: în interiorul Eufrosinei se afla Evlampia, fata de optsprezece ani. Şi ea fu cea care îşi puse picioarele la treabă şi, fără să simtă frigul care pătrundea prin cizmele de antilopă, alergă spre căsuţa portarului, inspirând cu tot pieptul aerul proaspăt.

18 Începutul poemului *Ruslan şi Ludmila*, de A.S. Puşkin.

19 „Viscol“, „vântoasă“.

20 Absint.

29

Niciodată nu încuiam podul, dar acum pe uşă se lăfăia cel mai obişnuit lacăt, acoperit de rugină.

Mai întâi mă pierdui, dar pe urmă găsii o piatră potrivită şi mă apucai să lovesc fierul. Mergea greu. În cele din urmă, lacătul rămase încuiat, pur şi simplu ieşise din toc unul dintre inelele prin care era petrecut. Smucii uşiţa şi simţii aerul stătut. Mirosea, nu ştiu de ce, nu a lemn sau a praf, nu a cârpe vechi, ci a vas de toaletă prost spălat, pur şi simplu a urină.

Minunându-mă de mirosul neplăcut, începui să privesc contururile obiectelor tulburi. Uite, acolo era şifonierul uriaş, alături stăteau nişte cutii… De fapt, pe undeva pe aproape trebuia să fie întrerupătorul.

Pipăii cu mâna peretele şi apăsai întrerupătorul. Într-o clipită, sub tavan se aprinse un bec acoperit de praf. Nu era de prea mare folos, dar în lumina slabă, gălbuie, văzui într-un colţ husa mare, neagră şi fluierai. Doamne Dumnezeule, uitasem complet ce mare era! Nici nu o puteam mişca, darămite să o car pe scări şi să o târăsc până la gară. Trebuia să procedez altfel, imediat, să angajez lângă peron un bărbat puternic, cu maşină, şi numai atunci să vin după harpă. Ei, mereu ultima idee e mai bună.

Drăcuind, mă hotărâi să mă apropii mai mult. Dar nici nu apucai să fac un pas, că auzii un geamăt.

— Cine e aici? întrebai cu vocea tremurând de groază, simţind cum imediat spatele mi se acoperă de o sudoare lipicioasă.

Geamătul se repetă. Simţind că sunt pe cale să leşin, încercai să-mi împing picioarele devenite de o tonă, dar parcă se lipiseră de podea.

— Ajutor! spuse încet un glas slab. Ajutor!

Ca o somnambulă, pornii spre voce. Sunetul venea din dulap. Ocolii dulapul de necuprins, aruncai o privire în nişa formată între peretele din spate şi cufăr…

Chiar în faţa mea, pe o cârpă, stătea zgribulită, murdară… Katia.

— Ce-i asta? întrebai eu, mai să-mi pierd minţile.

Katia îşi săltă capul, mă văzu şi, din ochii ei uriaşi, ca nişte adâncituri pe faţa micuţă, cât un pumn, ţâşniră vijelios lacrimi transparente.

Vreo cinci minunte plânserăm întruna, îmbrăţişate. În cele din urmă, Katia întrebă:

— Doamne, dar cum ai ajuns aici?

— De fapt, casa asta de vacanţă e a mea, dar am venit după harpă. Am promis să cânt pentru Kiriuşka, la concertul de la şcoală.

Katia scutură din cap:

— Nu mai înţeleg nimic… Ce fac copiii?

— Minunat.

— Dar câinii?

— Cum nu se poate mai bine.

— Nu aţi păţit nimic?

— Nu, dacă lăsăm la o parte sosirea dragei de Viktoria.

— Caşa Sănătatea, zâmbi Katia şi îşi reveni de tot. Aşa, hai să ne gândim repede cum să mă eliberezi.

Abia acum observai că piciorul drept al Katiuşei era în lanţuri. Un lanţ greu de fier pornea de la glezna fragilă spre un cârlig uriaş, înfipt în perete. La o distanţă de o mână întinsă se afla un bidon de cinci litri, plin cu apă, şi două bucăţi de pâine neagră, uscată. Tot acolo era şi o căldare de fier, care puţea îngrozitor.

— Vă rog să mă scuzaţi, pufni Katia. Înţeleg, nu miroase a trandafiri, dar ce să fac? O toaletă biologică în acest Eden nu a fost prevăzută în plan. Dacă nu greşesc, acolo, lângă harpa ta, se află o cutie cu scule, am tot visat să ajung la ea.

Mă năpustii imediat după un ciocan şi un foarfece de tablă. În ora următoare, cu eforturi reunite, lovii cu ciocanul în cârlig, încercarăm să scormonim peretele şi să pilim lanţul. Cu un asemenea efort, ar fi putut să se clatine până şi turnul de televiziune de la Ostankino. În cele din urmă, după ce îmi ştersei sudoarea, bolborosii:

— Va trebui să dau fuga la gară, după ajutor.

— N-aş fi vrut, se încruntă Katia, dar se vede că nu avem ce face. Hai, repejor, poate dă Domnul…

Dar în acel moment, în deschizătura uşii se mişcă o umbră şi o voce respingătoare rosti:

— Ei, ei, păsările sunt în colivie.

Mă trăsei înapoi şi mă trântii lângă Katia, pe pătura care puţea groaznic.

— Cine s-ar fi aşteptat la nişte musafiri aşa de dragi? mă luă peste picior grasul de Slava, apropiindu-se încet. Cine s-ar fi gândit că broscuţa ta ţestoasă putredă, păduchele ăsta blond se va dovedi aşa de rezistentă? Păcat că nu ţi-am făcut o montură în frunte, pentru rezistenţă. Ei, acum gata cu voi, drăguţele mele. Un incendiu în garajul pustiu, în care au ars două femei bete, fără casă, şi nimeni nu se va mira! De fapt, poate că n-o să mai rămână nici oasele.

— N-o să faci aşa ceva, şopti Katia.

— Cum să nu, drăguţa mea? pufni grămada de grăsime. Uite, numai să dau fuga după benzină. De fapt, mai întâi s-o leg pe asta, cu capul de fier.

Şi, pufnind scârbos, încercă să se apropie de mine.

— Nu te apropia! începui eu să urlu disperată, apucându-mi geanta deschisă.

— Corect, încuviinţă Slava, ia batistuţa, ca să ai cu ce să-ţi ştergi mucii înaintea morţii, Ioana d’Arc

a mea, Giordano Bruno.

Râdea de mine pe faţă, simţindu-se intangibil. Deodată, mâna mea dreaptă se strecură mecanic în geantă şi dădu de micul pistol de jucărie al lui Kiriuşka.

— Stai, începui eu să urlu, scoţând „arma“. Stai imediat, că trag!

Dar halca de grăsime nu era aşa de uşor de speriat.

— Măi, măi, măi, începu el să necheze şi mai tare, măi, măi, măi, uite ce hotărâtă mai suntem, uite ce independentă! Păi cu păcănitoarea asta nici o vrabie nu împuşti!

Continuând să hohotească prosteşte, cu gura deschisă, se apropia din ce în ce mai mult. Extrem de disperată, dându-mi seama foarte bine de prostia făcută şi fără să sper, apăsai pe trăgaci. Se auzi un păcănit sec. Râsul se întrerupse, ca şi cum în gura grăsanului ar fi fost îndesat ceva. O clipă rămase cu ochii holbaţi, apoi, fără să-şi îndoaie genunchii, se prăbuşi la pământ cu un sunet groaznic, cu botul înainte. Se ridică un nor de praf, harpa începu să geamă jalnic în husă.

— Mama ta! folosii eu pentru prima oară în viaţă expresia. Mama ta, se vede că chestia asta e încărcată, iar Kirka spunea că trage cu bile!

— Ia uită-te în buzunarele lui, spuse Katia cu o voce subţire din cauza încordării. Poate că are la el cheia lanţului.

Ocolind cu grijă capul nemerniculuisub care, încet-încet, se întindea o baltă de culoare închisă, mă apucai cu silă să îi caut prin buzunare. Degetele găsiră imediat legătura de chei dorită.

— Acum, acum, bâiguii eu desfăcând manşeta de fier. Poţi să mergi?

— Foarte bine, răspunse Katia încercând să se ridice. Eu o să stau aici de pază, iar tu du-te după miliţie şi Salvare.

— Ce ai? mă minunai. Doar a vrut să ne omoare! Să fugim mai repede.

Dar Katia, cu o mână sigură de chirurg, deja găsise pulsul la gâtul lui Slava.

— Slavă Domnului, e viu. Hai mai repede.

Mă îndreptai spre ieşire. Nu, avuseseră dreptate copiii: era nebună! Trebuia să fugim de acolo cât ne ţineau picioarele, nu să acordăm primul ajutor unui nemernic şi criminal. Dar dacă nu venise singur?

Nici nu apucai să mă sperii de acest gând neaşteptat, că în deschizătura uşii mai apăru o siluetă bărbătească. Plină de groază, scosei din gentuţă jucăria, pe neaşteptate periculoasă, şi începui să urlu:

— Întinde-te cu faţa în jos, depărtând picioarele la lăţimea umerilor, mâinile după cap, fruntea la perete! Execută, înainte să-ţi fac un al treilea ochi! Hai, repede, sunt de la miliţie.

Chiar aşa urlau eroii cărţilor poliţiste adorate de mine, iar în serialul Strada felinarelor sparte, când auzeau asemenea cuvinte, infractorii se aruncau într-o clipită, ca nişte saci, în noroi.

Ăsta însă nu se sperie şi zise cu o voce plăcută, catifelată ,de bariton:

— Mai încet, mai încet, colega. Hotărăşte-te odată: să stau culcat sau în picioare? Sunt maiorul Kostin. Şi scoase din buzunar legitimaţia roşie.

Dar eu nu eram aşa de uşor de tulburat. Aveam şi eu în buzunar aşa ceva.

— Rămâi pe loc! ordonai eu. Aşa ceva poţi cumpăra şi de la metrou!

— Ei, să spunem că nu e chiar aşa, începu să râdă bărbatul şi strigă jos: Băieţi, aici!

Într-o clipită podul se umplu de tineri solizi, în uniformă de camuflaj, şi cu măşti negre.

— Care dintre voi e Romanova? întrebă maiorul.

— Eu, răspunserăm în acelaşi timp eu şi Katia.

— Nu am înţeles… reacţionă maiorul.

— Amândouă ne numim Romanova, explică Katiuşa, păstrându-şi rămăşiţele stăpânirii de sine.

— Cum aşa? Sunteţi surori?

— Avem acelaşi nume, răspunse chirurgul şi adăugă: Aici e un rănit.

— Paşa, ia vezi! ordonă miliţianul şi se întoarse spre mine: Legitimaţia dumneavoastră.

Mecanic, ca în somn, scosei din geantă legitimaţiile roşii. Kostin aruncă o privire rapidă în interior şi începu să râdă:

— Sunt teribil de bucuros de întâlnire. Că mă gândisem cu păcat: „Ce fel de maior mai e şi Romanova asta, care nu se află pe niciun stat de plată, şi care se ocupă de cazul Katukov?“ Mă bucur de cunoştinţă, Evlampia Andreevna, dar poate mai bine zis Eufrosina? Ce pistol micuţ şi drăguţ!

— Tare, dacă a pus jos o aşa matahală, pufni Paşa, care se agita lângă Slava.

— Se pare că l-a nimerit chiar în gura deschisă, presupuse Katia, în care se trezise profesionistul. Cred că rana de intrare a cerului gurii sau a gâtului e acoperită. E adevărat, respiră singur…

— Tare, repetă Paşa şi începu să urle la telefon: Hei, Şapte, trimite încoa’ Salvarea, avem o trebuşoară!

— Bine, fetelor, începu neobişnuit de blând Kostin. Uite, am făcut cunoştinţă. Apropo, mă cheamă Vladimir Ivanovici. Se poate şi Volodia, femeilor frumoase mereu le permit să-mi spună pe nume. Să mergem încetişor jos, dacă puteţi să vă mişcaţi. Trebuie să vorbim despre multe. E adevărat, mai întâi nu strică să ne spălăm. Mirosiţi ca o toaletă de soldaţi.

— Drept să vă spun, referitor la closetul de cazarmă nu mă pricep, se zburli Katia, nu am fost niciodată acolo, dar cred că dumneavoastră, dragul meu Vladimir Ivanovici, aţi fi emanat o aromă la fel de plăcută după aproape o lună de stat într-un loc asemănător.

— Gata, gata, am înţeles, dădu din mâini Kostin. Să coborâm.

Ieşirăm în zăpadă. În apropiere se afla un microbuz. Lângă maşină se agitau cinci flăcăi care semănau cu nişte dulapuri. Tot acolo se vedea şi Rafik-ul[21] cu inscripţia „Salvare“.

— Pe cai, băieţi! ordonă Kostin.

— Nu! începui eu să strig.

— Păi ce mai e? se minună Paşa, apropiindu-se.

— Nu pot să plec fără harpă.

— Fără ce? se minunară miliţienii la unison.

— Fără harpă. E aşa, un instrument cu coarde…

— Nu-i nimic, nu-i nimic, bâigui Volodia, încercând să mă mângâie pe cap. O să treacă.

— Uite, acum o să urcăm într-un autobuz frumos, începu să bubuie Paşa cu o voce extrem de sinceră, de părinte, pe care psihiatrii o folosesc vorbind cu bolnavii pe care deodată îi apucă amocul, o să-ţi cumpăr o harpă, pe cuvântul meu. Numai hai să mergem până la gară. Acolo e un magazin întreg, şi sunt peste tot numai harpe, harpe de mai mare frumuseţea.

Cu coada ochiului remarcai cum face un semn în direcţia doctorului. De indignare, îmi dădură lacrimile. Eliberându-mă repede din îmbrăţişarea lui sigură, spusei:

— N-aveţi de ce să mă consideraţi nebună. În pod, într-o husă, se află o harpă. Aduceţi-o jos şi puneţi-o în autobuz.

— Kolia, ordonă Paşa, verifică!

Unul dintre tineri dispăru în căsuţă. Peste câteva momente începu să urle pe ferestruică:

— E o chestie aşa, mare, într-o husă de piele, care tremură când o scutur. Asta e?!

— Da, strigai eu bucuroasă, aia e!

— Nu pot s-o car singur, urlă Kolia, mi-e frică să n-o sparg!

— Vai! mă speriai.

— Lionia, du-te şi ajută-l, ordonă Volodia.

Cincisprezece minute mai târziu mergeam pe şosea, apropiindu-ne de Moscova cu fiecare metru. Cu ambele mâini, fără să mă tem că mă murdăresc,

îmbrăţişam husa neagră, plină de praf, în interiorul căreia plângea trist la fiecare atingere harpa mea. Soldaţii de la OMON[22] îşi scoaseră de pe cap măştile negre şi feţele lor tinere, simple, de Riazan, priveau cu interes în direcţia mea. În cele din urmă, unul dintre ei nu se mai abţinu:

— Vă rog să mă scuzaţi, dar cu ce seamănă? Cu un pian?

— Nu.

— Acolo sunt clape?

— Strune.

— Şi cum se cântă la ea? nu mai contenea individul. Cu mâinile?

— Nu! răcnii eu enervată. Cu dinţii! O harpistă răsfiră strunele cu colţii, de preferat de fier!

Nu mai primii nicio întrebare.

21 Marcă sovietică de microbuz, fabricat la Riga.

22 Trupe de elită, de intervenţie rapidă.

30

Acasă apariţia noastră avu efectul unei bombe. Ceasul arăta cam zece seara când învârtii cu grijă cheia în yală.

— Unde ai fost?! începură să strige ai casei.

Apoi corul pe o voce trecu la arii solo.

— Doamne, începu să strige Iulia, ce murdară e!

— A avut un accident! se îngrozi Seriojka.

— Lampocika, începu să urle Kiriuşka, draga mea, eşti vie?

Ce întrebare genială! Oare un cadavru poate ajunge singur acasă şi deschide uşa? Mai stupid se comportă oamenii doar în filmele americane de acţiune, când, din avionul care a avut un accident groaznic, eroul principal, scos de acolo mutilat, gemând, după ce ia o mutră îngrijorată, se interesează: „John, totul e OK?“

— Totul e în ordine, începui eu să bolborosesc, strecurându-mă pe coridor şi începând să dezbrac scurta care îşi pierduse orice înfăţişare.

Copiii erau pe cale să caşte gura ca să înceapă să mă certe, dar rămaseră tot aşa la vederea Katiei, care îşi făcuse şi ea apariţia. Prima îşi reveni Iulia:

— Doamne, ce e cu tine?

— Uite, zâmbi Katia, m-am întors din Kemerovo.

— În halul ăsta?! Parcă eşti din lagărul morţii, nu se potoli Iulia. Ce-a fost acolo? N-ai mâncat o lună? Păi ai rămas jumătate…

— A ce miroase? adulmecă Seriojka. Mamă, spune cinstit, chiar acum, ce s-a întâmplat.

— Eu şi Lampa am avut din întâmplare un accident de maşină, spuse Katia şi întrebă: Holul

nostru a deveni mai mare sau mi se pare?

— Nu te eschiva, porunci Iulia. Ce, v-aţi înţeles să vă întâlniţi? Când?

— Ei, încercă să scape Katia, dezbrăcând ceea ce fusese nu demult o scurtă simpatică, dar acum semăna foarte mult cu blana unei pisici moarte. Ei, a promis să mă aştepte…

— Şi de ce nu ne-ai spus? mă întrebă sever Serghei.

— Am vrut să vă fac o surpriză, mă justificai eu.

— Ei, şi… vru să spună Iulia şi se opri.

Doi soldaţi OMON, oftând şi scrâşnind, începură să tragă harpa în holul mic. Nu ştiu de ce, tinerii îşi puseseră din nou măştile pe cap, dar de pe umeri, groaznice la vedere, cel mai probabil deranjându-i, atârnau agăţate automate.

— Asta ce e? şopti Seriojka.

— E doar harpa, explicai eu repejor şi le spusei: Duceţi-o în sufragerie, dragii mei.

Soldaţii porniră ascultători spre sufragerie, Kiriuşka se duse după ei.

— Harpă? întrebă Iulia. De ce?

— Cum de ce? începu să urle Kirka, închizând uşa de la intrare după tineri. Lampa o să cânte pentru mine la concert!

— În clipa asta o să înnebunesc, şopti Iulecika. Şi ce legătură are aici miliţia?

— Bine, spuse tare Seriojka. Hai, murdarele astea să se ducă să se spele, între timp o să pun de ceai, o să stăm de vorbă la masă.

Şi în momentul acela pe hol ieşi Viktoria.

— Bună ziua, Katerina, spuse ea printre dinţi, cu o voce de gheaţă. Apari cam târzior acasă. Şi cu ce înfăţişare! Ca un om al străzii, ce mai!

— Bună, Vika, bâigui Katia, scoţându-şi ghetele. În schimb tu, ca de obicei, arăţi minunat. Ai o coafură nouă, îţi vine foarte bine.

Viktoria aruncă o privire rapidă în oglindă. Părul ei arăta uşor extravagant, dar nu era numai asta. Culoarea verde-smaraldină dispăruse, buclele îşi

recăpătaseră nuanţa castaniu-închis. De fapt, buclele numeroase dispăruseră, capul era împodobit cu o tunsoare foarte scurtă, ca a Irinei Hakamada[23].

— În opinia mea, te întinereşte, remarcă satisfăcută dama şi se apucă să povestească pe larg, cu detalii minuţioase, foarte tare, despre vizita ei la salonul Wella.

De fapt, nimeni nu o asculta. Katia se dusese la baie, Iulia şi Seriojka la bucătărie, iar eu şi Kirka pornirăm în sufragerie.

— Cum se cântă la asta? întrebă băiatul.

— Dacă mă ajuţi s-o scot din husă, o să-ţi arăt.

Peste zece minute trăsei un scaun şi ridicai mâinile, din obişnuinţă. Oare mai pot să puteam scoate vreun sunet? Degetele mele îşi pierduseră fosta delicateţe, numai degetul mic rămăsese fără tăieturi. Dar uite, tocmai de degetul mic nu ai nevoie când cânţi la harpă.

La primele acorduri Kirka începu să bată din palme, emoţionat. Prinzând aripi, începui să ciupesc harpa, strunele porniră să trăncănească uşor, dar suna acceptabil.

În cameră intrară Iulia şi Serioja, apoi veniră în fugă şi câinii. Ciupeam concentrată strunele. Deodată, în melodie se strecură un sunet străin. Chiar lângă picioarele mele, cu ochii închişi, se legăna Mulia. Mopsul căscase botul şi, uitând de sine, îi ţinea isonul lui Saint-Saëns. Într-o clipă i se alăturară Ada şi Rachel. Din baie se auzea pleoscăitul zgomotos al apei, din coridor – vocea ridicată a Viktoriei care povestea despre victoria asupra administratorei de la salonul Wella, câinii urlau pe diferite voci, harpa zdrăngănea, copiii stăteau cu gurile căscate şi eu eram absolut, total, nebună de fericire.

A doua zi, la zece dimineaţa, spălate, pieptănate, mirosind a parfum, ne aflam în cabinetul mic al maiorului Kostin. Vladimir Ivanovici ne aruncă o privire rapidă şi spuse:

— Ei, frumoase doamne, trebuie să spun că astăzi arătaţi mult mai bine ca ieri. Sunteţi mai tinere, mai proaspete, pur şi simplu ca nişte trandafiri de mai.

— Mâine o să arătăm şi mai bine, i-o tăie Katia şi întrebă: Putem trece imediat la subiect?

Kostin începu să râdă:

— Uite, uite, exact aşa îmi imaginam că sunteţi.

— Trag nădejde că speranţele v-au fost confirmate, pufni Katia. Apropo, ce e cu Slava?

— O să trăiască, ne asigură Vladimir, o să fie tratat, apoi o să compară în faţa tribunalului.

— Cine e el? nu mă abţinui.

Kostin scoase ţigările:

— Nu aveţi nimic împotrivă?

— Nu, răspunserăm în cor eu şi Katia şi ne deschiserăm imediat genţile.

— Spuneţi, Katerina Andreevna… începu maiorul.

Tresării involuntar: ei, ca să vezi, nu numai că aveam acelaşi nume, dar până şi patronimicul era la fel. Probabil asta e soarta!

— Spuneţi, Katerina Andreevma, începu maiorul, credeţi în destin?

— Doamne, se enervă Katia, ce rost au asemenea discuţii?

— Au, oftă maiorul, în acest caz totul s-a combinat aşa de ciudat.

— O să ne spuneţi despre ce este vorba? întrebai eu sfioasă. Tare mai vreau să aflu adevărul.

— Cu o condiţie, zâmbi Kostin. Vom face un schimb de informaţii: dumneavoastră o să răspundeţi cinstit la întrebările mele, iar eu vă voi împărtăşi consideraţiile mele, bine?

— Bine, răspunserăm noi din nou în cor şi ne aţintirăm privirile asupra bărbatului.

— Atunci ascultaţi, spuse Kostin. Principala dificultate în acest caz constă în faptul că unu nu e unu.

— Cum aşa? întrebă Katia.

Kostin dădu din cap:

— Haideţi să uităm de obiceiul plăcut al femeilor de a-şi întrerupe interlocutorul la fiecare cuvânt. Ascultaţi-mă cu răbdare, după aceea puneţi întrebări. Şi o să încep cu Ekaterina Andreevna. Mai întâi, pentru a înţelege complet situaţia, va trebui să ne întrebăm ce fire are Katia? Pentru că ea a intrat în această istorie din cauza unor particularităţi de personalitate.

— Uite-l şi pe Freud, şopti Katia.

Dar Volodia nu se lăsa tulburat aşa de uşor.

— Aşa deci, începu el povestirea. Trăia la Moscova o fată, pe nume Katia. Tatăl ei lucra la un institut de cercetare, iar mama preda limba şi literatura rusă la şcoală. Părinţi buni, iubitori. Numai că tatăl a murit devreme, ia mămica petrecea zile întregi la serviciu. Aşa că din copilărie Katiuşa a trebuit să se descurce singură. Dar ea nu era tristă. De la şapte ani putea să încălzească mâncarea şi să facă ordine în apartament. Katia avea un vis – să înveţe şi să se facă medic, dar nu unul simplu, ci neapărat chirurg. Dar drumul până acolo s-a dovedit a fi acoperit cu spini. În primul an nu a intrat la facultate şi a frecventat nişte cursuri de asistente medicale. A intrat la Institut după ce a lucrat un an la spitalul Botkin, la reanimare. Avea deja în braţe un copil, iar în urmă lăsase o căsătorie nereuşită.

Au trecut anii de studiu, Katiuşa lucra ca o posedată, nu avea cine să o ajute. Mama, între timp, s-a îmbolnăvit grav şi aproape că ajunsese neajutorată. Katia se împărţea între Institut, casă şi spitalul în care se afla Anna Ivanovna. O alta ar fi cedat şi ar fi renunţat la studii, mai ales că avea deja o specializare excelentă, de asistentă medicală. Altcineva, dar nu şi Katia. Ea a rezistat, a primit diploma, şi-a găsit un loc de muncă bun şi mai şi reuşea să se mărite periodic. Numai că viaţa de familie, în mod catastrofal, nu i-a reuşit. Toate căsătoriile, mai devreme sau mai târziu, se

încheiau cu divorţ. E adevărat, nu a pierdut legăturile cu foştii soţi, dimpotrivă, a făcut cunoştinţă cu noile lor soţii, cu copiii…

Principala bucurie a Katiei era serviciul. La spital se afla de dimineaţă până seara, adesea o mai apuca şi noaptea. În ultimii ani începuse să câştige destul de bine, dar niciodată nu făcea diferenţa între pacienţii cu sau fără plată. Un asemenea ritm de viaţă ar fi trebuit să-i formeze femeii un anumit tip de caracter: sever, chiar crud, mai ales că profesia de chirurg nu presupune sentimentalisme. Dar Katiuşa s-a dovedit miloasă peste măsură. Pur şi simplu i se strângea inima când o băbuţă, părăsită de rude, plângea în salon. Adesea asemenea bătrâne ajungeau acasă la ea, unde trăiau cu lunile, aşteptând ca nepoţilor să le revină conştiinţa. Katia era în stare să aducă de pe stradă o femeie fără adăpost şi să-i dea acolo un locşor, să dea bani pe datorie unui om puţin cunoscut şi să se ducă noaptea, traversând tot oraşul, la o prietenă care avea deodată probleme cu inima.

Bolnavii îşi adorau doctorul, după operaţie deveneau prietenii ei şi, dacă în continuare aveau nevoie de tratament, începeau să vină la chirurg aşa, fără niciun fel de plată. Katia niciodată nu lua bani de la cunoscuţi. Şi în povestea asta groaznică, terminată cu răpirea, a nimerit datorită firii sale şi pacientului Kopîlov Pavel Semionovici.

La început, nimic nu prevestise neplăcerile. Pavel Semionovici suportase cu bine operaţia, dificultăţile au apărut după aceea, în cea de-a şaptea zi. Katia tocmai se afla în cabinetul medicilor, când a dat buzna soţia lui Kopîlov, ţipând: „Dumneavoastră staţi aici şi beţi ceai, iar Paşa moare!“

Katia a luat-o la fugă spre salon. A fost de ajuns o singură privire pentru ca un medic cu experienţă să înţeleagă: starea din acea zi a lui Pavel nu avea nici cea mai mică legătură cu operaţia de tiroidă. Bărbatul făcuse o formă extremă de alergie –

edemul Quincke. Când, după măsurile luate, Kopîlov a devenit din nou roz la faţă şi a început să respire normal, Katia a privit cu atenţie istoricul bolii. Acolo se indica o formă destul de rară de alergie, la bicarbonat de sodiu. Soţia lui Kopîlov, chemată imediat, a negat categoric posibilitatea de a-i fi dat substanţa bărbatului.

„Slavă Domnului“, a turuit femeia, „doar nu trăim de un an împreună, nu a fost nimic să conţină sodă.“

„Poate v-au adus prietenii? Nişte biscuiţi de cumpărat sau pastă de dinţi Blend-a-Med? Acolo e numai hidrocarbonat de sodiu“, a constatat Katia, dându-şi seama în adâncul sufletului că edemul Quinckie nu apare de la o cantitate atât de mică de alergen.

Ei, dacă ar fi mâncat Pavel Semionovici un biscuit, doi, ar fi strănutat de vreo două ori, s-ar mai fi scarpinat, dar nu ar fi ajuns să se sufoce!

Totuşi, soţia o ţinea pe-a ei. Soţul folosea numai praf pentru dinţi, iar înainte de a mânca un produs, citea cu atenţie ambalajul. Nici nu îi plăceau brioşele, biscuiţii şi prăjiturile de-a gata.

Dar dimineaţa situaţia s-a repetat din nou, tocmai după vizită, apoi seara, pe la ora şase. Pavel Semionovici în mod clar luase bicarbonat. Mânca de două ori pe zi, iar apoi afirma că nu se atinsese de praful interzis. Katia nu mai ştia ce să creadă şi i-a trecut prin minte să cheme un psihiatru să îl consulte.

A căutat prin noptiera lui Kopîlov, dar n-a găsit nimic, în afară de ceai, cafea, fructe şi cutii de vitamine. Şi tocmai ambalajul frumos de la Vitaform i-a atras atenţia. Pe etichetă scria: „Formula cea mai completă, echilibrată, universală şi extrem de eficientă, care asigură doza zilnică de vitamine şi substanţe minerale.“ Mai jos era indicată componenţa, iar într-un colţ, cu litere mici, se specifica: „Nu are adaosuri artificiale, este o formulă din componente naturale. Nu conţine

sare, zahăr, amidon, drojdie, porumb, grăsimi animale, lapte şi bicarbonat.“

„De câte ori le luaţi?“ l-a întrebat Katia pe Kopîlov.

„De două ori pe zi“, a răspuns sincer bărbatul, „cum este indicat.

„Daţi-mi o tabletă“, l-a rugat Katiuşa.

Ziua a dus pilula roz la laboratorul chimic şi le-a spus laboranţilor să îi facă mai repede analiza. Rezultatul a fost năucitor. Preparatul scump, de import, făcut în SUA, s-a dovedit a fi o făcătură ordinară. Nu conţinea vitaminele A, E, C, D şi B… Nu avea nici calciu, nici fosfor, nici iod…

Numai un colorant şi hidrocarbonat de sodiu curat, pur şi simplu, bicarbonat de sodiu.

După ce i-a povestit lui Pavel Semionovici despre analiză, Katia l-a întrebat pe bărbatul tulburat: „De unde aţi luat flaconul?“

„Mi l-a recomandat un vecin de salon“, a răspuns Kopîlov, „el le ia de mult, tare le-a mai lăudat. Nu sunt prea scumpe şi sunt de calitate, aici mulţi le iau!“

Katia nu a pregetat şi s-a interesat în secţie. Într-adevăr, cam la zece bolnavi pe noptieră se aflau flacoanele albe, cunoscute. După ce a luat de la fiecare câte o tabletă, Romanova a dat fuga la laborator. Şi din nou chimiştii i-au comunicat: „Colorant şi bicarbonat.“

Chirurgul era din ce în ce mai nedumerit. Flaconul de cincizeci de tablete costa două sute de ruble, o sumă însemnată pentru buzunar. Adevărat, era mai mică decât cea cerută de firme cunoscute: Vitrum, Doctor Tice şi Irving Natural.

Probabil oamenii erau atraşi de preţ.

Katia nu putea lăsa nebăgat în seamă un caz de escrocherie şi s-a apucat să cerceteze cine vindea falsurile la Moscova.

Mai întâi a aflat că Vitaform nu se vindea prin farmacii. Vitaminelor li se făcea reclamă prin fluturaşi băgaţi în cutiile poştale; dacă sunai la

telefon, primeai cutiuţele. Le aducea un curier, iar pentru transport nu se percepea nicio taxă. De două ori reclamă se făcuse şi la televiziune, dar nu la canalele centrale, ci la aşa-numitele canale comerciale.

Şi atunci Katia, o mare amatoare de romane poliţiste, s-a hotărât să-i dea singură de gol pe falsificatori. A acţionat simplu: a comandat pentru ea Vitaform, iar mai apoi l-a urmărit pe curier. Într-un cuvânt, după o săptămână femeia a dat peste o căsuţă din Krasnogorsk, transformată într-o mică fabrică. Într-o cameră se fabricau flacoanele, în cealaltă, din bicarbonat şi vopsea roz se făceau vitaminele, iar în a treia se lipeau etichetele făcute la o imprimantă color. Cu tot caracterul ei miniatural, producţia uimea prin dimensiuni – pe zi se făceau câteva mii de cutii. La „fabrică“ munceau invalizi. Lângă maşina care făcea cutiile se aflau doi bărbaţi surdo-muţi, aparatul care ştanţa tablete era mânuit de femei care nici ele nu puteau vorbi, iar în „atelier“ lipeau etichete nişte orbi care se descurcau cu mare îndemânare.

Katia a reuşit nu numai să găsească făbricuţa, dar şi să fotografieze producţia şi să fure câteva hârtii importante, care explicau clar: casa din Krasnogorsk aparţinea unui anume Mihail Nikolaevici Gromov şi acolo fusese fondată o bază de reabilitare pentru invalizi din copilărie. O cauză nobilă, care îl scutea în întregime de impozite.

— Cum adică, Mihail Gromov? întrebai eu poticnindu-mă. Nu se poate, probabil este pur şi simplu tizul soţului meu.

— Nu, dădu din cap Volodia, trebuie să vă dezamăgesc. Însuşi soţul dumneavoastră conducea această afacere.

— Nu se poate, repetai eu. În mod clar aici e o greşeală, Mihail face comerţ cu computere…

— Făcea… mă corectă maiorul, dar de mult a dat faliment…

— Nu ştiam, bâiguii eu încurcată.

— Dar, de fapt, ce ştiaţi despre soţul dumneavoastră? întrebă Kostin.

Tăcui. Bună întrebare, se pare că nimic.

— Bine, spuse împăciuitor maiorul, despre asta vorbim după aceea. Deci Katia a ajuns la adevăr şi s-a întors acasă cu documentaţia şi negativele. Atunci ar fi trebuit să se ducă la miliţie, dar, din nefericire, femeia a decis să acţioneze singură şi s-a dus la biroul lui Gromov.

Mihail a întâmpinat-o binevoitor pe Katia, a zâmbit frumos, i-a spus că în mod clar e vorba de o greşeală. El făcea comerţ cu programe de computer şi nu avea nicio casă la Krasnogorsk. Dar Katia i-a arătat copiile hârtiilor. Mihail a rezistat loviturii şi a afirmat ca mai înainte: e o greşeală, nu de el era vorba. Dar Katiuşa avea un nou argument – fotografiile. Şi în momentul acela, de pe chipul lui Gromov a dispărut orice bucurie. Bărbatul a răsfirat încet fotografiile. Uite invalizii la maşinării, uite flacoanele, uite etichetele şi uite-l şi pe Mihail care stătea în curte şi urmărea încărcarea produsului finit în Gazel. În alte cadre se vedea tovarăşul de afacere, Saşa Gogolev, un bărbat uriaş, gras, pe lângă care femeile oarbe din „atelierul de etichete“ păreau extrem de firave. Împreună cu documentele de proprietate a casei şi de însemnările deloc şmechere ale unor curieri angajaţi, care presupuneau sincer că distribuie nişte vitaminte excepţionale, cazul arăta aproape criminal. În cazul implicării organelor de ordine, Gromov şi Gogolev erau pasibili, pentru escrocherie, de cincisprezece ani de închisoare şi confiscarea averii. Înţelegând treaba asta, Mihail a întrebat-o imediat pe Katia cât vrea în schimbul tăcerii. Femeia s-a indignat extraordinar – ea nu era şantajistă şi chiar era gata să predea escrocilor documentele. Un singur lucru voia: cineva să apară la televizor, să anunţe că Vitaform e o făcătură şi să mai dea explicaţii şi în ziare. În plus, fireşte, producţia să înceteze…

Când a auzit acele cereri naive, Mihail şi-a dat seama imediat cu cine are de-a face. Imediat a acceptat toate condiţiile. Katia i-a lăsat dosarul, prevenindu-l că acolo erau numai copiile. Originalul şi negativele fuseseră ascunse. Şi aşa era. Hârtiile fuseseră date în păstrare unui om de încredere.

În momentul acela Volodia se opri şi întrebă:

— Deocamdată totul e clar?

— Da, răspunserăm noi.

— Ei bine, să mergem mai departe.

23 Politician rus.

31

— Imediat ce s-a închis uşa în spatele Katiei, spuse Kostin, Mihail a dat fuga la partenerul lui cu întrebarea: „Ce-i de făcut?“ Slava l-a liniştit, i-a propus să nu îşi facă griji şi să ia afacerea în mâinile lui. Mai întâi, pur şi simplu a dus-o de nas pe Katia, comunicându-i că la televiziune nu există timp liber de emisie, iar ziarele iau informaţia cu o lună înainte. Deocamdată, femeia naivă aşteapta. Gogolev a strâns repede producţia şi a mutat făbricuţa în altă parte.

Timpul trecea, Katia a început să-şi dea seama că pur şi simplu e dusă de nas şi a venit momentul când l-a sunat şi i-a spus lui Gromov: „Gata, mâine mă duc la miliţie.“ Mihail a rugat-o să nu se grăbească şi i-a spus să fie a doua zi, de dimineaţă, lângă turnul de televiziune de la Ostankina. I-a zis că s-ar fi decis în final asupra comunicatului de presă şi Katia avea să vadă cu ochii ei că el şi Slava vor începe să se căiască.

Femeia s-a dus la întâlnire şi a ajuns în ghearele lui Slava. Bărbatul a dus-o acasă la el şi i-a cerut originalele documentelor, declarând în caz contrar că pur şi simplu o s-o omoare pe Katia. Ea l-a rugat să-i dea drumul, promiţând să aducă dosarul peste o oră, dar o asemenea rugăminte i-a stârnit lui Gogolev un râs nebun şi el i-a zis, întinzând telefonul: „Hai, înţelege-te cu vreo prietenă, să vină la staţia de metrou Dinamo.“

Katia a început să sune. Avea numai două prietene apropiate, absolut de încredere: Lena şi Nadia. Dar una plecase la Karlovy Vary, iar acasă la cealaltă soţul prietenei a anunţat-o: „Aseară

mama Nadiei a sunat din Tambov, se pare că a făcut infact.“ Probabil minţise, ca de obicei, dar Nadia s-a dus acolo la şapte dimineaţa.

Şi atunci, disperată, Katiuşa i s-a adresat Eufrosinei… Apropo, întrebă Kostin, dar de unde vă cunoaşteţi?

— Ea a sărit sub maşina mea, voia să se sinucidă, pufni Katia.

— Aha, dădu din cap maiorul, cam aşa ceva bănuiam şi eu. Eufrosina s-a dus la Katukov şi atunci a început nebunia şi aiureala totală.

Mica servietă adusă s-a dovedit a fi goală. Şi Slava i-a spus să caute documentele, dându-i un termen de două săptămâni. Aici trebuia făcută o paranteză. Gogolev arăta ca un bandit absolut – uriaş, obraznic, bădăran, seamănă cu un „taur“ scăpat din lanţ, din vreo grupare. Dar asta numai la exterior. În realitate Slava era laş şi nu a avut niciodată de-a face cu legea, deşi se prefăcea a fi autoritar, folosind argoul puşcăriaşilor. Asupra Eufrosinei înfăţişarea lui a acţionat ca o vrajă. Ea s-a speriat de moarte, luându-l pe Slava drept „naş“ mafiot şi a început nişte căutări nebuneşti.

— Nu cred că Mihail era în stare de aşa ceva, spusei eu încet, nu cred, e o greşeală. E un om inteligent, incapabil să facă măgării!

— Dragă Eufrosina… începu maiorul.

Dar îl întrerupsei:

— Faceţi-mi o favoare. Nu-mi place numele acesta.

— Şi cum să vă spun?

— Evlampia.

— Dragă Evlampia, spuse din nou Kostin, pur şi simplu nu cunoaşteţi omul lângă care aţi locuit destul de mult timp.

— Oricum, nu cred, mă încăpăţânai eu. Ce rost avea ca el, un om de afaceri bogat, să intre într-o afacere îndoielnică?

— De unde aţi luat-o că e bogat?

— Cum? spusei şocată. Dar noi nu ne refuzam nimic, şi apoi chiar el a spus că e bogat, când m-a peţit.

— Aşa e, chiar el, pufni Vladimir. Afacerea lui era pe moarte când aţi apărut dumneavoastră, ca un noroc. Ştiţi ce zestre v-a dat mămica?

— Zestre?

— Ei, da. Din câte înţeleg, visa să vă vadă măritată, iar peţitorii tot nu veneau. Mai bine spus, apăreau, dar nu cei pe care îi voia. De aceea, când mătuşa lui Mihail a propus să vă peţească, a cerut zestre pentru mireasă. Mămica a dat casa de vacanţă şi un tablou al lui Kustodiev, un original al marelui maestru. Mihail a vândut pânza şi a băgat banii în afaceri, fapt care i-a permis să se menţină pe linia de plutire. Apoi mămica a murit, Mihail i-a vândut apartamentul şi din nou a băgat dolarii în afaceri. Ei, şi mai apoi a început afacerea cu vitaminele.

Tăceam. Părea veridic. De aceea îl apucaseră dracii pe Mihail când comandasem Vitaform. Acum era de înţeles furia lui.

Se lăsă o tăcere lungă. Apoi Volodia îmi spuse:

— Înţeleg că acum vă e greu, dar trebuie să recunoaşteţi: Gromov nu v-a iubit niciodată.

— Şi atunci, de ce era aşa de atent, de ce îmi îndeplinea toate capriciile? întrebai eu încet.

Volodia mă privi cu părere de rău:

— Ştiţi ce moştenire aţi primit după moartea părinţilor?

Ridicai din umeri:

— O casă de vacanţă, un apartament, mobilă, şi – se dovedeşte – încă un tablou.

Maiorul sări de pe scaun:

— Doamne, dar aţi trăi până acum ca într-o eprubetă. Ei, aduceţi-vă aminte de cabinetul tatălui dumneavoastră. Ce era acolo, pe pereţi?

Mă concentrai:

— Nişte peisaje, portrete… După moartea tatei, mămica a dus totul în altă parte. Spunea că nu se

poate uita la ele, plângea mereu.

— Mămica dumneavoastră, rosti încet Kostin, era o femeie deosebită, cu o minte extrem de raţională. Mai era şi foarte chibzuită. Nu ar fi trebuit să cânte operă, ci să conducă CEC-ul. Iar peisajele şi portretele pe care nu vi le puteţi aminti alcătuiesc una dintre cele mai bune colecţii de artă rusă din ţara noastră. Tatăl dumneavoastră le-a adunat toată viaţa.

Căscai gura. Ei, ca să vezi!

— După moartea soţului, continuă Volodia, mama dumneavoastră a strâns tablourile, dar nu pentru că îi stârneau amintiri neplăcute. Se temea de hoţi. Pânzele au fost trimise la cel mai apropiat prieten de familie, Ghennadi Ivanovici Iurovski. Îl ştiţi?

Dădui din cap:

— Desigur, nenea Ghena. Numai că e groaznic de bătrân.

— Ei, nu aşa de bătrân, chicoti Kostin. Are numai optzeci de ani. Şi şi-a mai păstrat şi mintea întreagă. Gândeşte clar, repede, şi dă clasă oricărui tânăr.

Olga Petrovna a trimis tablourile lui Ghennadi Ivanovici, mai întâi pur şi simplu spre păstrare. Ar fi fost greu să găsească un loc mai bun. Iurovski este cel mai mare specialist în domeniul construcţiilor de rachete, o personalitate de renume mondial, şi în casa lui mereu se află pază. Cu puţin timp înainte de a muri, aflată deja la spital, Olga Petrovna şi-a rugat prietenul cel mai apropiat: „Ghena, după moartea mea pentru nimic în lume să nu-i dai fetei toată colecţia.“

„De ce?“ s-a mirat Iurovski.

Olga Petrovna a oftat. Îşi adora incredibil copilul şi ar fi făcut orice ca fata să fie ferită de greutăţile vieţii. Rezultatul nu a întârziat să apară. Fata iubită la treizeci de ani s-a dovedit infantilă, o floricică absolut neadaptată la viaţă, bolnăvicioasă şi extrem de sensibilă. Din fericire, Olga Petrovna

a reuşit s-o căsătorească destul de bine, dar în tânărul ginere nu prea avea încredere deplină, pentru că i-a spus: „Mişa, Frosenka e o fată înstărită. Chiar dacă ar vinde numai câte un tablou pe an, toată viaţa va trăi fără grijă, mulţumită. Dar nu pot să-i încredinţez acum copilei capitalul, e mult prea tânără şi nechibzuită. De aceea de toate va dispune Ghennadi Ivanovici.“

Indicaţii precise a primit şi Iurovski. În primul rând, să dea numai câte un tablou pe an, în al doilea rând, să aibă de-a face numai cu Mihail şi în al treilea rând, să-i spună adevărul „fetei nechibzuite“ numai atunci când ea va ajunge la vârsta potrivită. Iar aceasta fusese stabilită de Olga Petrovna la patruzeci de ani. În ziua în care avea să împlinească patruzeci de ani, fata putea primi din mâinile lui Iurovski restul tablourilor şi putea face cu ele orice își dorea.

Olga Petrovna prinsese dintr-o lovitură câţiva iepuri. Normal, soţul, care ştia de ce avere dispune soţia, se ferea să se poarte rău cu ea şi n-avea să dea vreodată divorţ. Iar fata infantilă putea trăi fără griji, fără posibilitatea de a cheltui toţi banii imediat, pe cine ştie ce prostii. Exista un singur „dar“.

„Dar dacă o să mor?“ a întrebat Iurovski, care calculase repede că aniversarea de patruzeci de ani a Frosei avea să fie când el ar fi avut peste optzeci şi trei de ani.

Olga Petrovna s-a încruntat: „N-o să faci aşa ceva! Niciodată! Ţine minte: Andrei nu ţi-o va ierta niciodată, iar pe lumea cealaltă o să-ţi ceară socoteală.“

„Am înţeles“, a început să râdă Ghennadi Ivanovici. „Permiteţi-mi să îndeplinesc ordinul, tovarăşe general!“

Gluma-i glumă, dar el a reuşit să ajungă scârţâind până la optzeci şi unu de ani, dându-i lui Mihail portrete şi peisaje. Bărbatul vindea lucrurile şi trăia cu soţia fără grijă.

Gromov încerca să facă totul ca soţia, Doamne fereşte, să nu devină independentă. Mai întâi i-a propus să refuze la activitatea concertistică, motivându-şi gestul prin lipsa totală de talent a soţiei. Eufrosina, care nu prea îndrăgea harpa, a acceptat uşor. Apropo, colegii de la filarmonică îşi aduc aminte că Romanova nu cânta aşa de rău, numai că mereu erau tensionată şi speriată.

După ce şi-a instalat soţia acasă, Mihail a început să-i bage în cap gândul că are o fire incredibil de bolnăvicioasă. La prima vedere, un asemenea comportament pare o grijă. „Draga mea, nu bea apă rece, o să te îmbolnăveşti!“ „Scumpa mea, nu ieşi azi afară, nu uita că ai plămânii sensibili.“ „Te rog foarte mult, ia cu tine medicamentele, poate o să ai o criză de astm.“ Ca toate firile artistice, Frosia era extrem de manipulabilă, mai ales că şi în copilărie mama o protejase excesiv. Rezultatul a fost evident – femeia a început să se îmbolnăvească cu adevărat, ieşea rar din casă, practic nu făcea nimic şi se simţea absolut neajutorată fără Mihail. Soţul era mulţumit, putea dispune de bani după cum dorea. Frosia, fără să se uite, semna tot felul de hârtii; de exemplu, cele pentru vânzarea apartamentului părinţilor ei.

După ce a făcut din din soţie o invalidă, Gromov şi-a trăit viaţa din plin: avea o amantă, mergea la restaurante, se întâlnea cu prietenii… Pe Frosia nu o cunoştea, practic, nimeni. Pentru toţi exista o versiune: soţia lui Mihail are o boală incurabilă.

Nu se ştie cât ar mai fi durat acea stare de lucruri, dar Mihail a făcut cunoştinţă cu vioaia şi insistenta Tania Molotova. A început o poveste pasională. Draga de Tanecika, desigur, nu ştia pe ce se întemeiază bunăstarea amantului şi s-a hotărât să scape de femeia inutilă.

A acţionat simplu. I-a trimis soţiei bolnave o casetă video cu înregistrarea întâlnirilor amoroase.

Tania spera că Frosia se va enerva şi va divorţa de Mihail.

Dar femeia a avut un comportament incredibil, absolut incredibil, ţinând cont de structura personalităţii ei: a scris un bilet de sinucigaş şi a fugit de acasă, cu dorinţa fermă de a se omorî.

Se spune că destinele noastre sunt înscrise de Dumnezeu în cartea destinelor. Dar uneori îi place să glumească şi El s-a hotărât să se amuze cu Frosia, pentru că din sute – nu, din mii – de maşini care treceau pe lângă ea, a ales chiar Jiguliul Katiei. Şi aici începea o două buclă a acestei poveşti extrem de complicate. Frosia – adică Evlampia – a început să caute dosarul. A trecut metodic pe la toate amantele lui Katukov şi s-a agitat în toate părţile, haotic şi fără ţintă, ca un căţeluş orb. Dar femeia nu era singură în căutările sale. Speriaţi cum nu se mai poate de absenţa hârtiilor şi a negativelor, Slava şi Mihail au început şi ei să le viziteze pe femeile lui Katukov. Gândeau la fel ca Evlampia – cel mai probabil, actorul înmânase dosarul vreuneia dintre femeile sale.

— Deci ei l-au omorât pe Kostia, spusei eu apăsat. Dar cine? Viaceslav sau Mihail?

— Nici unul, nici celălalt, zâmbi maiorul.

— Atunci cine? întrebai, nemairezistând.

— Răbdare, puţină răbdare, zâmbi Vladimir, doar v-am spus la început: în povestea asta s-au adunat la un loc câteva cazuri, nelegate unul de altul. Aşa, deci pe rând. Căutarea a fost efectuată de Slava, a dus-o pe Katia la Alabievo şi a ascuns-o în podul garajului.

— De ce nu a omorât-o? întrebai.

— Ei, a vorbi despre crimă şi a omorî un om sunt lucruri diferite, spuse Volodia. Nu oricine poate să facă asta. Mai întâi pur şi simplu se temeau, apoi au decis să-l lase în viaţă pe chirurg până în momentul în care documentele vor ajunge în cele din urmă în mâinile lor.

— Slava mă întreba tot timpul să spun unde e ascuns dosarul, oftă Katia. De două ori chiar m-a lovit, dar eu repetam întruna: „Întrebaţi-l pe Kostia.“ La drept vorbind, eram pur şi simplu disperată şi nu înţelegeam unde dispăruse. Mie nu îmi spuseseră despre moartea lui Katukov.

— Aha, zise Volodia, aţi aflat singură de moartea actorului într-o clipită şi aţi acţionat extrem de operativ. Mihail a avut nevoie de o zi pentru a găsi firma care montase uşa la apartamentul lui Katukov şi a făcut rost de acolo de o dublură cu care meşterii deschid apartamentele celor care-şi pierd cheile.

I-au dat legătura de chei Taniei Molotova şi i-au spuse să caute în apartament. Nici Mihail, nici Slava nu doreau să apară în casa lui Katukov. Însă o femeie care deschidea cu cheile ei uşa apartamentului lui Kostia nu ar fi stârnit niciun fel de suspiciuni vecinilor. Doar la actor veneau mereu tot felul de femei.

Molotova, pe care Mihail a fost cât pe ce s-o omoare când a aflat că soţia fugise, a acceptat, temându-se să nu-şi piardă amantul. Ea s-a dus la Konstantin, dar acolo nu se simţea în apele ei şi era pur şi simplu îngrozită. Nu avea o personalitate criminală, pur şi simplu era o muieruşcă descurcăreaţă, care dorea să-şi ducă mai repede amantul la cununie. Tatiana a intrat în apartament, a scormonit febril în birou. În acelaşi moment pe scară s-a trântit uşa de la lift. Fata s-a speriat de moarte, îi era frică să nu fie găsită în apartamentul răposatului. L-a sunat pe Slava spunându-i că nu a găsit nimic şi a fugit.

Slava era disperat, dar şi mai şocat a fost Mihail. Soţia dispărută nu era doar o femeie care fugise, ci însăşi bunăstarea pierdută. Nu voia să anunţe la miliţie dispariţia, s-a decis să declare cum că Frosia ar fi hotărât să se ducă în străinătate să se trateze, în America, de exemplu.

De fapt, pe niciunul dintre cunoscuţi nu l-a tulburat lipsa doamnei Romanova, doar nimeni nu o ştia prea bine. Părinţii îi muriseră demult, iar femeia nu-şi făcuse prietene. Nimeni nu avea să îi ducă lipsa. Exista o singură problemă. La 1 noiembrie l-a sunat pe Ghennadi Ivaniovici Iurovski, el mai întâi a discutat cu Eufrosina, s-a interesat de sănătatea ei, iar în 2 noiembrie i-a dat lui Mihail un alt tablou. De fapt, bătrânul putea fi păcălit; putea să i-o dea la telefon, de exemplu, pe Tania Molotova. Academicianul vârstnic vorbea cu Frosia numai de câteva ori pe an: venea la ziua ei de naştere şi suna de 8 martie, şi de Anul Nou. Frosia se născuse vara, Mihail avea destul timp pentru a născoci ceva. Dorind mai întâi să scape de situaţia extrem de enervantă apărută din cauza Katiei, Mihail s-a concentrat în totalitate pe această problemă. Nu credea în moartea soţiei, iar o cunoştinţă apropiată, care avea legătură cu organele de miliţie, i-a transmis că nu există la morgă, printre cadavrele neidentificate, nicio femeie care să semene cu fotografia dată de Gromov. Dar, pentru orice eventualitate, Gromov a angajat un detectiv particular care a luat parte activ la căutarea femeii.

Între timp, Slava căuta hârtiile. Gândurile i s-au îndreptat în aceeaşi direcţie ca şi cele ale Frosiei-Evlampia. Cei doi infractori angajaţi de el au spart apartamentele Lenei Litvinova, Ninei Nikitina, Ianei Mihailova şi Ritei Volkova, pentru a imita un jaf, şi au început căutările. Dar şi aici s-a întâmplat ceva neprevăzut.

— Cea mai mare parte a femeilor erau acasă şi ei au încercat să le omoare, mă băgai eu.

— Nu, dădu din cap Kostin, *ăştia* nu au atins pe nimeni, nici măcar cu degetul.

— Cum aşa! mă indignai. Au omorât-o pe Rita Volkova, casiera de la supermarket, pe Iana Mihailova au bătut-o mai s-o omoare, a încasat-o şi verişoara Lenei Litvinova. Jenia a rămas în viaţă

printr-o minune, iar dumneavoastră spuneţi că nimeni nu a atins pe nimeni, nici măcat cu degetul!

— Ţineţi minte, întrebă liniştit Volodia, am spus mai înainte că „în cazul ăsta vorbim în acelaşi timp de mai multe cazuri“?

— Ei, spuse Katia nerăbdătoare, şi ce-i cu asta?

— Păi e, explică maiorul, că oamenii lui Gogolev şi ai lui Gromov nu au atins pe nimeni.

Au ajuns la casieră când ea se afla în baie. Cât timp femeia, cântând, se spăla, ei au scormonit prin cameră şi bucătărie, aruncând lucrurile. La Nina Nikitina au intrat când ea tăia cu foarfecele de serviciu, iar Iana a fost vizitată dimineaţă, ştiindu-se că e învăţătoare, numai la Litvinova au fost întâmpinaţi de ceva neprevăzut. Apartamentul fusese jefuit înainte de venirea lor, iar pe canapea se afla, învelit în pled, cadavrul proprietăresei, după cum presupuseseră ei. Nemernicii şterseseră clanţele uşilor şi plecaseră.

— Şi atunci, cine le-a bătut şi le-a omorât pe femei? întrebarăm noi la unison.

Maiorul oftă, adresându-mi-se:

— Ei, „colega“, nu v-aţi prins?

Îmi desfăcui braţele:

— Am numai bănuieli.

— Păi aţi fost doar la un pas de elucidarea misterului, când v-aţi dus la Colegiul Juriştilor Străini, explică miliţianul. De fapt, toate la timpul lor.

În cele din urmă, Evlampia a avut noroc şi dosarul a ajuns în mâinile ei. Tocmai la timp, pentru că în staţia Dinamo o aştepta Slava, care-şi pierduse deja orice speranţă. Documentele au ajuns în buzunarul lui, dar el nu avea deloc de gând să-i dea drumul Katiei. Gogolev nu se îndoia nicio clipă că, aflată în libertate, femeia se va duce imediat la miliţie, şi i-a propus lui Mihail să o omoare. Dar asociatul s-a speriat groaznic, era gata de orice – să răpească, să bată, să sperie, dar nu să omoare. Slava era mult mai hotărât, dar

deocamdată voia şi el să încheie cazul paşnic. Prin mintea indivizilor treceau tot felul de gânduri incredibile – să-i injecteze droguri Katiei şi să o ducă în alt oraş, să o vândă ca sclavă cecenilor… Nici Mihail, nici Slava nu erau gata deocamdată să treacă linia care îl separă pe om de criminal. Şi Gogolev a parcurs primul acest drum, pur şi simplu a aruncat-o din maşină pe muierea insistentă, adică pe Frosia.

La început, el şi Mihail au jubilat, distrugând documentele, apoi au căzut pe gânduri. Cum să procedeze, totuşi, cu Katia? Doar nu putea sta toată viaţa în podul din Alabievo. Şi în momentul acela Slava i-a propus: o să se ducă personal la casa de vacanţă, o s-o oblige pe Katia să bea o sticlă de vodcă şi o să dea foc garajului. Moartea unei femei a străzii, bete, nu va uimi pe nimeni, cel mai probabil nu se va face nicio anchetă. Câteva zile Mihail a ezitat, apoi a dat undă verde. Mai departe toţi ştim ce s-a întâmplat. Gogolev s-a dus la Aliabievo, unde a dat de Evlampia şi a fost rănit. Apropo, întrebă Vladimir, aş putea să arunc o privire la jucăria asta, dacă pot să-i spun aşa?

Băgai mâna în gentuţă şi scosei micul pistol.

— De ce îl purtaţi la dumneavoastră? întrebă sever maiorul.

— Kiriuşa m-a rugat să-i cumpăr nişte biluţe-gloanţe, se vând la Lumea copiilor, începui eu să explic haotic. Dar ele sunt de calibre diferite, uite, a trebuit să iau Naganul[24], să nu greşesc… Nu ştiu cum se face că nu ajung la magazin.

— Bine, se încruntă Kostin, deocamdată o să rămână la mine, dar de acum încolo vă sfătuiesc să nu mai luaţi pentru copil o jucărie aşa de periculoasă. Dacă un asemenea glonţ nimereşte pe cineva în ochi, poate să ajungă la închisoarea de minori.

Întrebai încet:

— Dar ce e cu Slava?

— Nu are nimic, răspunse maiorul, doar o crăpătură în cerul gurii. Nu sunt fracturi şi, desigur, un şoc dureros şi un şoc din cauza surprizei. Nu se aştepta ca o femeie sfioasă să tragă, credea că-l sperie cu o jucărie. La drept vorbind, şi eu sunt uimit de forţa de impact a acestei jucării. Acum totul e clar?

— Nu! strigarăm eu şi Katia. Nu! Cine a omorât femeile şi pe Kostia?

— Asta nu are legătură cu cazul dumneavoastră.

— Ei, vă rugăm, dragul nostru, spuserăm noi pe un ton plângăreţ, ne interesează foarte mult.

Volodia zâmbi:

— Femeile fac mereu din mine ce vor, mai ales cele frumoase, ca dumneavoastră. Aşa să fie. Numai spuneţi, Evlampia, cum vi se spune acasă?

— Lampa, chicoti Katia.

— Foarte drăguţ. Lampocika, de unde aţi tras concluzia că Kostia a fost omorât?

O asemenea întrebare mă năuci:

— Păi am văzut pe canapea cadavrul, o privelişte groaznică, mâinile tăiate…

— Uite, uite, insistă bărbatul, oare un asemenea comportament al criminalului nu vi s-a părut ciudat? Mai întâi trage în faţă, îl omoară pe Katukov. Şi-a făcut treaba, poate să plece. De ce să mutileze mâinile? Aşa ceva se face numai într-un singur caz: când doresc să îngreuneze procesul de identificare a cadavrului.

— Vreţi să spuneţi, bâiguii eu, simţind că în capul meu începe să se închege repede-repede un puzzle uriaş, că nu Kostia se afla pe canapea?

— Aha, confirmă Volodia, nu era el.

— Dar cine?

— Of, fete frumoase, fete cucuiete, începu miliţianul pe un ton cântător, ce-o să păţesc pentru că încalc regulamentul de serviciu şi vă dezvălui secretele anchetei?

— O să-ţi operez cât mai bine glanda tiroidă, promise Katia.

Remarcai că era deja la per tu cu maiorul şi adăugai şi eu repede:

— Mâine o să vii în vizită şi o să primeşti carne de porc friptă cu usturoi, cartofi cu brânză şi, la desert, plăcintă cu răchiţele.

— Aşa, îşi frecă mâinile Volodia, ne-am înţeles. De fapt, cu operaţia o să mai aşteptăm, dar uite, carnea de porc o s-o mănânc cu plăcere. Apropo, plăcinta ar fi mai bine să fie cu carne, nu cu fructe. Pentru mine cea mai bună prăjitură e chifteaua.

24 Pistol cu gloanţe de cauciuc, de calibru 9 mm, destinat autoapărării civililor, creat după modelul pistolului Nagan.

32

Promiserăm să punem pe masă numai carne şi rămăserăm numai ochi şi urechi:

— La începutul anilor ’60, începu Volodia, locuia la Moscova familia Katukov. Mama, Anna Fiodorovna, director de şcoală, fata Mariana şi Kostik, de un an. Tatăl familiei, Serghei Katukov, s-a stins repede. De fapt, Anna Fiodorovna nu a fost multă vreme tristă. Soţul, la drept vorbind, era un om de nimic, un mare afemeiat, punea mâna pe orice fustă. La câte vicleşuguri nu apelase directoarea pentru a-şi ţine cumva soţul acasă! Chiar a născut un copil, pe Kostik, presupunând, naivă, că fiul îl va face pe afemeiat să stea pe acasă. De unde! Serghei se comporta ca un motan înnebunit, în călduri. Anna Fiodorovna chiar a oftat liniştită după moartea lui, spunându-şi că o să poată să-şi crească singură copiii. Viaţa ei se scurgea calm, dar puţin s-a bucurat femeia de linişte şi de un trai fără probleme. În luna aprilie, Iana, în clasa a opta, a recunoscut plângând în faţa mamei că e însărcinată. Era prea târziu să facă avort. Anna Fiodorovna s-a gândit puţin şi a decis să ia păcatul asupra sa. S-a dus la inspectorat şi, după ce s-a încuiat în biroul şefei, a început să-i spună povestea: era grav bolnavă într-o chestiune femeiască, avea nevoie de o operaţie urgentă, dar nu voia să le spună colegilor. O să înceapă să şoptească pe la colţuri.

Şefa a venit în întâmpinarea ei şi imediat a trimis-o pe Anna Fiodorovna la un curs de perfecţionare.

Katukova a luat-o de la şcoală pe Iana, l-a luat pe Kostik şi s-a dus la casa de vacanţă. În august, fata a născut fără probleme unui băiat, numit Slava. A născut acasă, mai bine zis la casa de vacanţă, iar Anna Fiodorovna a moşit singură copilul şi abia după aceea a chemat Salvarea. Medicii, înnebuniţi de apeluri, au dus-o la maternitate pe directoare, cu copilul în braţe. Iana a rămas la casa de vacanţă. La maternitate, după ce au văzut-o pe lăuză cu copilul în braţe, imediat au trimis-o pe Anna Fiodorovna în salon. N-au mai examinat-o. Femeia a spuse că se simte foarte bine, iar în jur urlau vreo zece femei printre care, ca vai de ei, se mişcau două moaşe şi un singur medic. După şase zile au eliberat o adeverinţă pe numele Katukova Anna şi au trimis-o pe „mamă“ acasă. Şi aşa, Slava a devenit „fiul“ bunicii sale. Anna Fiodorovna şi-a calculat foarte bine acţiunile următoare. A dat copilul surorii răposatului soţ, Nataliei Katukova, după ce i-a spus că a născut un fiu, dar nu are bani şi putere să-l crească. Anna Fiodorovna a insistat puternic pe faptul că băiatul e conceput cu răposatul Serghei, dar Natalia a numărat nouă luni înapoi şi şi-a dat seama că fratele ei nu avusese nimic de-a face. Totuşi, a luat băiatul, pentru că de mult visa la un fiu.

Iana şi mama s-au întors la Moscova. Anna Fiodorovna radia. Cinstea şi reputaţia fetei erau salvate, la şcoală nimeni nu bănuise nimic rău. Singurul lucru care nu-i plăcea directoarei era faptul că tatăl lui Slavik şi amantul Ianocikăi, un tânăr circar frumos, locuia alături de ei, în apartamentul vecin. Desigur, era la curent cu faptul că Iana născuse un băiat, ştia cum îl cheamă, dar nu încerca sentimente paterne deosebite faţă de copil, ba chiar era bucuros că fusese dat altcuiva şi că nu i se cere pensie alimentară. Anna Fiodorovna putea să facă plângere la miliţie, iar pentru Fedulov ar fi fost rău. Corupere de minori, aşa numea Codul Penal legătura cu o fată care nu

împlinise optsprezece ani. Dar directoarea se temea cel mai mult de o faimă proastă şi n-a făcut nicio plângere la organele de ordine. Doar l-a rugat pe Vasili să lase fata în pace.

— Fedulov! începui eu să strig, sărind pe scaun. Vasili Fedulov!

— Da, dădu din cap Volodia, chiar el. Dar în acel moment soarta îi era favorabilă Katukovei. „Ginerele“ a rămas în Franţa şi a dispărut! Secretul a ieşit la iveală abia după moartea Nataliei Katukova. „Fraţii“, – apropo, semănau ca două picături de apă – au început să comunice. Au trecut anii, dintr-un infractor Slava Katukov s-a transformat într-un om de afaceri bogat, respectabil. Pentru Kostia afacerile nu mergeau aşa de bine, deşi ajunsese şi el la un anumit grad de bunăstare. Dar Kostia era un afemeiat pătimaş, probabil a primit moştenire de la tată pasiunea pentru tot felul de intrigi amoroase, şi aproape toţi banii lui se duceau pe aceste poveşti. Actorului îi plăceau geasturile frumoase, dăruia flori cu braţul, oferea cadouri scumpe, buchete, bomboane, parfum… Într-un cuvânt, era mereu în minus cu banii şi îl invidia cu disperare pe Slava.

Atunci a murit Fedulov. Nu avea familie şi bărbatul a lăsat moştenire capitalul Ianei, Annei Fiodorovna şi fiului său. Probabil, din sentimentalism, ca răsplată că Anna Fiodorovna nu îl băgase după gratii, sau poate pur şi simplu nevrând ca acel capital să intre în posesia statului. De Kostia pur şi simplu uitase, nu ştia nici că iubita lui minoră şi mama ei trăiau de mult în alt loc. Testamentul a ajuns la Colegiul Juriştilor Străini şi au început căutările. Annei Fiodorovna şi lui Slava li s-au trimis înştiinţări oficiale. Fosta directoare şi omul de afaceri sunt găsiţi în doi timpi şi trei mişcări prin intermediul Biroului Central de Adrese. Dar uite, cu Iana avea să fie mai greu. Computerul anunţa că la Moscova nu locuieşte nicio femeie cu numele ăsta. E de înţeles,

mama lui Slava se numea în realitate Mariana, dar Fedulov fie a uitat, fie pur şi simplu nu a ştiut despre această situaţie.

Mai departe, evenimentele s-au precipitat ca o avalanşă. Kostia s-a dus să-şi viziteze mama şi infirmiera i-a dat un plic, spunând: „Au venit pentru Anna Fiodorovna nişte hârtii.“

Kotia era cât pe ce să-şi piardă minţile când a văzut ce sumă urma să primească rudele lui. Furia şi invidia pur şi simplu au pus stăpânire pe actor. El nu era menţionat în testament. Ei, de ce să primească Slavka o asemenea sumă? Imediat a urzit în minte un plan – să-şi omoare fratele şi să-i ia locul. Pentru aşa ceva avea nevoie de un ajutor, şi Kotia i-a spus totul soţiei lui Slava, fosta lui amantă, Akulina Evghenieva. Aceasta, lacomă şi cheltuitoare, a acceptat cu bucurie să-l ajute şi a luat la timp din cutia poştală hârtiile pe numele fostului infractor.

A sosit punctul culminant. Slava a venit în vizită la „frate“, a primit un ceai cu o porţie bună de somnifer şi, fără să bănuiască ceva rău, s-a culcat.

Kostia l-a împuşcat în faţă, apoi i-a tăiat mâinile. Pe degetele lui Slava erau tatuate nişte inele. Apropo, Katukov s-a dus imediat la un salon de tatuaje şi a cerut să i se facă aşa ceva. Mâinile tăiate au fost aruncate în râul Moscova. Apoi a trecut la faza următoare a operaţiunii. A fost deja la Colegiul Juridic Străin, a dus acolo renunţarea falsificată a Annei Fiodorovna şi a Ianei. De fapt, funcţionara care lucra la caz nu a bănuit nimic. Kostik era un actor prost pe scenă, dar în viaţă era pur şi simplu genial, fără urmă de falsitate. Mai ales că Kotia a venit cu buletinul lui Slava, cu soţia „sa“, Akulina, şi a prezentat toate documentele necesare, inclusiv copii după buletinele Ianei şi al Annei Fiodorovna. Nu era niciun fel de obstacol în calea primirii moştenirii, iar la Colegiul Juridic Străin a fost sfătuit să-şi cumpere bilet pentru Paris.

— Acum e clar, spusei eu printre dinţi.

— Ce? întrebă Volodia.

— Când am ajuns în casa falsului Slava, Akulina nu era acasă, a venit mai târziu, a început să urle din prag: „Kotik, ţi-am adus chiftelele preferate!“ Atunci, el i-a răspuns destul de grosolan: „Te-am rugat de o mie de ori să nu mă mai strigi cu numele astea stupide: motănel, iepuraş, pisicuţ…“ Chiar mă gândeam de ce se enervase aşa! De fapt, nu am avut nicio bănuială.

— Normal, pufni maiorul, mii de femei îşi numesc iubitul „motănel“, numai că în acest caz cuvântul trebuia scris cu literă mare, şi astfel nu ar mai fi fost un nume de alint, ci un nume propriu, un diminutiv de la Kostia – Kotik. Tăceam încurcată. Cum să nu! De atâtea ori auzisem că oamenii îi spuneau aşa actorului şi nu mi-a trecut nimic prin minte. Infractorii erau deja gata să-şi serbeze victoria, continuă maiorul, testamentul a fost pregătit, biletele erau în buzunar. Kostia, după ce l-a omorât foarte liniştit pe Slava, a pornit prin magazine să cumpere lucruri înainte de călătoria la Paris. Şi atunci s-a întâmplat un lucru neprevăzut. În dimineaţa zilei următoare a dat nas în nas, pe strada Tverskaia, cu Rita Volkova. Femeia era cât pe ce să leşine când l-a văzut pe amantul pe care cu o zi în urmă îl descoperise mort pe canapea. După ce i-a promis că o să-i explice tot, Kostia s-a dus în apartamentul femeii şi a omorât-o cu un cuţit ascuţit, luat de pe masă. A plecat fără să fie observat de nimeni.

Acasă i-a venit în minte o idee – tot planul ideal s-ar fi dus dracului dacă vreuna dintre muierile lui l-ar fi recunoscut. Iar cea mai periculoasă pentru el era sora lui, Iana. Kotia tot nu ştia că ea e de fapt mama lui Slava. Apoi mai erau Lena Litvinova şi Nina Nikitina, într-un cuvânt, cele cu care trăise în ultimul an. Deosebită pe lista asta era Vera Martînova, şi Kostia voia în primul rând să scape

de ea. Numai că femeia plecase cu Rifalin în Barbados, aşa că a trebuit să se ocupe de celelalte.

La Lena Litvinova a ajuns foarte simplu: pur şi simplu avea cheile de la apartamentul ei. A intrat, a văzut pe canapea o femeie dormind liniştită, a lovit-o în spate şi a fugit. E adevărat, mai întâi a aruncat lucrurile pe jos şi a luat banii. Katukov spera ca miliţia să considere cele întâmplate un jaf banal.

Nu e uşor să omori un om. În orice caz, nu pentru un om simplu. Mai ales că avusese Kostia şi un alt rateu. Nu reuşise să o omoare pe Iana, în pofida faptului că apelase la cuţit şi ciocan. Mihailova a rămas în viaţă, deşi pendulând între viaţă şi moarte, iar Katukov spera sincer că balanţa avea să încline în favoarea celei din urmă.

— De aceea mi-a spus că o bătuse Slava! mă lămurii eu.

Volodia oftă:

— Iana se afla într-o stare grea şi mai degrabă încerca să spună altceva, dar dumneavoastră nu aţi înţeles, hotărând că ea pronunţă numele banditului care a mutilat-o.

În orice caz, eşecul cu Iana l-a înfuriat pe criminal, iar pe Lena Litvinova a lovit-o puternic, cu un cuţit cu lamă lungă. Dar pe canapea dormea, învelită în pled, Jenia, verişoara Lenei. Convingerea deplină că norocul îi întorsese spatele s-a instalat în sufletul actorului după ce a aflat că Nina Nikitina ajunsese la spital.

În acea clipă a fost întrecut de infractorii angajaţi de Gogolev, care întorseseră apartamentul cu susul în jos înainte de sosirea actorului. Coafeza făcuse însă o criză de isterie şi fratele ei a internat-o imediat pe Nikitina în spital. Kostia se temea să se ducă la clinică, nu îi rămânea decât să aştepte şi să scrâşnească din dinţi de furie. În cele din urmă, s-a întors din Barbados Vera Martînova. Ea a fost chiar ultima victimă.

Volodia tăcu. Tăceam şi noi. Ce era să spui? Într-adevăr, într-un ghem strâns se împletiseră mai multe cazuri.

— Şi cum de aţi ajuns la Mihail şi Slava Gogolev? rupse tăcerea Katia.

— Aici ne-a ajutat Evlampia.

O uimire sinceră se citea pe faţa mea, de aceea Volodia mai spuse:

— Involuntar, desigur. Ea se dusese la apartamentul Volkovei şi a dat acolo de un agent operativ. Fără să stea prea mult pe gânduri, a spus că e angajată a unui supermarket, Tatiana Pavlovna Molotova, şi a indicat numărul de telefon al lui Mihail. Un gest prostesc, chiar idiot. Noi, bineînţeles, după ce am aflat că la magazin nu există nicio Molotova, ne-am interesat de informaţia falsă şi am început să-i urmărim pe Mihail şi Tatiana, apoi am dat de Slava, mai apoi am desfăşurat ghemul şi ne-am dat seama că grăsunul ascunde pe cineva în podul casei de vacanţă a lui Mihail. Agenţii de supraveghere au raportat: venise la Aliabievo, luase din portbagaj o canistră, o pungă din care se iţeau bucăţi de pâine, iar după zece minute s-a întors cu mâinile goale şi a plecat. Asta a părut suspect şi ne-am hotărât să verificăm.

— Dar cum v-aţi dat seama că eu sunt Eufrosina? întrebai.

— Ei, la momentul acela ştiam tot: despre fabrică, vitamine şi despre dispariţia soţiei lui Gromov. Am înţeles de ce ascundea el faptul de toată lumea şi, când mi s-a băgat sub nas o legitimaţie falsă cu numele Romanova, am avut o revelaţie: „Păi uite-o pe Eufrosina!“ Mai sunt întrebări? Dădurăm din cap. Atunci răspundeţi, Lampocika, cum aţi ajuns la Rita Volkova?

— Am luat din întâmplare, din cuierul din hol, geanta uitată de ea. Agenţii dumneavoastră, când au cercetat locul crimei, probabil nu au observat-o.

— Superficiali! spuse supărat Volodia. O să le tai mâinile!

Epilog

Trecuse aproape o lună de la evenimentele descrise. Mihail şi Slava erau la Butîrka. Am încuiat apartamentul lui Gromov şi nu am luat de acolo niciun lucru, nu voiam să îmi amintească ceva de Eufrosina. Mai era mult până la proces, deocamdată avea loc ancheta. Miloasa Katia mi-a ordonat să-i duc un pachet soţului, dar am refuzat şi am dat divorţ. Aveam socotelile mele cu Mihail. De fapt, speram ca el şi Slava să primească ceea ce merită şi că mulţi ani nu va trebui să comunic cu fostul soţ.

Kostia şi Akulina stăteau după gratii. Jenia, verişoara Lenei Litvinova, s-a făcut bine. Foarte greu, dar pozitiv, îşi revenea Iana. Tare voiam să se facă bine până la proces şi să stea în primul rând, privindu-şi fratele. Katukov era cât pe ce să-şi dea duhul când maiorul Kostin i-a spus numele mamei adevărate a lui Slava.

Într-un cuvânt, toţi am avut de suferit în povestea asta. Numai fosta directoare, Anna Fiodorovna Katukova, nu avea să înțeleagă vreodată ce s-a întâmplat.

Ghennadi Ivanovici Iurovski, tot scoţând exclamaţii, mi-a transmis un nou tablou. Ne-am sfătuit puţin şi am decis să nu-l vindem deocamdată. Aveam bani de trăit. Katia opera ca mai înainte, Seriojka şi Iulia alergau cu treburi, eu aveam grijă de gospodărie. Dar Katiuşa deja mi-a găsit un loc de muncă. De fapt, despre asta o să povestesc cu altă ocazie. Kiriuşka învăţa, câinii se îngraşau, pisicile erau tot mai obraznice, hamsterii

făceau rezerve pentru iarnă, broasca Gertrude intrase liniştită în hibernare.

După ce a golit bine magazinele, Viktoria a plecat acasă şi noi ne-am bucurat că a tulit-o înainte de Revelion. Sărbătoarea asta e mai bine să o petreci în sânul familiei.

În 28 noiembrie, toţi, în formaţie completă, fără animale, ne-am dus la şcoala lui Kiriuşka, la concert. Seriojka şi Kirill au cărat harpa. De mult nu mai fusesem aşa de aplaudată. Am primit şi flori.

— Poate va trebui să începi să concertezi din nou? mă întrebă Katiuşa în timp ce bărbaţii noştri dădeau jos harpa.

Dădui din cap:

— Cine mai are acum nevoie de harpă? Şi vremea s-a dus. Când ai aproape patruzeci de ani, e târziu să începi o carieră pe scena profesionistă.

Katia vru să protesteze, dar imediat se auzi din curte:

— Hei, am uitat cheile de la maşină pe măsuţă!

Văzui legătura de chei pe măsuţă, o aruncai mecanic pe fereastră şi îi spusei Katiuşei:

— Să mergem.

Afară se aflau copiii, trişti.

— Ce s-a întâmplat? se miră Katia.

Kiriuşka, fără cuvinte, arătă în sus cu degetul arătător. Ridicarăm capetele. În vârful copacului se legănau cheile.

— Va trebui să chemăm din nou salvatorii, oftă Seriojka.

— Nu! începu să urle Kirka. Mâine toţi o să înceapă să râdă de mine!

— Nu mai striga! porunci Iulecika. În opinia ta, cum să le luăm?

Nici nu apucai să deschid gura, că o rafală de vânt legănă plopul. Cheile, zdrăngănind uşor, îmi căzură la picioare.

— Bravo! începu să urle Kiriuşka.

— Ei, ca să vezi! se entuziasmă Iulia. Ca la ordin!

— Soarta, spuse Seriojka, luând cheile. Karma. Orice-ai face, o să fie aşa cum e stabilit de sus.

Pornii încet spre maşină, aducându-mi aminte de tot ce se întâmplase cu mine în noiembrie. Ce să spun? Serghei avea dreptate. Nu poţi scăpa de destin, orice ai face. Nu te poţi ascunde de el nici în spatele a şapte lacăte.

Table of Contents

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
Epilog

Table of Contents

1 7
2 20
3 28
4 39
5 50
6 61
7 72
8 87
9 103
10 112
11 123
12 132
13 145
14 156
15 167
16 180
17 189
18 200
19 212
20 223
21 233
22 249
23 260
24 270
25 280
26 290
27 309

28 321
29 329
30 337
31 348
32 361
Epilog 369